

DODATKY

Zoznam spišských županov (1526 – 1918)*

1. JÁN ZÁPOĽSKÝ (1526 – 1528) – sedmohradský vojvoda, hlavný kapitán Uhorska, liptovský župan, syn Štefana Zápoľského, uhorského palatína, dedičného spišského župana a kňažnej Hedvivy Tešínskej z rodu Piastovcov. Narodil sa na Spišskom hrade v roku 1487. Jeho brat Juraj padol v bitke s Turkami pri Moháči v roku 1526. Ján Zápoľský bol najbohatším veľmožom vtedajšieho Uhorského kráľovstva. Časť magnátov a šľachty ho zvolila 10. novembra 1526 za uhorského kráľa. Druhá časť šľachty si za kráľa vybrala Ferdinanda Habsburského. Oba tábory viedli v rokoch 1527 – 1538 neútočný boj o uhorskú korunu. Zápoľský aj s pomocou Turkov. Zomrel v Sedmohradsku v roku 1540. Pochovaný je v Stoličnom Belehrade v Maďarsku.

2. ALEXEJ TURZO (1527 – 1543) – krajinský hodnostár, príslušník šľachtického rodu pôvodom z Betlanoviec. Bol synom známeho banského podnikateľa Jána Turza z Levoče, zakladateľa turzovsko-fuggerovského mediarskeho podniku. Narodil sa okolo roku 1490. Počas bojov o uhorskú korunu sa pridal na stranu Ferdinanda Habsburského. Po Jánovi Zápoľskom získal od panovníka koncom roka 1527 na území Slovenska viaceré hradné panstvá (Spiš, Orava, Bojnice, polovicu Trenčianskeho panstva). Patril k hlavným predstaviteľom uhorskej komorskej správy, bol krajinským sudcom a kráľovským miestodržiteľom. Udržiaval čulé kontakty s európskymi humanistami (Erazmus Rotterdamský, Valentín Eck). Zomrel v roku 1543 a pochovaný je v Kostole svätého Jakuba v Levoči.

3. HIERONYM LASKI (1528 – 1531) – šľachtic poľského pôvodu, syn Jaroslava Laského, vojvodu ľečzyckého a sieradzkeho. Narodil sa v roku 1496. Univerzitný diplom získal po štúdiách v Bologni. Bol obratným politikom a diplomatom. Za diplomatické zásluhy o získanie podpory pre boj

Zápoľského s Ferdinandom Habsburským na panovníckych dvoroch vo Francúzsku, Anglicku, Poľsku a Dánsku, aj u sultána v Konštantínopole, mu Ján Zápoľský ako uhorský kráľ, daroval okrem samotného Spišského hradu s príslušenstvom aj ďalšie hradné panstvá na Spiši: Kežmarok, Richnavu, Gelnicu a Nedecu (donácia 30. septembra 1528). Zároveň ho poctil titulom dedičného spišského župana. V roku 1539 prestúpil do tábora Ferdinanda. Zomrel v Krakove v roku 1541.

4. ANDREJ BONAVENTÚRA BÁTORI (1543 – 1549) – krajinský a stoličný hodnostár, syn Andreja Bátoriho, belehradského bána, jedného z najbohatších magnátov Uhorského kráľovstva. Bol satmárskym, sabolčským a liptovským županom, kráľovským taverníkom, krajinským sudcom, hlavným kapitánom vojsk v Uhorsku. Oženil sa s Annou Turzovou, dcérou Alexeja. Po smrti jej otca sa zamiešal do sporu o turzovské majetky. Obsadil ich v roku 1543 a držal až do roku 1550. V roku 1549 sa v prameňoch uvádza ešte ako spišský župan. Zomrel v roku 1566 a je pochovaný v Tállyi (Maďarsko).

5. JÁN TURZO (1549 – 1558) – rodák z Krakova (1492), gróf Kremnickej komory a zvolenský župan, brat Alexeja Turza, ktorý mu v testamente poručil hradné panstvá Spiš a Bojnice. Spočiatku žil na majetkoch v Sliezsku. Po smrti brata ich predal a usadil sa na Spiši. Tu musel o svoje majetky viac rokov zápasiť s Andrejom B. Bátorim, manželom svojej netere Anny. Novú donáciu na spišské majetky získal od Ferdinanda I. Habsburského v roku 1549 a obsadil ich v nasledujúcom roku. Zomrel v roku 1558 na Spišskom hrade.

6. STANISLAV TURZO (1559 – 1583) – príslušník augsburskej vetvy Turzovcov. Narodil sa okolo roku 1531 v Augsburgu. Jeho inštalácia za hlavného župana sa konala na Spišskej Kapitule 22.

* Vypracoval František Žifčák na základe archívneho výskumu a prác Carolus WAGNER : *Analecta Scepussii sacri et profani*, vol. 3. Posonii et Cassoviae 1778, s. 221 – 248, Zoltán FALLENBÜCHL : *Magyarország főispánjai : Die Obergespane Ungarns 1526 – 1848*. Budapest 1994, s. 99 – 100, *Slovenský biografický slovník*, vol. 1 : *od roku 833 do roku 1990*. Martin 1994, s. 166 a 399 – 402 a *Slovenský biografický slovník*, vol. 6 : *od roku 833 do roku 1990*. Martin 1994, s. 146 – 151 a 406 – 407.

mája 1559. Preukázal sa donáciou od panovníka. Okrem hradných panstiev Spiš a Bojnice, mal v držbe aj Oravský hrad s pertinenciami. Bol podporovateľom reformácie v Uhorsku i osídľovania Oravy novými osadníkmi. V roku 1583 sa vzdal funkcie dedičného spišského župana a vrátil sa do Augsburgu. Tam v roku 1586 aj zomrel.

7. ALEXEJ II. TURZO (1584 – 1594) – brat Stanislava Turza, manžel Barbory Zrínskej sa narodil okolo roku 1550. V roku 1588 sa stal vedúcim predstaviteľom (prefektom) Spišskej komory so sídlom v Košiciach. Za jeho pôsobenia ako župana začala Spišská župa používať (od roku 1593) novú, samostatnú pečať a erb. Zomrel v roku 1594 a je pochovaný v Kostole svätého Jakuba v Levoči.

8. STANISLAV II. TURZO (1594 – 1603, 1614 – 1625) – bojnícky rodák, syn Alexeja Turza a Barbory Zrínskej, humanistický vzdelanec a podporovateľ evanjelického školstva. Narodil sa v roku 1576. Študoval v Augsburgu, Padove, Benátkach a Ríme. Štúdiá prerušil po otcovej smrti, prevzal správu rodových majetkov i dedičné Spišské županstvo. Patrilo tiež k významným vojenským veliteľom a bojovníkom proti Turkom. Napriek tomu, že sám bol evanjelikom, ostal verný Habsburgovcom. Zastával vysoké krajinské funkcie (kráľovský pohárnik, uhorský palatín). Od roku 1603 sa chcel plne venovať vojenskej kariére a bojom s Turkami, preto sa vzdal funkcie spišského župana v prospech svojho brata Krištofa. Po jeho smrti v roku 1614 županský úrad prevzal znovu. Zomrel v piešťanských kúpeľoch v roku 1625, pochovali ho v Kostole svätého Jakuba v Levoči.

9. KRIŠTOF TURZO (1603 – 1614) – syn Alexeja Turza a Barbory Zrínskej, mladší brat Stanislava II. Turza, sa narodil v roku 1583. Bol kráľovským komorníkom, šarišským županom a rytierom Rádu zlatého rúna. Pod vplyvom svojej manželky Zuzany Erdődiovej v roku 1604 konvertoval z luteránskej viery na katolícku, ale v roku 1613 sa vrátil znovu k luteranizmu. V roku 1614 inicioval evanjelickú synodu v Spišskom Podhradí, ktorej výsledkom bolo zriadenie dvoch superintendencií na východe krajiny (Predtisie). V tom istom roku zomrel, pochovaný je v Kostole svätého Jakuba v Levoči.

10. STANISLAV III. TURZO (1625 – 1627) – hlohovský rodák, syn Stanislava II. Turza a Anny Rozálie Listiusovej, pôvodcom z rakúskeho Kittsee (slovensky Kopčany) pri Bratislave. Narodil sa okolo roku 1599. Jeho manželstvo s Annou Cobarovou ostalo bezdetné. Zomrel v roku 1627 v Bojniciach.

11. ADAM TURZO (1627 – 1635) – syn Stanislava III. Turza a Anny Rozálie Listiusovej. Narodil sa okolo roku 1600. Za spišského župana bol inštalovaný v Levoči 10. júla 1628. Spolu s matkou a bratom Michalom prestúpil z evanjelickej viery na katolícku. Oženil sa s Barborou Séciovou. V manželstve sa im deti nenarodili. Deľbou rodových majetkov Turzovcov získal v roku 1634 hrady Spiš, Richnavu a Hlohovec s pertinenciami. Zomrel v novembri 1635, pochovaný je v Katedrále svätého Martina na Spišskej Kapitule.

12. MICHAL TURZO (1635 – 1636) – syn Stanislava III. Turza a Anny Rozálie Listiusovej. S manželkou Helenou Horvátovou, dcérou Gašpara Horváta de Vegla, kráľovského radcu a prefekta Uhorskej komory, nemali deti. Jeho smrťou 11. augusta 1636 vo Veľkom Trní (dnes miestna časť Vinosadov, okres Pezinok) vymrel po meči rod Turzovcov na Spiši.

13. ŠTEFAN ČÁKI (1638 – 1662) – krajinský hodnostár, rodák z Ruskova (okres Košice – okolie), syn Štefana Čákiho, hlavného sedmohradského kapitána, a Anny Vešeléniovej. Narodil sa v roku 1603. Detstvo prežil na Šarišskom hrade a v Sedmohradsku. Študoval vo Viedni. Spolu s matkou prestúpil na katolícku vieru. Ako kluzský župan bol prívrženec Habsburgovcov. V roku 1630 sa neúspešne pokúšal získať kniežací stolec v Sedmohradsku. Vyhnal ho odtiaľ Juraj I. Rákoci, neskorší vodca stavovského povstania v rokoch 1644 – 1645. Štefan Čáki sa potom natrvalo usadil v Uhorsku, kde už jeho otec získal veľké majetky v Šariši a Tekove. Po vymretom rode Turzovcov sám kúpil v roku 1638 od panovníka ich majetkové domény na Spiši za 85 000 zlatých. Stal sa spišským županom, od roku 1651 dedičným županom. Získal grófsky titul i funkciu kráľovského taverníka. Bol trikrát ženatý s príslušníkmi starých uhorských rodov (Forgáčovci, Peréniovci, Mindsentiovcí) a mal s nimi 8 detí. Zomrel v novembri 1662 na Spišskom hrade.

14. FRANTIŠEK ČÁKI (1663 – 1670) – krajinský hodnostár (kráľovský sudca a komorník), generál, hlavný kapitán Horného Uhorska, rytier Rádu zlatého rúna. Narodil sa v roku 1630 ako najstarší syn Štefana Čákiho a Evy Forgáčovej. Za spišského župana bol inštalovaný 25. júna 1663. Rodové majetky rozšíril o časť hradného panstva Tematín. Pričinil sa o usadenie minoritov na jeho panstve v Spišskom Štvrtku. Manželstvo s Alžbetou Cobarovou ostalo bezdetné. Zomrel v novembri 1670 v Košiciach.

15. ŠTEFAN II. ČÁKI (1670 – 1699) – krajinský hodnostár a vojenský veliteľ. Narodil sa v Szendrő (dnes Maďarsko) v roku 1635. Jeho rodičmi boli Štefan Čáki a Eva Forgáčová. Za spišského župana ho inštalovali v Levoči 25. mája 1671. Bol tiež berežským županom, hlavným hornouhorským kapitánom, sudcom kráľovskej kúrie, kráľovským komorníkom a tajným radcom. Preslávil sa v protitureckých bojoch, pri obrane Viedne (1683) a dobytí Budína (1686). Uzavrel 3 manželstvá, z ktorých sa mu narodilo 26 detí. Takto sa významne pričínil o rozvetvenie rodu Čákiovcov v Uhorsku. Zomrel v Levoči začiatkom decembra 1699.

16. TOMÁŠ ČÁKI (1699 – 1710) – plukovník, syn Štefana II. Čákiho a jeho druhej manželky Kláry Melithovej. Narodil sa v roku 1675. Po deľbe majetku medzi početnými deťmi Štefana II. Čákiho v roku 1702 získal majetky v Iliášovciach, Smižanoch, Domaňovciach, Spišskom Štvrtku, Harichovciach, Odoríne, Štefanovciach a mlyn v Mlynici. Stal sa takto zakladateľom iliášovskej vetvy rodu. Bol dvakrát ženatý. Nebol na Spiši inštalovaný do funkcie župana.

17. MICHAL ČÁKI (1710 – 1711) – brat Tomáša Čákiho, zakladateľ bijacovskej vetvy rodu. Narodil sa v roku 1676, žil na Spišskom hrade. V roku 1703 sa pripojil k protihabsburskému povstaniu Františka II. Rákociho. V kuruckom vojsku získal hodnosť generála a podmaršála. Po potlačení povstania nedostal od panovníka milosť. Žil v exile v Poľsku a Turecku. Do úradu podžupana nebol inštalovaný, titul si formálne udržal až do roku 1720. Zomrel v roku 1757 v Turecku.

18. ŽIGMUND ČÁKI (1713 – 1736) – krajinský hodnostár, syn Štefana II. Čákiho a jeho prvej manželky Margity Lóniaiovej. Narodil sa v roku 1665 v Medziankach (okres Vranov nad Topľou), bol zakladateľom košickej vetvy rodu. V župnej správe zastával úrad abovského a berežského župana, na celouhorskej úrovni bol správcom kráľovského pokladu, taverníkom a prísediacim sedmipanskej súdnej tabule. Do funkcie spišského podžupana bol inštalovaný 23. augusta 1713. Úradu sa vzdal v roku 1736 a o dva roky zomrel.

19. JURAJ ČÁKI (1736 – 1741) – generál a poľný maršal, kráľovský tajný radca, syn Štefana II. Čákiho a jeho druhej manželky Kláry Melithovej. Narodil sa na Spišskom hrade v roku 1677. Založil hodkovskú vetvu rodu. Venoval sa vojenskej kariére, velil vlastnému husárskemu pluku. Bojoval na strane Habsburgovcov vo vojnách proti Turecku,

Francúzsku a kurucom Františka II. Rákociho. Zomrel v roku 1741.

20. MIKULÁŠ ČÁKI (1742 – 1757) – cirkevný a krajinský hodnostár, syn Štefana II. Čákiho a jeho tretej manželky Márie Barkóciovej. Narodil sa na Spišskom hrade v roku 1698. Po stredoškolských štúdiách v Košiciach a Bratislave univerzitné vzdelanie získal vo Viedni (filozofia) a Ríme (teológia). Podporoval cirkevné školstvo i rozvoj manufaktúr. Bol biharským županom a kráľovským radcom. Do funkcie spišského župana bol inštalovaný 12. decembra 1742. V cirkevnej správe dosiahol nasledovné posty: veľkovevradínsky kanonik a biskup, veľprepošt, titulárny biskup, kaločský biskup, ostrihomský arcibiskup a knieža – prímas Uhorska. Zomrel v roku 1757 v Bratislave.

21. JÁN NEPOMUCKÝ ČÁKI (1757 – 1795) – krajinský hodnostár, obľúbenec Márie Terézie, syn Juraja Čákiho a Heleny Ebergéniovej. Narodil sa v roku 1720. Za spišského župana bol inštalovaný 11. augusta 1757. Spočiatku slúžil v pluku svojho otca ako kapitán, neskôr zastával významné funkcie na kráľovskom dvore a v krajinskej správe. Bol ochrancom a strážcom kráľovskej koruny, tajným radcom kráľa, magistrom kráľovských koniarníkov, taverníkom a krajinským sudcom. Významnú úlohu zohral ako predseda urbárskej komisie Miestodržiteľskej rady pri urbárskej reforme i ako kráľovský komisár pri navrátení zálohovaných spišských miest v roku 1772. Bol rytierom Radu svätého Štefana a vyznamenaný veľkokrížom tohto radu. Zomrel v Bratislave v roku 1795.

22. JOZEF ČÁKI (1796 – 1799) – krajinský hodnostár, syn Jána Nepomuckého Čákiho a Barbory Esterháziovej. Narodil sa v roku 1743 v Bratislave, kde absolvoval aj gymnaziálne štúdium. Do funkcie spišského župana bol inštalovaný 31. mája 1796. Bol kráľovským komorníkom, magistrom kráľovských koniarníkov, tajným radcom, radcom Dvorskej komory a Miestodržiteľskej rady, uhorským podkancelárom, nositeľom vyznamenania veľkokríž Radu svätého Štefana. Je autorom tlačou vydaných príležitostných oslavných básní a prejavov. Zomrel vo Viedni v roku 1799.

23. ANTON ČÁKI (1800 – 1806) – syn abovského župana Antona Čákiho a Zuzany Beréniovej, zakladateľ trenčianskej vetvy rodu. S manželkou Jozefínou Suňogovou mal 4 deti: Apolóniu, Alojziu, Antona Bruna a Štefana. Za spišského župana bol inštalovaný 30. septembra 1800. Zomrel v roku 1806.

24. EMANUEL ČÁKI (1806 – 1825) – župný hodnostár z hodkovskej vetvy rodu, syn Juraja Čákiho, gemerského župana, a jeho manželky Henriety Erdődiovej. Ako podporovateľ osvietených reforiem bol vymenovaný za biharského župana ešte Jozefom II. Za spišského župana bol menovaný 7. novembra 1806 a inštalovaný 24. februára 1807. Čiastočne obmedzil volebné právomoci spišskej šľachty. Pre zlepšenie župnej administratívy vydal v roku 1808 župný štatút platný do roku 1848. V Hodkovciach nechal postaviť honosný kaštieľ s rozsiahlym anglickým parkom. Zomrel v roku 1825.

25. ŠTEFAN III. ČÁKI (1825 – 1829) – krajinský hodnostár, pochádzajúci z trenčianskej vetvy rodu. Bol synom Antona Čákiho a Jozefíny Suňogovej. Narodil sa v roku 1789. Zastával funkciu kráľovského komorníka a radcu Miestodržiteľskej rady. Na území dnešného Slovenska mu patrili panstvá Budatín a Prakovce. Zomrel v roku 1829 v Pešť-Budíne.

26. KAROL ČÁKI (1830 – 1846) – syn Jozefa Čákiho a jeho manželky Alžbety Mayerovej. Narodil sa v roku 1783. Istý čas slúžil v armáde. Bol kráľovským komorníkom. Za spišského župana bol inštalovaný 29. júna 1830. Počas sedliackeho povstania v roku 1831 ho pred vzbúrencami zachránili mešťania Spišského Podhradia. Pričinil sa o zavedenie tvrdých opatrení na potlačenie povstania a potrestanie účastníkov. Zomrel v januári 1846 v Levoči.

27. TEODOR ČÁKI (1846 – 1848) – príslušník hodkovskej vetvy rodu, syn Emanuela Čákiho a jeho manželky Anny Sirmajovej. Narodil sa v roku 1793. Absolvoval vojenskú akadémiu a spočiatku slúžil v armáde. Za spišského župana bol inštalovaný 11. augusta 1846. Väčšinu života však prežil v Košiciach. Bol podporovateľom a mecénom kultúry, zvlášť divadla. Patril k vydavateľom najstaršieho maďarského divadelného časopisu. Sám do neho aj prispieval, hlavne kritickými článkami operných predstavení. Po začatí revolučných udalostí v roku 1848 sa vzdal funkcie župana. Zomrel v roku 1855 v Košiciach.

28. LADISLAV ČÁKI (1848 – 1849) – politik a župný hodnostár, syn Štefana III. Čákiho a jeho manželky Ludmily Lažanskej. Príslušník trenčianskej vetvy rodu. Narodil sa v roku 1820 vo Viedni. Po gymnaziálnych štúdiách v Žiline a Bratislave, vyštudoval právo na Peštianskej univerzite. Spočiatku bol úradníkom Trenčianskej župy

a poslancom Uhorského snemu. Za spišského župana bol inštalovaný 5. júna 1848. V rokoch 1848/49 ho revolučná vláda menovala vládnym komisárom Spišskej a Šarišskej župy. Aktívne sa zapojil do revolúcie v rokoch 1848/1849 na košútovskej strane. Po potlačení povstania emigroval do Paríža. V neprítomnosti bol odsúdený na smrť, neskôr omilostený. Po návrate do vlasti sa stal poslancom Uhorského snemu za Liberálnu stranu, nitrianskym županom a tajným kráľovským radcom. Bol vyznamenaný Leopoldovým radom. Zomrel v roku 1891 v Budapešti.

29. GUSTÁV ČÁKI (1860 – 1861) – patril k hodkovskej vetve rodu, syn Emanuela Čákiho a Anny Sirmajovej. Narodil sa v roku 1803 v Košiciach. Spočiatku slúžil v armáde, neskôr sa venoval správe rodinných majetkov. Bol podporovateľom liehovarníctva na Spiši i kultúrneho života v Levoči. Za spišského podžupana bol inštalovaný 11. decembra 1860. V nasledujúcom roku sa úradu vzdal. V prvej polovici šesťdesiatych rokov 19. storočia bol kráľovským komisárom Provincie 16 spišských miest a miest Levoča a Kežmarok. Zomrel v roku 1883 v Levoči, pochovali ho v Bystranoch.

30. ALBÍN ČÁKI (1867 – 1888) – politik, kráľovský, krajinský a župný hodnostár, syn Gustáva Čákiho a jeho manželky Ifigénie Prónaiovej. Narodil sa v roku 1841 v Krompachoch. Po stredoškolských štúdiách v Levoči študoval právo v Košiciach a Pešti. Do úradu spišského župana bol inštalovaný 30. apríla 1867. Zastával taktiež funkciu šarišského župana, kráľovského komisára Provincie 16 spišských miest, ministra kultu a školstva, predsedu Hornej snemovne Uhorského parlamentu. Bol podpredsedom Liberálnej strany a neskôr predsedom Národnej strany práce. Zaslúžil sa o založenie Spišského dejepisného spolku v Levoči (1883), Uhorského karpatského spolku i Uhorskej ornitologickej spoločnosti. Pri kráľovskom dvore mal funkciu hlavného stolníka, pokladníka a tajného radcu. Za svoje zásluhy bol vyznamenaný Leopoldovým radom, pápežským Radom svätého Juraja a Radom zlatého rúna. Zomrel v roku 1912 v Budapešti, pochovaný je v Bijacovciach.

31. JÚLIUS ČÁKI (1889 – 1896) – župný úradník a hodnostár, syn Jána Čákiho a Kornélie Klobušickej. Narodil sa v Košiciach v roku 1839. Stredoškolské štúdiá absolvoval v Trnave, právo študoval na Právnickej akadémii v Košiciach. Spočiatku sa zamestnal ako úradník (podnotár a notár) pri

Abovskej župe, neskôr pracoval na ministerstve financií v Budapešti. Bol vydavateľom a redaktorom politického denníka a prispievateľom do iných novín. Stal sa aj poslancom Uhorského parlamentu. Zomrel v roku 1938 v Budapešti.

32. ZENO ČÁKI (1896 – 1905) – župný hodnostár, podnikateľ, verejný činiteľ, tajný kráľovský radca, syn Gustáva Čákiho a Ifigénie Prónaiovej. Narodil sa v roku 1840 v Krompachoch. Spočiatku slúžil v armáde, zúčastnil sa ťaženia do Talianska. Neskôr sa venoval správe rodinných majetkov v Bystranoch a Smižanoch a podnikateľskej činnosti. Stal sa predsedom spoločnosti Košicko-bohumínskej železnice. Všetomžne podporoval rozvoj turistického ruchu v tatranskej oblasti. Venoval sa spolčkovej činnosti. Bol predsedom Spišského dejepisného spolku, členom výboru a čestným členom Uhorského karpatského spolku, funkcionárom Hornouhorského vzdelávacieho spolku. Zomrel v Budapešti v roku 1905.

33. GEJZA ALAPI SALAMON (1906 – 1909) – pochádzal z barónskej rodiny Salamon (Alapi), ktorá

vlastnila po Horvátovcoch z Plavča rozsiahle majetky na Spiši a v Šariši, vrátane panstva Javorina v tatranskej oblasti, hradov Nedeca i Plaveč. Za spišského župana bol menovaný 22. apríla 1906.

34. ARTÚR WIELAND (1909 – 1917) – veľkostatkár, syn Andreja Wielanda a Aurélie Probstnerovej. Narodil sa v roku 1848. Po zahraničných univerzitných štúdiách ekonomického smeru v Zürichu a Halle hospodáril na svojich majetkoch v Markušovciach, Domaňovciach, Poľanovciach a Vlčkovej. Angažoval sa v Hospodárskom spolku Spišskej župy. Zaslúžil sa o rozvoj poľnohospodárstva na Spiši. Za spišského župana bol inštalovaný 10. marca 1910. Zomrel v roku 1921.

35. TIBOR MARIÁŠI/MARIÁSSY (1917 – 1918) – barón, syn generála revolučnej armády v rokoch 1848/1849 a neskôr poslanca Uhorského snemu, Jána Mariášiho a Emy Sinei-Merše. Narodil sa v Košiciach v roku 1876. Za spišského župana bol menovaný 7. júla 1917. Po zániku Rakúsko-Uhorska bol ako posledný župan 25. októbra 1918 uvoľnený z funkcie. Zomrel v roku 1932 v Levoči.

Zoznam spišských podžupanov (1526 – 1918)*

1. MATEJ HOLÝ	1513 – 1526	29. FRANTIŠEK MARIÁŠI	1672 – 1673, 1675 – 1676
2. ŠTEFAN POTURNENSKÝ (POTURNAI)	1528 – 1529	30. ŠTEFAN NEMEŠÁNI (NEMESSÁNYI)	1673 – 1675, 1679 – 1683
3. BALTAZÁR SAKAČ (ZAKACH)	1534 – 1548	31. GABRIEL BERTÓTI (BERTHÓTY)	1676 – 1679
4. VAVRINEC Z HRHOVA (GÖRGEI)	1548 – 1552, 1555 – 1559	32. BALTAZÁR Z HRHOVA GÖRGEI	1684 – 1698
5. GREGOR TÓKE	1552 – 1555	33. FRANTIŠEK Z HRHOVA GÖRGEI	1698 – 1703, 1706 – 1709, 1713 – 1716
6. FRANTIŠEK POLIANKAI (POLYANKAY)	1559 – 1561, 1566 – 1567	34. JÁN Z HRHOVA GÖRGEI	1703 – 1706
7. JURAJ ŠUTA (SCHUTA)	1561 – 1564	35. IMRICH HORVÁT-STANČIČ	1709 – 1713
8. JÁN PETRÓCI (PETRÓCZY)	1564 – 1566	36. KRIŠTOF SINEI-MERŠE (SZINYEI-MERSE)	1716 – 1725
9. KRIŠTOF Z HRHOVA (GÖRGEI)	1567 – 1570, 1574 – 1581, 1585 – 1590	37. ŽIGMUND Z HRHOVA GÖRGEI	1725 – 1731
10. BENEDIKT LITTERATUS (SZOLNOKY)	1570 – 1574	38. ŠTEFAN MARIÁŠI	1731 – 1754
11. LADISLAV Z HRHOVA (GÖRGEI)	1581 – 1585	39. EZECHIEL Z HRHOVA GÖRGEI	1754 – 1762
12. GREGOR HORVÁT-STANČIČ (STANSITH)	1590 – 1591	40. FRANTIŠEK JANČO (JANCÓS)	1762 – 1779
13. GREGOR TRNAVSKÝ (NAGYSZOMBATHY)	1591 – 1597	41. XAVER MARIÁŠI	1779 – 1783
14. JÁN DRAVECKÝ	1597 – 1599	42. MICHAL TÓKE	1783 – 1785
15. JORDÁN Z HRHOVA (GÖRGEI)	1599 – 1600	43. ANDREJ BERZEVICI (BERZEVICZY)	1790 – 1796
16. ŽIGMUND MARIÁŠI (MARIÁSSY)	1600 – 1601	44. IMRICH HORVÁT-STANČIČ	1796 – 1801
17. LADISLAV HORVÁT-KIŠEVIČ (KISEVICZ)	1601 – 1605, 1614 – 1617	45. JURAJ GUNDELFINGER	1802 – 1813
18. KRIŠTOF Z HRHOVA (GÖRGEI)	1605 – 1614	46. ŽIGMUND JEKELFALUŠI (JEKELFALUSSY)	1813 – 1825
19. VILHELM Z HRHOVA (GÖRGEI)	1617 – 1622	47. ĽUDOVÍT ALMÁŠI (ALMÁSSY)	1825 – 1838
20. BALTAZÁR HORVÁT-STANČIČ	1622 – 1623	48. VINCENT JÓNY	1838 – 1848
21. JURAJ MARIÁŠI (MÁRIÁSSY)	1623 – 1623	49. MICHAL MARIÁŠI	1848 – 1849
22. SAMUEL DRAVECKÝ	1624 – 1632	50. ADAM MARIÁŠI	1849
23. FRANTIŠEK MARIÁŠI	1632 – 1636	51. IMRICH FEST	1860 – 1861
24. ŠTEFAN RÉDEI	1636 – 1644	52. VAVRINEC JAMBORSKÝ	1861 – 1862
25. LADISLAV MARIÁŠI	1644 – 1650	53. GEJZA Z HRHOVA GÖRGEI	1862 – 1867
26. ŽIGMUND MARIÁŠI	1650 – 1667	54. AUGUSTÍN KORPONAI (KORPONAY)	1867 – 1891
27. EZECHIEL GÖRGEI	1667 – 1670	55. ANTON KEIL	1891 – 1892
28. IMRICH MARIÁŠI	1670 – 1672, 1683 – 1684	56. ALADÁR RAISZ	1893 – 1905
		57. LADISLAV NEOGRÁDY	1905 – 1918

* Na základe archívnych výskumov v Spišskom archíve v Levoči, hlavne kongregačných a iných písomností Spišskej župy z rokov 1541 – 1918 a *Evidencie funkcionárov Spišskej župy z rokov 1500 – 1849* spracoval František Žifčák.

Spišskí starostovia a ďalší úradníci menovaní poľským kráľom v 15. – 18. storočí*

Doterajšie súpisy spišských starostov boli založené na dosť úzkom pramennom základe. F. Sváby a M. Dzieduszycki v podstate neprekročili výskum K. Wagnera z roku 1778. J. Radziszewska použila fondy Štátneho archívu v Levoči, ale dovtedajšie poznanie rozšírila iba nepatrne. K. Fedorowicz založil svoj výskum na krajinských a mestských knihách Krakovského vojvodstva. Jeho práca je bez pochyb zo všetkých doteraz najpresnejšia.¹ Nevyhnutným sa stalo využitie *Korunnej metriky* (s pomocou sumáru, ktorý začal T. Wierzbowski),² dodatkov k práci K. Wagnera,³ súboru dokumentov nachádzajúcich sa v archíve v Bardejove,⁴ výsledkov výskumov Maďarskej akadémie vied⁵ a iné.

Posledným publikovaným súpisom najvyšších hodnostárov poľského zálohu je práca Janusza Kurtyku. Zahŕňa spišských starostov do polovice 16. storočia. Pokrok výskumu prameňov (obzvlášť nové publikácie prameňov S. A. Sroku) zapríčinili, že súpis si vyžaduje niekoľko opráv a v niektorých prípadoch už autor dnes inak

kladie dôrazy pri formulovaní svojich hypotéz.⁶ Aj preto bolo prijaté rozhodnutie nanovo predložiť už prezentovanú dokumentáciu (v rozšírenej verzii), doplnenú o najnovšie publikácie alebo nové interpretácie, čo čitateľovi umožní získať prehľad o celej šírke problematiky.

Zostavenie aj zásady tejto práce nadväzujú na súpisy, ktoré boli publikované pod vedením A. Gašiorowského, čo nás ospravedlňuje od povinnosti detailne ich odôvodňovať. Spišskí starostovia vystupovali s obmenami aj s podolínskymi alebo ľubovnianskymi titulmi.

PAVOL GLADYŠ Pobędzie z rodu (zmenený Gryf?). Doložený v roku 1413. Šlo o realizáciu pôžičky a vydanie Poľsku zálohu, ktorý bol zverený Gladyšovi. Starosta Gladyš je pravdepodobne identický s Pelkom Gladyšom, bergmajstrom (banský úradník v soľných baniach) z Bochne (1394 – 1423), ale nie s Pavlom Gladyšom, bergmajstrom v rokoch 1446 – 1454 a bochnianskym vicežupníkom (úradník v soľných baniach) roku 1450. Je

* Tento text pôvodne vypracoval Janusz Kurtyka, kvôli nečakanému úmrtiu ho však nedokončil. Na jeho súčasnej podobe pracovali viacerí ďalší slovenskí i poľskí autori – Peter Benka, Martin Homza, Miroslav Števík a Stanisław A. Sroka (pozn. redakcie).

¹ Staršie zoznamy spišských starostov pozri *Analecta Scephusii sacri et profani*, vol. 1 – 4, ed.: Carolus Wagner. Viennae et Posonii et Cassoviae 1774 – 1778 (tu vol. 3, s. 257 – 262). Maurycy DZIEDUSZYCKI : Spisz, in: *Przewodnik Naukowy i Literacki*, roč. 4, 1876, s. 704 – 709 a 838 – 843. Fridrich SVÁBY : A lengyelországban elzálogosított XIII szepesi város története, in: *A szepesmegyei történelmi társulat : millenniumi kiadványai*. Lőcse 1895, s. 335 a Julia RADZISZEWSKA : *Studia z dziejów ustroju Spisza*, s. 126 – 150. Pozri tiež zborník *Spišské mestá v stredoveku*, ed.: Richard Marsina. Košice 1974 (tu náčrt poľskej správy podal Michal SUCHÝ : *Spišské mestá v poľskom zálohu*, bibliografiu k téme spracoval Vendelín Jankovič). Pozri tiež Kazimierz FEDOROWICZ : Dostojnicy i urzędnicy świeccy województwa krakowskiego w l. 1374 – 1506, in: *Archiwum Komisji Historycznej*, roč. 8, 1888, s. 1 – 290, s. 213 – 214 a 222 – 223 a Janusz KURTYKA : Polscy starostowie na Spiszu, in: *Acta Universitatis Nicolai Copernici : Nauki Humanistyczno-Społeczne : Historia*, roč. 26 (240), 1992, s. 199 – 211.

² *Matricularum Regni Poloniae Summaria*, vol. 1 – 4, ed.: Teodorus Wierzbowski a kol. Warszawa 1905 – 1919 (tu za roky 1447 – 1574).

³ *Supplementum analectorum terrae Scepusiensis*, vol. 2, ed.: Michael Schmauk. Szepesváraljae 1889 a *Supplementum analectorum terrae Scepusiensis*, vol. 3, ed.: Samuel Weber. Leutschoviae 1908.

⁴ Pomocou registáru Béla IVÁNYI (ed.) : *Bártfa szabad királyi város levéltára 1319 – 1526*, 1 kötet. Budapest 1910. Niektoré dokumenty sú publikované v Eugeniusz JANOTA : *Bardyjów : Historyczno-topograficzny opis miasta i okolicy*. Kraków 1862 (poznámky). Pozri tiež *Diplomatarium comitatus Sarosiensis*, ed.: Carolus Wagner. Posonii et Cassoviae 1780.

⁵ Władysław BARAN; Jan DĄBROWSKI; Jan ŁOSIA; Jan PTAŚNIK a Stanisław ZACHOROWSKI : *Sprawozdanie z poszukiwań na Węgrzech*. Kraków 1919.

⁶ Janusz KURTYKA : *Polscy starostowie na Spiszu, passim*. TENŻE : Początki starosta spiskiego i pierwsi starostowie : Z dziejów polityki Władysława Jagiełły wobec Zakonu Krzyżackiego i Zygmunta Luksemburskiego w latach 1411 – 1430, in: *Studia z dziejów państwa i prawa polskiego*, roč. 9, 2006, č. 1, s. 153 – 179. Porovnaj Stanisław A. SROKA : Addenda k zoznamu poľských starostov na Spiši v 15. storočí, in: *Epizody z dejín Spiša a Šariša v nestorom stredoveku*. Kraków 2001.

možné, že poľský kronikár Ján Dlugoš jednoducho mylne priradil spišskému starostovi a bergmajstrovi Gladyšovi z roku 1413 meno svojho súčasníka, bergmajstra Pavla Gladyša.

ZÁVIŠ ČIERNY z Garbova z rodu Sulima. Krušvic-
ký starosta v rokoch 1417 – 1423. V úrade starostu
doložený od 11. novembra 1422. Zomrel koncom
mája (pred 29. júnom) 1428 v bitke s Turkami pri
Golubaci (Srbsko) nad Dunajom. Slávny rytier
a diplomat, priateľ Žigmunda Luxemburského.

PETER ŠAFRANEC (SAFFRANIEC/SZAFRANIEC) z Pies-
kovej Skaly (Junior), syn Petra, krakovského pod-
komorného, z rodu Strykoń. V úrade starostu
doložený od júna 1429 do 4. júla (či polovice au-
gusta) 1430.

JÁN FARUREJ z Garbowa z rodu Sulima. Brat Záv-
iša Čierneho. Krakovský stolník 1434 – 1453. Zo-
mrel 1453 (po 23. januári). V úrade starostu do-
ložený od roku 1429 do 1430. Slávny rytier, ktorý
bol v rôznych obdobiach spolu s bratom v služ-
bách Žigmunda Luxemburského.

PETER ŠAFRANEC z Pieskovej Skaly. Opätovne ako
starosta doložený od novembra 1438.

DRŽISLAV z VŁOSTOVIC (DZIERSLAV z WŁOSTOWIC)
z rodu Oksza. 4. mája 1440 je titulovaný ako ľu-
bovniansky kapitán.

ZBIGNIEW a JÁN GLOVÁČOVCI (ZBYGNIEW a JAN
z GŁOWACZA) z Olešnice (Oleśnica) z rodu Dębno.

ZBIGNIEW OLEŠNICKÝ bol krakovský biskup. Spiš-
ským starostom sa stal okolo 23. apríla 1440 [už
po 5. máji 1440?]. 5. februára 1450 sa spomína jeho
správca v Podolínci.

JÁN OLEŠNICKÝ, korunným maršálkom bol v ro-
koch 1430 – 1440. Spišským starostom bol v ro-
koch 1439 – 1440. Olešnickí spravovali svoje
spišské državy prostredníctvom faktorov, ktorí
boli označovaní ako starostovia (*capitanei*): Mikuláš
Komorovský z rodu Korczak, Ján a Stanislav
Masłomiącki (z rodu Topór) z Čierneho Potoka.

JÁN z OLEŠNICE z rodu Dębno (syn sandomier-
skeho vojvodu Jána), v úrade starostu doložený
v rokoch 1451 – 1454. Známy je tiež jeho ľubo-
vniansky kastelán Ján Socha, a jeho muszynský
podstarosta Frederik Karniowski. V roku 1453 sa
spomína podolínsky podstarosta Mikuláš Čajka.

MIKULÁŠ PIENIAŻEK z Witowíc z rodu Jelita, ako
spišský starosta doložený v rokoch 1454 – 1455.
Z roku 1454 je známy jeho ľubovniansky kastelán
Stanisław Gredownicki.

PRZECLAW z DMOSIC z rodu Ostoja, v úrade do-
svedčený v rokoch 1456 – 1474. Sídliť na Spiši
(svoje dokumenty vydával striedavo v Starej Ľu-
bovni a Podolínci). Používal titul podolínskeho
alebo ľubovnianskeho starostu, alebo používal
obe tieto označenia, alebo tiež titul starostu, spiš-
ského správcu. Ako jeho podolínsky podstarosta
je v období 1455 – 1456 doložený Jakub Teľa/Cielej
z Paniewa rod Godziemba, ktorý sa okolo roku
1475 oženil s jeho vdovou Katarínou z Tarnowa.
Ako ľubovnianski podstarostovia vystupujú: Kle-
ment Wojcieski a Andrej Mokrski.

PETER KMITA z WIŚNICZA a SOBŃIA z rodu Szrenia-
wa, v úrade doložený v rokoch 1476 – 1504. Pou-
žíval titul spišského, ľubovnianskeho aj podolíns-
keho starostu. Dňa 23. mája 1478 bol kardinálom
Gabrielom, jágerským biskupom a pápežským
legátom v Čechách a Uhorsku, exkomunikovaný,
pretože od spišských kňazov vymáhal poplatky
a zabral cirkevné desiatky. Jeho podolínskym
podstarostom bol Martin Nawojowski, ľubo-
vnianskym kastelánom (podstarostom) bol v ro-
koch 1491 – 1500 Benedikt z Košíc.

STANISLAV KMITA z WIŚNICZA z rodu Szreniawa
(brat vyššie spomínaného), v úrade doložený
v rokoch 1505 – 1507.

JÁN JORDAN ZO ZAKLICZYNA z rodu Trąby, v úrade
dosvedčený v roku 1506. Dňa 19. februára 1506
kráľ mu udeľuje do zálohu Spišské starostovstvo
spolu s hradmi v Starej Ľubovni a Podolínci za
12 000 florénov.

ANDREJ KOŚCIELECKI z rodu Ogończyk, v úrade
dosvedčený v rokoch 1507 – 1515. V roku 1513
doložený ľubovniansky podstarosta Stanislav Piš-
kowski. Notárom a kaplánom hradu Ľubovňa bol
Šimon z Lublína. V druhom zápise z toho istého
prameňa a roku vystupuje Stanislav Piškowski
v pozícii kastelána. Svedčí to o tom, že s pozíciou
kastelána bol v tomto čase späť úrad podstaros-
tu. V roku 1513 sa spomína podolínsky kastelán
Matej (Granowski?). Tretia osoba v zázname
z roku 1513, Mikuláš Kuncki, sa v neskoršom ob-
dobí uvádza v pozícii ľubovnianskeho podstaros-
tu, podolínskeho podstarostu a prefekta hradu
Ľubovňa.

MIKULÁŠ JORDAN z rodu Trąby, v úrade doložený v rokoch 1515 – 1521. Po smrti svojho brata Jána (pozri vyššie) používal titul spišského starostu (1507).

PETER KMITA SOBIEŃSKI z WIŚNICZA z rodu Szreniawa (syn Stanislava), v úrade doložený v rokoch 1522 – 1553.

JÁN BONER z BALÍC z rodu Bonarowa, v úrade doložený v rokoch 1554 – 1562. V rokoch 1554 – 1557 obnovil Lubovniansky hrad, na čo upozorňuje pamätná tabuľa s dátumom 1555. Vysoké výdavky na prestavbu sú zdokumentované v účtovnej knihe starostovstva, ktorá sa zachovala z obdobia jeho pôsobenia pre roky 1554 – 1557. V roku 1556 vystupuje v pozícii lubovnianskeho podstarostu Šimon Gladyš/Gładysz, a podolíneckého podstarostu Sebastián Szypowski.

STANISLAV BIELIŃSKI (BILIŃSKI) z rodu Junosza (?), lubovniansky podstarosta, administrátor na základe poverenia kráľovskej pokladnice (nemal status starostu/*tenutarius*) 1562 – 1563.

MIKULÁŠ MACIEJOWSKI z rodu Ciołek (syn Gašpara/ Kaspra, sandomierskeho stolníka), v úrade doložený v rokoch 1564 – 1574. Z obdobia jeho starostovstva sa zachovala účtovná kniha starostovstva pre obdobie 20. marca 1564 – 20. marca 1565. Od roku 1568 pokračoval v prestavbe Lubovnianskeho hradu. Ochranca protestantizmu na Spiši. Dňa 2. marca 1574 kráľ Henrich z Valois potvrdil na príhovor Mikuláša Maciejowského, lubelského vojvodu, a Jána Maciejowského, sandomierskeho podkomorníka a spišského starostu, do rúk Štefana zo Spišskej Novej Vsi všetky privilégia, práva a slobody udelené uhorskými aj poľskými kráľmi 13 spišským mestám. Z roku 1564 je známy podolínecký podstarosta Václav Gnoiński.

JÁN MACIEJOWSKI z Maciejowic (syn Mikuláša) z rodu Ciołek, v úrade doložený v rokoch 1574 – 1587. V roku 1581 doložený lubovniansky podstarosta Stanislav God(z)urowski.

OLBRACHT ŁASKI z rodu Korab (syn Hieronyma, sieradzkého vojvodu a spišského župana), v úrade doložený v rokoch 1581 – 1586. Slávny dobrodruh. S istotou možno tvrdiť, že na Spiši nesídlil ani sa tam neobjavil. Starostovstva sa najpravdepodobnejšie ani neujal. V skutočnosti však Spišské starostovstvo bolo v rokoch 1581 – 1586 v rukách Maciejowských.

GAŠPAR MACIEJOWSKI (syn Stanislava) z rodu Ciołek, v úrade doložený v rokoch 1583 – 1591. V roku 1585 získal kráľovský súhlas na prenajatie starostovstva Jánovi Maciejowskému, ktorý ho držal do smrti v roku 1587. Ako starosta doložený v auguste 1587. Koncom roka 1587 bolo Spišské starostovstvo obsadené arcikniežatom Maximiliánom Habsburským, uchádzačom o poľskú korunu. Po byczynskej porážke (22. januára 1588) a będzińsko-bytomskej zmluve (9. marca 1589) bolo Spišské starostovstvo vrátené Poľsku 21. júla 1589. V roku 1584 sa spomína provízor hradu Lubovňa (provízor 13 spišských miest) Ján Kraus, ktorý predniesol pred farármi 13 spišských miest nariadenie Gašpara Maciejowského o prijatí nového kalendára (pápeža Gregora XIII).

SEBASTIÁN LUBOMIRSKY z Wiśnicza z rodu Drużyna alias Szreniawa bez kríža, v úrade doložený v rokoch 1591 – 1605 (1613). Zrekonštruoval hrady v Podolínci (okolo roku 1593) a v Starej Lubovni (okolo 1600 – 1603). Pripomína to pamätná tabuľa, na ktorej sa však nezachoval rok. Jeho bezohľadnosť pri vymáhaní daní vyvolala sťažnosť mešťanov a zásah kráľa Žigmunda III. v roku 1597. Za jeho pôsobenia sa začal proces návratu kostolov do rúk katolíkov v okolí Starej Lubovne a Podolínci.

STANISLAV LUBOMIRSKY (syn Sebastiána) z rodu Szreniawa, v úrade doložený v rokoch 1605 (1613) – 1634 (1649). Rozšíril Lubovniansky hrad o nové opevnenie. Nechal vybudovať palác a Kaplnku svätého Michala. Založil piaristické kolégium s kostolom v Podolínci 1642. Za jeho vlády sa zavíšil proces návratu kostolov katolíkom v oblasti Starej Lubovne a Podolínci. V Podolínci je doložený v roku 1631 podstarosta Ján Musiński a v roku 1642 Krištof Szeciegniewski.

JURAJ SEBASTIÁN LUBOMIRSKY (syn Stanislava) z rodu Szreniawa, v úrade doložený v rokoch 1634 (1649) – 1660. Počas „švédскеj potopy“ bol hlavným predstaviteľom protišvédskeho tábora a jeho, vojenským veliteľom. Začiatkom roku 1656 prijal v Podolínci kráľa Jána Kazimíra, ktorý sa vracal z vyhnanstva späť do Poľska a pokúšal sa nanovo pustiť do vojny so Švédmi. V období rokov 1655 – 1661 bol na Lubovnianskom hrade uchovávaný kráľovský poklad (korunovačné klenoty a kráľovský archív). Ako spišský podstarosta je v rokoch 1657 – 1658 doložený klient Lubomirských, Štefan z Lubowca z rodu Kuszaba, krakovský zástavník. V Národnom múzeu v Krakove sa nachádza náhrobná zástava z roku 1660

Feliksa Konštantína Braclawského, „z láskavosti Lubomirských podolíneckého podstarostu“.

STANISLAV HERAKLIUS LUBOMIRSKY (syn Juraja Sebastiána) z rodu Szreniawa, v úrade doložený v rokoch 1660 – 1700 (1702). V čase, keď prebiehala diskusia týkajúca sa ríšskych požiadaviek na návrat Spišského starostovstva, napísal v roku 1671 prácu *Informacja potrzebna bardzo Rzeczypospolitej o prawie własnym i dziedzicznym, które ma Rzeczypospolita do Spisza i części ziemi węgierskiej przeciwko pretensjom cesarza ICMości, tudzież jako wiele Rzeczypospolitej zależy na utrzymaniu tego kraju*. Začiatkom decembra 1683 prijal v Starej Lubovni od Viedne sa vracajúceho víťazného kráľa Jána III. Sobieskeho.

TEODOR KONŠTANTÍN LUBOMIRSKY (syn Stanislava Heraklia) z rodu Szreniawa, v úrade doložený v rokoch 1700 (1702) – 1745. Starostovstvo spravoval s prestávkami, ktoré vyplývali z rôznych okolností, okrem iného napríklad vojenských ťažení a vnútorného konfliktu medzi Augustom II. a Stanislavom Leszczyńským (podporoval toho druhého). V roku 1704 doložený Jozef Karretty ako spišský gubernátor a v roku 1711 ako zmocnenec poľského gubernátora; v rokoch 1723, 1724 a 1726 Ján Kalinowski – bez bližšej špecifikácie úradu, v roku 1740 gubernátor 13 spišských miest, veliteľ hradu Lubovňa Andrej Morzkowski, podlaski časník.

MÁRIA JOZEFA, kráľovná (dcéra cisára Jozefa I., žena poľského kráľa Augusta III.), majiteľka Spišského starostovstva v rokoch 1746 – 1757. V roku 1750 vymenovala Mária Jozefa Karola Františka Salvu de Grossa za dedičného kráľovského komissára Spišského starostovstva. Andrej Moszczeński

doložený ako kastelán hradu Lubovňa v roku 1751. Pod vedením architekta Františka Placidioho sa z iniciatívy kráľovnej v polovici 18. storočia opravil hrad Lubovňa a pod hradom sa vystaval komplex správnych a hospodárskych objektov. Podľa popisu z roku 1773 v tomto komplexe býval správca panstva Lubovňa a 13 spišských miest, pokladník, druhý úradník, pivovarník, v okolí liehovaru zasa býval dozorca, rumajster a vice-správca. Znamená to, že od polovice 18. storočia sa administratíva Spišského starostovstva presunula z hradu do nového hospodársko-správneho komplexu pod hradom.

GRÓF HENRICH BRÜHL, kráľovský minister, generál kráľovského delostrelectva 1752 – 1763, pred rokom 1757 správca Spišského starostovstva, v úrade doložený v rokoch 1757 – 1763. Pokladníkom panstva v rokoch 1758 – 1760 bol Ján Fridrich Müllendorf. Vo vtedajšej správnej hierarchii správcovi starostovstva podliehal okrem iného hospodársky správca, ktorému bol podriadený pokladník panstva. S menom H. Brühla a P. Gartenberga sa spája krátkodobá existencia mincovne v Starej Lubovni v šesťdesiatych rokoch 18. storočia.

KAROL ADOLF BRÜHL (syn vyššie spomenutého), dvorný litovský lovec 1762 – 1763, v úrade do-svedčený v rokoch 1763 – 1764.

KAZIMÍR PONIATOWSKI (brat kráľa Stanislava Augusta Poniatowského) z rodu Ciołek, korunný podkomorník, v úrade doložený v rokoch 1764 – 1770. Roku 1770 (v lete) protestoval proti vyhláseniu Márie Terézie o pričlenení Spišského starostovstva k Uhorsku a habsburskej monarchii. V roku 1765 sa spomínajú: „*Imbrych i Kowalski, ekonomowie tego starostwa*“.

Zoznam niektorých hlavných predstaviteľov Stolice 10 spišských kopijníkov (1526 – 1803)*

Podžupani – <i>vicecomes</i> (na čele stolice formálne stál hlavný spišský župan)		ONDREJ SZERDAHELYI (B)	1707 – 1710
JURAJ KALNA	(?) – 1544	JÁN ACZÉL	1711 – 1712
FAJGEL	1580	ONDREJ BUDAHÁZI (B)	1713 – 1730
ONDREJ KORYTNIANSKY	1583	PETER FAJGEL(A)	1731 – 1742
ONDREJ KYSEL	1587 – 1589	PETER FAJGEL(B)	1750 – 1758
TOMÁŠ JÁSZAY	1592 – 1593	JÁN MATIAŠOVSKÝ	1759 – 1771
JÁN JOÓ (A)	1600 – 1601	JÁN VITALIS	1772 – 1780
VAVRINEC SLAVNIKOVSÝ	1602 – 1604	ONDREJ VÁRADY-SZAKMÁRY	1781
JÁN JOÓ (A)	1605 – 1606	JÁN HORVÁT Z LEVKOVIEC	1790
BALTAZÁR JESENSKÝ 1607		MICHAL TEÖKE/TÖKE	1790 – 1802
JÁN KUBÍNY (CUBINI)	1608		
ELIÁŠ TRETÍ (TRECZY) (A)	1608 – 1609	Sudca (slúžny – <i>iudex nobilium</i>)	
JÁN JOÓ (A)	1610	STANISLAV Z HADUŠOVIEC	1526
JÁN ZÁBORSKÝ	1611	JURAJ KALNA	1544
ELIÁŠ TRETÍ (TRECZY) (A)	1612 – 1620	LEONARD NEMEŠANSKÝ	1587 – 1589
CTISLAV (CZIRJÁK) SZENTANDRÁŠI 1621 – 1624		JÁN KALNA	1600 – 1601
JÁN ZÁBORSKÝ	1625 – 1628	KRIŠTOF OKOLIČÁNI	1602 – 1604
TOMÁŠ BENČIK	1629 – 1632	JÁN KALNA	1604 – 1607
JÁN BUDAHÁZI (A)	1633 – 1639	JÁN ČENGOVSKÝ	1610 – 1611
ŽIGMUND FAJGEL	1640 – 1645	BALTAZÁR JESENSKÝ	1612 – 1614
GABRIEL ZÁBORSKÝ (A)	1646 – 1651	JÁN JÁSZAY	1615 – 1623
JÁN BUDAHÁZI (B)	1652 – 1653	JURAJ FORNOSEGI	1624
ŠTEFAN HORVÁT-MLADOŠEVIČ	1654 – 1656	TOMÁŠ KYSEL	1625
MIKULÁŠ ZÁBORSKÝ	1657 – 1659	JÁN KYSEL	1626 – 1645
KRIŠTOF NEMEŠANSKÝ (A)	1660 – 1672	PETER BOR (A)	1646 – 1649
ONDREJ SZERDAHELYI (A)	1673 – 1680	JURAJ BENČIK	1650 – 1651
JÁN HORANSKÝ	1681 – 1687	PETER BOR (A)	1652 – 1653
ADAM SZENTIVÁNY (A)	1688 – 1689	FRANTIŠEK JOÓ	1654 – 1655
ONDREJ BUDAHÁZI (A)	1690 – 1694	JURAJ BENČIK	1656 – 1657
KRYŠTOF GÖRGEY	1695 – 1701	ŠTEFAN HERANT	1658 – 1659
ONDREJ BUDAHÁZI (A)	1701 – 1706	JURAJ VITÁLIS	1660 – 1661
		JÁN TRETÍ (TRECZY)	1662 – 1663

* Na základe archívneho výskumu a práce Jozef HRADSKÝ : *Szepesi „Tíz-lándsások széke“ vagy a „Kisvármagye“ története.* Lőcse 1895, s. 164 – 176 vypracoval Martin Kostelník. Písmeno v zátvorke za menom identifikuje, či pri zhode mien ide o tú istú osobu alebo o iného človeka s rovnakým menom.

MATEJ CHOLESSÓCZY	1664	ŠTEFAN DRAVECKÝ	1790
ADAM SZENTIVÁNY (A)	1665 – 1667	ANTON HORVÁT-KIŠEVIČ	1790 – 1802
PAVOL KURTA	1668 – 1673		
MICHAL KYSEL	1673 – 1676	Notári (<i>notarius</i>)	
GABRIEL ZÁBORSKÝ (B)	1677	TOMÁŠ LITTERÁTUS	1587 – 1600
ŠTEFAN ZÁBORSKÝ	1678 – 1688	FRANTIŠEK HERCZ	1600 – 1602
KRIŠTOF NEMEŠÁNSKÝ (A)	1684 – 1685	BALTAZÁR JESENSKÝ	1602 – 1611
MICHAL ACZÉL	1686 – 1691	ŠTEFAN RÁTSKAY	1612 – 1615
ŠTEFAN ZÁBORSKÝ	1692 – 1694	TOMÁŠ BENČIK	1612 – 1625
PETER JOÓ	1695 – 1696	MIKULÁŠ ZÁBORSKÝ	1626 – 1627
ŽIGMUND FAJGEL	1697 – 1698	FRANTIŠEK JÁSZAY	1628 – 1634
MICHAL ACZÉL	1699 – 1703	JÁN JÁSZAY	1635 – 1645
MICHAL HADBAVNY	1704 – 1710	ONDREJ HADBAVNY	1646 – 1661
GABRIEL KIŠÓCI (KISÓCZY)	1711 – 1712	JURAJ VITÁLIS	1662 – 1683
FRANTIŠEK FAJGEL (A)	1713 – 1717	GABRIEL ZÁBORSKÝ (C)	1684 – 1687
GABRIEL KIŠÓCI (KISÓCZY)	1718 – 1719	GABRIEL HORANSKÝ	1688 – 1689
PAVOL HORVÁT	1720 – 1724	GABRIEL ZÁBORSKÝ (C)	1690 – 1703
FRANTIŠEK FAJGEL (B)	1725 – 1730	ŽIGMUND FAJGEL	1704 – 1731
JÁN FAJGEL	1731 – 1736	GABRIEL ZÁBORSKÝ (D)	1731 – 1737
ŠTEFAN BUDAHÁZI (A)	1737 – 1738	JURAJ HORVÁT-JURIKOVIČ	1737 – 1738
ŽIGMUND HADBAVNY	1739 – 1742	ADAM BENČIK	1739 – 1742
ŠTEFAN BÁRÁNY	1743 – 1749	ŽIGMUND HADBAVNY	1743 – 1749
ŠTEFAN BUDAHÁZI (B)	1750 – 1758	JURAJ HORVÁT-JURIKOVIČ	1750 – 1772
JÁN HORVÁT-KIŠEVIČ	1759 – 1761	ŠTEFAN VITÁLIS	1772 – 1781
JOZEF RIBICZEY	1762 – 1765	JÁN JABROCKÝ	1781
JÁN HORVÁT	1766 – 1771	JOZEF SZENTANDRÁŠI	1790
MATEJ BOBEST	1772 – 1781	MELICHAR DETRIK	1790 – 1802
BALTAZÁR DOLEVIČENI	1781		

Náčrt zoznamu šľachtických rodov Spiša do 19. storočia*

Mená rodov	1526 – 1590 ¹	1587 ²	1591 – 1595 ³	1621 – 1640 ⁴	1653 ⁵	1664 ⁶	1710 ⁷	1716 a 1727 ⁸	1732 a 1756 ⁹	1744 ¹⁰	1751 ¹¹	1754 ¹²	1835 ¹³	prvá pol. 19. stor. ¹⁴
Abhorts						•							•	
Abrahamovský			•		•									
Aczél [Azel]	•		•		•									
Akai							•							

* Na základe štúdie František Žitňák: Spišská šľachta vo svetle súpisov zo 16. – 19. storočia, in: *Terna Scepusiensis: Stav bádania o dejinách Spiša*, ed. Ryszard Gladkiewicz a Martin Homza. Levoča a Wrocław 2003, s. 559 – 568 a Steven Törösy de Zepetnek: *List of Historical Surnames of the Hungarian Nobility*. West Lafayette 2010 spracoval Pavol Demjanič. Ponúkaná tabuľka má informatívny charakter. Nevýčerpáva všetky pramene a nerobí si ambíciu podať v časovej následnosti všetky spišské šľachtické rody. Takýto výskum by si vyžadoval omnoho viac času i priestoru (pozn. autora).

¹ Súpis šľachty zo Spišskej stolice a zo Stolice 10 spišských kopijníkov, pozri Béla Iványi: Szepes vármegye birtokos nemesei 1526 után 1590-ig, in: *Közlemények*, roč. 3, 1911, s. 53 – 57.

² Daňový súpis zemanov nachádzajúcich sa v Stolici 10 spišských kopijníkov, pozri József Hradszky: *A Szepesi „Tíz-landsások széké” vagy a „Kisvármegye” története*. Lőcse 1895, s. 184 – 188.

³ Súpis šľachticov, ktorí mali v držbe určitý majetok (portu) na Spiši a ktorí nedisponovali žiadnou portou, pozri Jenő Förster: Szepes vármegye nemes családjainak összeírásai 1591 – 1595, 1754/55 – 1835 évekből, in: *Közlemények Szepes megye múltijából*, roč. 1, 1909, s., s. 44 – 47.

⁴ Kataster spišskej šľachty. Pozri ŠA LE, SZ, i. č. 337, kn. 124, fol. 4 – 10.

⁵ Limitácia osobnej šľachtickej insurekcie na základe rozhodnutia generálnej kongregácie stolice konanej v Hunčovciach 8. augusta 1664, pozri Frigyes Sváby: *A régi vármegye* : Limitácia osobnej šľachtickej insurekcie na základe rozhodnutia generálnej kongregácie stolice konanej v Hunčovciach 8. augusta 1664, pozri Frigyes Sváby: *A régi vármegye* : Vázlatok Szepesmegye levéltárából, in: *Évkönyv*, roč. 5, 1889, s. 90 – 95.

⁶ Súpis šľachty, ktorý bol vykonaný pravdepodobne v júli 1710, pozri Béla Iványi: Szepes vármegye nemességének összeírása a Rákóczy szabadságharc után, in: *Közlemények Szepes megye múltijából*, roč. 3, 1911, s. 174 – 179.

⁷ Súpis účastníkov kongregácie kopijníckej šľachty z 10. januára 1716 a zoznamy armalistov a insurgenov z roku 1727, pozri József Hradszky: *A Szepesi „Tíz-landsások széké”*, s. 194 – 203.

⁸ Investigácie šľachtictva na Spiši z rokov 1732 a 1756, pozri ŠA LE, SZ, investig. nob. 1752 et 1756, kt. 1868 a 1869.

⁹ Limitácia taxy zemanov nachádzajúcich sa v Stolici 10 spišských kopijníkov, pozri József Hradszky: *A Szepesi „Tíz-Landsások széké”*, s. 211 – 214.

¹⁰ Súpis magnátov na Spiši, pozri Jenő Förster: Szepesvármegyei magnások összeírásai 1751-ből, in: *Közlemények Szepes megye múltijából*, roč. 3, 1911, s. 236 – 238.

¹¹ Súpis šľachtických rodín v rámci celokrajinského súpisu konaného v rokoch 1754 – 1755; celokrajinský súpis publikoval János Illésvy: *Az 1754 – 1755, évi országos nemesi összeírás*. Budapest 1902. Spišskú stolicu samostatne publikoval Jenő Förster: *Szepes vármegye nemes családjainak összeírásai*, s. 105 – 112.

¹² Kompletný súpis spišskej šľachty, pozri Jenő Förster: *Szepes vármegye nemes családjainak összeírásai*, s. 170 – 175 a 237 – 242.

¹³ Mená evidované v sporoch o šľachtictvo v Spišskej stolici, pozri Jenő Förster: Nemességigazolási perek Szepes vármegye levéltárban, in: *Közlemények Szepes megye múltijából*, roč. 4, 1912, s. 46, 210 a 221 a Tenžze: Nemességigazolási perek Szepes vármegye levéltárban, in: *Közlemények Szepes megye múltijából*, roč. 5, 1913, s. 37 – 46 a 156 – 161.

Mená rodov	1526 – 1590 ¹	1587 ²	1591 – 1595 ³	1621 – 1640 ⁴	1653 ⁵	1664 ⁶	1710 ⁷	1716 a 1727 ⁸	1732 a 1756 ⁹	1744 ¹⁰	1751 ¹¹	1754 ¹²	1835 ¹³	prvá pol. 19. stor. ¹⁴
Alauda						•								
Albrechtovič										•				
Almáši [Almássy]			•			•							•	
Alth													•	
Altman												•	•	
Ambrozi													•	
Ámon						•								
Andaházi													•	
Andreánsky						•							•	
Araňoši [Aranjossy]													•	
Asguty [Asgwthy]	•		•			•								
Baan													•	
Bábel		•												
Badáni												•	•	
Badinský [Bagyinszky]												•		
Balaša [Balassa]	•													
Balka													•	
Baluch													•	
Bán						•								
Bañafi [Banyaffy]													•	
Bañai [Banyay]			•											
Banóci				•										
Barañai [Baranyay]												•		

Mená rodov	1526 – 1590 ¹	1587 ²	1591 – 1595 ³	1621 – 1640 ⁴	1653 ⁵	1664 ⁶	1710 ⁷	1716 a 1727 ⁸	1732 a 1756 ⁹	1744 ¹⁰	1751 ¹¹	1754 ¹²	1835 ¹³	prvá pol. 19. stor. ¹⁴
Baráni										•			•	
Bárcai [Bárzay]	•													
Barci [Barczy]												•		
Bárdoši [Bárdossy]													•	
Bárkoci [Bárkocz]							•							
Bartaloši [Bartalossy]													•	
Bartko		•												
Bašo [Baso]	•		•											
Bátori [Báthory]	•													
Bečkei [Becskey]						•								
Benčík [Benchyk]	•		•		•					•			•	
Bende					•					•				
Bendik		•												
Benedicty													•	
Beretvás													•	
Berg						•							•	
Bertóty [Bertholthty]	•		•											
Besteller ¹⁵														
Bilek													•	

¹⁵ Prítomný v Krompachoch v druhej polovici 16. storočia, pozri Ivan CHALUPECKÝ (ed.) : *Dejiny Krompách. Košice 1981, s. 28 – 31.*

Mená rodov	1526 – 1590 ¹	1587 ²	1591 – 1595 ³	1621 – 1640 ⁴	1653 ⁵	1664 ⁶	1710 ⁷	1716 a 1727 ⁸	1732 a 1756 ⁹	1744 ¹⁰	1751 ¹¹	1754 ¹²	1835 ¹³	prvá pol. 19. stor. ¹⁴
Bischofsheim	•													
Blanth	•													
Bobot [Boboth]												•	•	
Bobovský		•												
Bobrovnický [Bobrovniczky]			•											
Bočkaj [Bocskay]					•									
Bodoni	•		•											
Bohuš [Bohus]												•	•	
Boór						•								
Bopst, resp. Bobst [Popust, Probst, Bobest]	•		•			•							•	
Bor			•											
Bór												•		
Borló										•				
Bornemisa	•													
Bosňák [Bosnyák]												•	•	
Breuer													•	
Brezovický [Berzowitzey]	•		•			•							•	
Brosko														
Bryck	•													
Budaházi														
Bukovecký														•
Cebani				•										
Cerva [Cserva]													•	

Mená rodov	1526 – 1590 ¹	1587 ²	1591 – 1595 ³	1621 – 1640 ⁴	1653 ⁵	1664 ⁶	1710 ⁷	1716 a 1727 ⁸	1732 a 1756 ⁹	1744 ¹⁰	1751 ¹¹	1754 ¹²	1835 ¹³	prvá pol. 19. stor. ¹⁴
Cibóci [Czibóczy]						•								
Cornides												•		
Cornides [Kornides]												•	•	
Coróci [Czoróczy]						•								
Crausz													•	
Čáki						•							•	
Čásár [Császár]													•	
Čefalvai [Csefalvai]													•	
Čengovský [Chengowszky, Czyngolszky, Chugolszky, Schenkowicz, Schmekovszky]	•		•											
Čepani [Chepani]	•													
Čepčanský [Iseptsanszky]			•											
Čepčeni [Chepcheny]			•										•	
Černel [Chernel]									•					
Čorba [Chorba, Czirba, Zirba]	•		•			•								
Danko									•					
Dapsi													•	
Darašóci [Darasóczy]						•								
Dávid														
Dávid														
Dávid														
Dávid														

Mená rodov	1526 – 1590 ¹	1587 ²	1591 – 1595 ³	1621 – 1640 ⁴	1653 ⁵	1664 ⁶	1710 ⁷	1716 a 1727 ⁸	1732 a 1756 ⁹	1744 ¹⁰	1751 ¹¹	1754 ¹²	1835 ¹³	prvá pol. 19. stor. ¹⁴
Daxner												•		
Debródy							•							
Dekan			•											
Demek												•		
Deneš [Denes]													•	
Detrich										•			•	
Dévai												•		
Dévári						•								
Dežófi [Dessewffy]	•												•	
Dianiskó					•									
Dierner												•		
Dobai					•								•	
Dobak													•	
Dobrovický							•							
Dolevicení [Doloviczényi, Dolevitzeny]							•						•	
Doliansky [Dolyani, Dolyanszky]			•		•									
Domaňovský, resp. Gánovský [Domanyovszky]			•		•					•			•	
Domitius														
Đordi [Györgyi]												•	•	
Đordóši [Gyorgyosy]						•								
Dravecký, resp. Pluk [Draveccky, Thluk, Flugk de Dravec]	•		•			•							•	
Drenčení [Drentsény]													•	

Mená rodov	1526 – 1590 ¹	1587 ²	1591 – 1595 ³	1621 – 1640 ⁴	1653 ⁵	1664 ⁶	1710 ⁷	1716 a 1727 ⁸	1732 a 1756 ⁹	1744 ¹⁰	1751 ¹¹	1754 ¹²	1835 ¹³	prvá pol. 19. stor. ¹⁴
Dubovai					•					•				
Dubravický	•													
Dulovič [Dulovits]													•	
Ďurikovič [Gyurikovits]										•			•	
Edling ¹⁶														
Édešfaluši [Éeesfalussi]	•													
Édeškuty													•	
Egerer													•	
Egerland												•		
Engel													•	
Engelmayer												•	•	
Fabrici [Fabriczy, Fabriczi]							•						•	
Fabricius												•		
Fančal [Fantsaly]													•	
Farkaš													•	
Fasko												•		
Faygel/Faigel	•		•		•					•				
Fej													•	
Feja													•	
Fejérvári				•										
Fekete	•													
Felner	•													

¹⁶ Prítomný v Krompachoch v druhej polovici 16. storočia, pozri Ivan CHALUPECKÝ (ed.) : *Dejiny Krompách*, s. 28 – 31.

Mená rodov	1526 – 1590 ¹	1587 ²	1591 – 1595 ³	1621 – 1640 ⁴	1653 ⁵	1664 ⁶	1710 ⁷	1716 a 1727 ⁸	1732 a 1756 ⁹	1744 ¹⁰	1751 ¹¹	1754 ¹²	1835 ¹³	privá pol. 19. stor. ¹⁴
Fertog					•									
Fest													•	
Fibinger													•	
Filický [Fnyľfalovny]	•		•											
Fink						•								
Fischer						•							•	
Fleischer ¹⁷														
Fodor	•													
Földési [Földéssy]								•						
Fornosegi [Fornoszeghy]			•		•									
Frei												•		
Frizwerker ¹⁸														
Fuhrman													•	
Furar							•							
Fürnstein						•								
Gabáni													•	
Galamboši [Galambossy]												•		
Gally														
Gandel						•								
Gegest		•												
Gilány						•								
Glac [Glacz]												•	•	

¹⁷ Prítomný v Krompachoch v druhej polovici 16. storočia, pozri Ivan ЧАЛУПЕЦКÝ (ed.) : *Дејини Кромпáч*, s. 28 – 31.

¹⁸ Spomína sa v 17. storočí ako kežmarský armalista, pozri Nora БАРА́ТНОВА : Majitelia rodových erbov v Kežmarku, in: *Historica Carpathica*, roč. 19, 1988, s. 228.

Mená rodov	1526 – 1590 ¹	1587 ²	1591 – 1595 ³	1621 – 1640 ⁴	1653 ⁵	1664 ⁶	1710 ⁷	1716 a 1727 ⁸	1732 a 1756 ⁹	1744 ¹⁰	1751 ¹¹	1754 ¹²	1835 ¹³	prvá pol. 19. stor. ¹⁴
Glacinger												•		
Glivický, resp. Glevický												•	•	
Glós [Glósz]										•			•	
Gnosty ¹⁹														
Goldberger												•	•	
Gomboš alias Sodnar	•		•											
Gosnovitzer [Goznovitzer]						•							•	
Gothard						•								
Gobling ²⁰														
Grabaňa [Grabanya]		•			•									
Grancský [Grancsi, Granczi]	•		•											
Greff														
Grienblath												•		
Grinendič [Grinendicz]	•													
Grob												•		
Groó													•	
Grosman													•	
Gröstenberger													•	
Grotkovský [Grothkovszky, Grodkovszky]	•		•			•				•			•	
Grubič [Grubits]													•	
Gudecký													•	

¹⁹ Spomína sa v 17. storočí ako kežmarský armalista, pozri Nora BARÁTHOVÁ: Majitelia rodových erbov v Kežmarku, s. 228.

²⁰ Pritomný v Krompachoch v druhej polovici 16. storočia, pozri Ivan CHALUPECKÝ (ed.): *Dejiny Krompách*, s. 28 – 31.

Mená rodov	1526 – 1590 ¹	1587 ²	1591 – 1595 ³	1621 – 1640 ⁴	1653 ⁵	1664 ⁶	1710 ⁷	1716 a 1727 ⁸	1732 a 1756 ⁹	1744 ¹⁰	1751 ¹¹	1754 ¹²	1835 ¹³	privá pol. 19. stor. ¹⁴
Gundelfinger			•			•							•	
Günther												•	•	
Gurkó					•									
Gutzmittel						•								
Gyermek	•		•											
Haager									•					
Hadbavný			•		•					•			•	
Hain						•								
Hanzeli [Handzely]													•	
Heckel												•		
Heder						•								
Hedri	•													
Hellner													•	
Helt [Helth]			•											
Hendel													•	
Hensch									•					
Herant														
Hermeli		•			•									
Herteli													•	
Hoffmann		•			•									
Holló						•								
Hološai [Holossay]												•		
Horanský [Hvooranský]	•		•			•							•	
Horvát [Hervath]	•		•			•							•	
Horvát					•									

Mená rodov	1526 – 1590 ¹	1587 ²	1591 – 1595 ³	1621 – 1640 ⁴	1653 ⁵	1664 ⁶	1710 ⁷	1716 a 1727 ⁸	1732 a 1756 ⁹	1744 ¹⁰	1751 ¹¹	1754 ¹²	1835 ¹³	prvá pol. 19. stor. ¹⁴
Horvát-Kiševič													•	
Horvát-Mladasovič [<i>Horváth-Mladasovith</i>]						•								
Horvát-Paločai													•	
Horvát alias Stančič, Horvát-Stančič	•		•			•								
Hosú [<i>Hossziú</i>]													•	
Hrabeci [<i>Hrabetz, Hrabeczy</i>]													•	
Hraško [<i>Rasko</i>]														•
Hrhovský [<i>Gergey, Görgei, Harowsky, Harofsky</i>]	•		•		•	•				•			•	
Hrušovský [<i>Hruszovszky</i>]								•						
Husar [<i>Huszar</i>]													•	
Iľju	•													
Iglody													•	
Ilavský [<i>Illavay</i>]					•									
Institoris												•		
Ivány													•	
Jabrocký										•			•	
Jakabko		•												
Jamborský												•	•	
Jančó [<i>Jantsó, Jancsó</i>]							•						•	
Jánoš alias Sirmar	•													
Jásai [<i>Jászay</i>]		•				•								

Mená rodov	1526 – 1590 ¹	1587 ²	1591 – 1595 ³	1621 – 1640 ⁴	1653 ⁵	1664 ⁶	1710 ⁷	1716 a 1727 ⁸	1732 a 1756 ⁹	1744 ¹⁰	1751 ¹¹	1754 ¹²	1835 ¹³	privá pol. 19. stor. ¹⁴
Jasovský						•								
Jekelfaluši [Jekel/falway]	•		•			•							•	
Jesenský		•												
Jezerský					•									
Joannelli							•				•			
Jóny/Johny						•							•	
Joó	•		•		•					•				
Kacer [Kaczer]						•								
Kalafus		•			•									
Kalinovský									•					
Kállai	•													
Kálmán	•													
Kalna	•		•		•					•				
Kasai [Kaszay]							•							
Kátaí	•													
Katona						•								
Kečkeš [Kecskés]												•	•	
Kéhler													•	
Keil [Kaill]												•	•	
Keler													•	
Képeš [Képes]									•					
Kerekeš														•
Kevický												•		
Kežmarský [Keszarszky]												•	•	

Mená rodov	1526 – 1590 ¹	1587 ²	1591 – 1595 ³	1621 – 1640 ⁴	1653 ⁵	1664 ⁶	1710 ⁷	1716 a 1727 ⁸	1732 a 1756 ⁹	1744 ¹⁰	1751 ¹¹	1754 ¹²	1835 ¹³	prvá pol. 19. stor. ¹⁴
Kiral, resp. Kral [Király]	•		•			•				•				
Kiš, Kiš-Horvát [Kys]						•	•			•			•	
Kišovič [Kisovicz]							•							
Kišovský, resp. Kišóci [Kisóczy]							•			•				
Klačianský, resp. Kelečeni [Kelecsényi]										•				
Klos [Klosz, Klósz]								•						
Kmosko													•	
Knebel			•										•	
Koblic													•	
Kobulani				•										
Kocok [Koczogfi]													•	
Koch												•		
Kolačkovský [Kolacskaí]	•		•			•							•	
Koloni	•													
Komaróci				•										
Komaromi													•	
Kompoty												•		
Koripský [Koripszki]												•		
Korom			•											
Korompai													•	
Korponai													•	•

Mená rodov	1526 – 1590 ¹	1587 ²	1591 – 1595 ³	1621 – 1640 ⁴	1653 ⁵	1664 ⁶	1710 ⁷	1716 a 1727 ⁸	1732 a 1756 ⁹	1744 ¹⁰	1751 ¹¹	1754 ¹²	1835 ¹³	prvá pol. 19. stor. ¹⁴
Korytniansky [Korohtnoký, Korithhianýj, Korithianýj, Korotnoki, Korotnai, Korytiany, Korytiany, Koroth]	•		•		•	•	•						•	
Kösegi [Köszeghy]				•										
Kovač [Kovats]													•	
Kovačević [Kovatsевич]													•	
Kovesdy													•	
Kozár	•													
Kozka	•													
Krai												•		
Kraizel													•	
Kramer						•								
Kraus			•											
Krigovský [Krigi]	•		•											
Krivači [Krivatsy]													•	
Kromer						•								
Krompašský [Krompachy]				•										
Kubínsky, resp. Kubíni [Kubinyi]	•		•											
Kukoľ [Kukkolý]						•								
Kunest, resp. Kunecz ²¹														
Kunisch				•										

²¹ Prítomný v Krompachoch v druhej polovici 16. storočia, pozri Ivan CHALUPECKÝ (ed.) : *Dejiny Krompách*, s. 28 – 31.

Mená rodov	1526 – 1590 ¹	1587 ²	1591 – 1595 ³	1621 – 1640 ⁴	1653 ⁵	1664 ⁶	1710 ⁷	1716 a 1727 ⁸	1732 a 1756 ⁹	1744 ¹⁰	1751 ¹¹	1754 ¹²	1835 ¹³	prvá pol. 19. stor. ¹⁴
Kunský [Kunszky]						•								
Kurta	•		•		•					•				
Kysel, resp. Kysel [Kýzzel]	•		•		•								•	
Labšanský							•							
Lacik [Laczik]									•					
Lacko		•												
Lang												•	•	
Láni							•						•	
Laský	•													
Lazár	•													
Lehocký					•					•			•	
Lehotai								•						
Lénárd							•							
Levkovský														
Levkovský			•											
Lichtenstein			•											
Lipai [Lippay]													•	
Litteratus z Jasova			•											
Lobocký	•													
Lofai [Loffay]													•	
Lomnický [Lumniczky]	•													
Lórinč		•												
Lubkovič [Lubkovits]													•	

Mená rodov	1526 – 1590 ¹	1587 ²	1591 – 1595 ³	1621 – 1640 ⁴	1653 ⁵	1664 ⁶	1710 ⁷	1716 a 1727 ⁸	1732 a 1756 ⁹	1744 ¹⁰	1751 ¹¹	1754 ¹²	1835 ¹³	privá pol. 19. stor. ¹⁴
Lubovenský [<i>Lubovenszky</i>]							•							
Ludman			•		•					•			•	
Luženský [<i>Luzsenszky</i>]							•				•			
Madači [<i>Madachy, Madaczy</i>]			•		•									
Madočiansky, resp. Madočáni [<i>Madocsányi</i>]										•				
Machalovský [<i>Makalowszky</i>]	•		•											
Machay							•							
Majer													•	
Maletinský			•											
Malleter [<i>Maléter</i>]												•	•	
Máriáši	•		•							•	•		•	
Mařalko [<i>Marschalko, Marsalko</i>]												•		
Matavovský													•	
Matiašovský [<i>Matyasovszky</i>]	•					•							•	
Matuška [<i>Matuska</i>]												•		
Mauks [<i>Mauksch</i>]													•	
Mečkei [<i>Mechkey</i>]	•													
Mederi [<i>Megyery</i>]						•								
Medňanský [<i>Mednyánszky</i>]											•	•		
Megander						•								

Mená rodov	1526 – 1590 ¹	1587 ²	1591 – 1595 ³	1621 – 1640 ⁴	1653 ⁵	1664 ⁶	1710 ⁷	1716 a 1727 ⁸	1732 a 1756 ⁹	1744 ¹⁰	1751 ¹¹	1754 ¹²	1835 ¹³	prvá pol. 19. stor. ¹⁴
Melcel' [Melczely]												•	•	
Melczer						•							•	
Mellek													•	
Merc [Mercz]													•	
Merei				•										
Mészáros ²²														
Michalovský [Mihályfalvai]	•													
Milec [Milecz]													•	
Milejter												•		
Močhai [Mochnyai]									•					
Moes			•			•								
Moisch													•	
Mončko [Montsko]													•	
Monský	•													
Moys													•	
Mráz [Mrasz]					•								•	
Mučný [Mochny, Murchyni, Mrechiny]	•													
Mudráni [Mudrony]												•	•	
Nagy						•							•	
Nedorolik										•				

²² Prítomný v Krompachoch v druhej polovici 16. storočia, pozri Ivan CHALUPECKÝ (ed.): *Dejiny Krompách*, s. 28 – 31.

Mená rodov	1526 – 1590 ¹	1587 ²	1591 – 1595 ³	1621 – 1640 ⁴	1653 ⁵	1664 ⁶	1710 ⁷	1716 a 1727 ⁸	1732 a 1756 ⁹	1744 ¹⁰	1751 ¹¹	1754 ¹²	1835 ¹³	privá pol. 19. stor. ¹⁴
Negta					•									
Nemes			•											
Nemešanský, resp. Nemešáni [<i>Nemesszanszky, Nemessányi</i>]	•		•		•	•				•			•	
Német/Németh/Némety	•		•		•					•				
Nesko													•	
Nieblingh												•		
Nikolaši [<i>Nikolassy</i>]							•							
Nogl													•	
Nolten									•					
Ňulási [<i>Nyulásy</i>]												•	•	
Očovský, resp. Očovai [<i>Ocsoray</i>]												•		
Okoličáni										•			•	
Okrucký													•	
Oľšavský [<i>Olyszaszky</i>]												•		
Ondrejkovič [<i>Ondrejkovicz</i>]							•							
Orosáni [<i>Oroszlányi</i>]				•										
Oskó									•					
Paczót [<i>Paczolti</i>]	•													
Pálfalvai													•	
Pap [<i>Papp</i>]							•							
Paskovský/Paszkovszky													•	
Pataki														

Mená rodov	1526 – 1590 ¹	1587 ²	1591 – 1595 ³	1621 – 1640 ⁴	1653 ⁵	1664 ⁶	1710 ⁷	1716 a 1727 ⁸	1732 a 1756 ⁹	1744 ¹⁰	1751 ¹¹	1754 ¹²	1835 ¹³	prvá pol. 19. stor. ¹⁴
Patty [<i>Patti, Pathy</i>]												•	•	
Paulikovič								•				•		
Peki												•		
Perebeši	•													
Petanci [<i>Petanczy</i>]												•		
Petras, resp. Seidnar [<i>Pethras</i>]	•		•		•									
Petrovský, resp. Petróci [<i>Petrofszky, Petrascky, Petrolzy</i>]	•		•			•							•	
Pfanschmidt [<i>Fandschmidt</i>]						•							•	
Pietschke												•		
Pikovský								•						
Plencner												•		
Podhajecký														
Podhoráni							•							
Pogorický [<i>Pogoritzyky</i>]													•	
Polanovský [<i>Polanikai</i>]	•													
Poliak [<i>Polyak</i>]						•								
Polóni									•					
Pongrác													•	
Poor													•	
Posch													•	
Potorňai [<i>Pothornay, Pottornyai</i>]	•					•								
Pòlka [<i>Puolka</i>]														•

Mená rodov	1526 – 1590 ¹	1587 ²	1591 – 1595 ³	1621 – 1640 ⁴	1653 ⁵	1664 ⁶	1710 ⁷	1716 a 1727 ⁸	1732 a 1756 ⁹	1744 ¹⁰	1751 ¹¹	1754 ¹²	1835 ¹³	prvá pol. 19. stor. ¹⁴
Probstner													•	
Prokopovič [<i>Prokopovits</i>]													•	
Pšenický [<i>Psenitzky</i>]													•	
Rác [<i>Rácz</i>]							•							
Ráčkai [<i>Rátskay</i>]								•						
Radáči [<i>Radácsy</i>]												•	•	
Raduch													•	
Radvánsky							•							
Rády					•									
Raiman						•								
Raisz													•	
Rákoci														
Raslavický [<i>Raszlaviczai</i>]	•													
Rečei [<i>Rechet</i>]	•													
Rédei	•													
Redelstein													•	
Régghi	•													
Reich												•		
Reichenpoch														
Reisz													•	
Rel'ovský [<i>Rilowszky</i>]													•	
Retkai	•													
Revický							•						•	

Mená rodov	1526 – 1590 ¹	1587 ²	1591 – 1595 ³	1621 – 1640 ⁴	1653 ⁵	1664 ⁶	1710 ⁷	1716 a 1727 ⁸	1732 a 1756 ⁹	1744 ¹⁰	1751 ¹¹	1754 ¹²	1835 ¹³	prvá pol. 19. stor. ¹⁴
Ribarský			•											
Ribicei [Ribiczey]							•			•			•	
Riemer													•	
Richnavský [Rihnoi]	•													
Richter									•					
Rithauser												•		
Roll							•							
Rošňai [Rosnyay]						•								
Rosnawer			•											
Roškováni [Roskoványi]	•		•											
Rottal ²³														
Roth													•	
Roxer												•	•	
Rutkai [Rutkay]												•	•	
Ružinský [Ruzsinszky]													•	
Sabo [Zabo]			•											
Sailer													•	
Sakač [Szakacs, Zakach]	•				•									
Sakmári												•		
Salai [Zalay]			•											

²³ Ako zemeptani v Krompachoch v 17. storočí sa uvádzajú aj Rottalovci, pozri Ivan CHALUPECKÝ (ed.) : *Dejiny Krompách*, s. 35 – 36.

Mená rodov	1526 – 1590 ¹	1587 ²	1591 – 1595 ³	1621 – 1640 ⁴	1653 ⁵	1664 ⁶	1710 ⁷	1716 a 1727 ⁸	1732 a 1756 ⁹	1744 ¹⁰	1751 ¹¹	1754 ¹²	1835 ¹³	privá pol. 19. stor. ¹⁴
Salm	•													
Sartori													•	
Sauer									•					
Scepanovský	•													
Sedlák		•												
Segedy [Szegedy]					•	•							•	
Sekel [Székely, Zekel]	•		•			•							•	
Selecký [Szeleczky]		•			•									
Selický [Szeliczky]					•									
Senko							•							
Sentandraši [Szentandrászi, Zent-Andrásy]	•		•		•					•			•	
Sentmártoni [Szent-Mártoni]		•												
Sentmiklóši [Szent-Miklóssy]		•				•								
Sepesházi [Szepesházy]													•	
Sepesi [Szepesi]							•							
Sepsi [Szepsy]												•		
Serdaheli [Szerdahelyi]						•							•	
Serpilius							•							
Severini												•		
Schailermann						•								
Schifferer									•					

Mená rodov	1526 – 1590 ¹	1587 ²	1591 – 1595 ³	1621 – 1640 ⁴	1653 ⁵	1664 ⁶	1710 ⁷	1716 a 1727 ⁸	1732 a 1756 ⁹	1744 ¹⁰	1751 ¹¹	1754 ¹²	1835 ¹³	prvá pol. 19. stor. ¹⁴
Schindler													•	
Schirlacher												•		
Schmicz												•		
Schmidt													•	
Schneider [Schneider]												•	•	
Scholz													•	
Schuler									•					
Schvab									•					
Schvartner												•		
Schvartz													•	
Simon						•								
Sirmai [Szirmai]													•	
Sitkei [Sitzkey]													•	
Slavikovský [Slavingoczky, Slabikovszky, Zlawikowsky]	•		•		•	•							•	
Sluka												•		
Smrečiansky, resp. Smrečáni [Szmrecsányi]												•	•	
Sóke [Szóke]									•					
Solčeni [Szolcsényi]						•								
Solnar	•													
Sontag [Zontag]	•				•	•							•	
Sosna [Zozna]	•													
Spetiger, resp. Spetinger	•													

Mená rodov	1526 – 1590 ¹	1587 ²	1591 – 1595 ³	1621 – 1640 ⁴	1653 ⁵	1664 ⁶	1710 ⁷	1716 a 1727 ⁸	1732 a 1756 ⁹	1744 ¹⁰	1751 ¹¹	1754 ¹²	1835 ¹³	prvá pol. 19. stor. ¹⁴
Spillenberger [Spillenbergh]												•	•	
Sponer													•	
Stadler				•										
Stanko							•							
Stanský [Sztanszky]		•												
Starinský						•								
Starnovský			•											
Stas					•									
Stavač [Stavacs]							•						•	
Staudenhercz ²⁴														
Stenczel [Stenzel]												•	•	
Stras														
Strucký	•													
Sulínský, resp. Sulíni [Szuliny]													•	
Suľovský [Szulyovszky]												•		
Surman [Surmankó]														
Svätójánský, resp. Sentiváni [Szent-Joányi]		•											•	
SzoInoki	•													
Šándor [Sándor]														
Šándori [Sándory]												•		

²⁴ Spomína sa v 17. storočí ako kežmarský armalista, pozri Nora BARÁTHOVÁ : Majitelia rodových erbov v Kežmarku, s. 228.

Mená rodov	1526 – 1590 ¹	1587 ²	1591 – 1595 ³	1621 – 1640 ⁴	1653 ⁵	1664 ⁶	1710 ⁷	1716 a 1727 ⁸	1732 a 1756 ⁹	1744 ¹⁰	1751 ¹¹	1754 ¹²	1835 ¹³	prvá pol. 19. stor. ¹⁴
Šehovič [<i>Schehovics, Styelhorvits</i>]												•	•	
Šemšei [<i>Semsei, Sempsey</i>]	•		•							•			•	
Šennei [<i>Segnyei</i>]	•													
Šeredi	•													
Šlachta [<i>Schlachta</i>]													•	
Šoldoš [<i>Soldos</i>]	•		•											
Šomodi [<i>Somogy</i>]			•		•									
Šoóš [<i>Soos</i>]							•							
Štiavnický [<i>Styavnyiczky</i>]													•	
Šuta [<i>Szutha, Sottay</i>]	•													
Švábi [<i>Swabj, Swabovskj</i>]			•		•	•				•			•	
Tahi								•						
Tar	•													
Tarcai	•													
Tarnóci [<i>Tharnóczj</i>]			•			•							•	
Tatrai													•	
Teier		•												
Temešvári [<i>Temesváry</i>]				•										
Ternyei	•													
Terstanský													•	
Than												•	•	

Mená rodov	1526 – 1590 ¹	1587 ²	1591 – 1595 ³	1621 – 1640 ⁴	1653 ⁵	1664 ⁶	1710 ⁷	1716 a 1727 ⁸	1732 a 1756 ⁹	1744 ¹⁰	1751 ¹¹	1754 ¹²	1835 ¹³	privá pol. 19. stor. ¹⁴
Thenczel			•											
Tkáč [<i>Tkács</i>]		•												
Tóke [<i>Theoke, Teóke</i>]	•		•		•	•							•	
Tököli [<i>Theokeolly</i>]	•		•											
Töleši [<i>Tölesy</i>]							•							
Tompa	•													
Toporcer/Toperczer												•	•	
Tornaki	•													
Tornali		•												
Totfaluši [<i>Totffalussy</i>]													•	
Totfalvi, resp. Švábi [<i>Totfalusi</i>]	•													
Tóth								•						
Trangous													•	
Treczy									•					
Trnavský [<i>Nagyszombathy, Tirmaeniensis</i>]	•		•											
Tron [<i>Thron</i>]												•	•	
Turánsky														
Turčáni [<i>Turcsányi</i>]							•							
Turzo	•													
Ugróci						•								
Uhlarik														
Újfaluši						•							•	
Ujházi							•			•				

Mená rodov	1526 – 1590 ¹	1587 ²	1591 – 1595 ³	1621 – 1640 ⁴	1653 ⁵	1664 ⁶	1710 ⁷	1716 a 1727 ⁸	1732 a 1756 ⁹	1744 ¹⁰	1751 ¹¹	1754 ¹²	1835 ¹³	prvá pol. 19. stor. ¹⁴
Ungnad	•													
Urbani													•	
Urvai													•	
Vaahl												•		
Vadnai													•	
Vaiser						•								
Vaksman						•								
Valkó		•												
Várady			•											
Várady-Sakmári												•	•	
Varkoč	•													
Vass						•								
Veber									•				•	
Veiszer														
Vengovský								•						
Venkóci [Venkóczy]										•				
Verbovský		•								•			•	
Veres	•													
Vida [Vyda]												•	•	
Vindt													•	
Vitalis														
Vitkóci												•	•	
Vrana [Vramna]					•									
Wieland [Villand, Vieland]												•	•	
Záborský		•											•	

Mená rodov	1526 – 1590 ¹	1587 ²	1591 – 1595 ³	1621 – 1640 ⁴	1653 ⁵	1664 ⁶	1710 ⁷	1716 a 1727 ⁸	1732 a 1756 ⁹	1744 ¹⁰	1751 ¹¹	1754 ¹²	1835 ¹³	privá pol. 19. stor. ¹⁴
Zafiri [Zaffiry]													•	
Zacher						•								
Zatorský												•		
Závor							•							
Zednický	•													
Zlupský	•													
Žehriansky [Sigray]						•								

Zoznam spišských prepoštov 1526 – 1776*

JÁN HORVÁT (HORVÁTH) pochádzal z rodu pánov z Lomnice. Za spišského prepošta ho menovala Hedviga Tešínska, vdova po spišskom županovi Štefanovi Zápoľskom, už v roku 1505. Ostrihom však toto menovanie kvôli nízkemu veku a slabému vzdelaniu kandidáta zamietol. Ján Horvát preto najskôr absolvoval teologické štúdiá a následne bol menovaný opäť. Post spišského prepošta zastával v priebehu rokov 1511 – 1543. Po počiatočnom zaničení za katolícku vec sa pustil do politikárčenia a vlastného obohacovania. Ferdinand I. ho preto na základe viacerých excesov finančného i duchovného rázu roku 1543 zbavil prepozitúry. Vďaka konexiám pri dvore Horvát prepozitúru v roku 1544 získal späť, no zistil, že medzitým bola okradnutá o väčšinu príjmov. Sklamany Horvát preto ešte v tom istom roku abdikoval, následne apostatoval a oženil sa. Zomrel v rodnej Lomnici roku 1564.

VAVRINEC KRETSCHMAR, prepošt Alby Julie, bol za spišského prepošta dosadený na miesto Jána Horváta kráľom Ferdinandom I. v roku 1543. O niekoľko rokov však dostal mŕtvicu a zomrel zrejme hneď v nasledujúcom roku 1544.

STANISLAV VÁRAJI (VÁRALLYI), prepošt v Albe Julii a od roku 1541 päťkostolský biskup. Po dobytí Päťkostolia Turkami bol Váraji roku 1544 inštalovaný za kanonika-lektora Spišskej kolegiátnej kapituly a o rok nato bol menovaný za spišského prepošta. Hneď v roku 1545 do Spišskej Kapituly zvolal miestnu synodu, ktorá mala riešiť problémy s postupujúcou reformáciou. Stanislav Váraji zomrel v Spišskej Kapitule roku 1548.

BLAŽEJ Z PETROVARADÍNA (DE VARADINO PETRI, PÉTERVARADI), správca pokladnice Uhorskej komory v Bratislave, neskôr aj kráľovský radca a hlavný

pokladník. Za spišského prepošta bol vymenovaný v roku 1549. Po príchode na Spiš sa snažil znovu získať pre prepoštstvo odcudzené desiatky a ďalšie majetky. V roku 1554 bol menovaný za vacovského (Vác, Maďarsko) biskupa, no kvôli tomu, že Vacov bol v rukách Turkov, Blažej zostal na Spiši až do svojej smrti v roku 1560.

PETER PAVLINUS, sekretár ostrihomského arcibiskupa Mikuláša Oláha. V roku 1560 bol vysvätený za titulárneho biskupa v Čanáde (Csanád, Maďarsko). Zároveň ho ostrihomský arcibiskup investoval za spišského prepošta. Prepošt Pavlinus tento úrad nezastával dlho. Stihol zvolať miestnu synodu, ktorá sa uskutočnila ešte v roku 1560 v Kostole svätého Martina v Spišskej Kapitule. Prepošt Pavlinus zomrel v Spišskej Kapitule v roku 1561.

GREGOR BORNEMISA (BORNEMISZA) bol za spišského prepošta vymenovaný cisárom Ferdinandom I. už v roku 1561. Vlastníci Spišského hradu, rodina Turzovcov, však dosadila za spišského prepošta Františka Turza. Po nátlaku panovníka aj ostrihomského arcibiskupa sa František Turzo úradu vzdal a v roku 1562 prišiel na Spiš Gregor Bornemisa. V roku 1563 ho cisár Ferdinand I. menoval za čanádskeho biskupa. V roku 1567 sa Bornemisa stal prefektom Spišskej komory, v roku 1572 bol vymenovaný za biskupa vo Veľkom Varadíne (Oradea, Rumunsko) a od roku 1578 zastával aj úrad jasovského prepošta. Kvôli tureckému nebezpečenstvu však zostal na Spiši. Na rok 1569 pripravoval miestnu synodu. Odpoveďou Bratstva 24 farárov kráľovských miest bolo zloženie vlastného vyznania viery, známeho pod názvom *Confessio Scepusiana*. Prepošt Bornemisa preto v roku 1570 aspoň zvolal všetkých kňazov prepoštstva a vyzval ich, aby boli verní svätej

* Na základe archívnych výskumov a podľa Josephus HRADSKÝ : *Initia, progressus ac praesens status Capituli Scepusiensis*. Szepesváralya 1901 – 1902. *Slovenský biografický slovník*, vol. 1 – 4. Martin 1986 – 1994. Carolus WAGNER : *Analecta Scepusii* 1 – 3 a Alajos ZELLIGER : *Egyháti irók csarnoka*. Tyrnaviae 1893 vypracoval Vladimír Olejník.

Katolíckej cirkvi vo vyznaní o Najsvätejšej Trojici. Zomrel v roku 1584 v Spišskej Kapitule.

MARTIN PETE (PETHE) sa narodil roku 1554 v Heteši (Hetes, Maďarsko). V roku 1582 ho cisár Rudolf II. vymenoval za sirmijského (Sriemska Mitrovica/Sirmium, Srbsko) a o dva mesiace za vacovského biskupa. V roku 1587 sa stal varadínskym biskupom so spišskou a jasovskou prepozitúrou a v roku 1598 kaločským (Kalocsa, Maďarsko) arcibiskupom s rábskym (Ráb/Győr, Maďarsko) biskupstvom. V roku 1602 ho cisár vymenoval za uhorského miestodržiteľa. Napriek toľkým benefíciám a úradom sa kvôli osmanskej hrozbe zdržiaval na Spiši. V roku 1604 sa neúspešne pokúšal vizitovať farnosti prepoštvstva a uviesť do Levoče jezuitov. Po počiatkových víťazstvách Bočkajovských vojsk sa však musel uchýliť do Kamenca (Szombathely/Sabaria, Maďarsko), odtiaľ ušiel do Güssingu (Rakúsko) a postupne až do Viedne, kde na následky prežitých útrap v roku 1605 zomrel.

LADISLAV HOSUTÓTY (HOSZUTÓTHY) sa narodil v roku 1590 v Szarkaháze (Maďarsko). Za spišského prepošta ho cisár Rudolf II. vymenoval v roku 1606 ako študenta a bez kňazskej vysviacky. Hosutóty preto vyštudoval filozofiu a teológiu v Štajerskom Hradci (Graz, Rakúsko) a v roku 1614 bol v Ríme vysvätený za kňaza. Spišskej prepozitúry sa ujal o dva roky nato. V septembri 1619 sa pred povstaleckými vojskami Gabriela Betlena uchýlil spolu s kapitulou na Spišský hrad, odtiaľ do Starej Ľubovne, do Poľska a k arcibiskupovi Pázmaňovi do Trnavy. Na Spiš sa vrátil až po uzavretí Mikulovského mieru v roku 1622. V roku 1631 bol menovaný za sedmohradského a v roku 1633 za varadínskeho biskupa. Obe diecézy však boli obsadené Turkami, preto naďalej zostal na Spiši. V roku 1644 sa pred povstalcami Juraja I. Rákociho uchýlil do Podolínca. Do Spišskej Kapituly sa vrátil až v januári 1646 a ešte v tom istom roku bol menovaný za vacovského biskupa. V roku 1647 do Spišskej Kapituly pozval jezuitov a odovzdal im do správy Kaplnku Zápoľskovcov a dve budovy Kapituly, v ktorých si zriadili kláštor a školu. Prepošt Hosutóty zomrel ešte v tom istom roku v Spišskej Kapitule.

MATEJ TARNÓCI (TARNÓCZY) sa narodil okolo roku 1605 v Zemianskych Kostolňanoch – Dolných Leľovciach. Študoval na jezuitskom kolégiu v Trnave, neskôr filozofiu v Olomouci a teológiu na Pázmaneu vo Viedni. Za kňaza bol ordinovaný roku 1631 a pôsobil ako farár na Žitnom ostrove. Následne bol inštalovaný za nitrianskeho a v roku 1640 za ostrihomskeho kanonika. Pôsobil

v seminári v Trnave, neskôr sa stal generálnym vikárom ostrihomskeho arcibiskupa. V roku 1644 bol menovaný za prepošta v Srbobrane, neďaleko Nového Sadu (Srbsko) a opáta v Zalavári (Maďarsko). Spišským prepoštom sa stal v roku 1648. Štedro podporoval jezuitov. V roku 1650 bol v Spišskej Kapitule vysvätený za čanádskeho a v roku 1651 za vacovského biskupa. Až do smrti sa však kvôli tureckému nebezpečenstvu svojich diecéz ujať nemohol. V roku 1654 odišiel do Bratislavy, kde sa stal prepoštom. Zomrel v roku 1655 v kláštore cistercitov na Velehrade (Morava).

JÁN PÁLFALVAJ (PÁLFFALVAY, PÁLMAFFALVAY) sa narodil okolo roku 1600 v Páulešti (Rumunsko). Vyštudoval filozofiu a teológiu v Trnave. V roku 1630 sa stal magistrom filozofie a slobodných umení. O dva roky nato bol inštalovaný za ostrihomskeho kanonika. Od roku 1634 pôsobil ako farár v Seredi. V roku 1637 bol menovaný za svätajurskeho prepošta a arcibiskupského vikára, v roku 1638 za varadínskeho kanonika a svätostefanského prepošta, neskôr za veľprepošta v Jágri. Od roku 1648 bol tapolčajským (Tapolca, Maďarsko) opátom a prepoštom v Lelese, neskôr spravoval Jasovské prepoštvstvo. Koncom júla 1655 bol menovaný za spišského prepošta. Hneď v tom istom roku zvizitoval všetky katolícke farnosti na Spiši. O rok vizitáciu uskutočnil opäť. V roku 1656 bol menovaný za biskupa vo Varadíne. Tamojšia bazilika však bola v tom období zničená protestantmi. Pálfalvaj preto napriek tomu, že bol roku 1659 aj vysvätený za biskupa, zostal na Spiši až do svojej smrti v roku 1663.

JURAJ BÁRŠOŇ (BÁRSONY) sa narodil v roku 1626 v Petrovej Vsi. Študoval na gymnáziu v Nitre a Trnave, filozofiu študoval v Ríme a vo Viedni. Okolo roku 1650 bol vysvätený za kňaza a pôsobil ako farár v Dunajskej Strede. V roku 1653 bol inštalovaný za ostrihomskeho kanonika. V roku 1655 sa stal tekovským, potom turnianskym a gemerským archidiakonom. V roku 1661 bol menovaný za svätajurskeho prepošta a v roku 1663 získal aj opátstvo v Szekszárde (Maďarsko). Ešte v tom istom roku sa stal ostrihomským veľprepoštom a bol menovaný za varadínskeho biskupa a zároveň za spišského prepošta. Kvôli osmanskej hrozbe sa mohol reálne ujať len spišskej prepozitúry. Biskupskú vysviacku prijal v roku 1667. Ešte v roku 1663 sa stal kráľovským radcom. Na Spiši sa zaslúžil predovšetkým o uvedenie pavlínov do Kežmarku. V priebehu rokov 1672 – 1673 sa mu podarilo získať z rúk protestantov viaceré kostoly na Spiši. Bola tak ukončená činnosť

protestantského Bratstva farárov 24 kráľovských miest. V roku 1675 bol Báršon ustanovený za jágerského biskupa. V tom období bolo sídlo biskupstva kvôli tureckej hrozbe premiestnené do Košíc, kam zo Spišskej Kapituly odišiel. V Košiciach v roku 1678 aj zomrel.

JOACHIM LUŽENSKÝ (LUZSENSZKY) sa narodil v roku 1602 v Nowom Targu (Poľsko). Teológiu vyštudoval vo Viedni, za kňaza bol vysvätený v roku 1629. Stal sa kaplánom ostrihomskeho arcibiskupa Petra Pázmaňa a bol zároveň aj altaristom Oltára svätej Kataríny v Ostrihomskej katedrále. V roku 1630 bol inštalovaný za spišského a v roku 1638 za ostrihomskeho kanonika. Od roku 1639 bol navyše nitrianskym archidiakonom a od roku 1645 aj opátom v Zebegeňy (Maďarsko). V roku 1646 bol v Ostrihome inštalovaný za kanonika – kustóda a v roku 1656 za prepošta v Szenttamás (Maďarsko). V roku 1663 ho cisár Leopold I. vymenoval za sirmijskeho biskupa. V roku 1676 bol menovaný za biskupa vo Varadíne a zároveň za spišského prepošta. Biskupskú vysviacku však prijal až v roku 1678 v Liptovskom Mikuláši. Zomrel v roku 1681.

ANDREJ ŠEBEŠTĚŇ (SEBESTÉNY) sa narodil pravdepodobne v Petrovanoch. Po štúdiách pôsobil ako prepošt v Lelese, neskôr bol inštalovaný za ostrihomskeho kanonika. Roku 1679 bol vysvätený za sedmohradského titulárneho biskupa. Za spišského prepošta ho cisár Leopold menoval v roku 1681. Prepošt Šebeštěň zomrel v roku 1683 v Levoči.

MIKULÁŠ BALOG (BALOGH) sa narodil v roku 1625 v Turci v evanjelickej šľachtickej rodine. Počas štúdií v Trnave konvertoval na katolicizmus. Od roku 1649 študoval teológiu na nemecko-uhorskom kolégiu v Ríme, odkiaľ sa vrátil v roku 1655 a začal pôsobiť v pastorácii ako farár. V roku 1657 bol inštalovaný za ostrihomskeho kanonika, v roku 1663 sa stal tekovským archidiakonom, v roku 1668 svätøjurským prepoštom a čakavským opátom. Od roku 1675 zastával aj funkciu sudcu kráľovskej tabule. V roku 1677 bol vysvätený za titulárneho biskupa novijskeho (Herceg Novi/tal. Castelnuovo, Čierna Hora) a v roku 1681 za čanádskeho biskupa. V roku 1684 sa stal ostrihomským veľprepoštom a v roku 1685 bol vysvätený za vacovského biskupa. Všetky biskupské sídla, pre ktoré bol menovaný či vysvätený, boli v tomto období stále v rukách Turkov a tak sa zdržiaval najmä v Trnave. V roku 1686 bol menovaný za spišského prepošta. Až do svojej smrti v roku 1686 sa zdržiaval už len na Spiši.

LADISLAV MATIAŠOVSKÝ (MATTHIASOVVSZKY) sa narodil v Nižných Matiašovciach. Vyštudoval teológiu v Ríme a v pastorácii začal pôsobiť ako farár v Šintave. V roku 1673 bol inštalovaný za bratislavského a v roku 1676 za ostrihomskeho kanonika. V roku 1677 bol menovaný za nitrianskeho archidiakona a v roku 1680 sa stal opátom Blahoslavenej Panny Márie v Madoczi (Maďarsko). V roku 1687 bol vysvätený za titulárneho biskupa temnenskeho (Knin, Chorvátsko). V roku 1689 bol inštalovaný za kanonika – kustóda Ostrihomskej kapituly a ešte toho istého roku ho cisár Leopold vymenoval za spišského prepošta. Na Spiši sa venoval predovšetkým pozdvihnutiu a duchovnej obnove prepoštstva a snažil sa zvyšovať počty kňazov v pastorácii. V roku 1693 celé územie zvizitoval. Pôsobil tu do roku 1696, keď bol vysvätený za nitrianskeho biskupa a zároveň sa stal kráľovským kancelárom. V podpore náboženských aktivít pokračoval až do smrti. V roku 1699 kúpil bývalý kartuziánsky kláštor v Lechnici (Červený kláštor) a vo svojom testamente z roku 1704 ho daroval kamaldulom. Zomrel v roku 1705 vo Viedni.

JÁN ŽIGRAJ (SIGRAY) sa narodil v roku 1654 v Stupave. Študoval pravdepodobne v Bratislave a Trnave. Pôsobil ako kanonik a veľprepošt vo Vespréme (Maďarsko) a generálny vikár v duchovných záležitostiach biskupa Pavla Sečeního (Szechényi). V roku 1696 sa stal spišským prepoštom. Zasadzoval sa najmä za odstraňovanie heréz. V roku 1700 zvizitoval celé prepoštstvo. V roku 1702 sa pokúsil vykonať ďalšiu vizitáciu, no vypuklo povstanie Františka II. Rákociho Prepošt Žigraj napriek nepokojom zostal v Spišskej Kapitule až do roku 1705. Keď sa odmietol pridať na stranu povstalcov, zajali ho. Podarilo sa mu však utiecť. Uchýlil sa do Opavy a na jeho miesto Rákoci dosadil Antona Brennera (1706 – 1709). Prepošt Žigraj sa mohol vrátiť na svoje pôsobisko až v roku 1710. V roku 1712 uskutočnil tretiu vizitáciu prepoštstva. Zaslúžil sa aj o urovanie pomerov gréckokatolíckych kňazov, pôsobiacich na území prepozitúry. Okrem toho usadil v Spišskom Podhradí Milosrdných bratov. Zomrel v roku 1718 v Spišskej Kapitule.

DOMINIK ANTON BRENNER bol za spišského prepošta násilne dosadený v roku 1706 Františkom II. Rákocim. Po porážke povstaleckých vojsk pod Trenčinom roku 1708 cisár Jozef I. (1705 – 1711) 18. decembra 1709 zbavil Brennera Spišského prepoštstva. Ten odišiel zo Spiša začiatkom roka 1710.

IMRICH, BARÓN PONGRÁTZ sa narodil v roku 1654 v Nedeci (dnes v Poľsku). Výchovu dostal na dvore strýka, ostrihomskeho veľprepošta a neskoršieho vacovského biskupa Juraja Pongráta. Neskôr študoval na univerzite v Trnave. Okolo roku 1675 bol inštalovaný za jágerského kanonika a následne študoval teológiu v Ríme, kde bol v roku 1678 aj vysvätený za kňaza. V rokoch 1681 – 1684 pôsobil ako farár v Blatnom. V roku 1682 bol spolu s bratmi povýšený do barónskeho stavu a v tom istom roku aj inštalovaný za bratislavského kanonika. V roku 1685 sa stal ostrihomským kanonikom a zároveň bol menovaný za hontianskeho archidiakona. Od roku 1689 zastával funkciu nitrianskeho, od roku 1695 tekovského a od roku 1700 zvolenského archidiakona. Cisár Leopold I. ho v roku 1697 menoval za phareského (Hvar, Chorvátsko) titulárneho biskupa. V roku 1719 sa Pongrátz stal spišským prepoštom. Bol už vo vysokom veku, preto si vyžiadal koadjútora, ktorým sa v roku 1723 stal opát Blahoslavenej Panny Márie v Lučenci, spišský kanonik – kantor Ján Peltz. Barón Imrich Pongrátz zomrel v roku 1724 v Spišskej Kapitule.

JÁN PELTZ sa narodil v roku 1687 v Sabinove. Pochádzal z meštianskej rodiny a roku 1710 bol povýšený do šľachtického stavu. Po štúdiách bol v roku 1711 inštalovaný za spišského kanonika. V rokoch 1712 – 1714 navyše zastával aj funkciu kapitúlskeho farára a v rokoch 1715 – 1717 dekana kapituly. V roku 1715 bol zároveň menovaný za apoštolského protonotára. V roku 1723 bol menovaný za stagnenského (Ston, Chorvátsko) titulárneho biskupa a stal sa koadjutorom vtedajšieho spišského prepošta, baróna Pongráta. Za spišského prepošta bol menovaný v roku 1725. V roku 1731 precízne zvizitoval farnosti na svojom území. Zomrel v Spišskej Kapitule v roku 1740.

FRANTIŠEK BARKÓCI (BARKÓCZY) sa narodil v roku 1710 v Tovarnom. Vyštudoval gymnázium v Košiciach a v rokoch 1726 – 1729 filozofiu na univerzite v Trnave, kde získal doktorát. V rokoch 1730 – 1733 študoval teológiu v Ríme. Po návrate do Uhorska začal pôsobiť ako farár v Jágri. Zároveň bol inštalovaný aj za tamajšieho kanonika. V roku 1740 bol menovaný za spišského prepošta. Okrem toho bol vysvätený za tenagrijského (Tanagra, Grécko) titulárneho biskupa. V roku 1741 sa stal skutočným vnútorným radcom cisárskeho majestátu a v roku 1743 sudcom sedmipanskej tabule. V roku 1744 bol menovaný za jágerského biskupa

a zo Spiša odišiel. V roku 1761 sa stal ostrihomským arcibiskupom a uhorským prímasom. Od roku 1762 zároveň zastával úrad hlavného školského inšpektora v Uhorsku. Cisárovná Mária Terézia Františka Barkóciho v roku 1764 vyznamenala za celoživotné dielo Radom svätého Štefana. Zomrel v roku 1765 v Bratislave.

ALEXANDER MARIÁŠI (MARIÁSSY) sa narodil v roku 1689 v Markušovciach, v rodine evanjelického kuruckého plukovníka, grófa Mikuláša Mariášiho. Nesúhlasil s konfesiou rodičov a tak ušiel ku katolíckym príbuzným do Košíc. Tu konvertoval na katolicizmus. Vyštudoval filozofiu na univerzite v Trnave a teológiu na nemecko-uhorskom kolégiu v Ríme, kde v roku 1705 získal titul bakalára, roku 1706 magistra a v roku 1713 doktora teológie. Pôsobil ako farár v Grafenschachene (Nemecko), v roku 1716 sa stal jágerským kanonikom a od roku 1720 zastával úrad farára v Košiciach. Zároveň sa stal prepoštom Blahoslavenej Panny Márie v Barsi (Maďarsko). V roku 1728 bol vysvätený za kninského titulárneho biskupa s prepoštvom v Kis-Tálly (Andornaktálya, Maďarsko) a neskôr s tapolčajským opátstvom. Za spišského prepošta ho cisárovná Mária Terézia vymenovala v roku 1745. V priebehu rokov 1751 – 1754 vizzitoval na príkaz ostrihomskeho arcibiskupa Mikuláša Čákiho celé Spišské prepoštvstvo. Podporoval chudobných študentov. Prepošt Mariáši zomrel v roku 1755 v Spišskej Kapitule

JOZEF KAROL ZBIŠKO (ZBISKO) sa narodil v roku 1711 v Pukanci. Študoval v seminári v Trnave a na Pázmaneu vo Viedni. V roku 1729 sa stal bakalárom filozofie, roku 1733 teológie, o rok nato bol vysvätený za kňaza a v roku 1737 získal aj doktorát teológie. Pôsobil aj v pastorácii: od roku 1734 ako kaplán v Trnave, od roku 1735 ako farár v Sládkovičove, od roku 1738 v Dvoroch nad Žitavou a od roku 1739 ako farár a vicearchidiakon v Nových Zámkoch. V roku 1741 sa stal ostrihomským kanonikom, roku 1745 bol menovaný za opáta Blahoslavenej Panny Márie v Báte (Maďarsko). O rok neskôr bol menovaný za veglienského (Krk, Chorvátsko) titulárneho biskupa, stal sa radcom Miestodržiteľskej rady v Bratislave a členom sedmipanskej tabule v Pešti. Od roku 1747 bol bratislavským prepoštom. V roku 1755 sa stal spišským prepoštom a bol zároveň vysvätený za titulárneho biskupa v Knine. Zomrel v Spišskej Kapitule v roku 1774.

Zoznam spišských biskupov 1776 – 1918*

KAROL SALBECK sa narodil v roku 1725 v Galaci (Galați, Rumunsko). Študoval teológiu na nemecko-uhorskom kolégiu v Ríme. V roku 1747 získal doktorát teológie a ako sekretár nasledoval arcibiskupa Klobušického (Klobusiczky) do Sedmohradska, Záhrebu a nakoniec do Kaloče, kde bol v roku 1751 inštalovaný za kanonika. Zároveň sa stal bratislavským prepoštom, v roku 1755 szombathelyským (kameneckým) a roku 1757 vacovským veľprepoštom. V roku 1759 bol vysvätený za nemesinského titulárneho biskupa a stal sa pomocným biskupom a generálnym vikárom vo Vacove. V roku 1776 bol menovaný za biskupa novoerigovaného Spišského biskupstva. V roku 1777 zvizitoval Liptov a Oravu, ktoré boli priradené do novej diecézy. V roku 1787 vyriešil juridické spory s Tarnovským biskupstvom ohľadom Lubovnianskeho dištriktu, ktorý bol opätovne podriadený Spišskému biskupstvu. Zároveň uvoľnil pod jurisdikciu Mukačeva 11 gréckokatolíckych farností, ktoré doteraz spravovali spišskí prepošti. V diecéze zriadil množstvo nových farností. Opravil Katedrálu svätého Martina, prestaval a rozšíril biskupskú rezidenciu. Za svoje zásluhy bol vyznamenaný malým krížom Kráľovského uhorského Radu svätého Štefana. Zomrel v Levoči v roku 1785.

JÁN ANTON GRÓF RÉVAI (RÉVAY) sa narodil v roku 1748 v Častkovciach. Bol dočasným županom Turčianskej a Oravskej stolice. Vyštudoval gymnázium v Trnave, právo vo Viedni a teológiu v Ríme, Miláne a Neapole. Istý čas pôsobil ako právny poradca. V roku 1771 sa stal poradcom viedenského arcibiskupa, kardinála Migazziho. Od roku 1773 bol farárom v Budíne a o rok nato bol inštalovaný za spišského kanonika. V roku 1776 sa stal kapitulným dekanom a v roku 1777 katedrálным archidiakonom. V roku 1783 bol inštalovaný za nitrianskeho veľprepošta a o rok nato v Nitre zastával funkciu kapitulného vikára.

V roku 1787 bol Jozefom II. menovaný za spišského biskupa a bol vysvätený za titulárneho biskupa bacenského. Úradu sa ujal po svojej intronizácii v roku 1788. V roku 1800 sa stal skutočným vnútorným tajným radcom. V priebehu rokov 1794 – 1796 postupne zvizitoval celú diecézu. Zomrel v roku 1806 v letnom biskupskom sídle v Spišskom Štiavniku.

MICHAL, BARÓN BRIGIDO sa narodil v roku 1742 v Terste (Taliansko). Pochádzal z talianskeho šľachtického rodu a mal titul barón. Teológiu vyštudoval v Štajerskom Hradci a svoje pôsobenie začal u pražského arcibiskupa Przihovského. Neskôr pôsobil na arcibiskupstve v Ostrihome u arcibiskupa Baťaňa (Bathány). V roku 1776 bol inštalovaný za spišského kanonika a o rok nato dostal titul liptovského archidiakona. V rokoch 1780 – 1787 pôsobil ako farár v Levoči. Za spišského biskupa bol menovaný už v roku 1787, no v tom istom roku mu Jozef II. udelil kniežací titul a ľubľanské arcibiskupstvo. Zo Slovinska sa však musel v roku 1807 kvôli napoleonským vojnám vrátiť. František I. ho menoval za spišského biskupa. Michal Brigido bol maltézskeho rytierom, ríšskym kniežaťom, asistentom Svätej Stolice a kráľovským štátnym radcom. Rozširoval náboženské knihy v slovenčine a podporoval bernolákovcov. V roku 1810 začal prestavbu bývalej jezuitskej rezidencie v Spišskej kapitule na kňazský seminár, ktorý slávnostne otvoril v roku 1815. Onedlho však biskup Brigido začal chorľavieť a utiahol sa do svojho rodiska, kde v roku 1816 zomrel.

JÁN LADISLAV PYRKER, O. CIST. sa narodil v roku 1772 v Oberwarte v Rakúsku. Študoval na gymnázium u paulínov v Belehrade, potom v Pätkostolí právo, literatúru a jazyky. Od roku 1790 pôsobil ako pracovník Miestodržiteľskej rady v Budíne. V roku 1792 ho na lodi zajali piráti a predali ho do otroctva v Alžíri. Odtiaľ sa mu podarilo ujsť

* Podľa Josephus HRADSKÝ : *Initia...* Jozef VOJTAS : *Z dejín Spišského biskupstva*. Rukopis, 1975. *Slovenský biografický slovník* 1 – 6 a tiež Peter ZUBKO a Marián ŠVÁRNY : *Spišskí biskupi*. Spišské Podhradie 1996 vypracoval Vladimír Olejník.

do Talianska, pešo prekročil Alpy a dostal sa do Lilienfeldu, kde v roku 1792 vstúpil k cisterciom. V rokoch 1793 – 1796 vyštudoval teológiu v St. Pöltene a na Univerzite v Jene získal čestný titul PhDr. h. c. V roku 1796 bol vysvätený za kňaza, istý čas bol kaplánom Lilienfelde, neskôr sa cez kláštorného lesmajstra a hospodára, farára v Tüznitzti a priora vypracoval až na opáta kláštora Lilienfelde. V roku 1818 ho František I. menoval za spišského biskupa. Vysvätený za biskupa bol vo Viedni v roku 1819, hneď v tom istom roku bol aj intronizovaný a ujal sa svojho úradu. Zvизitoval diecézu a staral sa najmä o úroveň vidieckeho školstva. V roku 1819 založil Učiteľský ústav v Spišskej Kapitule, prvý svojho druhu v Uhorskom kráľovstve, ktorý vzdelával budúcich učiteľov rurálnych škôl. Biskup Pyrker však na Spiši neúčinkoval dlho. V roku 1820 bol menovaný za benátskeho patriarchu a o rok nato 1821 za dalmátskeho prímasa. Od roku 1827 bol jágerským arcibiskupom a županom Hevešskej stolice. V roku 1844 Uhorská akadémia vied odmenila jeho činnosť najmä na literárnom poli čestným členstvom. Bol členom aj iných významných vedeckých a literárnych spoločností. Za zmienku stojí napríklad jeho členstvo v Slovenskom učnom tovarištvu. Bol skutočným vnútorným tajným radcom. Za zásluhy bol odmenený mnohými vyznamenaniami, napríklad Radom železnej koruny 1. triedy. Zomrel v roku 1847 vo Viedni. Pochovaný bol 9. decembra v Lilienfelde. Medzi zaujímavosti jeho života patrí, že v roku 1848 jeho srdce pochovali v bazilike v Jágri a jeho matka, ktorá zomrela počas jeho pôsobenia na Spiši, je pochovaná v krypte Katedrály svätého Martina v Spišskej Kapitule.

JOZEF BÉLIK sa narodil v roku 1757 v Dežericiach. Študoval na gymnáziu a neskôr v seminári v Ostrihome. Filozofiu vyštudoval v Trnave a teológiu na Pázmaneu vo Viedni. Od roku 1781 bol kaplánom v Dubrovniku a v Dvoroch nad Žitavou. Od roku 1784 pôsobil postupne ako prefekt, profesor morálnej teológie a vicerektor Kňazského seminára v Bratislave. V roku 1790 sa stal farárom v Žiharci a v roku 1808 dekanom. O rok nato bol inštalovaný za ostrihomského kanonika, neskôr sa stal tamojším veľprepoštom. V rokoch 1811 – 1820 zastával funkciu rektora seminára v Pešti a dostal aj titul monostorského (BMV de Monostor) opáta. V roku 1818 sa stal tekovským archidiakonom. V roku 1820 svätoštefanským prepoštom a ostrihomským vikárom a od roku 1821 bol kaplánom ostrihomského prímasa Alexandra Rudnaya a neskôr jeho vikárom. V roku 1823 ho František I. menoval za titulárneho

biskupa phareského a biskupa spišského. Ešte v tom istom roku prišiel na Spiš a pôsobil v Spišskej Kapitule ako kapitulný vikár. Za biskupa bol vysvätený o rok nato. Napriek vysokému veku a chorobe, kvôli ktorej dokonca oslepol, svoju diecézu zvizitoval až dvakrát. Jeho vizitačné protokoly patria k najpodrobnejším prameňom svojho druhu vôbec. Na spišskom biskupskom stolci pôsobil až do svojej smrti v roku 1847.

VINCENT JEKELFALUŠI (JEKELFALUSSY) sa narodil v roku 1802 v Mlčine (Mučoš/Mucsony, Maďarsko). Študoval na gymnáziu v Miškovci, neskôr právo v Košiciach a v Pešti. Vstúpil do ostrihomského seminára a v rokoch 1823 – 1827 vyštudoval teológiu v Trnave. Pôsobil ako kaplán v Trhvom Mýte, Nových Zámkoch, Ostrihome a ako farár v Hontianskej Vrbici, Štúrove a Rimóczi. V roku 1841 sa stal vicedekanom a v rokoch 1842 bratislavským a 1844 ostrihomským kanonikom. V roku 1846 bol Ferdinandom V. vymenovaný za titulárneho biskupa almijského a stal sa pomocným biskupom v Ostrihome. Zastával funkciu kráľovského radcu a získal titul rímskeho grófa a pápežského preláta. V roku 1848 ho Ferdinand V. menoval za spišského biskupa. Svojho úradu sa ujal v nasledujúcom roku. Po bitke pri Spišskej Novej Vsi, 3. februára 1849, sa utiahol do Jakloviec. Po príchode ruských vojsk abdikoval, odišiel do Viedne a tým sa jeho pôsobenie na Spiši skončilo. V podstate ani nebol spišským konsekrovaným biskupom. Pre Spiš bol iba menovaný. V roku 1866 sa stal bratislavským veľprepoštom a koncom toho istého roka bol vymenovaný za biskupa v Stoličnom Belehrade. Vysvätený za biskupa bol až v roku 1867 v Rábe. Zúčastnil sa Prvého vatikánskeho koncilu a publikoval niektoré jeho dokumenty, okrem iného i Dogmu o pápežskej neomylnosti, za čo ho uhorská vláda prenasledovala. V roku 1874 začal chorľavieť. Odišiel do kúpeľov v Ríme, kde ešte v tom istom roku zomrel. Bol pochovaný v katedrále v Stoličnom Belehrade. Jeho srdce je pochované v Ríme.

LADISLAV ZÁBOJSKÝ (ZÁBOYSKÝ) sa narodil v rodine prešovského mešťana a senátora v roku 1793. Študoval na gymnáziu v Prešove a v Novom Meste pod Šiatrom (Sátoraljaújhely, Maďarsko), filozofiu v Košiciach a v Trnave, teológiu v Trnave a v Pešti. V roku 1816 sa stal tajomníkom biskupa Bélika a od roku 1820 pracoval ako sekretár benátskeho patriarchu Ladislava Pyrkeru. V rokoch 1824 – 1828 pracoval ako biskupský tajomník v Spišskej Kapitule, potom bol farárom vo Veľkej. Od roku 1832 zastával funkciu konzistoriálneho

radcu. O rok neskôr bol inštalovaný ako čestný kanonik Spišskej sídelnej kapituly. V roku 1840 sa stal dekanom levočského dištriktu a farárom v Spišskej Novej Vsi. V roku 1849 zastával funkciu inšpektora základných cirkevných škôl a bol členom školskej rady. V roku 1850 ho František Jozef I. vymenoval za spišského biskupa. Biskupská vysviacka a intronizácia sa konala o rok nato. Napriek snahe o nestrannosť v ťažkej porevolučnej dobe podporoval snahy Slovákov o sebaurčenie. Presadzoval, aby kňazi ovládali reč ľudu – teda aj slovenčinu – a slovenčinu zaviedol ako povinný jazyk aj v Učiteľskom ústave v Spišskej kapitule. Prispel k vzniku Matice Slovenskej a v roku 1863 usporiadal oslavy tisícročia príchodu svätých Cyrila a Metoda na Veľkú Moravu. V Levoči založil dievčenský učiteľský ústav a alumneum pre chudobných žiakov, v Košiciach a v Spišskej Novej Vsi internáty pre praktickú výchovu dievčat. Úrad spišského biskupa zastával až do svojej smrti v roku 1870 v Spišskom Štiavniku.

JOZEF SAMASA (SAMASSA) sa narodil v roku 1828 v Zlatých Moravciach. Vyštudoval gymnázium v Nitre, Leviciach a Ostrihome, potom seminár v Ostrihome. V rokoch 1844 – 1846 vyštudoval filozofiu v Trnave a neskôr teológiu v bratislavskom Emericane a v Pázmaneu vo Viedni. Tam v roku 1852 získal doktorát. Začal pôsobiť ako gymnaziálny profesor klasických jazykov v Trnave a od roku 1857 ako prefekt v ústrednom seminári v Pešti. Od roku 1859 bol profesorom teológie v Ostrihome a od roku 1861 v Pešti. V roku 1863 bol menovaný za poradcu pri uhorskom Ministerstve pre kult a vyučovanie. V roku 1869 dostal titul opáta svätej Heleny de Földvár. V rokoch 1869 – 1871 bol poslancom Uhorského snemu. Medzitým bol v roku 1870 inštalovaný za ostrihonského kanonika. O rok nato bol Františkom Jozefom I. menovaný za spišského biskupa. Počas svojho krátkeho pôsobenia na Spiši zreorganizoval učiteľský ústav a premenil ho na Všeobecný výchovný ústav. Okrem toho stihol zrekonštruovať Kaplnku Zápoľskovcov v Katedrále svätého Martina v Spišskej Kapitule. Naďalej zastával aj svetské politické funkcie – v roku 1872 sa stal členom panskej snemovne a od roku 1873 bol skutočným vnútorným tajným radcom. V roku 1873 sa stal jágerským arcibiskupom. V roku 1888 získal titul pápežského preláta. Dostal aj mnoho svetských ocenení, napríklad veľkríž Kráľovského uhorského Radu svätého Štefana, či čestný doktorát Budapeštianskej univerzity. V roku 1905 ho pápež Pius X. menoval za kardinála. V roku 1906 sa stal členom Uhorskej akadémie vied. Zomrel v roku 1912 v Jágri.

JURAJ ČÁSKA (CSÁSZKA) sa narodil v roku 1826 v Nitrianskej Strede. Študoval na gymnáziu v Nitre, Tate a v Ostrihome. Od roku 1842 bol v ostrihonskom seminári. Filozofiu vyštudoval v Bratislave na Emericane a v Trnave, teológiu na Pázmaneu vo Viedni. Od roku 1850 pracoval ako gymnaziálny profesor v Trnave, neskôr bol prefektom tamojšieho biskupského konviktu. V roku 1853 sa stal notárom a archivárom v Ostrihome, v roku 1856 tajomníkom arcibiskupského vikariátu v Trnave a v roku 1864 pápežským komorníkom a riaditeľom arcibiskupskej kancelárie v Ostrihome. V roku 1870 bol inštalovaný za ostrihonského kanonika. V roku 1874 ho František Jozef I. vymenoval za spišského biskupa. Počas svojho pôsobenia na Spiši uviedol na viacerých miestach rehoľné sestry. Podporoval historiografiu a bol zakladajúcim členom Spišského dejepisného spolku, bol členom Hornouhorského kultúrneho spolku. V Spišskej Kapitule v priebehu rokov 1879 – 1888 zrenovoval Katedrálu svätého Martina. V roku 1879 sa stal domácim prelátom Jeho Svätosti, pápežským asistentom a rímskym grófom. Od roku 1881 bol skutočným tajným radcom. V roku 1891 bol vymenovaný za kaločského arcibiskupa. Bol vyznamenaný viacerými radmi a oceneniami: Radom železnej koruny 1. triedy, veľkrížom Radu cisára Leopolda, veľkrížom Pápežského rytierskeho Radu Božieho hrobu, či čestným doktorátom teológie na Budapeštianskej univerzite. Zomrel v Budapešti, 4. augusta 1904.

PAVOL SMREČÁNI (SZMRECSÁNYI) sa narodil v roku 1846 v Šarišských Dravciach. Teológiu vyštudoval v Jágri. Po kapláňoch v Nyíregyháze a Maklári sa stal dvorným kňazom jágerského arcibiskupa a jeho sekretárom, neskôr aj riaditeľom arcibiskupskej kúrie. V roku 1886 bol inštalovaný za jágerského kanonika. V roku 1891 dostal titul opáta de Typultha. V tom istom roku ho František Jozef I. menoval za spišského biskupa. Biskupská vysviacka sa konala o rok nato. Od roku 1900 bol predsedom Spolku svätého Ladislava a v roku 1901 dostal od Budapeštianskej univerzity čestný doktorát teológie. Stal sa predsedom komisie pre vysielanie katolíckych kňazov do USA. V roku 1903 bol menovaný za veľkoveradínskeho biskupa a tak zo Spiša odišiel. Bol osobným priateľom bulharského cára Ferdinanda Coburga. Kvôli zhoršenému zdravotnému stavu sa uchýlil do kúpeľov v St. Moritz vo Švajčiarsku, kde v roku 1908 zomrel.

ALEXANDER PÁRVY sa narodil v roku 1848 v Gyöngyösi. Študoval na gymnáziu v Gyöngyösi a v Jágri, teológiu na Pázmaneu a Augustíneu

vo Viedni. Od roku 1871 bol kaplánom v Belléri. V roku 1873 sa stal notárom a archivárom jágerského arcibiskupstva. V roku 1875 získal doktorát teológie a roku 1881 sa stal prvým tajomníkom jágerského arcibiskupa. V roku 1892 bol inštalovaný za jágerského kanonika a titulárneho opáta svätého Egídia pri Felnémeth. V roku 1901 sa stal riaditeľom právnickej akadémie. V roku 1903 bol vysvätený za titulárneho biskupa karpaského a stal sa jágerským pomocným biskupom. O rok nato ho František Jozef I. vymenoval za spišského biskupa. V roku 1907 sa stal tajným kráľovským radcom. Po skončení prvej svetovej vojny a vzniku Česko-slovenskej republiky mu bol odobratý štátny súhlas na vykonávanie svojho úradu. Odíšiel preto do Budapešti, kde v roku 1919 zomrel.

MARTIN KEBERIČ (KHEBERICH), spišský pomocný biskup, sa narodil v roku 1869 v Nemeckej (dnes Partizánskej) Lupči. Študoval na gymnáziu v Ružomberku, Levoči a v Jágri, teológiu v Spišskej Kapitule a v Budapešti. Bol kaplánom v Spišskom Hrhove, Letanovciach a v Spišskom Podhradí, od roku 1893 vychovávateľom v rodine Čákiovcov. V roku 1894 sa stal biskupským ceremoniarom. O rok nato získal na budapeštianskej univerzite

doktorát teológie a stal sa konzistoriálnym protototárom Svätej Stolice. V roku 1901 sa stal biskupským tajomníkom. V roku 1903 mu bol udelený titul komorníka Jeho Svätosti a v roku 1914 bol inštalovaný za liptovského a o rok nato za katedrálneho archidiakona. V roku 1915 bol pápežom Benediktom XV. menovaný za titulárneho biskupa sabratského. Biskupskú vysviacku prijal o rok nato a stal sa pomocným spišským biskupom. V roku 1917 bol inštalovaný za kanonika – kantora. V roku 1918 bol biskupom Párvyim poverený spravovať diecézu so všetkými právomocami diecézneho biskupa. Zároveň sa toho istého roka stal generálnym vikárom, o rok nato spišským veľprepoštom a v roku 1919 kapitulným vikárom. Ešte toho istého roku však na intervenciu vlády Č-SR rezignoval a podľa potreby pomáhal ako pomocný biskup nasledujúcemu spišskému biskupovi – Jánovi Vojtaššákovi. Za svoje zásluhy bol viackrát odmenený: V roku 1907 mu bulharský cár Ferdinand udelil komandéra bulharského Národného radu za občianske zásluhy a v roku 1911 komandéra Radu svätého Alexandra. V roku 1916 František Jozef I. ocenil jeho zásluhy na duchovnom poli počas svetovej vojny. Až do svojej smrti v roku 1951 žil utiahnuto v Spišskej Kapitule.

Evanjelickí superintendenti a biskupi (1614 – 1918)*

Spišsko-šarišsko (-gemerský) superintendenti

ŠTEFAN XYLANDER/HOLZMAN (1572, Levoča – 19. apríl 1619, Spišské Podhradie) levočský rodák, absolvent univerzít vo Frankfurte nad Odrou a Wittenbergu, od konca roku 1609 pôsobil ako evanjelický farár v Spišskom Podhradí, v roku 1611 zvolený za seniora Bratstva 24 kráľovských farárov. V spolupráci s rodom Turzovcov (neskorším palatínom Jurajom a spišským županom Krištofom, ktorého roku 1613 sám priviedol naspäť k evanjelickej viere) sa výraznou mierou pričínil o vznik samostatnej evanjelickej cirkevnej organizácie na území Spišskej a Šarišskej stolice na synode v Spišskom Podhradí 22. januára 1614, kde bol zvolený za prvého spišsko-šarišského superintendenta. Kvôli problémom s poľskou vrchnosťou zálohovaných spišských miest nemohol svoju funkciu v plnej miere vykonávať. Po jeho smrti došlo k spojeniu Spišsko-šarišskej superintendencie a Superintendencie 5 slobodných kráľovských miest.

ONDREJ BODÓ/ANDREAS BODOVINUS (1636, Bodice – 10. marec 1708, Štítnik) príslušník turčianskeho zemianskeho rodu, po štúdiách evanjelický kňaz v Rimavskej Bani 1669, Brezne 1682 a Štítniku 1683, od roku 1691 gemerský senior. Za spišsko-šarišského superintendenta bol zvolený počas Rákociho povstania po 12. máji 1704.

JÁN ŠÁROŠI/JOANNES SAROSSY (1646, Veľký Šariš – 10. február 1709, Rožňava) príslušník zemianskeho rodu, absolvent prešovského evanjelického kolégia a univerzity vo Wittenbergu. Po viacerých pôsobiskách (vrátane Sedmohradska) od roku 1682 maďarský evanjelický kazateľ v Košiciach. V júli 1708 bol v Levoči slávnostne uvedený do úradu gemerského superintendenta.

SAMUEL ANTONI (1669, Bátovce – 18. august 1738, Štítnik) syn evanjelického kňaza Daniela Antoniho. V mladosti sa na krátky čas dostal do tureckého zajatia, po vyslobodení študoval na školách v Soproni, Bratislave, Trenčíne a na univerzite v Jene. Pôsobil ako rektor evanjelickej školy v Trenčíne, neskôr dvorný kazateľ Mateja Ostrošiča v Liptovskom hrádku. Potom vystriedal ako evanjelický kňaz viacero pôsobísk (Hybe, Boca, Nové Mesto nad Váhom, Paludza, Štítnik). Napokon bol v roku 1709 zvolený za gemersko-šarišsko-spišského superintendenta. Túto funkciu zastával do svojej smrti.

Superintendenti 5 (neskôr 6) slobodných kráľovských miest

PETER ZABLER/ZABLERUS (okolo 1578, Grossenhain, Nemecko – 22./23. september 1645, Levoča) rodák z Hainu pri Meissensku, absolvent univerzity vo Wittenbergu. Vo funkcii diakona najprv pôsobil v Košiciach, od roku 1602 bol evanjelickým farárom v Levoči. Krátko po nástupe sa dostal do konfliktu so spišským prepoštom Martinom Petem, vykonávateľom kráľovského dekrétu, ktorý nariaďoval zabratie kostola levočských evanjelikov. Zablerovi sa však podarilo zorganizovať úspešný odpor. Roku 1607 bol po prvýkrát zvolený za seniora Bratstva 24 kráľovských farárov. Neskôr túto funkciu zastával ešte niekoľkokrát. Zúčastnil sa na Žilinskej synode, spolu so Š. Xylanderom prispel k zorganizovaniu synody v Spišskom Podhradí roku 1614, kde bol zvolený za superintendenta 5 slobodných kráľovských miest. Po Xylanderovej smrti v roku 1619 sa stal superintendentom aj pre Spiš a Šariš. Výrazne sa zaslúžil o organizovanie evanjelického cirkevného života (okrem organizovania synod vysvätil 212 nových kňazov) a školstva.

* Na základe prác Lajos MUNYAY : *Historia Ecclesiae evangelicae Augustanae confessioni addictorum in Hungaria universe*. Halberstadt 1830. József HÖRK : *Az Ev. Tisza-kerület püspökei (superintendensek)*. Kassa 1888 a *Slovenský biografický slovník* 1 – 6, vypracoval Peter Benka.

MARTIN WAGNER/WAGNERUS (1587, Bardejov – 2. júl 1666, Bardejov) syn bardejovského evanjelického kňaza Martina Wagnera, študoval na univerzitách v Toruni, Wittenbergu, Kaliningrade/Kráľovci (Königsbergu), Frankfurte nad Odrou a Lipsku, po návrate do Bardejova v roku 1612 pôsobil najprv ako diakon, od roku 1623 miestny evanjelický kňaz. Za superintendenta bol zvolený 1. novembra 1645 v Sabinove. Okrem písania príležitostných, oslavných a pohrebných veršov v latinčine, stál aj za modlitebnou knihou (*Agenda*), ktorá bola prijatá šarišskou synodou v roku 1656.

MICHAL LIEFMANN/LIEFMANNUS (1619, Halberschwerd – 16. február 1702, Budišín/Bautzen) sliezsky rodák, študoval na univerzitách v Toruni, Vroclave, Frankfurte nad Odrou a Wittenbergu. Najprv pôsobil ako evanjelický kňaz v rodnom Sliezsku (Vroclav, Poršicy/Purkschwitz, Lehnica), od roku 1665 už ako kňaz v Košiciach. Už v nasledujúcom roku, 15. júla 1666 v Sabinove, bol zvolený za nástupcu M. Wagnera vo funkcii superintendenta. V komplikovanom období po odhalení Vešeléného sprisahania bol v roku 1673 v Košiciach uväznený, po podpise reverzu roku 1674 sa vzdal svojich funkcií a bol nútený opustiť krajinu a nájsť si nové pôsobiská v Sliezsku, Poľsku a nemeckých oblastiach. Po miernom uvoľnení pomerov po šopronskom sneme mu Košice umožnili návrat na predošlé pôsobisko, ponuku však odmietol a zvyšok života strávil v zahraničí.

FILIP HOJČ/HEUTSCH (10. september 1629, Spišské Podhradie – 1686, Košice) syn evanjelického diakona, neskôr kňaza, po štúdiu na univerzite vo Wittenbergu pôsobil v rokoch 1653 – 1657 ako rektor školy v Spišských Vlachoch, evanjelický farár v Dobšinej (od 1657), Matejovciach (od 1661) a Vrbove (od 1670, s prerušením v rokoch 1674 – 1681). Ako ďalší evanjelický duchovní bol po odhalení Vešeléného sprisahania postavený pred súd (spišským prepoštom Jurajom Báršoňom) a nútený emigrovať do sliezskeho mesta Vroclav. V roku 1682 sa vrátil, jeho novým pôsobiskom sa stali Košice. V roku 1683 bol zvolený do funkcie superintendenta, ktorú zastával do svojej smrti.

JAKUB ZABLER (26. jún 1639, Bardejov – 28. máj 1709, Bardejov) syn bardejovského mešťana, vnuk levočského kňaza a superintendenta Petra Zablera. Po štúdiu v Jene sa vrátil do rodného Bardejova, kde od roku 1664 pôsobil najprv ako konrektor, od 1665 ako diakon, neskôr ako evanjelický kňaz. Podobne ako v iných prípadoch bol po odhalení Vešeléného sprisahania prinútený

emigrovať. Jeho dočasným pôsobiskom bol Mühlberg. V roku 1682 sa vrátil späť do Bardejova na post miestneho evanjelického kňaza, roku 1686 bol zvolený za superintendenta. V zložitých podmienkach prelomu 17. a 18. storočia ostal jediným evanjelickým superintendentom na území dnešného Slovenska, ako autorita teda k sebe priťahoval pozornosť nielen ostatných prenasledovaných evanjelických kňazov, ale aj štátnych úradov. Pre kontakty s povstalcami a ďalšie obvinenia (nelegálny návrat z emigrácie, tajné svätenie nových kňazov a prijímanie konvertitov) bol nútený spolu so synom Jakubom, tiež bardejovským kňazom, opustiť mesto a ukrývať sa na vidieku. Významné postavenie nadobudol opäť počas Rákociho povstania, keď sa smel vrátiť do Bardejova. Predsedal Ružomerskej synode v roku 1707 a svätzil nových superintendentov.

JÁN SCHWARZ (1641, Prešov – 28. december 1728, Prešov) pôvodom z prešovskej remeselníckej rodiny, študoval na prešovskom gymnáziu a na univerzitách v Tübingene, Štrasburgu a Wittenbergu. V sedemdesiatych a osemdesiatych rokoch 17. storočia pôsobil ako profesor logiky na prešovskom evanjelickom kolégiu, od roku 1686 ako jeho rektor. V čase pôsobenia na prešovskom kolégiu predsedal viacerým filozofickým dišputátam. Popri tom napísal niekoľko latinských divadelných hier, v ktorých reagoval na aktuálne politické a spoločenské dianie. Následne bol obvinený Caraffovým súdom. Po oslobodení z niekoľkomesačného väzenia odišiel do nemeckého exilu, odkiaľ sa vrátil v roku 1702 najprv do Bratislavy, roku 1705 opäť do Prešova. Po smrti Jakuba Zablera bol v roku 1709 v Sabinove zvolený za superintendenta slobodných kráľovských miest, pričom ešte v tom istom roku uskutočnil inšpekciu 13 spišských mestečiek. Funkciu zastával do svojej smrti.

KRISTIÁN PFANSCHMIDT/PFANSCHMIED (? Levoča – 21. november 1741, Levoča) syn mestského úradníka, absolvoval školy v rodnej Levoči, Vroclave a univerzitu v Jene. V Levoči pôsobil od roku 1691, od roku 1706 bol tamojším evanjelickým farárom. Na post superintendenta slobodných kráľovských miest bol zvolený v Sabinove 10. marca 1729. Keďže *Úprava Resolutio Carolina* z roku 1734 ustanovovala pre evanjelickú cirkev v Uhorsku iba možnosť voľby 4 superintendentov, v roku 1738 bol po smrti S. Antoniho prijatý časťou gemersko-spišsko-šarišskej superintendencie. Opozičné hlasy síce v roku 1741, teda ešte za jeho života zvolili za superintendenta J. Ambrózyho, K. Pfanschmidt však užíval svoj titul až do svojej smrti.

Superintendenti Potiského dištriktu

JURAJ AMBRÓZY/AMROSIUS (18. apríl 1694, Dolný Kubín – 5. júl 1746, Štítnik) príslušník oravského zemianskeho rodu, absolvent škôl v Leštínach, Kežmarku, Debrecíne, Rožňave, kolégia v Prešove a univerzity vo Wittenbergu. Po peripetiách, keď ho v poľskej Bialej odsúdili za tajné kázanie, sa napokon vrátil do Uhorska, kde pôsobil najprv na viacerých školách (Necpaly, Prešov), neskôr ako evanjelický kňaz (Vrbovce, Prietrž, Štítnik). Spolupráca s Danielom Krmanom pri vydaní prekladu *Biblie* ho ovplyvnila pri jeho vlastnej duchovnej tvorbe – okrem iného sa podieľal na vydaní Krmanovej *Slovenskej cirkevnej agendy* v roku 1734 a prepracovaného *Katechizmu*, v roku 1738. Jeho azda najvýznamnejším dielom, ktoré zohralo dôležitú úlohu pre upevnenie konfesiónalnej a kultúrnej identity slovenských evanjelikov, bola práca *Libezné jadro celého kresťanského evanjelického učení* z roku 1745. Do úradu superintendenta bol ustanovený v Giraltovciach po 16. februári 1741, ešte za života superintendenta slobodných kráľovských miest, K. Pfannschmidta. V roku 1742 uskutočnil cirkevnú vizitáciu. Za jeho pôsobenia sa v roku 1743 podarilo dosiahnuť dohodu v Dobšinej (tzv. dobšinskú koalíciu), na základe ktorej sa slobodné kráľovské mestá definitívne pridali k Potiskému dištriktu, a to pri zachovaní pravidiel, že do funkcie superintendenta budú striedavo volení nemeckí a slovenskí, prípadne (zriedka) maďarskí duchovní.

ELIÁŠ FISCHER (12. júl 1689, Toporec – 12. jún 1774, Kežmarok) syn evanjelického kňaza, absolvent univerzity vo Wittenbergu. Najprv pôsobil ako evanjelický kňaz v rokoch 1713 – 1729 v Bardejove, potom v Kežmarku (ako diakon, od roku 1734 ako kňaz). Od roku 1741 bol seniorom 6 slobodných kráľovských miest, 24. januára 1747 bol zo 4 nemeckých kandidátov zvolený za potiského superintendenta. Pre svoje rečnícke schopnosti bol označovaný za „nemeckého Cicera“.

GREGOR FABRI (6. marec 1718, Hrušovo – 4. apríl 1779, Prešov) pôvodom z roľníckej rodiny. Študoval na lýceu v Kežmarku a na univerzitách v Jene (kde bol roku 1748 zvolený za *poeta laureatus*) a Erlangene. Po návrate v roku 1749 sa jeho pôsobiskom stala škola v Prešove, ktorú opustil v roku 1767, aby sa utiahol do súkromia. V roku 1770 ale nastúpil na miesto slovenského kazateľa v Prešove. Do funkcie potiského superintendenta bol zvolený 3. augusta 1774.

JÁN RUFFINI (1718, Trenčín – 5. jún 1791, Dobšiná) pochádzal z meštianskej rodiny. Navštevoval školy v Bratislave, Rábe a Prešove, študoval na univerzite vo Wittenbergu. Pôsobil ako evanjelický kňaz na viacerých miestach v Šariši a Gemeri (Šarišské Dravce, Lipany, Ochtiná a Dobšiná). Čelil aj náboženskému prenasledovaniu. V roku 1767 bol zvolený za gemerského seniora. Dňa 28. júla 1779 za potiského superintendenta. Usiloval sa o upevnenie cirkevnej organizácie.

SAMUEL NICOLAI (1. jún 1751, Kalinovo – 1. október 1807) syn evanjelického kňaza. Navštevoval školy v Levoči, Kežmarku a Prešove, v rokoch 1776 – 1778 študoval na univerzite v Tübingene. Od roku 1779 pôsobil ako slovenský kazateľ v Prešove. Za potiského superintendenta bol zvolený 7. mája 1792. Počas svojho pôsobenia vo funkcii vysvätil 8 kostolov.

SAMUEL SONTÁG (SZONTAGH) (6. február 1736, Prešov – 7. júl 1822, Prešov) bol šľachtického pôvodu. Študoval v Prešove a Bratislave a na univerzitách v Altdorfe a Göttingene. Najprv pôsobil ako vychovávateľ u baróna Podmanického, od roku 1776 ako kňaz v Košiciach. Za potiského superintendenta bol zvolený 27. apríla 1808. V potolerančnom období sa usiloval o rozvoj cirkevného života.

PAVOL JOZEFFY (31. január 1771, Vrbovce – 29. marec 1848, Tisovec) bol roľníckeho pôvodu. Študoval na lýceu v Bratislave a na univerzitách v Jene a vo Wittenbergu. Po návrate pôsobil ako vychovávateľ v šľachtických rodinách, v rokoch 1799 – 1801 na Tešedíkovom hospodárskom inštitúte v Sarvaši (Szarvas, Maďarsko) ako evanjelický kňaz vystriedal viacero pôsobísk, od roku 1820 bol evanjelickým kňazom v Tisovci, 25. januára 1823 zvolený za potiského superintendenta. Podporoval hospodárske vzdelávanie ľudových vrstiev a modernizáciu ich spôsobu života (okrem iného zavádzanie nových plodín). V rokoch 1841 – 1843 vystupoval proti maďarizačným a centralizačným tendenciám v cirkvi (presadzovaným Karolom Zaiom a Ludovítom Košútom/Kossuth). Stál na čele slovenskej deputácie, ktorá šla s *Prestolným prosbopisom* k panovníkovi do Viedne. Podporoval štúrovcov, aj keď nesúhlasil s ich kodifikáciou slovenského jazyka.

MICHAL PÁK/PÁKH (18. október 1795, Dobšiná – 24. december 1858, Dobšiná) bol synom evanjelického kňaza. Študoval v Rožňave, Bratislave, Debrecíne a Viedni. Pôsobil ako učiteľ (Dobšiná)

a neskôr evanjelický kňaz (Neukematten – Rakúsko, Spišská Nová Ves, Dobšiná). Od roku 1847 sa stal seniorom 13 spišských miest, v roku 1848 bol zvolený za potiského superintendenta. Bol podporovateľom uhorských, respektíve maďarských vládnych kruhov v revolúcii 1848/1849, za čo bol po ich porážke perzekvovaný. V roku 1850 bol úradmi odvolaný z postu superintendenta, vo februári 1852 bol zatknutý v Spišskej Novej Vsi a odsúdený na 4 roky väzenia. Na čelo Potiského dištriktu boli štátom následne menovaní administrátori. M. Pák sa na post kňaza vrátil roku 1856.

Administrátori Potiského dištriktu

SAMUEL REUSS (REISZ) (8. september 1783, Slovenská Lupča – 22. december 1852, Revúca) študoval na lýceách v Kežmarku a Bratislave a na univerzite v Jene. Po krátkom pôsobení na učiteľských a farárskych postoch na strednom Slovensku bol od roku 1812 evanjelickým kňazom v Revúcej. Už v roku 1823 kandidoval na post superintendenta. Počas revolúcie podporoval štúrovcov, po revolúcii bol 15. februára 1850 rakúskou vládou vymenovaný za administrátora Potiského dištriktu. Z tejto pozície sa snažil čeliť maďarizačným snahám v oblasti školstva a administratívy. Mal rozsiahle záujmy, zahŕňajúce prírodné vedy (mineralógiu, ornitológiu), históriu (najstaršie dejiny slovenského osídlenia), archeológiu a ľudovú slovesnosť (zberateľ ľudových rozprávok).

JURAJ SPIŠÁK/SPISSÁK (22. júl 1790, Gemerská Poloma – 5. máj 1855) po štúdiách v Uhorsku (Mezőberény, Bratislava) pokračoval na univerzitách v Jene a Halle. Následne cestoval po západnej Európe. V roku 1819 sa vrátil a zaujal post kňaza v obci Gemer. Od roku 1836 bol gemerským seniorom, potiským administrátorom bol od 22. decembra 1852 do 27. júla 1853.

JÁN ĽUDOVÍT TOPERCER/TOPERTZER/TOPERCZER (1805, Spišské Podhradie – 1. apríl 1880, Levoča) pôvodom z nemeckého šľachtického rodu. Študoval na lýceu v Bratislave a na univerzite v Halle. Od roku 1831 bol evanjelickým kňazom a učiteľom na lýceu v Levoči. Počas pôsobenia na levočskom lýceu v štyridsiatych rokoch 19. storočia bol podporovateľom slovenského študentského spolku. Administrátorom Potiského dištriktu bol od 27. júla 1853 do 28. marca 1860. V roku 1855 sa na priame pozvanie ministra kultu Bela Thuna zúčastnil rokovaní o jednotnej cirkevnej ústave medzi uhorskými evanjelikmi a kalvínmi. Nevôľu úradov vyvolalo odmietavé stanovisko vo veci

centralizácie cirkevnej správy, ktoré bolo roku 1859 sformulované na kežmarskom konvente, ktorému predsedal. V roku 1860 bol preto nútený zriecť sa postu administrátora.

JONÁŠ LOYSCH (23. december 1796, Matejovce – 23. apríl 1873) bol meštianskeho pôvodu. Študoval v Kežmarku, Prešove, Bratislave a Viedni. Od roku 1824 pôsobil ako evanjelický kňaz v Mníšku nad Hnilcom, od roku 1846 v Gelnici. Ako stúpenec patentu bol ešte nakrátko vymenovaný za administrátora Potiského dištriktu (25. marec 1860 – 28. máj 1860).

Superintendenti (biskupi) Potiského dištriktu

KAROL MÁDAI/MÁDAY (30. máj 1821, Kežmarok – 28. september 1870, Dobšiná) študoval v Kežmarku a Prešove a na univerzitách v Berlíne, Greifswalde a Jene. Jeho hlavnými pôsobiskami boli Miškovec, Spišská Belá a Dobšiná. Počas revolúcie 1848/1849 stál na strane uhorských vládnych kruhov, po vydaní Protestantského patentu v roku 1859 patril k jeho odhodlaným odporcom, čo ho roku 1860 krátkodobo pripravilo o úrad a priviedlo do väzenia. Po oslobodení však bol 1. augusta 1860 zvolený za superintendenta (biskupa) Potiského dištriktu. Vo funkcii sa skôr stotožňoval s nacionalisticky chápanými maďarskými záujmami.

ŠTEFAN CÉKUŠ/CZÉKUS (22. december 1818, Gemerská Panica – 6. február 1890, Rožňava) pochádzal zo zemianskej rodiny. Študoval v Rožňave, Levoči, Bratislave a na univerzite v Tübingene. Po viacerých pôsobiskách (Bratislava, Pešť, Vacov) bol od roku 1855 činný na Gemeri, od roku 1861 bol gemerským seniorom. Do funkcie potiského superintendenta bol zvolený 26. marca 1871. Vo funkcii vystupoval ako odporca aktivít slovenských evanjelikov, okrem iného patril k hlavným aktérom zatvorenia slovenského gymnázia v Revúcej roku 1874.

PAVOL ZELENKA (19. august 1839, České Brezovo – 4. december 1910, Miškovec) pochádzal zo zemianskej rodiny, otec bol evanjelickým kňazom. Študoval v Banskej Štiavnici, Bratislave a na univerzite v Jene. Ako kňaz pôsobil v Pešti, Irši, od roku 1866 v Miškovci. Od roku 1875 ako slovenský kazateľ a profesor na lýceu v Bratislave. V roku 1890 bol zvolený za biskupa Potiského dištriktu. Vo funkcii bol stúpencom cirkevnej centralizácie na krajinskej aj dištriktuálnej úrovni. Po prijatí

nových cirkevných zákonov odstúpil, ale bol opäťovne zvolený do funkcie. Neangažoval sa v aktívnom potláčaní národných aktivít slovenských evanjelikov, no nevystupoval ani na ich podporu.

HENRICH GEDULY (24. október 1866, Viedeň – 18. február 1937, Nyíregyháza) pochádzal z meštianskeho prostredia. Študoval v Lučenci, Banskej Bystrici a Bratislave, najprv pôsobil ako kňaz vo

Zvolene, od roku 1896 v Nyíregyháze. Do úradu potiského biskupa bol uvedený 16. mája 1911. Nebol stúpencom aktivít slovenských evanjelikov (zvlášť na Dolnej zemi). Zaujímal pomerne konzervatívne, provládne stanoviská, čo sa prejavilo aj na jeho podpore oficiálnych kruhov po vypuknutí prvej svetovej vojny. Po vojne síce ostal vo funkcii, ale už na čele v dôsledku politických a teritoriálnych zmien, zmenšeného dištriktu.

Zoznam prefektov piaristického kolégia v Podolínci v rokoch 1697 – 1738*

Meno prefekta	Dátum nástupu	Meno prefekta	Dátum nástupu
VAVRINEC IGNOWSKI	1697	ADALBERT KALATOWICZ	4. apríl 1717
JÁN DRAGUSZEWSKI	13. apríl 1698	JÁN OBGARSKI	28. november 1717
MARTIN JURSKI	19. apríl 1698	ADALBERT WOLSKI	11. november 1718
JÁN LIPNICKI	20. marec 1699	HIERONYM WIELOGŁOWSKI	17. november 1719
MARTIN CHOLODYNSKI	15. november 1699	HIERONYM WIELOGŁOWSKI	10. september 1720
GREGOR LOIECKI	28. marec 1700	TOMÁŠ SZYSLAKOWICZ	27. apríl 1721
STANISLAV GRANICZOWSKI	21. september 1700	HIERONYM WIELOGŁOWSKI	2. november 1721
GREGOR LOIECKI	3. apríl 1701	JOZEF LUBIENIECKI	25. apríl 1722
GREGOR LOIECKI	1. september 1701	JAKUB SWIECHOWICZ	9. november 1722
ANTON HOMONTOWSKI	30. apríl 1702	JOZEF KOBYLNICKI	3. máj 1722
BLAŽEJ NICZEWSKI	17. september 1702	JOZEF HARPETER	28. november 1723
JÁN JORDAN	18. marec 1703	ANDREJ MAJOWSKI	1724
GREGOR LOIECKI	11. september 1703	JOZEF WIELOGŁOWSKI	15. november 1725
STANISLAV RUSSOCKI	20. apríl 1704	JOZEF MARCINKOWSKI	17. september 1726
ADALBERT SIGWIERKIEWICZ	26. september 1704	FRANTIŠEK WIELOGŁOWSKI	28. september 1727
BLAŽEJ NICZEWSKI	1. máj 1705	JOZEF MARCINKOWSKI	28. september 1728
GREGOR LOIECKI	5. november 1705	KAZIMÍR WOYNAROWSKI	20. november 1729
ANDREJ PESZCZYNSKI	30. máj 1706	RAFAEL WITTAN	3. máj 1730
JÁN HADISTROWSKI	5. október 1706	ROGATIÁN JORDAN	1. november 1730
JÁN GUMINSKI	1. máj 1707	JÁN LIGASINSKI	22. apríl 1731
FRANTIŠEK KOCHANOVICH	16. jún 1709	JOZEF WILKONSKI	11. november 1731
MICHAL KOTONSKI	29. november 1711	JOZEF WILKONSKI	1732
VALENTÍN MUSIATOWSKI	4. december 1712	ANTON FUZIEWICZ	10. január 1734
VALENTÍN MISTUSZENSKI	29. október 1713	JOZEF BŁAZEJOWSKI	28. november 1734
VALENTÍN MISTUSZENSKI	28. január 1714	LUDOVÍT GAWRONSKI	27. november 1735
JOZEF IANICKI	2. december 1714	KRIŠTOF MIGACZOWSKI	25. november 1736
ANDREJ MORZKOWSKI	10. február 1716	STANISLAV SIEMEŃSKI	3. september 1737
ALEXANDER DZIULI	15. november 1716	BERNARD STADNICKI	16. september 1738

* Na základe ŠA LE, fond Kolégium piaristov v Podolínci (1608) 1643 – 1879, kr. 3, Liber Secundus, Archivi Oratorii Majoris In que Album Officialium Ab Anno 1698 ad Anno 1738 reperitur, 89 fol., vypracovala Monika Bizoňová.

Zoznam predstaviteľov Spoločnosti Ježišovej (Societas Iesu) na Spiši*

Trnavské kolégium – Spišská misia (1623 – 1633)

P. MARTINUS KALDI, P. DANIEL SEDNIK	1623
P. MICHAEL BESKO, P. DANIEL SEDNIK	1624
P. MARTINUS KALDI, P. DANIEL SEDNIK	1625
P. MARTINUS KALDI, P. DANIEL SEDNIK	1627
P. MARTINUS KALDI, P. LEONARDUS VELIKAY	1628
P. MARTINUS KALDI, P. LEONARDUS VELIKAY	1629
P. MARTINUS KALDI, P. IOANNES SZÖLÖSI	1630
P. MARTINUS KALDI, P. IOANNES SZÖLÖSI	1631
P. MARTINUS KALDI, P. IOANNES SZÖLÖSI	1632
P. IOANNES SZÖLÖSI	1633

Spišská misia (1641 – 1648)

P. STEPHANUS GOSTONY, P. PAULUS SZUHAY	1641
P. STEPHANUS GOSTONY, P. IOANNES MAGULA	1642
P. STEPHANUS GOSTONY, P. IOANNES MAGULA	1643
P. STEPHANUS GOSTONY, P. IOANNES MAGULA	1644
P. STEPHANUS GOSTONY, P. IOANNES MAGULA	1645
P. STEPHANUS GOSTONY, P. IOANNES MAGULA	1647
P. STEPHANUS GOSTONY, P. IOANNES MAGULA, P. PAULUS SZUHAY	1648

Spišská rezidencia (1649 – 1671)

P. STEPHANUS GOSTONY	1649 – 1651
P. IOANNES KLOBUSICZKI (KLOBUCZICZKI)	1652 – 1656
P. NICOLAUS SZECHENI	1657 – 1659
P. STEPHANUS TATTAY	1660
P. ANDREAS BORNEMISSA	1661 – 1662
P. WENCELAUS SBOSKI	1663 – 1665
P. STEPHANUS POMINOVSKI	1666
P. FRANCISCUS VISZOCSANI	1667 – 1668
P. NICOLAUS SZECHENY	1669
P. GEORGIUS DERKAY	1670 – 1671

Spišská misia (1673 – 1700)

P. GEORGIUS DERKAI	1673
P. STEPHANUS SIXTI, VICESUPERIOR	1674
P. LADISLAUS WELSNOWSKI, VICESUPERIOR	1675
P. WENCESLAUS SWOSKI, VICESUPERIOR	1676 – 1677
P. CLEMENS GUETSOLDT, VICESUPERIOR	1678
P. ANDREAS DUBNICZKY, VICESUPERIOR	1679
P. IACOBUS MARKIEVICH, VICESUPERIOR	1680 – 1681
P. IOANNES LENCHOVICH	1682
P. ANDREAS DOMANSKI	1689
P. GEORGIUS JANKOVICH, VICESUPERIOR	1690 – 1694
P. THOMAS SYGRAI	1695
P. IOANNES SUBKA	1696 – 1697
P. CASPARUS HOFFER	1698
P. FRANCISCUS SZAPOLDT (SZABOLDT)	1699 – 1700

Spišská rezidencia (1701 – 1773)

P. FRANCISCUS SZAPOLD	1701
P. IACOBUS SUPKA	1702
P. GEORGIUS HLUCHOVICH	1703 – 1712
P. IOANNES MANIGAI	1713 – 1715
P. STEPHANUS FISCHEMENI	1716 – 1717
P. GEORGIUS ABRAHAMFI	1718
P. IACOBUS LIPTAI	1719 – 1724
P. ADAMUS ZARKOCZI (SZAROCZI)	1725 – 1726
P. MARTINUS STIFFA	1727 – 1728
P. GEORGIUS ZIMAN	1729
P. MICHAEL BORZA	1730 – 1731
P. GEORGIUS SZUHAY (SZUHAI)	1732 – 1735
P. NICOLAUS ZACHARIAS	1736 – 1737
P. PAULUS SZAMAROCZI (SZAMAROCTI)	1738 – 1743
P. GEORGIUS MISKOVICS	1744 – 1746
P. IOANNES FÖLDESSI	1747
P. IOANNES PALUGYAI	1748 – 1755
P. GABRIEL GRAFF	1756 – 1758

* Na základe Ladislaus LUKÁCS : *Catalogi personarum et officiorum provinciae Austriae S.I.*, vol. 2 – 11. Romae 1982 – 1995 vypracovala Monika Bizoňová.

P. GEORGIUS ARVAI	1759	P. IOANNES BADLAHAR	1703 – ?
P. STEPHANUS SZALI	1760 – 1766	P. ALEXANDER SZÖRENI	1711 – 1715
P. CAROLUS KNOPP	1767 – 1773	R. P. ANDREAS BOSSANI	1715 – 1717
Levočská rezidencia (1673 – 1689)		R. P. FRANCISCUS KECSKÉS	1717 – 1720
P. GEORGIUS LAKI	1673	R. P. IOANNES PALUGYAI	1720 – 1723
P. FRANCISCUS VISSOZANI	1674 – 1676	R. P. IOANNES GARAI SKI	1723 – 1726
P. NICOLAUS HRABOWSKI	1677 – 1680	R. P. MICHAEL BORZA	1726 – 1729
P. STEPHANUS TARNOCZY	1681	R. P. ANDREAS KONTIL	1729 – 1735
P. IACOBUS MARKIEVICH	1682	R.P. PAULUS SZTANKAI	1735 – 1738
P. IOANNES RADECZI (RHADECZY)	1684 – 1686	R.P. BATHOLOMAEUS ZARUBAL	1738 – 1742
P. LADISLAUS PERMAY	1687 – 1689	R.P. IGNATIUS PALLITSCH	1742 – 1745
Levočské kolégium (1689 – 1773)		R.P. IOANNES SZADDECZKI	1745 – 1748
P. IACOBUS MARKIEVICH	1689 – 1693	R.P. PAULUS SZTANKAI	1748 – 1751
P. LADISLAUS PERMAY (PERMAYR, PERMAJ)	1693 – 1696	R.P. CAROLUS KNOPP	1751 – 1755
P. HENRICUS BERSEVICZI (BERZEVITZY)	1696 – 1699	R.P. IOANNES PIROLT	1755 – 1758
P. THOMAS OWSCSAROVITCH	1699 – 1700	R.P. LADISLAUS NEDECZKI	1758 – 1759
P. CAROLUS SCHRETTTER	1700 – 1703	R.P. PAULUS SZILACSEK	1759 – 1762
		R.P. IACOBUS WILHELMB	1762 – 1765
		R.P. IGNATIUS GRUEBER	1765 – 1767
		R.P. STEPHANUS SZALI	1767 – 1770
		R.P. IOSEPHUS KERCHO	1770 – 1773

Zoznam gvardiánov minoritských kláštorov na Spiši*

Zoznam gvardiánov v Spišskom Štvrtku

Meno gvardiána	Roky pôsobenia
JÁN BAPTISTA REGGIANI	1668, 1671 – 1673
BERNARDÍN BOCHEZA	1686, 1694
ONDREJ KOVÁČ (KOVACZ)	1700
DIDÁK HANUŠÓCI (HANUSOCZY)	1705, 1708
LUDOVÍT FÖLDEŠI (FÖLDESSY)	1735
ALEXEJ ŽIGMUND LADÁNI (LADANYI)	1746, 1747
HILÁRIUS SAKAY	pred 1758
ANGEL SMOLNÍK (SZMOLNIK)	1759 – 1761
FELICIÁN PALIČÁK (PALICSAK)	1762, 1764
ZACHARIÁŠ LUKÁČIK (LUKACSIK)	1769
VALERIÁN OSTROVSKÝ (OSZTROVSZKY)	1770, 1789 – 1791
VIKTORÍN MIKURSKÝ (MIKURSZKY)	1777
HIERONYM SCHWARTZ	1781, 1782
ANTON ŠEČOVIČ (SCHECHOVICS)	1785
VOJTECH SOBEK (SZOBEK)	1792, 1798
AMAND PÁL	1820
GERVÁSIUS TZUNDERLICH	1822
FRANTIŠEK XAVÉR REHM	1823
VALERIÁN JÁN RÁTVAY	1827
KOSMAS ĎURAČKA (GYURATSKA)	1833, 1838, 1839
JURAJ PLAVECKÝ (PLAVECZKY)	1852 – 1853, 1855
NORBERT ZENGEVATD	1856
ERAZMUS JURAJ OLŠAVSKÝ (OLSAVSZKY)	1857, 1860
TEOFIL TOMEČEK (TOMECSEK)	1862, 1864, 1870, 1872, 1873
EUGÉNIUS VALENTÍN PALUCH	1875 – 1876
ALFONZ GMITTER	1878, 1880 – 1889
PANKRÁC PAPP	1890 – 1892
PAVOL KORNEL BELČÉK (BELCSÉK)	1893 – 1896
CYRIL RÉVÉSZ	1897

ALFONZ GMITTER	1898
PAVOL KORNEL BELČÉK (BELCSÉK)	1899 – 1911
GUSTÁV ŠOMODI (SOMOGYI)	1912 – 1913
VELIMÍR BERČÉNI (BECSÉNYI)	1916

Zoznam gvardiánov v Levoči

Meno gvardiána	Roky pôsobenia
JÁN KRSTIEL	1679
ŠTEFAN PONGRÁC (PONGRÁCZ)	1684
VALENTÍN RASLAVICI (RASLAVICZY)	1686 – 1690
BONAVENTÚRA RESNIKOVIČ (RESNIKOVICS)	1690 – 1693
ANTON MIKAFAJ (MIKAFAY)	1693 – 1694
VALENTÍN RASLAVICI (RASLAVICZY)	1694 – 1695
BENEDIKT JASENSKÝ (JASENSZKY)	1695 – 1696
GABRIEL HEJLER	1696 – 1698
DYDAK HANŠOVSKÝ (HANSISOVSKY)	1698 – 1700
GABRIEL HEJLER	1700 – 1702
MICHAL VINTER	1702 – 1705
HUBERT MERTENS	1705 – 1706
GABRIEL HEJLER	1706 – 1711
MICHAL VINTER	1711 – 1713
NORBERT SCHÖN	1713 – 1714
MICHAL VINTER	1714 – 1715
DANIEL ŠIVEVEC (SCHIVECZ)	1715 – 1718
BONAVENTÚRA FERENČÍK (FERENTZIK)	1718 – 1719
DANIEL ŠIVEVEC	1719 – 1720
FRANTIŠEK SPISKY	1720 – 1721
ANTON SPURGER	1721 – 1722
REMIGIUS NEHRER	1722 – 1724
SILVESTER BARABAS	1724 – 1725
ANDREJ KOVÁČ (KOVÁCS)	1725 – 1731
JURAJ SIHELSKÝ (SIHELSKY)	1731 – 1732
DIONÝZ KOVÁČ (KOVÁCS)	1732 – 1733

* Na základe archívneho materiálu a *Schematismus Almae Dioecesis Scepusiensis 1811 – 1916. Schematismus Ordinis Minorum S. Francisci Conventualium Provinciae S. Elisabeth 1827 – 1913. Schematismus Provinciae Hungariae Minorum Conventualium 1855 – 1906. A Magyar konventuális minoritarend névtára 1878 – 1913* a tiež práce Leszek RZEŚNIEWIECKI : *Dzieje kościoła i klasztoru OO. Franciszkanów w Lewoczy (1671 – 1918)*. Kraków 1997 vypracovala Monika Bizoňová.

ANTON SPURGER	1733 – 1735	BONIFÁC KOPNICKÝ (KOPNITZKI)	1759 – 1761
LUKÁŠ HORVÁT (HORVÁTH)	1735 – 1736	ANGELUS SMOLNIK	1761 – 1763
VINCENT SVARBA	1736 – 1737	HIERONYM SCHWARTZ	1763 – 1769
PAVOL KISSELY	1737 – 1740	FÉLIX PALIČÁK (PALICSAK)	1769 – 1770
FERDINAND PUPINSKY	1740 – 1741	HIERONYM SCHWARTZ	1770 – 1772
JURAJ URBANOVIČ (URBANOVIČS)	1741 – 1743	ŠIMON REVICKÝ (REVITZKY)	1772 – 1773
JURAJ SIHELKY	1743 – 1744	GERVÁC STEINHAUSER	1773 – 1774
ASTRIK SELEČENI (SZELECSÉNYI)	1744 – 1745	VALERIÁN OSTROVSKY	1774 – 1777
LUDOVÍT FÖDELSY	1745 – 1748	HIERONYM SCHWARTZ	1777 – 1778
ANGELUS SMOLNIK	1748 – 1751	LAMBERT SZILZSANKY	1778 – 1780
ŠIMON REVICKÝ (REVITZKY)	1751 – 1753	VALERIÁN OSTROVSKY	1780 – 1784
LUDOVÍT FÖDELSY	1753 – 1756	POLYKARP BONČÁK (BONCSAK)	1784 – 1785
HIERONYM SCHWARTZ	1756 – 1759	VALERIÁN OSTROVSKY	1785 – 1788

Zoznam priorov kamaldulského Kláštora svätého Antona v Lechnici (Červený kláštor)*

Pustovňa v Lechnici spočiatku nebola zriadená ako priorát. Jej predstavení sú preto v prvých rokoch titulovaní ako superiori. Na úroveň priorátu bola povýšená až ostrihomským arcibiskupom, kardinálom Kristiánom Augustom Saským v roku 1724. Odvtedy jej predstavení smeli i oficiálne používať titul priora. Je zaujímavé, že jednotliví priori sa v lechnickej pustovni striedali v pomerne krátkych časových obdobiach, no viacerí z nich sa v jej vedení objavili hneď niekoľkokrát.

JÁN CHRYZOSTOM URMÉNI (1710 – zima 1714) bol správou pustovne poverený rozhodnutím Generálnej kapituly z 19. mája 1710. V tom čase už pôsobil ako superior kamaldulského kláštora v Nitre na Zobore. Narodil sa v roku 1673 v neďalekých Mojmírovciach, odtiaľ pochádza aj jeho prídomok Urméni. Pre skúsenosti s takýmto úradom, ale iste aj pre jeho znalosť domáceho (slovenského) prostredia ho otcovia definitori poverili dohľadom nad prestavbou a adaptáciou lechnického kláštora pre potreby kamaldulského rádu. Zomrel v Nitre 19. novembra 1716.

FELIX RAZY/SARTORI (leto 1714 – 1718) pochádzal z Prešova, narodil sa v roku 1685. Za jeho účinkovania sa postupne začalo obnovovať hospodárenie na znovuzískaných kláštorňoch majetkoch (pestovanie pšenice a iných obilnín, chov oviec, prenájmy). O mnohé z nich však kláštor pod jeho vedením ešte stále viedol spory s miestnymi drobnými šľachticmi. Felix sa počas svojho života stal predstaveným kláštora v Lechnici viackrát.

MATEJ KRAUSZ (1718 – 1722) pochádzal zo sliezsko-nemeckého kultúrneho okruhu. V konflikte s kartuziánskym rádom, pôvodnými fundátormi a vlastníckmi kláštora, sa mu podarilo definitívne

získať Červenokláštorské panstvo do rúk kamaldulských pustovníkov z Korunnej hory. Po viac ako desaťročnom spore o tom rozhodol dekrét cisára a kráľa Karola III. (VI.), čo kamaldulom následne rozviazalo ruky k rozsiahlejšej prestavbe kláštora.

ROMUALD stál na čele lechnického kláštora len krátko, zachytáva ho zápis generálnej kapituly z roku 1722.

FERDINAND (1723 – 1725) za jeho pôsobenia bola Pustovňa svätého Antona povýšená na úroveň priorátu. Stalo sa tak slávnostným dekrétom ostrihomského arcibiskupa a kardinála Kristiána Augusta Saského, ktorému predchádzala dôkladná vizitácia vedená dvoma spišskými kanonikmi – Jánom Bilským a Adamom Majténym.

BALTAZÁR SENEŠI/SZENESY (1726) bol slovenského pôvodu, narodil sa v roku 1683 v Skalici. Jeho krátke pôsobenie v úrade priora zachytáva záznam generálnej kapituly rádu.

FELIX RAZY/SARTORI (1728 – zima 1732) po svojom opätovnom nástupe do úradu priora riešil najmä majetkové spory, narúšanie hraníc kláštorňoch majetkov a násilnosti s obyvateľmi a majiteľmi okolitých obcí a majerov, predovšetkým s obyvateľmi Matiašoviec a Zálesia.

MATEJ KRAUSZ (leto 1732 – 1733) počas svojho opätovného krátkeho priorátu zastupoval kláštor v procese s rodinou bývalého šoltýsa v Reľove – Jána a jeho syna Františka Reľovského.

DEMETER KORNOŠI/KORNOSSY (1734 – leto 1736) sa narodil v roku 1700 v Leviciach. Úrad lechnického

* Na základe informácií z archívnych dokumentov z fondu MOL, E 151, šk. 2 – 7, fasc. 7 – 24, zo záznamov spísaných v ŠA LE, mikrofilm A 11: *Liber Actuum Capitularium et Dietalium pro Eremo Lechnicenzi in Anno 1715 comparatus*, ako aj zo zápisov generálnych kapitúl, ktorých výňatky týkajúce sa kláštorov v Nitre a v Lechnici uverejnil Michael LACKO : *Camaldulose Hermits in Slovakia (Zobor, Červený Kláštor)*, in: *Slovak Studies*, roč. 5, *Historica* 3, 1965, s. 170 – 199 vypracovala Nad'a Labancová.

priora zastával počas svojho života niekoľkokrát. V tomto období sa predstavení pustovne v úrade pomerne rýchlo striedali. Počas pôsobenia jeho i jeho nasledovníkov sa dbalo predovšetkým na rozvoj kláštorného hospodárstva, rozširovanie chovov, ale i postupné prestavby objektu.

FELIX RAZY/SARTORI (leto 1736 – 1737)

FRANTIŠEK (1738 – zima 1740)

MATEJ KRAUSZ (1740 – 1741) poslednýkrát krátko zastával funkciu priora Pustovne svätého Antona.

FELIX RAZY/SARTORI (1742 – zima 1745) pôsobil naposledy ako predstavený lechnického kláštora. Zomrel za jeho múrmi 13. júna 1752.

DEMETER KORNOŠI (1745 – zima 1749) začal v tomto období s komplexnou prestavbou a stavbou viacerých kláštorných budov. Zameril sa predovšetkým na rekonštrukciu kostola. Stavebnú aktivitu lechnických kamaldulov však utlmil požiar v Spišskej Starej Vsi, poddanskej dedine kláštora. V roku 1745 bolo v kláštore zriadené tzv. *professorium*, škola pre mladých kamaldulských rehoľníkov, ktoré malo slúžiť pre potreby celej uhorskej časti provincie.

KAZIMÍR PETRÁŠ/PETRASCH (1749 – 1750) sa narodil v roku 1712 vo Veľkých Bošanoch. Úrad lechnického priora zastával pomerne krátko, neskôr odišiel do pustovne v Nitre na Zobore, kde aj v roku 1775 zomrel.

PETER DAMIÁN NIKLOS (1751 – zima 1753) pochádzal pravdepodobne spomedzi maďarského obyvateľstva mesta Eisenstadt. Narodil sa v roku 1718. Počas svojho priorátu riešil napríklad spor o desiatky a robotné povinnosti obyvateľov poddanských obcí Veľkej a Malej Frankovej voči kláštora. Súčasťou súboru listín, ktoré sa ho dotýkajú, je i slovenský zoznam záväzkov obcí, ktorý ich obyvatelia podpísali vlastnoručnými krížikmi. Zomrel v kláštore v Majku na území dnešného Maďarska v roku 1774.

VENANT LEHOCKÝ/LEHOCZKY (máj 1753 – 1757) ako predstavený lechnického kláštora naďalej viedol majetkové spory menšieho i väčšieho rozsahu. V tomto období predovšetkým spor o majetky v obci Lesnica, ktorá prináležala k Červenokláštorskému panstvu.

IMRICH PODHORSKÝ/PODHORSZKY (1757 – 1758) sa narodil v Trenčianskej Turnej v roku 1724. Priorom Červeného kláštora sa opätovne stal o niekoľko rokov neskôr.

ŽIGMUND MOLNÁR (1759 – 1761) pochádzal z uhorskej obce Széplak, ktorú dnes len ťažko dokážeme identifikovať, keďže na území bývalého Uhorského kráľovstva sa nachádza niekoľko obcí s takýmto pomenovaním (v dnešnom Maďarsku, Rumunsku i na Slovensku). Narodil sa v roku 1719 a v úrade lechnického priora pôsobil len pomerne krátky čas. Zomrel vo viedenskej kamaldulskej pustovni na Kalenbergu v roku 1776.

PETER DAMIÁN NIKLOS (1761 – 1762)

IMRICH PODHORSKÝ (1763 – 1764) Dodržiavanie prísnej regule a kláštornej disciplíny nebolo v niektorých obdobiach existencie kláštora celkom optimálne. Dokazuje to napríklad karhajúci zápis z Generálnej kapituly v roku 1764 po zistení, že za posledných dvoch priorov sa, s odôvodnením, že nemajú dostatok rýb, v kláštore často jedávalo mäso, napriek prísnemu zákazu zahrnutému v samotnej regule kamaldulského rádu a napriek zamietavému stanovisku, ktoré Imrich v tejto veci dostal od najvyššieho superiora.

AMBRÓZ PETRIKOVIČ/PETRIKOVICS (1765 – 1769) sa narodil v roku 1727 v Soblahove neďaleko Trenčína. Priorom kláštora sa stal ešte raz, na sklonku pôsobenia kamaldulského rádu na území Slovenska.

ADALBERT BUDAHÁZY (1769 – január 1773) sa narodil v roku 1725 v obci menom Hôrka, ťažko však podľa dostupných údajov identifikovať, o ktorú konkrétnu obec s týmto názvom išlo. Hneď na začiatku jeho pôsobenia v úrade, v roku 1769, bolo rozhodnuté o presune spomínaného *professoria* do pustovne v Majku, ktorá len v tom roku bola povýšená na priorát. Argumentom bola decentralizovaná poloha Červeného kláštora voči ostatným pustovniam v uhorskej provincii. Z kláštora v Lechnici sa aj vďaka nádhernej prírode, ktorá ho dodnes obklopuje, stala zotavovňa pre starých a chorých pustovníkov, čím nepochybne stratila svoje roky budované intelektuálne zázemie. Sám Adalbert pôvodne zastával úrad priora v nitrianskej pustovni na Zobore. V roku 1769 sa stal predstaveným Kláštora svätého Antona v Lechnici a už v roku 1773 ho v záznamoch generálnej kapituly nachádzame ako predstaveného mladých

klerikov v Majku. Jeho životná cesta je výborným príkladom mobility v kláštornom prostredí.

VENANT LEHOCKÝ (jar 1773 – ?) za jeho opätovného pôsobenia v úrade lechnického priora sa riešili napríklad majetkové práva, ale najmä slobody a práva obyvateľov Spišskej Starej Vsi – sloboda dorábania a predaja vína, sloboda varenia a predaja piva, pálenia alkoholu, slobodné vykonávanie mäsiarstva a mlynárstva, vyberanie deviatkov, tridsiatkov a pod.

AMBRÓZ PETRIKOVIČ (1777) v úrade priora Červeného kláštora ho v tomto roku uvádza zápis generálnej kapituly rádu.

ATANÁZ (1780) riadil kláštor v Lechnici na samom sklonku jeho existencie. Pravdepodobne išlo o Atanáza Darázsyho, kamaldulského pustovníka pochádzajúceho zo srbského Belehradu.

Kamaldulskí pustovníci z Korunnej hory opustili Červený kláštor na základe nariadenia Jozefa II. z roku 1782. Od toho času sa rehoľný život medzi jeho múry nevrátil.

Reformácia a rekatolizácia na Spiši v tabuľke

Vladimír Olejník

Zoznam obcí	Predpokladaná účasť na Várallyiho synode 1545	Prechod na protestantizmus	Účasť na Spišskopodhradskej synode 1610	Rekatolizácia	Vlastníctvo kapituly r. 1629	Vizitácia 1655	Vizitácia 1693	Vizitácia 1700
Abrahámovce (Villa Abrahae)			•	1672, január			ako filiálka Vlkovej	ako filiálka Vlkovej
Arnutowce				vždy katol.*		ako filiálka Sp. Tomášoviec	ako filiálka Sp. Tomášoviec	ako filiálka Letanoviec
Batizovce (Villa Botyzi)	•	1681		1697		v rukách protestantov	•	•
Betlanovce (Villa Bethlen)	•			1675*				ako filiálka Vydrníka
Bijacovce (Bethania)		1562	•	1638		•	•	•
Brutovce (Sanctus Laurentius)				1658				ako filiálka Repáš
Bušovce (Busow)			•	1673			•	•
Bystrany (Eulenberg)	•	1574	•	1667, 24. 9.			•	•
Danišovce (Villa Dionysii)				vždy katol.	•		•	ako filiálka Jamníka

Tabuľka predstavuje syntetické zhrnutie súčasných poznatkov o prechode jednotlivých obcí a miest Spiša v turbulentnom 17. storočí na protestantizmus a späť na katolicizmus. Pri jej vypracovaní boli použité vlastné parciálne archívne výskumy, práce Jozefa Hradského – Josephus Hradsky: *Initia, progressus ac praesens status Capituli Scepusiensis. Szepesváralya 1901 – 1902 a József Hradsky: A XXIV királyi plebános testvérülete (XXIV Regálum Plebanorum Fratemitas) és a reformáció a Szepességben. Miskolcz 1895* a ďalšia literatúra. Ponúkaná tabuľka má informatívny charakter. Nevýčerpáva všetky pramene a nerobí si ambíciu podať úplnú informáciu o všetkých obciach a mestách Spiša. Podrobný výskum konfesionalizácie Spiša je deziderátom do budúcnosti (pozn. autora).

V tabuľke sa dajú nájsť nasledujúce informácie:

- farnosti a filiálky, označené boldom, sa nachádzajú v registri pápežských desiatkov z r. 1519, v zátvorke je uvedený názov, použitý v registri
- dátumy prechodu na protestantizmus, či rekatolizácie, sú uvedené len pri tých obciach a mestách, pri ktorých sa dala daná skutočnosť zdokladovať z už uskutočneného výskumu, či z literatúry
- označenie farnosti či filiálky • znamená, že farár danej obce sa zúčastnil na katolíckej synode r. 1545, či evanjelickej r. 1614, prípadne že obec bola pri danej kanonickej vizitácii zvizitovaná
- dátum rekatolizácie farnosti, označený *, je orientačná informácia, uvedená v kanonickej vizitácii z r. 1700
- dátumy, označené „H“ sú čerpané z Hradského Additamenta, s. 517, 518
- dva dátumy, označené „H“, sú čerpané z Hradského Additamenta, s. 517, 518 a Hradského A XXIV királyi plebános testvérülete, s. 316 – 318 – autor je tu nejednoznačný
- informácie o príslušnosti konkrétnej obce ako filiálky k uvedenej farnosti poukazuje na zmeny vo farskej sieti na Spiši; u niektorých stredovekých farností poukazujú na stratu statusu farnosti, ku ktorej došlo v priebehu konfesionalných zmien

Zoznam obcí	Predpokladaná účasť na Váratylyho synode 1545	Prechod na protestantizmus	Účasť na Spišskopodhradskej synode 1610	Rekatolizácia	Vlastníctvo kapituly r. 1629	Vizitácia 1655	Vizitácia 1693	Vizitácia 1700
Dedinky								
Domaňovce (Doman)				1638	•	•	ako filiálka Sp. Hrhova	ako filiálka Sp. Hrhova
Dravce, antoniti		1555		1675*	•		•	ako filiálka Sp. Štvrtku
Dúbrava				1638 H, vždy katol.*		ako filiálka Žehry	•	ako filiálka Žehry
Fridman (Fridman, dnes v PL – Frydman)		1587		1640		•	•	•
Gánovce				1675*			•	•
Gelnica		1783 H	•	1671			•	•
Gerlachov (Gerlitzdorff)				1675*		v rukách protestantov	•	ako filiálka Batizoviec
Granč (Grentsa)				vždy katol.	•			
Halgovce				1640			ako filiálka V. Lesnej	ako filiálka Richvaldu
Harakovce				vždy katol.*		•	•	ako filiálka Polanoviec
Harichovce (Palmarum)		1557	•	1672, 14. 1. H			ako filiálka Smižian	•
Helcmanovce				1648*, gr. kat.			•	•
Hniezdne (Gnisen)				1615, 28. 10. H		odcudzené Krakovskou diecézou		odcudzené Krakovskou diecézou
Holumnica		1599 H, 1570 H	•	1673			•	•
Hozelec (Hozulc)				1672, január H		v rukách protestantov		ako filiálka Gánoviec
Hrabušice (Compositi, Kápostafalva)		1557	•	1638 svätýňa, 5.10.1671 kostol			•	•
Hranovnica (Greniczia)	•	1587		1673			ako filiálka Sp. Štiavnika	ako filiálka Sp. Štiavnika
Huncovce (Villa Canis, alebo Hunczdorff)	•	1567	•	1672, 16. 1.			•	•

Zoznam obcí	Predpokladaná účasť na Várallyiho synode 1545	Prechod na protestantizmus	Účasť na Spišskopodhradskej synode 1610	Rekatolizácia	Vlastníctvo kapituly r. 1629	Vizitácia 1655	Vizitácia 1693	Vizitácia 1700
Chmeľnica (Hopgarten)	•	1516 (?)		1615, január 1672 H		odcudzené Krakovskou diecézou	•	odcudzené Krakovskou diecézou
Chrasť nad Hornádom	•			1665			•	ako filiálka Hrušova
Ihľany				gr. kat.*			•	
Ľišaovce (Sperarum)	•	1570	•	1672, 14. 1.			•	ako filiálka Smižian
Jaklovce			•				•	•
Jamník (Jemnick)	•	1548 (?)	•	1671, august	•		•	•
Jánovce (Villa Johannis)	•			vždy katol.*		ako filiálka Letanoviec	•	ako filiálka Letanoviec
Jurgov								ako filiálka Nižných Lapsí
Jurské (Szentgyörgy)				1673 H			•	ako filiálka Holumnice
Kacvín (Kaczwinkel, dnes v PL – Kacwin)				1640		•	•	•
Kežmarok (Kesmark)		1530, 1533 H		1673, 14. 9.		len oratórium	•	•
Kežmarok, kostol pavlínov				vždy katol.		•		
Kežmarok, Slovenská kaplnka Panny Márie		1577						
Kľčov				vždy katol.				
Kluknava (Klukno)			•	1671			ako filiálka Richnavy	•
Korytné				dávno katol.*		•	•	ako filiálka Polanoviec
Kravany				1673 H		•		ako filiálka Sp. Bystreho
Krempachy (Krempach, dnes v PL – Krempachy)				1640		•	•	•
Križová Ves (Sancta Crux)	•	1558	•	1674			•	ako filiálka Strážok

Zoznam obcí	Predpokladaná účasť na Váralyho synode 1545	Prechod na protestantizmus	Účasť na Spišskopodhradskej synode 1610	Rekatolizácia	Vlastníctvo kapituly r. 1629	Vizitácia 1655	Vizitácia 1693	Vizitácia 1700
Kropachy	•	zač. 16. stor.		1673, 5. 6.			•	•
Kurimany (Sanctus Quirinus)		1570	•	1672, 14. 1.			•	ako filiálka Smižian
Lechnica (Lechnitz)		1568		1633		•	•	•
Lendak, križovníci		1593		1640		•	•	•
Lesnica							•	ako filiálka Lechnice
Letanovce (Lethan)	•			vždy katol.	•	•	•	•
Levkovce							ako filiálka Abrahámoviec	ako filiálka Vlčkovej
Levoča (Leutschovia)	•	1544, 1524 H	•	1674, 13. 4.			•	•
Levoča, starý kostol minoritov		1544		1671				
Lomnička	•			1673 H			•	
Ľubica (Leibicz)	•	1546	•	1671, 26. 8.			•	•
Ľubica, Slovenský kostol sv. Ducha		1546		1671				
Lučivná (Luciwna)	•	1581 post		1675*		v rukách protestantov	•	•
Majerka		1568					•	
Malá Lomnica (Parva Lumnitz)	•		•	1675*				ako filiálka Holumnice
Malý Slavkov							•	ako filiálka Kežmarku
Margecany				1673			•	•
Markušovce (Villa Marci)	•	1540		1673, 14. 8. H			•	•
Matejovce (Villa Matthaeci)	•	1548	•	1674		•	•	•
Matejovce nad Hornádom		1567, 1588?		1673				
Matiašovce				1640		•	•	•
Mengusovce				1675*		v rukách protestantov	•	ako filiálka Lučivnej

Zoznam obcí	Predpokladaná účasť na Várallyiho synode 1545	Prechod na protestantizmus	Účasť na Spišskopodhradskej synode 1610	Rekatolizácia	Vlastníctvo kapituly r. 1629	Vizitácia 1655	Vizitácia 1693	Vizitácia 1700
Mlynica (Mollenbach)	•	1543 H, 1545 H		1672, 12. 1.			•	•
Mníšek nad Hnilcom		1636 H	•	1671			•	•
Nálepokovo (Wogendrössel, Merény)		1551 H		1686, 1673 H			•	•
Nedeca (Nyczticz, alebo Neswitz, dnes v PL – Nedeca)		1589		1640		ako filiálka Fridmanu	•	•
Nížné Lapše (Lapsch, dnes v PL – Łapsze Niżne)				1640		•	•	•
Nížné Repaše				gr. kat.*				•
Nová Belá (Nova Bela, dnes v PL – Nowa Biela)				1615 H, 1686		•	•	ako filiálka Kacvína
Nová Lesná				1675*			•	ako filiálka Veľkého Slavkova
Nová Ľubovňa (Novo Liblo)	•	1568		1615, október		odcudzené Krakovskou diecézou		odcudzené Krakovskou diecézou
Odorín (Odorinum)	•	1551	•	1671			•	ako filiálka Jamníka
Olnava				1661				•
Olšavica				gr. kat.*				•
Ordzovany (Ragyocz)				vždy katol.	•	•	•	ako filiálka Bijacoviec
Osturňa				gr. kat.*			•	•
Petrovce				vždy katol.				
Pikovce				1675*			•	ako filiálka Vlkovej
Podhorany (Meltewr, Maldur)			•	1673			•	ako filiálka Bušoviec
Podolínec (Buldin, alebo Podolin)	•			vždy katol.		odcudzené Krakovskou diecézou		odcudzené Krakovskou diecézou
Podproč							•	

Zoznam obcí	Predpokladaná účasť na Váralyho synode 1545	Prechod na protestantizmus	Účasť na Spišskopodhradskej synode 1610	Rekatolizácia	Vlastníctvo kapituly r. 1629	Vizitácia 1655	Vizitácia 1693	Vizitácia 1700
Poľanovce			•	1638, vždy katol.*		•	•	•
Pongráčovce				vždy katol.	•	•	•	•
Poprad (Popradt)	•	1548 – 1549	•	1674			•	•
Potáč				gr. kat.*			•	•
Primovce							ako filiálka Sp. Štiavniku	
Rakúsy (Rokasi, alebo Rokesz)	•	koniec 16. stor.	•	1673			•	ako filiálka Kežmaku
Reľov							•	
Richnava (Rychno)	•	1545 post	•	1671			•	•
Ruskinovce (Rusquin)	•	1547, 1573 H		1674			•	•
Ružbachy (Rauschenbach)	•	1516		1615		odcudzené Krakovskou diecézou		odcudzené Krakovskou diecézou
Slatvina			•	vždy katol.			•	•
Slovenská Ves (Wincendorff)		koniec 16. stor.	•	1673 H			•	•
Slovinky				gr. kat.*			•	•
Smižany (Schmögen)		1582	•	1672, 14. 1.			•	•
Smolník		zač. 16. stor.	•	1671			•	•
Spišská Belá (Bela)	•	1545	•	1674			•	•
Spišská Nová Ves (Iglo, Nova Villa)	•	1548 – 1549	•	1674, 13. 7.			•	•
Spišská Nová Ves, Slovenská kaplnka				1671				
Spišská Sobota (Mons Georgii)	•	1552, 1554 H	•	1674			•	•
Spišská Stará Ves (Antiqua Villa)	•			1632, 12. 8.		•	•	•
Spišská Teplica (Teplicza)	•	1581 (?)	•	1673 H			•	•

Zoznam obcí	Predpokladaná účasť na Várallyiho synode 1545	Prechod na protestantizmus	Účasť na Spišskopodhradskej synode 1610	Rekatolizácia	Vlastníctvo kapituly r. 1629	Vizitácia 1655	Vizitácia 1693	Vizitácia 1700
Spišské Bystré (Kubach)	•			1673 H		•		•
Spišské Hanušovce (Hanneschau)				1631		•	•	•
Spišské Podhradie (Varallja)		1547, 1549 H	•	1674			•	•
Spišské Podhradie, Slovenská kaplnka Najsvätejšej Trojice								
Spišské Tomášovce	•		•	vždy katol.*		•	•	ako filiálka Letanoviec
Spišské Vlarchy (Olaszi)		1545, 1548 H	•	1674, 23. 3.			•	•
Spišské Vlarchy, Slovenská kaplnka sv. Alžbety								
Spišský Hrhov (Garga)	•	1560*	•	1673, 30. 8. H	•		•	•
Spišský Hrušov	•		•	1673 H, 1642 H	•		•	•
Spišský Štiavnik (Schebnik)				1673			•	•
Spišský Štiavnik, cisterciánske opátstvo (kaštieľ)				1673				
Spišský Štvrtok (Quinto forum)	•	1565, 1556 H		1672, 10. 9.		len Kaplnka Panny Márie	•	•
Spišský Štvrtok - Kaplnka Panny Márie		1565, 1556 H		1638		•	•	•
Stará Lesná (Waldorff)			•	1675*				ako filiálka Batizoviec
Stará Ľubovňa (Liblo)	•	1516		1616		odcudzené Krakovskou diecézou		odcudzené Krakovskou diecézou
Stotince (Hundertmark)				1582*, gr. kat.			ako filiálka Majerky	•
Stráňany (Folvark)				gr. kat.*			•	ako filiálka Veľkého Lipníka
Stráne pod Tatrami (Forberg)							•	ako filiálka Kežmarku
Stráže (Villa Michaelis)		1527		1674			•	•
Strážky (Strasa, Or Nagy, Nehre)		1556, 1523 H	•	1671, 1673 H			•	

Zoznam obcí	Predpokladaná účasť na Váralyjského synode 1545	Prechod na protestantizmus	Účasť na Spišskopodhradskej synode 1610	Rekatolizácia	Vlastníctvo kapituly r. 1629	Vizitácia 1655	Vizitácia 1693	Vizitácia 1700
Studeneč				vždy katol.				
Svätá Margita (Sancta Margaretha ?)								
Svätý Michal (Sanctus Michael, zaniknutá obec)								
Svätý Ondrej (Sanctus Andreas)			•	1672, 15. 1. H			•	ako filiálka Šváboviec
Štós		1785 H	•	1671			•	•
Štôla (Czozor, alebo Czeban ?)								ako filiálka Lučivnej
Štrba (Czyrba)	•		•	1675*		v rukách protestantov	•	•
Švábovce (Suevi)	•	1573, 1555 H	•	1672, 17. 1.		v rukách protestantov	•	•
Švedlár		1748 H	•	1671			•	•
Teplička nad Hornádcom				1665*			•	ako filiálka Markušoviec
Toporec (Toportz)	•	1538 (1542 H)	•	1699*, 1673 H			•	•
Tribš							•	ako filiálka Fridmanu
Tvarožná (Durandi)	•	1556	•	1674			•	•
Vážec (Vaycz)			•	1675*		v rukách protestantov		ako filiálka Štrby
Veľká (Filka)	•	1552	•	1674			•	•
Veľká Franková								ako filiálka Spišskej Starej Vsi
Veľká Lesná (Reichvald)				1634		•	aj filiálky Haligovce, Hágy, Reľov	
Veľká Lomnica (Lomnicz)	•	1565	•	1672, 17. 1.			•	ako filiálka Huncoviec

Zoznam obcí	Predpokladaná účasť na Várallyiho synode 1545	Prechod na protestantizmus	Účasť na Spišskopodhradskej synode 1610	Rekatolizácia	Vlastníctvo kapituly r. 1629	Vizitácia 1655	Vizitácia 1693	Vizitácia 1700
Veľký Folkmár			•	1673			•	•
Veľký Lipník				gr. kat.*			•	•
Veľký Slavkov (Major Zalok)		1521 H (1550 H)		1672, 15. 1.			•	•
Vikartovce				1675			•	ako filiálka Sp. Bystreho
Vítkovce		koniec 16. stor.		1640, 1642 (?)		ako filiálka Sp. Hrušova	ako filiálka Sp. Hrušova	ako filiálka Sp. Hrušova
Vlková (Varkasy)	•		•	1672, január H		v rukách protestantov	•	•
Vojňany (Kreiga)	•			1673 H			•	ako filiálka Slovenskej Vsi
Vrbov (Menhardi)	•	1545	•	1674			•	•
Výborná (Byrbrun)		1536		1675*			•	•
Výdmník (Widermik)	•	1544 (?)	•	1673			•	•
Východná							•	
Vyšná Šuňava						v rukách protestantov	•	
Vyšné Lapše				1640		•	aj filiálky Lapšanka a Čierna Hora	•
Vyšné Repaše (Repasch)			•	1620				•
Vyšný Slavkov (Zalog, alebo Zueck)			•	1675*			•	ako filiálka Polanoviec
Závaдка				gr. kat.*			•	•
Žakarovce							ako filiálka Gelnice	
Žakovce (Isaac)	•	1542 H	•	1672, 12. 1. H			•	•
Ždiar								ako filiálka Lendaku
Žehra (Sigra)	•	1565	•	1638		•	•	•

Zoznam skratiek

Časopisy

HČ – *Historický časopis*

HŠ – *Historické štúdie*

KH – *Kwartalnik Historyczny*

Edície prameňov

ACPR 1 – 12, – *Annales seu Cronice incliti Regni Poloniae*, vol. 1 – 12

Additamenta – Josephus HRADSKÝ ed.:

Additamenta ad Initia progressus ac praesens status Capituli Scepusiensis.

CDH – Georgius FEJÉR (ed.) : *Codex diplomaticus Hungariae ecclesiasticus ac civilis*

CDSI 2, – *Codex diplomaticus et epistolaris Slovaciae*, vol. 2, ed.: Richard Marsina

CEp 1 – 3, – *Codex epistolaris saeculi decimi quinti*

DH – Joannis Dlugosii senioris canonici Cracoviensis *opera omnia Opera*

Dogiel – *Codex diplomaticus Regni Poloniae et Magni Ducatus Lithuaniae*

DokWęgSroka – *Dokumenty polskie z archiwów dawnego Królestwa Węgier*, vol. 1 – 5, ed.: Stanisław A. Sroka

Initia – Josephus HRADSKÝ (ed.) : *Initia progressus ac praesens status Capituli ad sanctum Martinum E. C. de Monte Scepusio olim collegiati*

KmK – *Kodeks dyplomatyczny miasta Krakowa (1257 – 1506)*, vol. 1 – 2

Knigi – *Knigi polskiej koronnej Metriki XV stolitija*, vol. 1 : Kniga nr 10 [z r.] 1447 – 1454, ed.: Adolf Mysłowski a Waclaw Graniczny

LustrKrac – *Lustracja województwa krakowskiego*

MHH – *Monumenta Hungariae Historica*

MS – *Matricularum Regni Poloniae Summaria*, vol. 1 – 4, ed.: Teodorus Wierzbowski a kol.

RykInv – *Inventarium omnium et singulorum privilegiorum, litterarum, diplomatum, scripturarum et monumentorum quaecunque in Archivo Regni in arce Cracoviensi...*, ed.: Erazm Rykaczewski

Supplementum 1 – Johannes BÁRDOSY (ed.) : *Supplementum analectorum terrae Scepusiensis*, vol. 1

Supplementum 2 – Michael SCHMAUK ed.: *Supplementum analectorum terrae Scepusiensis*, vol. 2

ZsigmOkl – *Zsigmondkori oklevéltár*, vol. I – X, ed.: Iván Borsa a Elemér Mályusz

Sekundárna literatúra

MarcLub – Maria MARCINOWSKA : *Lubomirscy starostowie sądecky i spisy*

PSB – *Polski słownik biograficzny*

Rozbiór – *Rozbiór krytyczny „Annalium Poloniae” Jana Długosza*, ed.: Jan Dąbrowski

SBS – *Slovenský biografický slovník*

SG – *Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich*

Archívy

ABÚ SK – Archív biskupského úradu Spišská Kapitula

HM SK – Hodnoverné miesto Spišská

Kapitula

SpB – Spišské biskupstvo

UČÚ SK – Učiteľský ústav Spišská Kapitula

AGAD – Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie

AMK – Archív mesta Košíc

ANAKr – Archiwum Narodowe w Krakowie

Cons. Crac. – Consularia Cracoviensia

Scab. Crac – Scabinalia Cracoviensia

Magyar nemzeti levéltár, Budapest (pozri MOL)

MOL – Magyar Országos Levéltár (Maďarský krajinský archív), Budapest

DL – Diplomataikai Levéltár

UC – Urbaria et Conscriptioes

ÖStA – Österreichisches Staatsarchiv, Wien

AHK – Alte Hofkammer

FHKA – Finanz- und Hofkammerarchiv

HHS – Haus-, Hof und Staatsarchiv

NHK, MBW – Münz- und Bergwesen

VUG – Vermischte ungarische

Gegenstände

SNA – Slovenský národný archív, Bratislava

SNG AVU – Slovenská národná galéria, Archív výtvarného umenia, Bratislava

ŠA BA – Štátny archív Bratislava

BŽ – Bratislavská župa

ŠA BY – Štátny archív Bytča

TŽ – Turčianska župa

ŠA LE – Štátny archív Levoča
 fond Archív dr. Valentína Kalinaya,
 SHRSSJ – Synopsis Historiae Residentiae
 Scepusiensis Societatis Jesu ab ejus in
 Scepusium adventu
 GA – Grófsky archív
 MML – Magistrát mesta Levoče
 pSL, MMH – Pobočka Stará Lubovňa,
 Magistrát mesta Hniezdne
 pSL, MMP – Pobočka Stará Lubovňa,
 Magistrát mesta Podolínec
 pSL, MMSL – Pobočka Stará Lubovňa,
 Magistrát mesta Stará Lubovňa
 pSNV, MMSNV – Pobočka Spišská Nová
 Ves, Magistrát mesta Spišská Nová Ves
 RKBÚ SK – Rímskokatolícky biskupský
 úrad v Spišskej Kapitule
 SASK – Archívny fond Spišská kapitula –
 súkromný archív
 SK – Stolica 10 spišských kopijníkov
 SM – Provincia 16 spišských miest
 SpP – Spišské prepošstvo
 ZCM – Zbierka cirkevných matrík
 ŠUBA – Štátny ústredný banský archív, Banská
 Štiavnica
 IS – fond Vrchný inšpektorský úrad v Smolníku

Iné vedecké a kultúrne ustanovizne

BCzart – Biblioteka Czartoryskich, Kraków
 GMB – Galéria mesta Bratislavy
 KÖH – Kulturális Örökségvédelmi Hivatal,
 Budapest
 MMB – Múzeum mesta Bratislavy
 MNG – Magyar Nemzeti Galéria, Budapest
 Múzeum TANAP – Múzeum Tatranského
 národného parku, Tatranská Lomnica

MV SR – Ministerstvo vnútra Slovenskej
 republiky
 ORA – Oblastný reštaurátorský ateliér, Levoča
 OSzK – Országos Széchényi Könyvtár, Budapest
 PtM – Podtatranské múzeum, Poprad
 PÚ SR – Pamiatkový úrad Slovenskej republiky,
 Bratislava
 SNG – Slovenská národná galéria, Bratislava
 SNK – Slovenská národná knižnica, Martin
 SNM – Slovenské národné múzeum, Bratislava
 SM – Spišské múzeum, Levoča
 SM Markušovce – Spišské múzeum, Markušovce
 ŠG – Šarišská galéria, Prešov
 TG – Tatranská galéria, Poprad
 VSG – Východoslovenská galéria, Košice
 VSM – Východoslovenské múzeum, Košice

Iné

a i. – a iné/a iní
 a nasl. – a nasledujúce
 AFo. – archívny fond
 č. – číslo
 fol. – fólio
 i. č. – inventárne číslo
 KV – kanonická vizitácia
 MM – Magistrát mesta
 O. cist. – cisterci
 rkps – rukopisy
 s.a = sine anno – bez udania roku vydania
 publikácie
 s.l. = sine loco – bez udania miesta vydania
 publikácie
 scr. – scrinium – skriňa
 SJ. – Spoločnosť ježišova (jezuiti)
 ZOP – Zásady obnovy pamiatky

Pôvod použitého obrazového materiálu*

Obálka: Erb Spišskej stolice od Samuela Czetera z roku 1804, in: *Vreckový atlas Uhorského kráľovstva (Atlas Regni Hungariae Portatilis)*, ktorej autorom je Ján Matej Korabinský (Vytvorený na základe starších rytín). Foto: Martin Homza. Zdroj: archív Martin Homza.

Polep vpredu: *Kolorovaná tematická mapa Uhorského kráľovstva z roku 1791*. Foto: Martin Homza. Zdroj: Johann Matthias KORABINSKY : *Novissima regni Hungariae potamographica et telluris productorum tabula*. Viennae 1791.

Polep vzadu: *Mapa Spišskej stolice od Samuela Czetera z roku 1804*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: Johann Matthias KORABINSKY : *Atlas Regni Hungariae Portatilis*. Wien 1804.

Úvodné strany

Erbová pečať Provincie 16 spišských miest. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: Štátny archív Levoča (ďalej ŠA LE), komentár Františka Žifčáka pozri na začiatku knihy, rok 1778.

Staršie a novšie spodobená jednotlivých erbov Spišskej stolice z prvej polovice 19. storočia. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, sign. 54 G/1803.

Časť 1 Spiš v rokoch 1526 – 1780 (Ivan Mrva, Zdzisław Noga, Martin Homza, Diana Duchoňová a Michal Duchoň)

Politické dejiny Spiša v kontexte strednej Európy : 1526 – 1711 (Ivan Mrva)

Obr. 1 Hans KRELL : *Portrét Ludovíta II. Jagelovského*. Foto: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Hans_Krell_001.jpg.

Obr. 2 *Pečať Ludovíta II. Jagelovského*. Foto: Juraj Šedivý. Zdroj: Archív mesta Bratislavy.

Obr. 3 Hans KRELL : *Portrét Márie Habsburskej*. Zdroj: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Krell,_Hans_-_Mary_of_Habsburg_-_Bayerische_Staatsgem%C3%A4ldesammlungen.jpg.

Obr. 4 Imre JANCSÓ : *Ján Zápoľský*. Foto: Martin Homza. Zdroj: Pál JASZAY : *A Magyar nemzet napjai a Mohácsi vész után*. Pest 1846.

Obr. 5 ANONYM : *Osmanskí Turci, 16. storočie*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: Kostol svätého Juraja Spišská Sobota (Oltár svätého Mikuláša).

Obr. 6 *Illustrations of Ottoman soldiers from the Hünername of 1588 by Lokman*. Zdroj: https://en.wikipedia.org/wiki/File:1526-Suleiman_the_Magnificent_and_the_Battle_of_Mohacs-Hunername-large.jpg.

Obr. 7 *Pečať Jána Zápoľského*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, Spišská župa (ďalej SŽ), rok 1540.

Obr. 8 ANONYM : *Ján Zápoľský*. Foto: Martin Homza. Imre Jancsó. Zdroj: Pál JASZAY : *A Magyar nemzet napjai a Mohácsi vész után*.

Obr. 9 ANONYM : *Ferdinand I. Habsburský*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: Slovenské národné múzeum (ďalej SNM) – Spišské múzeum Levoča.

Obr. 10 *Podpis Ferdinanda I.* Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, SŽ, rok 1558.

Obr. 11 *Pečať Ferdinanda I.* Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, SŽ, rok 1558.

Obr. 12 Erhard SCHÖN : *Ján Zápoľský*. Zdroj: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Szapolyai_J%C3%A1nos_fametszet.jpg.

Obr. 13 ANONYM : *Turecký jazdec*. Zdroj: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Turkish_Horseman_with_sabre.jpg.

Obr. 14 *Hungarisch-Turkische Chronik...* Frankfurt a Leipzig 1684. Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.

Obr. 15 *Nemeckí žoldnieri*. Zdroj: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:N%C3%A9met_%C3%BAjs%C3%A1g_Ferdin%C3%A1nd_1527-es_hadj%C3%A1rat%C3%A1r%C3%B3l.jpg.

Obr. 16 ANONYM : *Kežmarok*. ANONYM : *Hieroným Laski u tureckého sultána Sulejmana a podpis Hieronýma Laskeho*. Zdroj rytina: https://hu.wikipedia.org/wiki/F%C3%A1jl:Laszky_Jeromos_h%C3%B3dolata_

* Na základe podkladov autorov spracoval Martin Homza.

- Szulejm%C3%A1n_el%C5%91tt.jpg.
Zdroj podpis: https://hu.wikipedia.org/wiki/F%C3%A1jl:Hieronimus_Jaroslav_%C5%81aski_Signature.jpg.
- Obr. 17 ANONYM : Mohamed a Otoman,
in: Philipp MELANCHTHON : *De origine Imperii Turcorum, Eorumque Administratione & disciplina, brevia quaedam capita notationis loco collecta : Cui libellus de Turcorum moribus, collectus a Bartholemaeo Georgieuz, adiectus est.* Vvitenbergae 1560. Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Obr. 18 Kežmarok radnica : erb mesta. Foto: Naďa Rácová [Labancová].
- Obr. 19 Levoča radnica : erb mesta. Foto: Štefan Péchy.
- Obr. 20 ANONYM : Budín, koniec 15. storočia,
in: *Die Schedelsche Weltchronik* (1493). Zdroj: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Nuremberg_chronicles_-_BVJA.png.
- Obr. 21 Budín, začiatok 17. storočia, in: Joris HOFENAGEL : *Buda Citerioris Hungariae Caput Regni avita sedes : vulgo Ofen*, rok 1617. Zdroj: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Buda_Citerioris_Hungariae_Caput_Regni_avita_sedes_vulgo_Ofen_1617.jpg.
- Obr. 22 ANONYM : Košice, začiatok 17. storočia.
Zdroj: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Cassovia_1617.jpg.
- Obr. 23 CRANACH ML. : *Izabela Jagelovská*. Zdroj: https://pl.wikipedia.org/wiki/Plik:Cranach_the_Younger_Isabella_Jagiellon.jpg. Hore: *Náhrobok Izabely Jagelovskej* (Alba Iulia). Foto: Lubomír Ďurina. Vpravo dole: Listina, pečať a podpis Izabely Jagelovskej, rok 1553, in: *Katalog wystawy : Dodatkowe materiały*, ed.: Ryszard Gładkiewicz a Remigiusz Kazimierzczak. Wrocław 2014, s. 53. Zdroj: Archiwum Państwowe we Wrocławiu, Zbiór dokumentów szpitala św. Macieja we Wrocławiu Rep. 66, č. 911 (868).
- Obr. 24 *Náhrobok a erb Jána Žigmundan* (Alba Iulia). Foto: Lubomír Ďurina. Ján Žigmund, in: *Klebeband Nr. 1 der Fürstlich Waldeckschen Hofbibliothek Arolsen*. Zdroj: http://diglib.ub.uni-heidelberg.de/diglibData/tmp/pdf/klebeband1_z4.pdf, fol. 63.
- Obr. 25 ANONYM : *Juraj Utešenovič (Martinuzzi)*. Zdroj: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Fr%C3%A1ter_Gy%C3%B6rgy_MTA.jpg https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Fr%C3%A1ter_Gy%C3%B6rgy_MTA.jpg.
- Obr. 26 *Náhrobok Jána Žigmunda* (detail). Foto: Lubomír Ďurina.
- Obr. 27 ANONYM : *Mikuláš Salma*. Zdroj: http://forum.valka.cz/attachments/osobnosti/Rakousko_Uhersko/Salm_Niklas_Graf2.jpg.
- Obr. 28 ANONYM : Vražda Juraja Utešenoviča, in: *Hungarisch-Turkische Chronik...* Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Obr. 29 ANONYM : *Giovani Batista Castaldo*. Zdroj: <https://ro.wikipedia.org/wiki/Fi%C8%99ier:G.B.Castaldo.jpg>.
- Obr. 30 ANONYM : *Štefan Dobó*. Zdroj: http://multkor.hu/20130902_ki_volt_dobo_istvan.
- Obr. 31 ANONYM : *Maximilián II.* Foto: Štefan Péchy. Zdroj: SNM – Spišské múzeum Levoča. *Pečať a podpis*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, Magistrát mesta Levoča (ďalej MML), II, nr. 24 – 2, rok 1568.
- Obr. 32 ANONYM : *Lazar Schwendi*. Zdroj: http://www.npg.hu/images/jcollection/schwendi_lazar.jpg.
- Obr. 33 *Pevnosť Siget* (Sziget, Maďarsko), in: Johannes GRADELEHNUS : *Ungarische, Siebenburgische, Moldau-, Wallach-, Türck-, Tartar-, Persian- und Venetianische Chronica*. Frankfurt am Mayn 1665. Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Obr. 34 ANONYMNÝ BENÁČAN : *Sulejman I. Nádherný* (okolo roku 1550). Zdroj: http://www.paradoxplace.com/Perspectives/Genl%20Images/Images/Portrait_Images/Suleiman/Venetian-Suleiman-BR.jpg.
- Obr. 35 Sándor SZILÁGYI (podľa Mathias ZUNDEN) : *Mikuláš Šubič Zrínsky*. Zdroj: https://hu.wikipedia.org/wiki/F%C3%A1jl:Zr%C3%ADnyi_Mikl%C3%B3s-Z%C3%BCndt.jpg.
- Obr. 36 ANONYM : *Johann Rueber*. Zdroj: http://www.wikiwand.com/de/Hans_Rueber_zu_Pixendorf.
- Obr. 37 Alegória zápasu kresťanstva s Turkami, in: *Hungarisch-Turkische Chronik...* Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Obr. 38 ANONYM : *Rudolf II.* Foto: Štefan Péchy. Zdroj: SNM – Spišské múzeum Levoča. *Pečať a podpis Rudolafa II.* Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, MML, VIII, nr. C 72, rok 1580.
- Obr. 39 ANONYM : *Vojvoda Štefan Bátorý*. Zdroj: https://kuruc.info/galeriaN/hir/Bathory_magyar_lengyel.jpg. *Malá kráľovská pečať Štefana Bátorýho*, roky 1576 – 1586. Zdroj: https://hu.wikipedia.org/wiki/F%C3%A1jl:Poland_Seal_of_Stephen_B%C3%A1thory.jpg, podľa: Muzeum Narodowe Warszawa, inv. číslo 49520. *Podpis*. Zdroj: <https://hu.wikipedia.org/wiki/F%C3%A1jl:Autograph-StefanBatory.svg>.

- Obr. 40 Zápás kresťana s moslimom, in: *Hungarisch-Turkische Chronik...* Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Obr. 41 Sultán Murad III., in: Dominicus CUSTOS : *Atrium Heroicum Caesarum*. Augsburg 1602. Zdroj: <http://www.uni-mannheim.de/mateo/desbillons/eico/seite82.html>. Anton VIERX: *Cisár Rudolf II.* Zdroj: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Rudolf_II.imperator.png.
- Obr. 42 Pád pevnosti Ráb, in: Johannes GRADELEHNUS : *Ungarische, Siebenburgische, Moldau...* Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok. *Gróf Ferdinand Hardegg*. Zdroj: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Graf_Ferdinand_Hardegg.jpg.
- Obr. 43 Obliehanie Jágru (Eger) v roku 1596, in: Johannes GRADELEHNUS : *Ungarische, Siebenburgische, Moldau...* Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Obr. 44 ANONYM : *Krištof Tiefenbach*. Zdroj: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Christoph_Freiherr_von_Tiefenbach.jpg.
- Obr. 45 *Znovudobytie Filáková v roku 1593*. Zdroj: <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:F%C3%BClek.jpg>.
- Obr. 46 Bratislava, Komárno a Nové Zámky, in: Johannes GRADELEHNUS : *Ungarische, Siebenburgische, Moldau...* Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Obr. 47 Juraj (Giorgio) Basta, in: Dominicus CUSTOS podľa Hans AACHEN : *Fürstlich Waldecksche Hofbibliothek*. Zdroj: https://sk.wikipedia.org/wiki/S%C3%BAbor:Arolsen_Klebeband_01_415_3.jpg.
- Obr. 48 Dominicus CUSTOS : *Arcivojvoda Matej*. Zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/Maty%C3%A1%C5%A1_Habsbursk%C3%BD#/media/File:Matthias_HRR_MATEO.jpg.
- Sultán Mahomet III., in: *Türkische, tartarische, persianische, griechische und Venezianische chronica*. Franckfurt am Maynn 1665. Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Obr. 49 ANONYM : *Sendrae*. Zdroj: <http://www.historiavolgy.hu/pictures/galeria/2010/szendro-var.jpg>.
- Obr. 50 ANONYM : *Žigmund Bátory*. Zdroj: <https://hu.wikipedia.org/wiki/F%C3%A1jl:Zsgmond%C3%A1thory.jpg>.
- Obr. 51 Aegidius SADELER : *Michal Vitáz*. Zdroj: https://ro.wikipedia.org/wiki/Mihai_Viteazul#/media/File:MihaiViteazul.jpg.
- Obr. 52 Ondrej Bátory, in: Hieronymus ORTELIUS a kol. : *Ortelius redivivus et continuatus oder der Ungarischen Kriegs-Empörungen historische Beschreibung...*: Von dem 1395 bis in das 1607 Jahr,... Durch den berühmten Herrn Hieronymum Ortelium Augustanum,... Mit einer Continuation von dem 1607 bis an das 1665 Jahr vermehret durch Martin Meyern. Franckfurt am Mayn 1665. Zdroj: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:B%C3%A1thory_Andr%C3%A1s_1599_okt%C3%B3ber_31.jpg.
- Obr. 53 Dobové ošatenie Tatára, Sedmohradčana a janičiara, in: *Kostüme und Sittenbilder des 16. Jahrhunderts aus West- und Osteuropa, Orient, der Neuen Welt und Afrika* – BSB Cod. icon. 361. (4. Viertel 16. Jh.). Bayerische Staatsbibliothek. Zdroj: <http://bildsuche.digitale-sammlungen.de/index.html?c=viewer&l=ro&bandnummer=bsb00010526&pi-image=00092&v=100&nav=>.
- Obr. 54 Dobytie Kaniže, in: *Hungarisch-Turkische Chronik...* Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Obr. 55 ANONYM : *Giorgio Jacobo Barbiano de Belgiojoso*. Zdroj: <http://www.gemaeldeundgrafik.de/documents/image/49/49512/49512-Johann-Jacob-Barbian-Graf-Belgioso-Kaiser-Fer.JPG>.
- Obr. 56 ANONYM : *Matej II.* Foto: Štefan Péchy. Zdroj: SNM – Spišské múzeum Levoča. *Pečať a podpis*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, SŽ, kongregačné spisy, 287, rok 1617.
- Obr. 57 Balthasar CAYMOX : *Stephan Bocskay*. Zdroj: https://en.wikipedia.org/wiki/File:4k_ref_portre_bocskai.jpg. *Pečať a podpis*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, MML, II, nr. 46 – 79, rok 1606.
- Obr. 58 ANONYM : *Hajdúsi*. Zdroj: <http://www.viacassa.eu/wp/wp-content/gallery/jan-bocatus-v-sukolesiach-doby/hajdusi1.jpg>.
- Obr. 59 Johann ZIEGLER : *Palatín Štefan Illesházy*. Zdroj: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Istv%C3%A1n_Ill%C3%A9sh%C3%A1zy-palatin.jpg.
- Obr. 60 a) ANONYM : *Juraj Turzo*, b) *erb Turzovcov*, c) ANONYM : *Posmrtný portrét Juraja Turzu*, d) *Oravský hrad*. Foto: a) Naďa Rácová [Labancová]. Zdroj: Oravský hrad. Zdroj: b) https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Turzo_-_coat_of_arms.png. Foto: c) – d) Naďa Rácová [Labancová]. Zdroj: Oravský hrad.

- Obr. 61 ANONYM : *Krištof Turzo*. Zdroj: http://www.npg.hu/images/jcollection/thurzo_kristof.jpg.
- Obr. 62 Miklós KUBÍNYI : *Palatín Stanislav Turzo*. Zdroj: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Thurz%C3%B3_Szaniszl%C3%B3_1576_1625-Khevenh%C3%BCler.jpg.
- Obr. 63 ANONYM : *Ferdinand II*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: SNM – Spišské múzeum Levoča. *Pečať a podpis*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, SŽ, MML, II, nr. 86, rok 1639.
- Obr. 64 ANONYM : *Gabriel Betlen*. Zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/Gabriel_Betlen#/media/File:GabrielBethlen.jpg. *Kniežacia pečať a podpis*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, MML, II, nr. 67/102, rok 1624. *Kráľovská pečať*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, MML, II, nr. 67/17, rok 1621.
- Obr. 65 *Pečať Jána III. (X.) Drugeta*. Foto: Martin Homza. Zdroj: ŠA LE, SŽ, kongregačné spisy, kart. 114, sign. 16/1642.
- Obr. 66 Kozák, in: Christoph WEIGEL podľa Caspar LUYKEN : *Neu-eroeffnete Welt-GALLERIA... Worinnen sehr curios und begnu^ogt unter die Augen kommen allerley Aufzueg und Kleidungen unterschiedlicher Staende und Nationen ... Nuremberg 1703*. Zdroj: https://commons.wikimedia.org/wiki/Neu-er%C3%B6ffnete_Welt-Galleria#/media/File:Welt-Galleria_T071.jpg.
- Obr. 67 ANONYM : *Gabriel Betlen*. Zdroj: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/4/4f/Bethlen_G%C3%A1bor_lovon.jpg.
- Obr. 68 Mattheus MERIAN : *Charles Bonaventure de Longueval, Comte de Bucquoy*. Zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Charles_de_Buquoy_Seite_1_Bild_0001.jpg.
- Obr. 69 Elias WIDEMANN : *Palatín Mikuláš Eszterházy*. Zdroj: https://hu.wikipedia.org/wiki/F%C3%A1jl:Esterh%C3%A1zy_Mikl%C3%B3s_n%C3%A1dor.jpg.
- Obr. 70 ANONYM : *Hajdúsi*. Zdroj: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/b8/Bocskay_hajd%C3%BAk.jpg. Hajdúch, in: Christoph WEIGEL podľa Caspar LUYKEN : *Neu-eroeffnete Welt-GALLERIA...* Zdroj: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/78/Welt-Galleria_T063.jpg.
- Obr. 71 *Landsknechti*. Zdroj: <http://www.schuetzen-in-neuss.de/bilder/Landsknechte.jpg>.
- Obr. 72 ANONYM : *Melchior Alaghy*. Zdroj: http://www.npg.hu/images/jcollection/alaghy_menyhert.jpg.
- Obr. 73 ANONYM : *Juraj I. Rákoci*. Zdroj: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/71/R%C3%A1k%C3%B3czy_Gy%C3%B6rgy_I.jpg.
- Obr. 74 *Pečať a podpis Juraja I. Rákociho*. Foto: Martin Homza. Zdroj: ŠA LE, SŽ, kongregačné spisy, kart. 114, i. č. 414, rok 1642.
- Obr. 75 ANONYM : *Štefan I. Čáki*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, Cs-SpH, i. č. 60. *Pečať*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, MML, XVI, nr. 54 – 15, rok 1646.
- Obr. 76 *Spišský hrad* (detail). Foto: Monika Bizoňová. Zdroj: Magyar Országos Levéltár (ďalej MOL) Budapest, E 152, Acta Jesuitica, Regestrata, d.57, fasc.2, Residentia Scepusiensis.
- Obr. 77 *List a podpis Štefana I. Čákiho*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, MML, XVI, nr. 54 – 15, rok 1646.
- Obr. 78 ANONYM : *Ferdinand III*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: SNM – Spišské múzeum Levoča.
- Obr. 79 *Pečať a podpis Ferdinanda III*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, MML, II, nr. 86, rok 1639.
- Obr. 80 ANONYM : *Ján Götz*. Zdroj: https://de.wikipedia.org/wiki/Johann_von_G%C3%B6tzen#/media/File:Johannes_G%C3%B6tzen.jpg.
- Obr. 81 ANONYM : *Juraj II. Rákoci*. Zdroj: https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Princes_of_Transylvania#/media/File:Gheorghe_Racoczy_I.jpg. ANONYM : *Michal Apafi*. Zdroj: https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Princes_of_Transylvania#/media/File:Michael_I_Apafi.PNG.
- Obr. 82 ANONYM : *Ákoš Barčaj*. Zdroj: https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Princes_of_Transylvania#/media/File:Barcsay%C3%A1kos.jpg.
- Obr. 83 ANONYM : *Ján Keménš*. Zdroj: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/c/c7/Johann_Kem%C3%A9ny_-_F%C3%BCrst_von_Siebenb%C3%BCrgen.jpg.
- Obr. 84 ANONYM : *Leopold I*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: SNM – Spišské múzeum Levoča.
- Obr. 85 *Pečať Leopolda I*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, MML, VIII, č. C. 102, rok 1685. *Podpis*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, MML, VIII, č. C. 99, rok 1678.
- Obr. 86 Nikolas de LARMESSIN : *Mehmed IV*. Zdroj: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Estampes_par_Nicolas_de_Larmessin.f190.Mehmed_IV_sultan.jpg.
- Obr. 87 *Dobytie Nových Zámkov v roku 1663*, in: *Hungarisch-Turkische Chronik...* Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Obr. 88 Nikolas de LARMESSIN : *Ahmed Köprülü*. Zdroj: <https://en.wikipedia.org/>

- wiki/K%C3%B6pr%C3%BCI%C3%BCzade_Faz%C4%B1l_Ahmed_Pasha#/media/File:Estampes_par_Nicolas_de_Larmessin.f159.Fazil_Ahmet_K%C3%B6pr%C3%BCI%C3%BC,_grand_vizir_ottoman.jpg.
- Obr. 89 Nitra, in: *Hungarisch-Türkische Chronik...* Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Obr. 90 ANONYM : *František Vešeláni*. Zdroj: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Wessel%C3%A9nyi_Ferenc_n%C3%A1dor.jpg.
- Obr. 91 ANONYM : *Juraj Lipaj*. Zdroj: https://edit.elte.hu/xmlui/bitstream/handle/10831/6603/b2_kep07698.jpg?sequence=1&isAllowed=y.
- Obr. 92 Peter Zrinsky, in: *Hungarisch-Türkische Chronik...* Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Obr. 93 František Nádaždy, in: *Hungarisch-Türkische Chronik...* Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Obr. 94 Krištof Frankopan, in: *Hungarisch-Türkische Chronik...* Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Obr. 95 František HANACIUS : *Obraz boja medzi evanjelikmi a katolikmi v Spišských Vlachoch* (rok 1672). Zdroj: Piarista Rend Magyar Tartomány Kőzponti Levéltára Budapest. Manuscripta vetera [I.2.a], Series altera, n° 1 (<http://www.melte.hu/node/88>).
- Obr. 96 *Veduta Levoče z roku 1676*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE.
- Obr. 97 *Kuruci*. Zdroj: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kurucok_t%C3%A1rogat%C3%B3zen%C3%A9t_hallgatnak.jpg.
- Obr. 98 Vojtech PISCH : *Konfesionálne konflikty v Spišskej Sobote podľa Pischovej kroniky*. Zdroj: Rímskokatolícky farský úrad v Spišskej Sobote, *Pischova kronika*.
- Obr. 99 *Prvá správa ostrihomského arcibiskupa Juraja Selepčeniho do Ríma o stave Uhorského kráľovstva z rokov 1675 – 1676*. Foto a zdroj: Archivum Secretum Apostolicum Vaticanum, fond: Congregazio concilio Relat. Dioec., vol. 768.
- Obr. 100 ANONYM : *Juraja Selepčeni (Pohronský)*. Zdroj: <http://npg.hu/index.php/component/jcollection/item/932-szelepcsényi-gyoergy>.
- Obr. 101 ANONYM : *Wolfgang Friedrich Cob von Nüdigen*. Zdroj: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Wolfgang_Friedrich_Cob.jpg.
- Obr. 102 a) Poľský hajdúch, b) goral, c) uhorský dôstojník, d) cigánka, e) janičiar, in: Christoph WEIGEL podľa Caspar LUYKEN : *Neu-eroeffnete Welt-GALLERIA...* Zdroj: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/78/Welt-Galleria_T063.jpg.
- Obr. 103 *Sťažnosť obce Slovinky na výčiny kurucov a labancov*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, SŽ, i. č. 2678, rok 1685.
- Obr. 104 ANONYM : Imrich Tököli, in: *Merkwürdige Geschichte des Lebens des Grafen Emerich von Tököly und der durch die ungrischen Missvergnügten erregten Unruhen*. Berlin a Potsdam 1793.
- Obr. 105 *Kniežacia pečať Imricha Tököliho a jeho podpis*. Foto pečať: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, SŽ, 71, rok 1683. Foto podpis: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, SŽ, 47, rok 1682.
- Obr. 106 Veľkovezír Kara Mustafa, in: Erasmus FRANCISCI : *Der blutig-lang-gereitzte, endlich aber Sieghafft-entzündte, Adler-Blitz, Wider den Glantz deß barbarischen Sebels, und Mord-Brandes, In historischer Erzählung der Kriegs-Empörungen Ungarischer Malcontanten, wie auch grausamen Kriegs-Verwüstung der Ottomannisch-Tartarischen, in Ungarn, und dessen Nachbarschafft, sonderlich aber vor der belägerten Kaiserlichen Residentz-Stadt Wien entsetzlich wütenden, endlich aber, vermittelt Göttlicher Hülf-Verleihung, von Römisch-Kaiserlichen und Königlich-Polnischen, wie auch anderer Hohen Alliirten Chur-Fürsten und Stände Waffen, tapffer gebrochenen, und siegreichlich-überwundenen Heer-Macht, hervorleuchtend...* Nürnberg 1684. Foto: Martin Homza. Zdroj: Knižnica evanjelického lýcea v Kežmarku.
- Obr. 107 Cisár a kráľ Leopold I., in: Erasmus FRANCISCI : *Der blutig-lang-gereitzte, endlich aber Sieghafft-entzündte...* Foto: Martin Homza. Zdroj: Knižnica evanjelického lýcea v Kežmarku.
- Obr. 108 Georg Friedrich von Waldeck a Ernst Rudiger von Starenberg, in: Erasmus FRANCISCI : *Der blutig-lang-gereitzte, endlich aber Sieghafft-entzündte...* Foto: Martin Homza. Zdroj: Knižnica evanjelického lýcea v Kežmarku.
- Obr. 109 Poľský kráľ Ján III. Sobieski a saské knieža (kurfurst) Johann Georg III., in: Erasmus FRANCISCI : *Der blutig-lang-gereitzte, endlich aber Sieghafft-entzündte...* Foto: Martin Homza. Zdroj: Knižnica evanjelického lýcea v Kežmarku.
- Obr. 110 Bitka pri Štúrove (detail), rok 1683, in: Erasmus FRANCISCI : *Der blutig-lang-gereitzte, endlich aber Sieghafft-entzündte...* Foto:

- Martin Homza. Zdroj: Knižnica evanjelického lýcea v Kežmarku.
- Obr. 111 Poprava veľkovezíra Kara Mustafu, rok 1683, in: *Hungarisch-Turkische Chronik...* Foto: Martin Homza. Zdroj: Knižnica evanjelického lýcea v Kežmarku.
- Obr. 112 ANONYM : *Veduta Prešova na konci 17. storočia*. Foto a zdroj: archív autora. Dole: ANONYM : *Antonio Caraffa*. Zdroj: https://hu.wikipedia.org/wiki/F%C3%A1jl:Antonio_Carafa.jpg (podľa Münster, LWL – Landesmuseum für Kunst und Kulturgeschichte, Porträtarchiv Diepenbroick, Inventar-Nr. C-593493 PAD).
- Obr. 113 ANONYM : *Svätá liga* (poľský kráľ Ján III. Sobieski, rímsky cisár a uhorský kráľ Leopold I., pápež Innocent XI. a benátsky dóža Marcantonio Giustiniani). Zdroj: http://www.wilanow-palac.pl/sobiesciana/liga_swieta_sobiesciana.html#reload?name=liga_swieta_sobiesciana.html.
- Obr. 114 Kardinál a ostrihomský arcibiskup Leopold Kolonič, in: Christoph WEIGEL podľa Caspar LUYKEN : *Neu-eroeffnete Welt-GALLERIA...* Zdroj: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/78/Welt-Galleria_T063.jpg.
- Obr. 115 Princ Eugen Savojský, in: Christoph WEIGEL podľa Caspar LUYKEN : *Neu-eroeffnete Welt-GALLERIA...* Zdroj: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/78/Welt-Galleria_T063.jpg.
- Obr. 116 ANONYM : *František II. Rákoci* (1703). Zdroj: https://hu.wikipedia.org/wiki/F%C3%A1jl:Rak%C3%B3czi_1703_ban.jpg#/media/File:Rak%C3%B3czi_1703_ban.jpg.
- Obr. 117 ANONYM : *Mikuláš Berčení* (1703). Zdroj: https://hu.wikipedia.org/wiki/F%C3%A1jl:Bercs%C3%A9nyi_Mikl%C3%B3s_arck%C3%A9pe.jpg#/media/File:Bercs%C3%A9nyi_Mikl%C3%B3s_arck%C3%A9pe.jpg.
- Obr. 118 ANONYM : *Portrét Jozefa I.* Foto: Štefan Péchy. Zdroj: SNM – Spišské múzeum, Levoča 4479. Vľavo hore: *Pečať Jozefa I.* Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, A. a I. 11, rok 1710. Dole: *Podpis Jozefa I.* Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, A. a I. 11, rok 1710.
- Obr. 119 *Portrét Františka II. Rákociho*. Zdroj: Adam SZABELSKI : *Túl a lengyel-magyar barátság: Rákóczi lengyel románca* (<http://ujkor.hu/content/tul-lengyel-magyar-baratsagon-rakoczi-lengyel-romanca-cikk>). Vpravo hore: *Pečať Františka II. Rákociho*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, MML, II 172, rok 1705. Dole: *Podpis Františka II. Rákociho*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, MML, II 172, rok 1705.
- Obr. 120 *Polturák (libertás) – kurucká medená minca z roku 1704*. Zdroj: https://hu.wikipedia.org/wiki/F%C3%A1jl:10_poltura,_Hongrie.jpg.
- Obr. 121 ANONYM : *Zrážka kurucov s labancami*. Zdroj: archív autora.
- Obr. 122 ANONYM : *Uväznenie generála Šimona Forgáča na Spišskom hrade*, in: *Levočská biela pani : Za bozk zradila krajinu : Za krajinu obetovala svoju hlavu* [Katalóg k výstave], ed.: Mária Novotná a Eva Lázárová. Levoča a Betliar 2010. Zdroj: Magyar Nemzeti Múzeum (ďalej MNM), Budapešť, evid. č. 85.47.
- Obr. 123 ANONYM : *Generál Sigbert Heister*. Zdroj: http://www.sulinet.hu/oroksegtar/data/telepulesek_ertekei/100_falu/Lovasbereny/pages/004_az_ujrakezdes_evtizede.html a ANONYM : *Generál Ján IV. Pálfi*. Zdroj: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:P%C3%A1lffy_J%C3%A1nos.jpg.
- Obr. 124 *Portréty Juliany Korponayovej, rodenej Géciovej*: a) János CZIROK : *Juliana Korponayová*, rok 1706, in: *Levočská biela pani*, s. 150. Zdroj: MNM, Budapešť, evid. č. 1221, b) ANONYM : *Portrét dámy – Juliana Korponayová* (rok 1770 – 1780), in: *Levočská biela pani*, s. 174. Zdroj: SNM – Múzeum Betliar, evid. č. H 979, c) Jan JEŘÁBEK : *Levočská biela pani* (rok 1780 – 1785), in: *Levočská biela pani*, s. 176. Zdroj: SNM – Múzeum Betliar, evid. č. B 43, d) Jozef CZAUCZIK (?) : *Levočská biela pani*, (rok 1830 – 1835), in: *Levočská biela pani*, s. 182. Zdroj: SNM – Spišské múzeum Levoča, evid. č. SM 4909.
- Obr. 125 ANONYM : *Štefan I. Andráši*, in: *Levočská biela pani*, s. 126. Zdroj: SNM – Múzeum Betliar, evid. č. H 974.
- Obchod a remeslo na Spiši v 16. – 18. storočí (Zdzisław Noga)
- Obr. 126 Johann WEBER : *Ianus Bifrons seu Speculum Physico-Politicum*. Leutschoviae 1662. Zdroj: https://upload.wikimedia.org/wikibooks/hu/7/7c/Weber%2C_Ianvs_Bifrons_1662_orvos_%C3%A9s_paraszt.jpg.
- Obr. 127 *Erbová listina Levoče a erb Levoče*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, MML, rok 1550.
- Obr. 128 *Kežmarská účtovná kniha z roku 1688*. Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Obr. 129 – 133 *Kodeks Baltazara Behema*, publikovať láskavo povolila Biblioteka

- Jagiełłońska, Kraków (Poľsko), sign. BJ Rkp. 16, iluminácie z 252v, 243v, 256r, 278r, 303r.
- Obr. 134 *List krakovských kotliarov o dodávkach spišskej medi s pečatou*. Foto: Martin Homza. Zdroj: Biblioteka Czartoryskich : Archiwum i zbiór rękopisów. Acta Spiskie, sign. 773, fol. 67, rok 1750.
- Obr. 135 *Balwan soli*. Zdroj: https://www.google.sk/search?q=wiel+balwan+solny&client=firefox-b&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ved=0ahUKEwllvX3hJjPAhXMsxQKHV-7CcQQ_AUICCGb&biw=1047&bih=484#imgrc=atjTgVaQirLMeM%3A.
- Obr. 136 Joh. Amos COMENII : *Orbis sensualium pictus...* Leutschoviae 1685. Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Obr. 137 *Účtovná kniha mesta Levoča*. Foto: Martin Homza. ŠA LE, MML, Kniha účtov z rokov 1582 – 1589.
- Obr. 138 *Cechová kniha Levoče*. Foto: Štefan Péchy. ŠA LE, cechová kniha XII 90-a 01.
- Obr. 139 *Kniha farbiarskeho cechu Levoče*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, cechová kniha XII 90-a 02 a 90-a 01.
- Obr. 140 *Kupec vykladá svoj tovar na trhu*. Zdroj: Adam RIES : *Rechenbuch auff Linien unnd Ziphren in allerley Handthierung, Geschäften unnd Kauffmanschaft*. Franckf. 1581, fol. 29v. Zdroj: http://www.bbf.dipf.de/cgi-opac/bil.pl?t_direct=x&f_IDN=b0086681berl
- Vzdelanie a kultúrne pomery na Spiši v 16. – 18. storočí (Martin Homza)
- Obr. 141 *Alegória Trnavskej univerzity z roku 1742 a veduta Trnavy s univerzitným komplexom približne z toho istého obdobia*. Autor ďakuje za sprístupnenie obrázku Vladimírovi Rábikovi.
- Obr. 142 *Evanjelické lýceum v Prešove*. Zdroj: <http://epa.oszk.hu/00000/00030/00186/datum04635/cim204636.htm>.
- Obr. 143 *Szylabykár Český a Začátek Učení Božího...* z roku 1753. Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Obr. 144 Andrej KLENNER : *Školské poznámky z rétoriky, náboženstva a zemepisu*. Kežmarok 1795 (rukopis). Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Obr. 145 Leonard STÖCKEL : *Confessio pentapolitana*. Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Obr. 146 *Najstaršie slovenské katechizmy Martina Lutera*. Zdroj: Archív autora.
- Obr. 147 Mikolass THAMASSY : *Prava katolícka ručný knyžka, kteražto ručný knyzce ale leweg, DOKTORA Matyassa Hoe na odpor Widana gest : že Nabožentswy (tak nazwanich Luthernuw) nenj ewangelitske, neni Katholicke, nenj opravadiwe; ale Slowu Božimu a Učeny Aposstolskemu odporne*. Trnawa 1691. Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Obr. 148 *Za Poljakou*. Foto: Martin Homza. Zdroj: ŠA LE, pob. Poprad – Spišská Sobota, Hranovnica 1689 – 1895, sign. 1883/71.
- Obr. 149 *Cithara Sanctorum Apoc. 5. Pjsně Duchownj Staré y Nowé, kterýchž Cýrkew křestianská při Wýročnjch Slawnostech a Památkach, gakož i we wsselikých potřebách swých, obecných i obzwlásstnjch, s mnohým prospěchem užívá. K njmž přidány gsau Písně D. M. Luthera wssecky z Německé řečj do nassj Slowenské přeložené. Od kněze Giřjka Třanowského, Služebnjka Páně při Cýrkwi Swato-Mikulášské w Liptowě*. Wytisštěné w Lewoči. Anno M. DC. XXXVI. Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Obr. 150 *Cantus catholici* (Maďarsko-latinský katolícky spevník a slovensko-latinský katolícky spevník), ed.: Benedikt Söllösi. Levoča 1651 a 1655. Zdroj: archív autora.
- Obr. 151 *Historica relatio colloqui Cassoviensis de iudice controversarium Fidei...* [s.l.] 1679. Zdroj: Archív autora.
- Obr. 152 *Alchimista*. Foto: Podľa kachlice z výskumu Michala Slivku v kartuziánskom kláštore na Skale útočišťa (kataster obce Letanovce). Zretľnosť a farebnosť upravil autor.
- Obr. 153 Michael SENDVOGIUS : *Vertrauliche Brieffe des Cosmopolitae mit denen vergoldeten Spruchen...* 1726, ilustrovaný rukopis. Foto: Katarína Slavičková. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok, sign. Ms 1095.
- Obr. 154 Jan WEBER : *Amuletum : To gest zpráva krátká a potřebná o moru, jakýchby prostředků náležitých y zdraoj y nemocnj v čase moru užívati měli*. Leutschoviae 1645. Zdroj: Archív autora.
- Obr. 155 ANONYM : *Hermetis Alchymia Angelico-Naturalis Occultissimum Verum in Transmutatione...* Kežmarok 1713, ilustrovaný rukopis. Foto: Katarína Slavičková. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok, sign. Ms 1556.
- Obr. 156 David FROELICH : *Fasti sive calendarium (...) in Annum Dei-hominis*. M.DC.XLII. Noribergae 1641. Zdroj: <http://reader.digitale->

- sammlungen.de/en/fs1/object/display/bsb11112012_00005.html.
- Obr. 157 Náhlady na postavenie zeme vo vesmíre, in: Martin SENTIVÁNI : *Sústava sveta: Kozmologická štúdia (Dissertatio cosmographica seu De mundi systemate)*, trans., ed. a koment.: Svorad Zavarský, in: *Slavica Slovaca*, roč. 46, 2011, 3: *Supplementum*. Bratislava 2011, s. 140.
- Obr. 158 Vzory modelu vesmíru a zemských sfér od jezuitov Martina Sentivániho, Giovanni Batista Riccioliho a Caspara Schotta, in: Martin SENTIVÁNI : *Sústava sveta: Kozmologická štúdia (Dissertatio cosmographica seu De mundi systemate)*, trans., ed. a koment.: Svorad Zavarský, s. 104 a 141.
- Obr. 159 Goergius BOHUS : *Historico-geographica terrae Scepusiensis in Superiori Hungaria celeberrimae descriptio...* Kežmarok [s.a], rukopis. Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Obr. 160 Godefredus SZENT-MIKLOSSY : *Provincia Scepusiensis : Ac Aequipollens Titulus Olim Viginti Quatuor Regalium Scepusi Civitatum, Nunc Vero Ly Provincia Scepusiensis, Qva Privilegialis Titulus Sedecim Oppidorum...* Leutschoviae 1779. Foto: Martin Homza. Zdroj: ŠA LE, knižnica.
- Obr. 161 Ján KUPECKÝ : *Matej Bel*. Zdroj: <http://www.patentovat.sk/vynalezcovia/matej-bell/>.
- Obr. 162 Matej BEL : *Hungariae antiquae et novae prodromus...* Norimbergae 1723. Foto: Naďa Rácová [Labancová]. Zdroj: ŠA LE, knižnica.
- Spiš v rokoch 1711 – 1769 (Michal Duchoň a Diana Duchoňová)
- Obr. 163 ANONYM : *Karol VI*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: Múzeum Kežmarok. *Pečať a podpis*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, MML, VIII, č. C 118, rok 1719.
- Obr. 164 Samuel Mikovíni a veduta Bratislavy, in: Mathias BEL : *Compendium Hungariae geographicum...* Posonii et Cassoviae 1779. Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Obr. 165 Matthaues MERIAN : *Veduta Bratislava (Posonium)*, rok 1638. Zdroj: archív autora.
- Obr. 166 Symbolická poklona Márii Terézii. Árpád PAPP-VÁRY a Pál HRENKÓ : *Magyarország régi térképeken*. Budapest 1989, s. 98. Zdroj: <http://mek.oszk.hu/01900/01903/html/index2199.html>.
- Obr. 167 a), c) ANONYM : *Mária Terézia a jej syn Jozef II.*, b) *pečať Márie Terézie*. Foto: a) a c) Štefan Péchy. Zdroj: SNM – Spišské múzeum Levoča. Foto: b) Martin Homza. Zdroj: ŠA LE, SŽ, kart. 166, sign. 78/1744.
- Obr. 168 ANONYM : Andreas Graf Hadik von Futak, in: *Felső Magyar Országi Minerva*, roč. 1, 1825, č. 2. Zdroj: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Futaki_gr%C3%B3f_Hadik_Andr%C3%A1s_1825_Fels%C5%91_Magyar_Orsz%C3%A1gi_Minerva.png.
- Obr. 169 *Rád Márie Terézie*. Zdroj: https://de.wikipedia.org/wiki/Milit%C3%A4r-Maria-Theresien-Orden#/media/File:Maria-Theresia_Orden.jpg.
- Obr. 170 Jean-Joseph BALECHOU podľa Louis de SILVESTRE : *Heinrich von Brühl*. Zdroj: <https://pl.wikipedia.org/wiki/Plik:HeinrichGrafvonBruehl.jpg>. *Pečať a podpis Brühla*. Foto: Martin Homza. Zdroj: Biblioteka Czartoryskich : Archiwum i zbiór rękopisów. Acta Spiskie, sign. 767.
- Obr. 171 Marciello BACCIARELLI : *Portrét polského kráľa Stanislava Augusta Poniatowského v korunovačnom rúchu*. Zdroj: https://pl.wikipedia.org/wiki/Plik:Stanis%C5%82aw_II_August_Poniatowski_in_coronation_clothes.PNG. *Pečať a podpis Poniatowského*. Foto: Przemysław Stanek. Zdroj: Kraków, Biblioteka Książąt Czartoryskich, rkps. 6159.
- Obr. 172 *Protokol Uhorsko-poľskej hraničnej komisie*. Foto: Vladimír Olejník. Zdroj: ŠA LE, SŽ, inv. č. 2293, kr. 1454, rok 1755.
- Obr. 173 *Mapové zobrazenie hraničného sporu medzi Fridmanom a Maniowom v roku 1784 – 1786*. Foto: Vladimír Olejník. Zdroj: ŠA LE, SŽ, inv. č. 2294, kr. 1455.
- Obr. 174 Josef BENTZUR : *Jurium Hungariae in Russiam minorem et Podoliam, bohemiaeque in Oswiciensem et Zatoriensem ducatus praeviae explicatio*. Vindobonae 1772. Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Obr. 175 – 176 Joh. Amos COMENII : *Orbis sensualium pictus...* Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Obr. 177 a) *Cechová pečať spoločného cechu farbiarov Popradu, Veľkej, Spišskej Soboty a Stráži*, b) *cechová pečať kováčov vo Veľkej*, c) *pečať obuvníkov z Veľkej*. Foto: Martin Homza. Zdroj: ŠA LE, pob. Poprad – Spišská Sobota, trojrozmerné pamiatky, fascikel 18, sign. 643.
- Obr. 178 a) *Pečať kováčov z Veľkej*, b) *pečať stolárov z Veľkej*, c) *pečať cechu zámočníkov a puškárov vo Veľkej*. Foto: Martin Homza. Zdroj: ŠA LE, pob. Poprad – Spišská Sobota, trojrozmerné pamiatky, fascikel 18, sign. 643.

- Obr. 179 *Prijem a výdaj obilia (jačmeň a ovos) v rokoch 1714 – 1715 na panstve Horvát-Stančičovcov v Strážkach*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, fond Horvát-Stančič, Strážky (ďalej HS-S), šk. 68, fasc. E, rok 1715.
- Obr. 180 *Čech medovníkarov*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, MML, rok 1735.
- Obr. 181 Joh. Amos COMENII : *Orbis sensualium pictus...* Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Obr. 182 *Erbová listina Kristiána Augustína ab Hortis*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, SŽ, 1631.
- Obr. 183 Juraj AMBROZI : *Ljbezne gádro celého kresťanského ewangelického včenj, wűbec w známosti Boha...* Zdroj: <https://books.google.cz/books?vid=NKP:1002291832&printsec=front-cover&hl=sk#v=onepage&q&f=false>.
- Obr. 184 ANONYM : *Františkán na misijnej ceste*. Zdroj: http://www.minoriti.sk/images/stories/ku_clankom/dejiny_rehole_na_slov/brat_na_cesta.jpg.
- Obr. 185 Jakob BUCHHOLTZ a Karol Gottlieb WINDISH : *Vysoké Tatry*, in: Karl Gottlieb Windisch ed.: *Ungrisches Magazin*, Band 3, Heft 1. Pressburg 1783.
- Obr. 186 Daniel FISCHER : *Epistola invitatoria eruditibus Pannoniae dicata quae ad acta eruditorum Pannonica res et eventus naturales ac morbos patrios exponentia edenda perhumaniter invitantur*. Brigae 1732. Zdroj: archív Martina Homzu.
- Obr. 187 David FRÖLICH : *Bibliotheca seu cynosura peregrinantium, hoc est Viatorium Omnium hactenus editorum absolutissimum, iucundissimum, utilissimumque in duas partes digestum...* Ulmae 1644. Zdroj: archív Martina Homzu.
- Obr. 188 Josef KRIEHLER : *Andreas Mariassy, Freiherr von Markus und Batsfalva, Feldzeugmeister, Geheimrat*, rok 1832. Zdroj: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/8/83/Andreas_Mariassy.
- Obr. 189 Daniel SINAPIUS-HORČIČKA: *Neo-forum Latino-Slavonicum : Nový trh latinsko-slovenský*, ed. a trans.: Jozef Minárik a Rudo Brtáň. Bratislava 1988. Zdroj: archív Martina Homzu.
- Obr. 190 ANONYM : *Ladislav III. Matiašovský*. Foto: Biskupský úrad Nitra.
- Obr. 191 ANONYM : *Juraj Ernest Multz von Walda*. Foto: Slovenské banské múzeum, Banská Štiavnica.
- Obr. 192 *Dom Spilenbergerovcov* (Námestie Majstra Pavla, č. 39, Levoča). Foto: Zuzana Jánošíkova.
- Erb Spielenbergovcov* (Námestie Majstra Pavla, č. 39, Levoča). Foto: Zuzana Jánošíkova.
- Obr. 193 Leonard STÖCKEL : *De Musica*. Foto: Janka Petöczová. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok, konvolút sign. N 139, st. sign. S 38956.
- Obr. 194 *Pečať Karola Wagnera*. Foto: Milota Floreková. Zdroj: List K. Wagnera A. J. Czirbeszovi poslaný zo Sabinova, dňa 29. novembra 1775. Országos Széchényi Könyvtár (ďalej OSzK) Kézirattár, Wagner Károly Czirbesz Jónás-hoz, pečať na obálke k listu č. 8.
- Obr. 195 *Apologia pro Synodo Solnensi, eiusque constitutionibus...* Cassoviae 1610. Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Mapa 1 *Stredná Európa po roku 1540*. Autori: Martin Homza a Daniel Gurňák.
- Mapa 2 *Rozdelenie Uhorského kráľovstva na vojenské kapitanáty*. Autori: Martin Homza a Daniel Gurňák.
- Mapa 3 *Uhorské kráľovstvo v časoch stavovských povstaní od roku 1604 do roku 1683*. Autori: Martin Homza a Daniel Gurňák.
- Mapa 4 *Evanjelické superintendencie na území Kráľovského Uhorska*. Autori: Martin Homza a Daniel Gurňák.
- Mapa 5 Johannes KRAY : *Mappa Comitatus Scepusiensis cum suis vicinitatibus*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, mapa SŽ, 419, rok 1794, b.
- Mapa 6 Iohannes Tomka SZÁSZKY : *M Moraviae pars per Huniam Occidentalem extensa. Posonii 1751*, in: Tenže : *Introductio in geographiam Hungariaeantiqui et medii aevi et VI. tabulis illustrata*. Posonii 1781. Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Mapa 7 *Stredná Európa okolo roku 1721*. Autori: Martin Homza a Daniel Gurňák.
- Mapa 8 Iohannes Tomka SZÁSZKY : *Hungaria Aevi Medii. Posonii 1751*, in: TENŽE : *Introductio in geographiam Hungariaeantiqui*.
- Mapa 9 *Mapové zobrazenie hraníc Uhorska, Poľska a Haliče, s vyznačením hraníc Spišskej, Liptovskej, Šarišskej stolice a Beskidského horského dištriktu*. Foto: Vladimír Olejník. Zdroj: ŠA LE, SŽ, inv. č. 2295. kr. 1456, rok 1793 – 1794.
- Mapa 10 *Predpokladaná mapa národov Uhorského kráľovstva na konci 18. storočia*. Autori: Martin Homza a Daniel Gurňák.
- Mapa 11 a 12 *Etnické posuny v rámci Uhorského kráľovstva v 18. storočí*. Autori: Martin Homza a Daniel Gurňák.

Časť 2 Spiš v rokoch 1770 – 1849 : Na ceste ku kapitalizmu (František Žifčák)

- Obr. 1 ANONYM : *Mária Terézia*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: SNM – Spišské múzeum Levoča.
- Obr. 2 *Pečať Márie Terézie*. Foto: Martin Homza. Zdroj: ŠA LE, Spišské biskupstvo (ďalej SpB), rok 1779.
- Obr. 3. *Podpis Márie Terézie*. Foto: Martin Homza. Zdroj: ŠA LE, SpB, rok 1779.
- Obr. 4 ANONYM : *Jozef II*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: SNM – Spišské múzeum Levoča.
- Obr. 5 *Pečať Jozefa II*. Zdroj: http://monasterium.net/mom/DE-UBHD/UrkLehmann/Urk_Lehmann_525/charter.
- Obr. 6 *Podpis Jozefa II*. Zdroj: *Pečať Jozefa II*. Zdroj: http://monasterium.net/mom/DE-UBHD/UrkLehmann/Urk_Lehmann_525/charter.
- Obr. 7 *Kolorovaná erbová pečať z roku 1774 pre Provinciu 16 spišských miest*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, komentár Františka Žifčáka pozri na začiatku knihy, rok 1778.
- Obr. 8 *Latinsko-maďarsko-nemecko-slovenský zoznam názvov miest patriacich do Provincie 16 spišských miest*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, Provincia 16 spišských miest, rok 1776
- Obr. 9 ANONYM : *Leopold II*. Zdroj: Múzeum Antol.
- Obr. 10 *Pečať s clonou Leopolda II*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, MML, rok 1790.
- Obr. 11 *Podpis Leopolda II*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, MML, rok 1790.
- Obr. 12 ANONYM : *František I*. Foto: Tomáš Halkovič. Zdroj: SNM – Spišské múzeum Levoča (SM 6038).
- Obr. 13 *Pečať Františka I*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, SŽ, rok 1804.
- Obr. 14 *Podpis Františka I*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, SŽ, rok 1804.
- Obr. 15 Ján ROMBAUER : *Ferdinand V. Dobrotivý*. Foto: Múzeum Červený Kameň. Zdroj: SNM – Múzeum Červený Kameň.
- Obr. 16 *Pečať Ferdinanda V. Dobrotivého*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, SŽ, rok 1840.
- Obr. 17 *Podpis Ferdinanda V. Dobrotivého*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, SŽ, rok 1840.
- Obr. 18 Michal Institoris Mošovský : *Nešťastný stav krajiny bez kráľa a mesta bez vrchnosti. Při příležitosti nyněgssí nessťastné Francauské Revolucy, na den slawného Gména Jeho Císařské a králowské Gasnosti Frantisska II. (...)* W Pressporku 1793. Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Obr. 19 *Súpis a) súdených, b) popravených rebelantov zo sedliackej vzbury v roku 1831*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, SŽ, rok 1831.
- Obr. 20 *Súpis obetí cholery z roku 1831*. Foto: Martin Homza. Zdroj: ŠA LE, SŽ, rok 1831.
- Obr. 21 Andreas KUTSMA : *Revolutio Rusticana per Terra Scepusiensis*. Leutschoviae 1834. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, knižnica.
- Obr. 22 František KOLÁŘ : *Litografia s podpisom Ľudovíta Štúra z roku 1861*. Zdroj: <http://dikda.eu/mince-aj-skala-nesu-meno-ludovita-stura/>.
- Obr. 23 Joseph LANDZEDELLI ml. : *Prísaha palatína v Zrkadlovej sále Primaciálneho paláca v roku 1847*. Zdroj: http://www.webumenia.sk/dielo/SVK:GMB.C_1714.
- Obr. 24 *Zatykač na Ľudovíta Štúra, Jozefa Miloslava Hurbana a Michala Miloslava Hodžu*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, SŽ, rok 1848.
- Obr. 25 *Dobové výzvy k slovenskému obyvateľstvu*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, SŽ, rok 1848.
- Obr. 26 *Vlastenecká výzva*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, SŽ, rok 1848.
- Obr. 27 ANONYM : *František Jozef I*. Foto: Tomáš Halkovič. Zdroj: SNM – Spišské múzeum Levoča, sign. SM 6038.
- Obr. 28 *Pečať Františka Jozefa I*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, Andráši z Krásnej Hôrky, rok 1863.
- Obr. 29 *Podpis Františka Jozefa I*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, Andráši z Krásnej Hôrky, rok 1863.
- Obr. 30 Peter Michal BOHŮŇ : *Ján Francisci : Detail Výcvik slovenských dobrovoľníkov...* Foto: Beáta Jablonská. Zdroj: Slovenská národná galéria (ďalej SNG).
- Obr. 31 *Kapitulácia maďarských vojsk pri Világoši*. Zdroj: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/2/2b/Vil%C3%A1gosi_fegyverlet%C3%A9tel_VU.jpg/800px-Vil%C3%A1gosi_fegyverlet%C3%A9tel_VU.jpg.
- Obr. 32 *Pomník uhorským honvédom pod Braniskom*. Zdroj: archív autora.
- Obr. 33 Joh. AMOS COMENII : *Orbis sensualium pictus...* Leutschoviae 1728. Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Obr. 34 *Tereziánsky urbár obce Domaňovce*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, Krajský súd v Levoči, komasačné písomnosti, rok 1773.
- Obr. 35 *Polnohospodárska krajina okolo Spišského Štvrtku*. Foto: Mária Novotná. Zdroj: SNM – Spišské múzeum Levoča.
- Obr. 36 *Pečať obce Lieskovany*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, SŽ, rok 1817.
- Obr. 37 *Žiadosť obce Danišovce...* Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, SŽ, rok 1826.

- Obr. 38 *Veduta mesta Gelnica*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, Zbierka odtlačkov pečatí, Gelnica, rok 1769.
- Obr. 39 *Pečať Gelnice*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, SŽ, rok 1729.
- Obr. 40 *Veduta Smolníka*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: archív autora.
- Obr. 41 *Veľká pečať Smolníka*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, SŽ, rok 1779.
- Obr. 42 *Veduta Spišskej Novej Vsi*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, MML, rok 1827.
- Obr. 43 *Pečať Spišskej Novej Vsi*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, MML, rok 1766.
- Obr. 44 Jozef CZAUCZIK : *František Xaver Dreveniak*, rok 1826, Slovenské banské múzeum, Banská Štiavnica, evid. č. UH 906.
- Obr. 45 *Rukopis s podpisom Františka Xavera Dreveniaka*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, SŽ, rok 1793.
- Obr. 46 *Mincovňa v Smolníku*. Detail z obr. 40.
- Obr. 47 *Poltura Márie Terézie z roku 1763*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: archív autora.
- Obr. 48 *Štvrťgrajciar Jozefa II. z roku 1781*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: archív autora.
- Obr. 49 *Medené 2-soldi razené v Smolníku pre Goricu a Gladišku za čias Františka I*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: archív autora.
- Obr. 50 *Šesťgrajciar Františka I. z roku 1800*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: archív autora.
- Obr. 51 *Neue Berg-Ordnung des Königsreichs Ungarn*. Wien 1760. Zdroj: archív autora.
- Obr. 52 *Pečate: a) Štós, b) Nálepko, c) Krompachy*. Foto: a) – c) Štefan Péchy. Zdroj: a) ŠA LE, Zbierka odtlačkov pečatí, Štós, rok 1782, b) ŠA LE, Zbierka odtlačkov pečatí, Nálepko, rok 1854 (pečať z roku 1702), c) ŠA LE, Zbierka odtlačkov pečatí, Krompachy, rok 1851 (pečať používaná v 16. – 18. storočí).
- Obr. 53 *Výučný list levočských tesárov*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, MML, tesári, rok 1831.
- Obr. 54 *Pečať tesárskeho majstra z Levoče*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, MML, tesári, rok 1831.
- Obr. 55 *Počiatok cechových artikulo v pre levočských farbiarov z roku 1785*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, MML, farbiari, rok 1800.
- Obr. 56 *Záznam o prijatí do cechu farbiarov v Spišských Vlachoch*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: MML, farbiari, rok 1804.
- Obr. 57 *Titulný list z protokolu tkáčskeho cechu v Levoči*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, MML, tkáči, protokol, rok 1781.
- Obr. 58 *Výučný list cechovej školy v Levoči pre medikováča Michala Kleina*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, MML, medikováči, rok 1825.
- Obr. 59 *Ukážka kováčskeho umenia z Gelnice*. Foto: Martin Homza. Zdroj: Banícke múzeum Gelnica.
- Obr. 60 *Kovozlievárenské remeslo zo Spiša*. Foto: Martin Homza. Zdroj: Banícke múzeum Gelnica.
- Obr. 61 *Pečate: a) Prakovce a b) Gelnica*. Foto: a) – b) Štefan Péchy. Zdroj: a) ŠA LE, ZOP, Prakovce, rok 1856. Zdroj: b) ŠA LE, ZOP, Gelnica, rok 1769.
- Obr. 62 Joh. Amos COMENII : *Orbis sensualium pictus...* (1728). Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Obr. 63 *Počiatok cechových artikulo v pre levočských obuvníkov*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, MML, obuvníci, rok 1785.
- Obr. 64 – 65 Joh. Amos COMENII : *Orbis sensualium pictus...* (1728). Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Obr. 66 *Kuchársky diplom*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, HS-S, rok 1787.
- Obr. 67 Joh. Amos COMENII : *Orbis sensualium pictus...* (1728). Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Obr. 68 *Hranovnica – modrotlačiarenska dielňa*. Foto: Alica Chovanová.
- Obr. 69 *Vzorkovnica modrotlače*. Foto: Martin Homza. Zdroj: Banícke múzeum Gelnica.
- Obr. 70 *Príklad modrotlače*. Foto: Alica Chovanová.
- Obr. 71 *Národnostná štruktúra obyvateľstva Spišskej stolice v roku 1847 (graf)*. Autori: František Žifčák a Matúš Brilla.
- Obr. 72 *Národy Uhorského kráľovstva*. Zdroj: archív autora.
- Obr. 73 *Spišská Kapitula s Katedrálou svätého Martina a biskupským palácom podľa rytiny z roku 1834*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: archív autora.
- Obr. 74 *Vectigal metricum Carolo a Szalbek primo episcopo Scepusiensi...* Leutschoviae 1779. Foto: Naďa Rácová [Labancová]. Zdroj: ŠA LE, knižnica.
- Obr. 75 *Slávnostná prísaha prvého spišského biskupa Karola Salbeka*: Foto a zdroj: Archivum Secretum Apostolicum Vaticanum, fond: Archivio della S. Congregazione Consistoriale Processus consistoriales (o Processus Ecclesiarum o Processi dei Vescovi), vol. 172, fol. 073r.
- Obr. 76 *Konfesiálna štruktúra obyvateľstva Spišskej stolice v roku 1839*. Autori: František Žifčák a Matúš Brilla.
- Obr. 77 *Súpis Židov v Spišskej stolici*. Foto: Martin Homza. Zdroj: ŠA LE, SŽ, rok 1820.

- Obr. 78 *Evanjelické kostoly na Spiši po Tolerančnom patente*: a) *Nálepково*, b) – c) *Spišská Nová Ves*, d) *Spišské Podhradie*, e) *Gelnica*. Foto: a), e) Patrik Dubovský. Zdroj: Dobové čierno-biele i kolorované fotografie, b) – d) pochádzajú z archívu autora.
- Obr. 79 *Synagóga v Spišskom Podhradí*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: archív autora.
- Obr. 80 *Synagóga v Levoči*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: archív autora. *Židovské náhrobné kamene z Levoče*. Foto: Ivana Labancová. Zdroj: archív Martina Homzu.
- Obr. 81 *Spišská Kapitula*. Zdroj: archív autora.
- Obr. 82 Johann RICHTER a Ludwig ROHBOCK : *Veduta Levoče*, rok 1856. Zdroj: archív autora. *Súčasný stav bývalého kláštora kartuziánov a neskoršieho jezuitského kolégia v Levoči*. Foto: Magdaléna Janovská.
- Obr. 83 ANONYM : *Spišský biskup Ján Krstiteľ Pyrker*. Foto: Vladimír Olejník. Zdroj: Biskupský úrad Spišská Kapitula.
- Obr. 84 ANONYM : *Kanonik Juraj Paleš*. Foto: Vladimír Olejník. Zdroj: Biskupský úrad, Spišské biskupstvo.
- Obr. 85 *Paedagogia*. Lewoča 1820. Foto: Naďa Ráčová [Labancová]. Zdroj: Knižnica ŠA LE.
- Obr. 86 ANONYM : *Katolícke gymnázium v Levoči*. Foto: Štefan Péchy. *Dole – kolorovaná fotografia gymnázia v Levoči v prvej polovici 20. storočia*. Zdroj: Archív autora.
- Obr. 87 *Evanjelické lýceum v Levoči a pamätná tabuľa*. Foto: Ivana Labancová.
- Obr. 88 *Evanjelické lýceum a knižnica v Kežmarku*. Foto: Martin Homza.
- Obr. 89 *Piaristický gymnaziálny kostol v Podolínci*. Foto: Martin Homza.
- Obr. 90 *Gitřenka, čili výbornější práce učenců Česko-Slovenských A. W. Lewočských*. Lewoča 1840. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, knižnica.
- Obr. 91 Peter Michal BOHÚŇ : *Ján Francisci*. Foto: Beáta Jablonská. Zdroj: SNG.
- Obr. 92 *Klasicistické stavby a prestavby verejnosprávnych budov na Spiši*: a) *Levoča*, b) *Spišská Nová Ves*, c) *Kežmarok*, d) *Gelnica*, e) *Spišská Sobota*. Foto: a) a d) Martin Homza. Foto: b) a e) Štefan Péchy. Foto: c) Naďa Ráčová [Labancová].
- Obr. 93 *Kaštieľ v Markušovciach*. Foto: Magdaléna Janovská.
- Obr. 94 *Kaštieľ v Bijacovciach*. Zdroj: archív autora.
- Obr. 95 *Kaštieľ v Hodkovciach*. Zdroj: archív autora.
- Obr. 96 *Kaštieľ v Spišskom Hrhove*. Zdroj: archív autotra.
- Obr. 97 *Kaštieľ v Bystranoch*. Zdroj: archív autora.
- Obr. 98 *Wssecko naopak aneb: Těsnossilowa Anička se žení a Honzík se vydává*. Praha 1832. Foto: Miroslav Varšo. Zdroj: SNM – Spišské múzeum Levoča, knižnica, evidenčné číslo 2185.
- Obr. 99 *Erb rodu Augustini Ab Hortis*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, SŽ, rok 1631.
- Obr. 100 *Podpis Jána Bárdošiho v publikácii Scriptorum rerum Hungaricarum, Dalmaticorum, Croatorum et Slavonicarum veteres ac genuini...*, ed.: Ioannes Georgius Scwandtner. Vienae 1748. Foto: Naďa Ráčová [Labancová]. Zdroj: ŠA LE, knižnica.
- Obr. 101 ANONYM : *Gregor Berzevici*. Foto: Martin Homza. Zdroj: Samuel WEBER : *Ehrenhalle verdienstvoller Zipser des XIX. Jahrhunderts* 1800 – 1900. Iglo 1901.
- Obr. 102 Ján Jakub STUNDER : *Jozef Czauczik*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: archív autora.
- Obr. 103 *Erbová pečať a podpis Jána Jakuba Engela*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, MML, testamenty, 1831.
- Obr. 104 Johann Christian von ENGEL : *Geschichte des Ungarischen Reichs*, vol. 2. Wien 1813. Zdroj: archív autora.
- Obr. 105 ANONYM : *Jan Fabrici*. Foto: Martin Homza. Zdroj: Samuel WEBER : *Ehrenhalle verdienstvoller Zipser*.
- Obr. 106 ANONYM : *Samuel Fabrici*. Foto: Martin Homza. Zdroj: Samuel WEBER : *Ehrenhalle verdienstvoller Zipser*.
- Obr. 107 Johann GENERSICH : *Kurzer Abriss der Geschichte von Oesterreich, Böhmen und Ungern*. Tyrnau 1824. Zdroj: archív autora.
- Obr. 108 Christian GENERSICH : *Merkwürdigkeiten der königlichen Freystadt Késmarck in Oberungarn am Fusse der Carpathen*. Leutschau 1804. Zdroj: archív autora.
- Obr. 109 Samuel GENERSICH : *Florae Scepusiensis elenchus seu enumeratio plantarum in Comitatu Hungariae Scepusiensi...* Leutschoviae 1791. Zdroj: archív autora.
- Obr. 110 *Podpis Michala Hlaváčka*. Foto: Miriam Viršinská. Zdroj: Hlavacek_MJ 636_Slovenská národná knižnica, Literárny archív.
- Obr. 111 Ig. EIGNER : *Pál Hunfalvy*. Zdroj: archív autora.
- Obr. 112 ANONYM : *Pavol Kray*. Zdroj: archív autora.
- Obr. 113 Karol MARKO : *Autoportrét*. Zdroj: https://hu.wikipedia.org/wiki/F%C3%A1jl:Mark%C3%B3_3_K%C3%A1rly_%C3%96narck%C3%A9p.jpg.
- Obr. 114 Gustáv MÜLLER : *Autoportrét*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: Anna PETROVÁ-PLESKOTOVÁ : *K počiatkom realizmu v slovenskom maliarstve*. Bratislava 1961, č. 87.

- Obr. 115 János Alajos HORA : *János Müller*, 1836. Zdroj: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Hora_Portrait_of_J%C3%A1nos_M%C3%BCler_1836.jpg.
- Obr. 116 ANONYM : *Juraj Páleš*. Zdroj: archív autora.
- Obr. 117 Jozef CZAUCZIK : *Andrej Probstner st.* Foto: Štefan Péchy. Zdroj: Anna PETROVÁ-PLESKOTOVÁ : *K počiatkom realizmu v slovenskom maliarstve*, č. 40.
- Obr. 118 Ján ROMBAUER : *Autoportrét*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: archív autora.
- Obr. 119 *Supplementum Annalectorum Terrae Scepusiensis*, vol. 2, ed.: Michael Schmauk. Szepesváraljae 1889. Foto: Naďa Rácová [Labancová]. Zdroj: ŠA LE, knižnica.
- Obr. 120 ANONYM : *Martin Schwartzner*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: archív Martina Homzu a Martina SCHWARTNER : *Statistick des Königreichs Ungern : Ein Versuch*. Pest 1798. Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická knižnica v Kežmarku.
- Obr. 121 Georgius SZKLENÁR : *Vetustissimus Magnae Moraviae situs et primus in eam Hungarorum ingressus*. Posonii 1784.
- Mapa 1 *Stredná Európa do polovice 19. storočia*. Autori: Martin Homza a Daniel Gurnák.
- Mapa 2 *Politicko-administratívne usporiadanie Spiša na začiatku 19. storočia*. Autori: Martin Homza a Jozef Česla.
- Časť 3 *Spiš v rokoch 1848 – 1918 : V predvečer prvej svetovej vojny (Artur Patek)*
- Obr. 1 a) Samuel ŠPÁNIK : *Cisárovná Alžbeta (Sisi) po roku 1867*, b) TENŽE : *Cisár a kráľ František Jozef po roku 1867*, c) *maďarský podpis Františka Jozefa*, d) *maďarská pečať Františka Jozefa*. Foto: a) – b) František Péchy. Zdroj: a) Alžbeta (Sisi)_Spanyik_SNM – Spišské múzeum Levoča_3325. Zdroj: b) Frantisek Jozef_Spanyik_Spanyik_SNM – Spišské múzeum Levoča_3324. Foto: c) – d) Martin Homza. Zdroj: c) – d) Spišské Biskuptvo, 8. október 1874.
- Obr. 2 ANONYM : *Memorandové zhromaždenie v Martine v roku 1861 a autor memorandového programu Marko Daxner*. Zdroj: archív autora.
- Obr. 3 *Prvá slovenská spišská petícia z roku 1863*. Foto: Martin Homza. Zdroj: ŠA LE, SŽ, 1863.
- Obr. 4 *Tretia slovenská spišská petícia z roku 1868*. Foto: Katarína Bužbacherová. Zdroj: ŠA LE, SŽ, 1868.
- Obr. 5 *Spor o morské oko*: a) *mapa Karola Reitza z roku 1796*, b) *Morské oko*, c) *mapa sumarizujúca spor o Morské oko*, d) *poľská delegácia v Štajerskom Hradci*. Foto: a) Martin Homza. Zdroj: a) ŠA LE, SŽ, rok 1809. Zdroj: b) archív autora. Autori: c) Martin Homza a Daniel Gurnák. Zdroj: d) archív autora.
- Obr. 6 a) – d) *Spišiáci v prvej svetovej vojne*. Zdroj: archív Jozefa Pojdáka z Prakoviec.
- Obr. 7 *Pamätník padlým v prvej svetovej vojne v Nálepko*. Foto: Patrik Dubovský.
- Obr. 8 *Národnostná štruktúra obyvateľstva Spišskej župy v roku 1880*. Autori: Martin Homza a Jozef Česla.
- Obr. 9 *Ján Čongva a jeho vysvedčenie z roku 1913*. Zdroj: archív Jozefa Čongvu.
- Obr. 10 *Synagóga v Huncovciach a rabín Adolf Altmann s rodinou*. Zdroj: Adolf Altman s rodinou: http://www.stolpersteine-salzburg.at/en/places_and_biographies?victim=Altmann,Adolf.
- Obr. 11 *Rómovia na Spiši*. Zdroj: <http://www.wikiwand.com/sk/R%C3%B3movia>.
- Obr. 12 *Národy a národnosti Spiša na začiatku 20. storočia*. Foto: Fotoateliér Gusztáv Matz a spol. Spišská Nová Ves. Zdroj: archív Magdalény Janovskej.
- Obr. 13 *Obráz uhorských sedliakov a šľachticov v polovici 19. storočia*. Zdroj: archív autora.
- Obr. 14 *Konfesionálna štruktúra obyvateľstva Spišskej župy v roku 1880*. Autori: Martin Homza a Jozef Česla.
- Obr. 15 *Orba pod Spišským hradom*. Foto: Fotoateliér Gusztáv Matz a spol. Spišská Nová Ves. Zdroj: archív Magdalény Janovskej.
- Obr. 16 *Žatva na Spiši*. Foto: Fotoateliér Gusztáv Matz a spol. Spišská Nová Ves. Zdroj: archív Magdalény Janovskej.
- Obr. 17 *Vystahovalectvo na Spiši*: a) *zoznam imigrantov*, b) *plavebný list (šifkarta)*, c) *Ellis Island*. Zdroj: a) Marián Baťalík : *Z menej známej histórie Prakoviec*, in: *Prakovce svedectvo času*. Košice 2010. Zdroj: b) <http://www.malachovo.sk/dejiny-malachova/vystahovalectvo-zmalachova/>. Zdroj: c) <http://www.malachovo.sk/dejiny-malachova/vystahovalectvo-zmalachova/>.
- Obr. 18 *Aktivity kniežata Christiana Hohenloheho na Spiši*: a), c) – d) *aktivity turisticko-poľovníckeho charakteru*, b) – d) *palác kniežata Hohenloheho*. Foto: a), c) a d) Fotoateliér Gusztáv Matz a spol. Spišská Nová Ves. Zdroj: archív Magdalény Janovskej. Zdroj: b) archív Františka Žifčáka.

- Obr. 19 *Kostol svätej Anny v Tatranskej Javorine*. Zdroj: archív autora.
- Obr. 20 – 22 *Remeslá na Spiši začiatkom 20. storočia*. Foto: Fotoateliér Gusztáv Matz a spol. Spišská Nová Ves. Zdroj: archív Magdalény Janovskej.
- Obr. 23 *Gelnica*. Foto: Fotoateliér Gusztáv Matz a spol. Spišská Nová Ves. Zdroj: archív Magdalény Janovskej.
- Obr. 24 *Prakovce*. Zdroj: archív Františka Žifčáka.
- Obr. 25 *Košicko-bohumínska železničná trať*: a) a c) *Situačné foto zo železnice*, b) *stanica vo Spišských Vlachoch*. Foto: a) a c) Fotoateliér Gusztáv Matz a spol. Spišská Nová Ves. Zdroj: archív Magdalény Janovskej. Zdroj: b) archív Františka Žifčáka.
- Obr. 26 *Krompachy na dobových pohľadniciach*. Zdroj: archív Františka Žifčáka.
- Obr. 27 *Robotnícke kolónie na Spiši*: a) *Rudňany*, b) – c) *Krompachy*, d) *Hnilčík – Ráztoky*. Zdroj: a) – b) archív Františka Žifčáka. Foto: c) Miroslav Lacko. Foto: d) Fotoateliér Gusztáv Matz a spol. Spišská Nová Ves. Zdroj: archív Magdalény Janovskej.
- Obr. 28 *Kúpele na Spiši*: a) *Tatranská Lomnica*, b) – c) *tatranské ozdraovne*, d) *Turzov (pri Gelnici)*. Zdroj: a) archív Františka Žifčáka. Foto: b) – d) Fotoateliér Gusztáv Matz a spol. Spišská Nová Ves. Zdroj: archív Magdalény Janovskej.
- Obr. 29 *Kúpele na Spiši*: a) *kúpele pri Spišskej Novej Vsi*, b) *Čierna Voda*, c) *Ružbachy*. Foto: a) Fotoateliér Gusztáv Matz a spol. Spišská Nová Ves. Zdroj: archív Magdalény Janovskej. Zdroj: b) – c) archív Františka Žifčáka.
- Obr. 30 *Kúpele na Spiši: kúpele v Starej Lubovni a v Lučivnej*. Zdroj: archív Františka Žifčáka.
- Obr. 31 *Mladý Pavol Országh Hviezdoslav a jeho prvé básnické dielo*. Zdroj: archív autora.
- Obr. 32 *Ludové školy na Spiši*: a) *Prakovce*, b) *Torysky*, c) *Kežmarok*. Zdroj: a) – c) archív Františka Žifčáka.
- Obr. 33 *Štátna reálna škola v Levoči*. Zdroj: archív Františka Žifčáka.
- Obr. 34 *Stredná priemyselná škola v Gelnici. Stav na začiatku 20. storočia, plán na jej budovu a súčasný stav*. Foto zo začiatku 20. storočia: Fotoateliér Gusztáv Matz a spol. Spišská Nová Ves. Zdroj: archív Magdalény Janovskej. Foto plán: Martin Homza. Zdroj: Banské múzeum v Gelnici. Foto súčasný stav: Martin Homza.
- Obr. 35 *Plán dievčenskej školy v Spišskej Novej Vsi*. Foto: Fotoateliér Gusztáv Matz a spol. Spišská Nová Ves. Zdroj: archív Magdalény Janovskej.
- Obr. 36 *Spišská Kapitula na začiatku 20. storočia*. Foto: Fotoateliér Gusztáv Matz a spol. Spišská Nová Ves. Zdroj: archív Magdalény Janovskej.
- Obr. 37 *Piaristické gymnázium v Podolínci na začiatku 20. storočia*. Foto: Fotoateliér Gusztáv Matz a spol. Spišská Nová Ves. Zdroj: archív Magdalény Janovskej.
- Obr. 38 *Spišské gymnáziá*: a) *katolícke gymnázium v Levoči*, b) *evanjelické lýceum v Levoči*, c) *gymnázium v Spišskej Novej Vsi*. Zdroj: a) archív Františka Žifčáka. Foto: c) Fotoateliér Gusztáv Matz a spol. Spišská Nová Ves. Zdroj: archív Magdalény Janovskej. Foto: b) Martin Homza.
- Obr. 39 *Kežmarské evanjelické lýceum a jeho pedagogický zbor*: a) *nová budova gymnázia*, b) *profesorský zbor v roku 1866*, c) *profesorský zbor v roku 1904*. Zdroj: a) archív Františka Žifčáka. Foto: b) – c) Martin Homza. Zdroj: b) – c): Carolus Bruckner : *Memorabilia Lycei Kesmarkiensis magistrorum discipulorumque dicta et facta...* K esmarkini 1933. Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok..
- Obr. 40 *Budova Učiteľského ústavu, dnes Gymnázia v Spišskej Novej Vsi*. Foto: Fotoateliér Gusztáv Matz a spol. Spišská Nová Ves. Zdroj: archív Magdalény Janovskej. Súčasné foto: Štefan Péchy.
- Obr. 41 *Ješiva v Huncovciach*. Foto: Fotoateliér Gusztáv Matz a spol. Spišská Nová Ves. Zdroj: archív Magdalény Janovskej.
- Obr. 42 *Uhorský karpatský spolok*. Zdroj: a – c) archív Františka Žifčáka.
- Obr. 43 *Karpathen Post*. Zdroj: archív Františka Žifčáka.
- Obr. 44 *Karpatské múzeum v Poprade*. Zdroj: archív Františka Žifčáka.
- Obr. 45 *Spišský dejepisný spolok*: a) *znak*), b) József HRADSKY : *A szepesi „Tíz-lándsások széke“ vágya a „Kisvármegye“ története*. Lőcse 1895. Zdroj: a) archív autora. Foto: b) Martin Homza: Zdroj: ŠA LE, knižnica.
- Obr. 46 *Socha honvéda v Levoči*. Zdroj: archív Františka Žifčáka.
- Obr. 47 *Zipser Anzeiger (Szepesi Értésítő/Spišský Oznamovateľ)*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, knižnica.
- Obr. 48 *Szépesi Lapok a Szépesi Hírlap*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, knižnica.
- Obr. 49 *Architektonický rozvoj Levoče z konca 19. a začiatku 20. storočia*: a) – b) *Námestie Majstra Pavla*, c) – d) *mestské divadlo podľa prestavby v 19. storočí*. Zdroj: a) – b) archív Františka Žifčáka. Foto: c) – d) Štefan Péchy.
- Obr. 50 *Architektonický rozvoj Spišskej Novej Vsi z konca 19. a začiatku 20. storočia*: a) – b) *Radničné námestie*, c) – d) *budova Reduty, roky 1899 – 1902*. Zdroj: a) – b) archív Františka Žifčáka. Foto: c) – d) Fotoateliér

- Gusztáv Matz a spol. Spišská Nová Ves. Zdroj: archív Magdalény Janovskej.
- Obr. 51 *Architektonický rozvoj Kežmarku z konca 19. a začiatku 20. storočia: Hlavné námestie a nový evanjelický kostol*. Zdroj: archív Františka Žifčáka.
- Obr. 52 *Secesný komplex železničnej stanice v Kežmarku: a) na začiatku 20. storočia, b) súčasný stav, c) interiér stanice*. Foto: a) Fotoateliér Gusztáv Matz a spol. Spišská Nová Ves. Zdroj: archív Magdalény Janovskej. Foto: b) – c) Martin Homza.
- Obr. 53 *Secesný komplex Reformovanej cirkvi v Kežmarku*. Foto: Martin Homza.
- Obr. 54 *Architektúra tak zvaného Tyrolského štýlu vo Vysokých Tatrách: a) – b) Tatranská Lomnica, c) Starý Smokovec, d) Veľká Studená dolina, e) Štrbské pleso*. Zdroj: a) – e) archív Františka Žifčáka.
- Obr. 55 *Vojtech Alexander*. Zdroj: <https://sk.wikipedia.org/wiki/S%C3%BAbor:Valexander.jpg>.
- Obr. 56 Eugen Binder, in: Carolus BRUCKNER : *Memorabilia Lycei Kesmarkiensis...* Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Obr. 57 Edde BALLÓ : *Theodor Boemm*. Zdroj: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Boemm_Teodor.jpg.
- Obr. 58 *Gróf Albin Čáki*: Zdroj: archív Františka Žifčáka.
- Obr. 59 *Kaštieľ v Bystranoch*. Foto: Fotoateliér Gusztáv Matz a spol. Spišská Nová Ves. Zdroj: archív Magdalény Janovskej.
- Obr. 60 *(Arci)biskup Juraj Čáska*. Zdroj: https://hu.wikipedia.org/wiki/F%C3%A1jl:Cs%C3%A1szka_Gy%C3%B6rgy_1900-39.JPG.
- Obr. 61 *Martin Čulen*. Zdroj: http://www.obecklastor.sk/portals_pictures/i_000265/i_265483.jpg.
- Obr. 62 *Ukážka rukopisu Kolomana Demkóa s jeho podpisom, rok 1908*. Zdroj: http://www.sosantikvarium.hu/kep/kezirat_42_1.jpg.
- Obr. 63 *František Dénes*. Zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Franti%C5%A1ek_D%C3%A9nes.JPG.
- Obr. 64 *Imrich Fest*. Zdroj: Samuel WEBER : *Ehrenhalle verdienstvoller Zipser*.
- Obr. 65 *Vilhelm FORBERGER : Autoportrét, 1926*. Zdroj: https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Vilmos_Forberger#/media/File:Forberger_Self-portrait_1926.jpg.
- Obr. 66 *Michal Greisiger*. Zdroj: <http://spisskabela.sk/mesto/historia-mesta/sien-osobnosti-mesta/michal-greisiger/>.
- Obr. 67 *Vojtech Halczyn s poľskou delegáciou v Paríži*. Zdroj: archív autora.
- Obr. 68 *Jozef Hanula*. Zdroj: http://photos.geni.com/p9/8927/0056/53444837a6fa07d9/hanula_jozef_large.jpg.
- Obr. 69 *Podobizeň Petra Kellnera-Hostinského (asi 40 – 45 ročný)*. Foto: Komata és Társa, Budapešť. Zdroj: Slovenská národná knižnica, Literárny archív, Martin.
- Obr. 70 *Kanonik Jozef Hradský*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: archív Františka Žifčáka.
- Obr. 71 *Dávid Husz*. Zdroj: Samuel WEBER : *Ehrenhalle verdienstvoller Zipser*.
- Obr. 72 *Karl Kalchbrenner*. Zdroj: Samuel WEBER : *Ehrenhalle verdienstvoller Zipser*.
- Obr. 73 *Nándor KATONA [Ferdinand Kleinberger] : Autoportrét*. Zdroj: <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/3/35/KatonaN.jpg>.
- Obr. 74 *Ernst Lindner*. Zdroj: <http://www.fsz.bme.hu/mtsz/mhk/csarnok/l/lindner.htm>.
- Obr. 75 *Gedeon Majunke*. Zdroj: https://sk.wikipedia.org/wiki/S%C3%BAbor:Gedeon_Majunke_portr%C3%A9t.jpg.
- Obr. 76 *Ladislav Medňanský*. Zdroj: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ladislav_Medny%C3%A1nszky.jpg.
- Obr. 77 *Štefan Mišík*. Zdroj: <https://www.gymmisika.sk/clanok/zo-zivota-stefana-misika/>.
- Obr. 78 *Alexander Párvy a Andrej Hlinka*. Foto portrétu Párvyho: Vladimír Olejník. Zdroj: Biskupský úrad, Spišské biskupstvo. Zdroj Hlinka: https://sk.wikipedia.org/wiki/S%C3%BAbor:Andrej_hlinka.jpg.
- Obr. 79 *Adolf DAUTHAGE : Jozef Maximilián Petzval, rok 1854*. Zdroj: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jozef_Maximilian_Petzval.jpg.
- Obr. 80 *Károly Ruzs : Oto Baltazár Petzval, rok 1867*. Zdroj: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Petzval_Ott%C3%B3.jpg.
- Obr. 81 *Martin Roth*. Zdroj: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:R%C3%B3th_M%C3%A1rton.jpg.
- Obr. 82 *Samuel Roth*. Zdroj: Samuel WEBER : *Ehrenhalle verdienstvoller Zipser*.
- Obr. 83 *(Arci)biskup a kardinál Jozef Samaša*. Zdroj: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Samassa_J%C3%B3zsef_1905-51.JPG.
- Obr. 84 *Aurel Vilhelm Sherfel*. Zdroj: <http://www.fsz.bme.hu/mtsz/mhk/csarnok/s/scherfel.htm>.
- Obr. 85 *Julij Ivanovič Stavrovskij [Popradov]*. Zdroj: archív autora.

- Obr. 86 Gustáv MORELLI : *Pavol Smrečáni*, rok 1891.
Zdroj: https://hu.wikipedia.org/wiki/F%C3%A1jl:Szmrecs%C3%A1nyi_P%C3%A1l_1891_-_51.JPG.
- Obr. 87 Samuel Weber. Zdroj: [http://www.ecav.sk/?p=info/INFHist%C3%B3ria/osobnosti/weber_samuel_\(1835_%E2%88%92_1908\)](http://www.ecav.sk/?p=info/INFHist%C3%B3ria/osobnosti/weber_samuel_(1835_%E2%88%92_1908)).
- Obr. 88 Biskup Ladislava Zábojský. Zdroj: *Ehrenhalle verdienstvoller Zipser*.

Mapa 1 *Stredná Európa v rokoch 1849 (1867) – 1918*. Autori: Martin Homza a Daniel Autori: Martin Homza a Daniel Gurňák.

Mapa 2 Carl Freiherr von CZOERNIG : *Ethnographische Karte der österreichisch-ungarischen Monarchie*. Zdroj: <http://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b531028419/f1.item>.

Mapa 3 *Hornouhorské slovenské okolie*. Autori: Martin Homza a Jozef Česla.

Mapa 4 *Mapa Spišskej župy z roku 1913*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, Zbierka máp a plánov.

Mapa 5 Richard ANDREE : Mapa náboženstiev v Rakúsko-Uhorsku, in *Allgemeine Handatlas*. Leipzig 1881, s. 48, mapa 2. Zdroj: https://de.wikipedia.org/wiki/%C3%96sterreich-Ungarn#/media/File:Andree48_-_2.jpg.

Časť 4 Z dejín správy Spišskej stolice (župy) v rokoch 1526 – 1918 (Janusz Kurtyka a Martin Kostelník)

Spišské starostovstvo v rokoch 1526 – 1769/1770 (Janusz Kurtyka)

- Obr. 1 *Zálohovacia listina z roku 1412*. Foto: Przemysław Stanek. Zdroj: Biblioteka Czartoryskich : Archiwum i zbiór rękopisów, perg. č. 294.
- Obr. 2 *Ukážky pečatí Provincie 13 spišských miest zálohovaných Poľsku*. Foto: Martin Homza. Zdroj: Biblioteka Czartoryskich : Archiwum i zbiór rękopisów. Acta Spiskie, sign. 771 a sign. 770.
- Obr. 3 *List poľského kráľa Žigmunda I. Starého Hieronymovi Laskému*. Foto: Martin Petríneec. Zdroj: ŠA LE, pobočka Poprad, rok 1539.
- Obr. 4 *Potvrdenie privilégii Spišskej Belej poľským kráľom Žigmundom I. Starým*. Foto: Martin Petríneec. Zdroj: ŠA LE, pobočka Poprad, MM Spišská Belá, rok 1537.
- Obr. 5 „*Veľmi potrebná informácia*“ Stanislava Herakleusa LUBOMIRSKÉHO z roku 1671 o právach Poľského kráľovstva na Spiš (odpis z roku 1773). Zdroj: Maria MARCINOWSKA : Odnalezienie i opublikowanie kopii traktatu

Stanislawa Herakliusza, in: *Sandecko-spišské zošity*, roč. 7, 2012/2013, s. 71 (http://www.hradlubovna.sk/wp-content/uploads/2016/02/zeszyty-spiskie-t-7_ok.pdf).

- Obr. 6 ANONYM : *Deduction sur L'Hypothèque de Zips*, rok 1773. Foto: Martin Homza. Zdroj: Biblioteka Czartoryskich : Archiwum i zbiór rękopisów. Acta Spiskie, sign. 762.
- Obr. 7 *Poľský kráľ Žigmund August potvrdzuje štatút remeselníkov Popradu, Spišskej Soboty, Veľkej a Stráží*. Foto: Martin Petríneec. Zdroj: ŠA LE, pobočka Poprad, Magistrát mesta Stráže, rok 1551.
- Obr. 8 *Poľský kráľ Žigmund III. Vaasa píše spišskému kapitánovi Gašparovi Maciejowskému vo veci privilégii mesta Lubice*. Foto: Martin Petríneec. Zdroj: ŠA LE, pobočka Poprad, Magistrát mesta Lubica, rok 1590.
- Obr. 9 *Pečať poľského kráľa Michala Korybuta*. Foto: Martin Petríneec. Zdroj: ŠA LE, pobočka Poprad, Magistrát mesta Spišská Belá, rok 1669.
- Obr. 10 *List poľského kráľa Jána III. Sobieskeho a Stanislava Herakleia Lubomirského*. Foto: Martin Petríneec. Zdroj: ŠA LE, pobočka Poprad, Magistrát mesta Poprad, rok 1676.
- Obr. 11 *Hrad Lubovňa*. Foto: Martin Homza. Foto: Archív Lubovnianskeho múzea – Hrad Stará Lubovňa.
- Obr. 12 *Podolíneec (hradby a hrad)*. Foto: Martin Homza.
- Obr. 13 *Pečať Spišskej Novej Vsi a Spišských Vlách*. Foto: Martin Homza. Zdroj: Biblioteka Czartoryskich : Archiwum i zbiór rękopisów. Acta Spiskie, sign. 771 a 770.
- Obr. 14 *Listina Richtára Spišskej Novej Vsi ako zástupcu 13 spišských miest*. Foto: Archív Lubovnianskeho múzea – Hrad Stará Lubovňa.
- Obr. 15 *Pečať Spišskej Soboty*. Foto: Martin Homza. Zdroj: Biblioteka Czartoryskich : Archiwum i zbiór rękopisów. Acta Spiskie, sign. 770.
- Obr. 16 Louis de SILVESTRE : *Portrét poľskej kráľovnej Márie Jozefy a sťažnosť zálohovaných miest na Lubomirských*. Zdroj: portrét: http://www.wilanow-palac.pl/maria_jozefa_ostatnia_koronowana_krolowa_polski.html. Foto sťažnosť: Martin Homza. Zdroj sťažnosti: Biblioteka Czartoryskich : Archiwum i zbiór rękopisów. Acta Spiskie, sign. 767, fol. 283.
- Obr. 17 *Piaristické gymnázium v Podolínci a modliaci sa profesor so študentmi*. Foto: Zuzana Kollárová. Zdroj: archív Zuzany Kollárovej.
- Obr. 18 *Pečať a erb spišského starotu Petra Kmitu*. Foto pečate: Štefan Péchy. Zdroj:

- Kmita_ŠA LE, rok 1544. Zdroj erb: Juliusz Ostrowski, *Księga herbowa rodów polskich*. Warszawa 1897 (https://commons.wikimedia.org/wiki/File:POL_COA_Szreniawa_alt.svg).
- Obr. 19 *Erby spišských starostov Jána Bonera a Mikkuláša Maciejowského*. Zdroj erbu Bonerovcov: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Bonarowa_POL_COA.svg.
- Zdroj erbu Maciejowského: *Herbarz polski od średniowiecza do XX wieku*, Tadeusz Gajl, Gdańsk 2007 (https://pl.wikipedia.org/wiki/Miko%C5%82aj_Maciejowski#/media/File:POL_COA_Cio%C5%82ek.svg).
- Obr. 20 *Placidiho nákras Lubovnianskeho hradu z polovice 18. storočia*. Zdroj: archív Miroslava Števíka.
- Obr. 21 *Lubovniansky hrad. Interiér Kaplnky Archanjela Michala (súčasný stav)*. Foto: Lubovnianske múzeum – Hrad Stará Lubovňa.
- Obr. 22 *Kópia korunovačných klenotov poľských kráľov: plášť, koruna, šabl'a, rišske jablko a žezlo*. Foto: Lubovnianske múzeum – Hrad Stará Lubovňa.
- Obr. 23 *Pamätná tabuľa Sebastiana Lubomirského, začiatok 17. storočia*, Stará Lubovňa. Foto: Ivana Labancová.
- Obr. 24 *Portréty rodu Lubomirských*. Foto: Lubovnianske múzeum – Hrad Stará Lubovňa.
- Obr. 25 *Anonmný leták sťažnosti katolíkov s Provincie 13 spišských miest zálohovaných Poľsku poľskému kráľovi na náboženský útlak zo strany protestantov*. Foto: Martin Homza. Zdroj: Biblioteka Czartoryskich : Archiwum i zbiór rękopisów. Acta Spiskie, sign. 762.
- Obr. 26 ANONYM : *Portrét Kazimíra Poniatowského. Jeho podpis a pečať*. Zdroj portrét: https://en.wikipedia.org/wiki/Kazimierz_Poniatowski#/media/File:Kazimierz_Poniatowski.PNG. Foto pečať a podpis: Martin Homza. Zdroj: Biblioteka Czartoryskich : Archiwum i zbiór rękopisów. Acta Spiskie, sign. 766, fol. 383, rok 1761.
- Obr. 27 *Pôdorys hradu Stará Lubovňa a príľahlých hospodársko-správnych budov z polovice 18. storočia*. Zdroj: Lubovnianske múzeum – Hrad Stará Lubovňa.
- Obr. 28 *Súčasný stav Lubovnianskeho hradu*. Foto: Martin Homza.
- Stolica 10 spišských kopijníkov v rokoch 1526 – 1803 (Martin Kostelník)
- Obr. 29 *Výrezy z administratívnej mapy Spiša Andreja Marka*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, SŽ, i. č. 3856, rok cca 1780.
- Obr. 30 *Prvá strana najstaršieho známeho súpisu kopijníckej šľachty z roku 1620*. Foto: Martin Kostelník. Zdroj: ŠA LE, fond Stolica 10 spišských kopijníkov (ďalej SK), kongregačný protokol č. 1 (1587 – 1646), s. 275.
- Obr. 31 *Konfirmácia kopijníckych privilégií od kráľa Vladislava II. Jagelovského*. Foto: Martin Homza. Zdroj: ŠA LE, SK, i. č. 8, rok 1511.
- Obr. 32 *Konfirmácia kopijníckych privilégií od kráľa Ferdinanda I. Habsburského*. Foto: Martin Homza. Zdroj: ŠA LE, SK, i. č. 11, rok 1552.
- Obr. 33 *Záverečná časť upravených a schválených štatútov kopijníkov*. Foto: Martin Homza. Zdroj: ŠA LE, SK, Kniha štatútov, i. č. 31, rok 1666.
- Obr. 34 *Úvodný zápis z Knihy kongregačných protokolov*. Foto: Martin Kostelník. Zdroj: ŠA LE, SK, kongregačný protokol č. 10, roky 1720 – 1729.
- Obr. 35 *Stvárnenie erbu Provincie spišských kopijníkov od roku 1641 do roku 1802*. Foto: a) – d) Štefan Péchy. Zdroj: a) ŠA LE, SK, Kniha štatútov, i. č. 31, roky 1641 – 1752, b) ŠA LE, SK, roky 1753 – 1802, c) ŠA LE, SK, Kniha štatútov, i. č. 14, roky 1662 – 1682, d) *maľovaný erb stolice z prvej polovice 19. storočia*. Zdroj: d) ŠA LE, sign. 54 G/1803.
- Obr. 36 *Prvá strana kongregačných protokolov z roku 1770 – 1802*. Foto: Martin Homza. Zdroj: ŠA LE, SK, kongregačný protokol, i. č. 30.
- Obr. 37 *Letecký pohľad na Betlanovce. Šípkou je označený župný dom kopijníkov v Betlanovciach*. Foto: Michal Slivka.
- Obr. 38 *Plán na výstavbu župného domu Stolice 10 spišských kopijníkov v Betlanovciach*. Foto: Martin Kostelník. Zdroj: ŠA LE, SŽ, rok 1789.
- Obr. 39 *Súčasný stav župného domu so symbolom kopijníkov (rok 2014)*. Foto: Martin Kostelník.
- Obr. 40 *Zápnica o zlúčení Provincie spišských kopijníkov s Veľkou Spišskou župou*. Foto: Martin Homza. Zdroj: ŠA LE, SK, kongregačný protokol, i. č. 30, rok 1803.
- Mapa 1 *Rozsah Spišského zálohu v roku 1412*. Autori: Miroslav Števík a Jozef Česla.
- Mapa 2 *Mapa Lubovniansko-podolíneckého domínia*. Autori: Miroslav Števík a Jozef Česla.
- Mapa 3 *Mapa severného Spiša z roku 1664*. Foto: Miroslav Števík. Zdroj: Štátny archív Prešov,

pracovisko Archív Stará Lubovňa, Archív mesta Hniezdne, mapy, č. 1.

Mapa 4 *Hraničný spor medzi Kolačkovom a Lubovniansko-podolineckým panstvom*. z roku 1752. Foto: Martin Homza. Zdroj: Biblioteka Czartoryskich : Archiwum i zbiór rękopisów. Acta Spiskie, sign. 771.

Mapa 5 *Vývoj Lubovniansko-podolineckého domínia v rokoch 1564 – 1765*. Autori: Miroslav Števík a Jozef Česla.

Časť 5 Cirkevné dejiny Spiša v rokoch 1526 – 1918 (Vladimír Olejník)

Obr. 1 *Najstaršia veduta Spišského hradu s kapitulou*. Foto: Magdaléna Janovská. Zdroj: Múzeum Červený kláštor.

Obr. 2 *Erb rodu Horvátovcov z Lomnice*. Zdroj: archív autora.

Obr. 3 *Listina prepošta Jána Horváta*. Foto: Vladimír Olejník. Zdroj: ŠA LE, Spišské prepoštstvo (ďalej SpP), inv. č. 458.

Obr. 4 *Listina Ferdinanda I*. Foto: Vladimír Olejník. Zdroj: Archív biskupského úradu Spišská Kapitula (ďalej ABÚ SK), Hodnoverné miesto Spišská Kapitula (ďalej HMSK).

Obr. 5 *Epitaf a erb prepošta Várjajho v Katedrále svätého Martina v Spišskej kapitule*. Foto: Vladimír Olejník.

Obr. 6 ANONYM : *Portrét spišského prepošta a biskupa Jakuba*. Foto: Mária Novotná. Zdroj: Gymnaziálny kostol, Levoča.

Obr. 7 *Pečať spišského prepošta Juraja Bornemisu*. Foto a zdroj: Miroslav Glejtek.

Obr. 8 ANONYM : *Portrét kaločského arcibiskupa a spišského prepošta Martina Peteho*. Foto: Igor Bobák. Zdroj: Gymnaziálny kostol, Levoča.

Obr. 9 *Pečať spišského prepošta Martina Peteho*. Foto a zdroj: Miroslav Glejtek.

Obr. 10 *Epitaf a erb spišského prepošta Martina Peteho v Katedrále svätého Martina Spišskej kapitule*. Foto: Vladimír Olejník.

Obr. 11 *Berla a zdobenie berly prepošta Martina Peteho*. Foto: Igor Bobák. Zdroj: Umeleckohistorická zbierka Spišského biskupstva.

Obr. 12 ANONYM : *Portrét spišského prepošta Ladislava Hosutótyho*. Foto: Mária Novotná. Zdroj: Gymnaziálny kostol, Levoča.

Obr. 13 *Pečate spišského prepošta Ladislava Hosutótyho*. Foto a zdroj: Miroslav Glejtek.

Obr. 14 ANONYM : *Portrét spišského prepošta Mateja Tarnóciho*. Foto: Mária Novotná. Zdroj: Gymnaziálny kostol, Levoča.

Obr. 15 *Pečať spišského prepošta Mateja Tarnóciho*. Foto a zdroj: Miroslav Glejtek.

Obr. 16 *Pečať spišského prepošta Jána Pálfalvajjho*. Foto a zdroj: Miroslav Glejtek.

Obr. 17 *Príklad gréckokatolíckeho kostola zo skanzenu v Starej Lubovni a gréckokatolícky ikonostas*. Foto: Martin Homza.

Obr. 18 ANONYM : *Archanjel Michal* (skanzen Stará Lubovňa). Foto: Martin Homza.

Obr. 19 *Pečať spišského prepošta Juraja Báršoňa*. Foto a zdroj: Miroslav Glejtek.

Obr. 20 *List Františka Vešeléniho*. Foto: Vladimír Olejník. Zdroj: ABÚ SK, HMSK, Capsa H, fasc. 3, nr. 2.

Obr. 21 *Pohľad na Mariánsku horu v Levoči*. Foto: Martin Homza.

Obr. 22 *Listina Juraja Báršoňa*. Foto: Vladimír Olejník. Zdroj: Umeleckohistorická zbierka Spišského biskupstva.

Obr. 23 *Kaplnka svätej Rozálie* (Spišská Kapitula). Foto: Vladimír Olejník.

Obr. 24 *Kaplnka svätého Kríža* (Spišská Kapitula). Foto: Vladimír Olejník.

Obr. 25 *Oltár v Kaplnke svätého Kríža* (Spišská Kapitula). Foto: Vladimír Olejník.

Obr. 26 *Epitaf spišského prepošta Mikuláša Baloga a detail jeho erbu* (Spišská Kapitula). Foto: Vladimír Olejník.

Obr. 27 *Portrét Ladislava Matiašovského ako nitrianskeho biskupa a jeho erb*. Foto a zdroj: Biskupský úrad Nitra.

Obr. 28 *Prepošt Juraj Žigraj*: a) *erb rodu Žigraj*, b) *epitaf spišského prepošta Jána Žigraja v Katedrále svätého Martina*, c) *pečať spišského prepošta Jána Žigraja* a d) *Frontispice Kánonickej vizitácie Spiša z roku 1700*. Zdroj: a) Johann SIEBMACHER : *Grosses und allgemeines Wappenbuch der Adel von Ungarn*. Nürnberg 1893. Foto: b) Vladimír Olejník. Foto a zdroj: c) Miroslav Glejtek. Foto: d) Vladimír Olejník. Zdroj: ABÚ SK, SpB, odd. Kánonické vizitácie (ďalej KV), inv. č. 5.

Obr. 29 *Pamätná doska v Spišskej Kapitule*. Foto: Vladimír Olejník.

Obr. 30 ANONYM : *Ján Jozef de Camillis*. Zdroj: <http://byzantinohungarica.hu/node/11>.

Obr. 31 *Kniha Bratstva svätého Jozefa*, roky 1711 – 1918. Foto: Vladimír Olejník. Zdroj: Historická knižnica Spišského biskupstva.

Obr. 32 *Začiatok Kánonickej vizitácie Spiša z roku 1712*. Foto: Vladimír Olejník. Zdroj: ABÚ SK, SpB, KV, inv. č. 6.

Obr. 33 *Erb a pečate spišského prepošta Imricha, baróna Pongrátza*. Zdroj erb: a) Johann SIEBMACHER : *Grosses und allgemeines Wappenbuch der Adel von Ungarn*. Foto erbu: b) Vladimír Olejník. Zdroj: Historická knižnica Spišského biskupstva. Foto a zdroj

- pečate: c) Miroslav Glejtek. Foto pečate: d) Vladimír Olejník. Zdroj: Historická knižnica Spišského biskupstva.
- Obr. 34 *Erb, podpis a pečate spišského prepošta Jána Peltza*. Zdroj erb: a) Johann SIEBMACHER : *Grosses und allgemeines Wappenbuch der Adel von Ungarn*. Foto erbu: b) Vladimír Olejník. Zdroj: Historická knižnica Spišského biskupstva. Foto a zdroj pečate: c) Miroslav Glejtek. Foto podpisu: d) Vladimír Olejník. Zdroj: Historická knižnica Spišského biskupstva. Foto a zdroj pečate: e) Miroslav Glejtek.
- Obr. 35 *Erb a rukopis spišského prepošta Alexandra Mariášiho*. Foto: Vladimír Olejník. Zdroj: Historická knižnica Spišského biskupstva.
- Obr. 36 *Erb, pečať a rukopis spišského prepošta Jozefa Karola Zbišku*. Zdroj erbu: a) Johann SIEBMACHER : *Grosses und allgemeines Wappenbuch der Adel von Ungarn*. Foto a zdroj pečate: b) Miroslav Glejtek. Foto rukopisu: c) Vladimír Olejník. Zdroj: Historická knižnica Spišského biskupstva.
- Obr. 37 *Rodový erb a portrét prímasa Františka Barkóciho*. Zdroj erb: Johann SIEBMACHER : *Grosses und allgemeines Wappenbuch der Adel von Ungarn*. Zdroj portrét: <http://okmusic.jp/musichubz/artists/30841/images#PhotoSwipe1478856165370>.
- Obr. 38 *Pôvodná úprava francúzskeho parku v Spišskej Kapitule*. Foto: Vladimír Olejník. Zdroj: Umeleckohistorická zbierka Spišského biskupstva.
- Obr. 39 *Kaplnka svätého Jána Nepomuckého na Pažici (Spišská Kapitula)*. Foto: Vladimír Olejník.
- Obr. 40 *Zriaďovacia listina Spišského biskupstva, vydaná Máriou Teréziou*. Foto: Vladimír Olejník. Zdroj: ABÚ SK, SpB.
- Obr. 41 a) ANONYM : *Portrét prvého spišského biskupa Karola Salbecka*, b) *erb Karola Salbecka*, c) „*Vectigal metricum*“ – *Frontispice zbierky oslavných básní na biskupa Salbecka*. Foto: a) Vladimír Olejník. Zdroj: b) Peter ZUBKO a Marián ŠVÁRNY : *Spišskí biskupi*. Spišská Kapitula a Spišské Podhradie 1996, obrazová príloha. Foto: c) Vladimír Olejník. Zdroj: Historická knižnica Spišskej kapituly.
- Obr. 42 *Pohľad na severné krídlo biskupského paláca*. Foto: Vladimír Olejník.
- Obr. 43 *Barokové nástenné maľby v kaplnke biskupského paláca*. Foto: Vladimír Olejník.
- Obr. 44 *Kňazský seminár na Spišskej Kapitule*. Historické foto: ABÚ SK, SpB. Foto detailov vstupnej brány a pamätnej tabule: Vladimír Olejník.
- Obr. 45 ANONYM : *Mukačevský biskup Andrej Bačinský*, in: R. P. Ioannic BASILOVICH : *Brevis notitia Foundationis Theodori Koriatovits olim ducis de Munkacs...* Pars IV, tomus II. Cassoviae 1804. Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Obr. 46 a) ANONYM : *Biskup Ján Anton Révaja*, b) *maľovaný erb biskupa Révaja*, c) *podpis spišského biskupa Révaja*, d) *slávnostná biskupská berla*, e) *úvodná strana kánonickej vizitácie farnosti Kacvín*. Foto: a) – c) Vladimír Olejník. Zdroj: Historická knižnica Spišského biskupstva. Foto: d) – e) Vladimír Olejník. Zdroj: ABÚ SK, SpB, KV, inv. č. 9.
- Obr. 47 a) ANONYM : *Portrét biskupa Brigida*, b) *erb*, c) *podpis*. Foto: a) Mária Novotná. Zdroj: b) Peter ZUBKO a Marián ŠVÁRNY : *Spišskí biskupi*, obrazová príloha. Foto: c) Vladimír Olejník. Zdroj: Historická knižnica Spišského biskupstva.
- Obr. 48 *Odznaky Spišskej kapituly*. Foto: Vladimír Olejník. Zdroj: ABÚ SK, Zbierka pečatí a pečatidiel.
- Obr. 49 a) *Detail na vedutu južného priečelia Kňazského seminára v Spišskej Kapitule*, b) *najstaršie pečatidlo seminára*, c) *vľajka seminára*. Foto: a) – c) Vladimír Olejník. Zdroj: ABÚ SK, Zbierka pečatí a pečatidiel.
- Obr. 50 *Mauzóleum spišského kanonika Páleša*. Foto: Vladimír Olejník.
- Obr. 51 a) MIKLÓS BARABÁS : *Spišský biskup Ján Pyrker*, rok 1842, b) *erb*, c) *podpis*. Zdroj: a) Zbierka Hradného múzea Istvána Dobóa, Jáger (Eger). Foto: b) – c) Vladimír Olejník. Zdroj: Historická knižnica Spišského biskupstva.
- Obr. 52 Johan Ladislav PYRKER : *Perlen der heiligen Vorzeit*. Stuttgart a Tübingen 1841. Foto: Vladimír Olejník. Zdroj: ABÚ SK, Učiteľský ústav Spišská Kapitula (ďalej UČÚ SK).
- Obr. 53 *Najstaršia matrika Učiteľského ústavu v Spišskej Kapitule*. Foto: Vladimír Olejník. Zdroj: UČÚ SK.
- Obr. 54 a) ANONYM : *Spišský biskup Jozef Bélik*, b) *erb* a c) *podpis*. Foto: a) – c) Vladimír Olejník. Zdroj: Historická knižnica Spišského biskupstva.
- Obr. 55 Nándor RÁKOSI : *Spišský Štiavnik*. Foto: Vladimír Olejník. Zdroj: ABÚ SK, Zbierka pečatí a pečatidiel.
- Obr. 56 *Kostol v Jablonove*. Foto: Vladimír Olejník.
- Obr. 57 *Pečatidlo Spišského biskupstva z roku 1827*. Foto: Vladimír Olejník. Zdroj: ABÚ SK, Zbierka pečatí a pečatidiel.
- Obr. 58 ANONYM : *Spišský biskup Vincent Jekelfaluši*. Dole: *erb*. Foto portrét: Vladimír Olejník.

- Zdroj erb: Peter ZUBKO a Marián ŠVÁRNY : *Spišskí biskupi*, obrazová príloha.
- Obr. 59 a) ANONYM : *Spišský biskup Ladislav Zábojský*, b) *erb*, c) *typárium jeho osobnej pečate*. Foto: a) Vladimír Olejník. Zdroj: b) Peter ZUBKO a Marián ŠVÁRNY : *Spišskí biskupi*, obrazová príloha. Foto: c) Vladimír Olejník. Zdroj: ABÚ SK, Zbierka pečatí a pečatidiel.
- Obr. 60 *Sláwospew ke prowodnému uwádzáńńu nejoswięteńjšého a nejwelebńjšého pána Ladislawa Záboyszkyho*. Lewoča 1851. Foto: Vladimír Olejník. Zdroj: Knižnica Spišskej kapituly.
- Obr. 61 ANONYM : *Spišský biskup Jozefa Samasu*. Dole: *erb*. Foto portrét: Vladimír Olejník. Zdroj erb: Peter ZUBKO a Marián ŠVÁRNY : *Spišskí biskupi*, obrazová príloha.
- Obr. 62 *Vitráže v Katedrále svätého Martina* (Spišská Kapitula). Foto: Vladimír Olejník.
- Obr. 63 a) ANONYM : *Spišský biskup Juraj Čáska*, b) *erb*, c) *typárium pečate*. Foto: a) Vladimír Olejník. Zdroj: Peter ZUBKO a Marián ŠVÁRNY : *Spišskí biskupi*, obrazová príloha. Zdroj: b) *tamže*. Foto: c) Vladimír Olejník. Zdroj: ABÚ SK, Zbierka pečatí a pečatidiel.
- Obr. 64 *Vitráž v Katedrále svätého Martina* (Spišská Kapitula). Foto: Vladimír Olejník.
- Obr. 65 *Pamätná tabuľa v Katedrále svätého Martina* (Spišská Kapitula). Foto: Vladimír Olejník.
- Obr. 66 a) ANONYM : *Spišský biskup Pavol Smrečáni*, b) *erb*, c) *typárium pečate*. Foto: a) Vladimír Olejník. Zdroj: Peter ZUBKO a Marián ŠVÁRNY : *Spišskí biskupi*, obrazová príloha. Zdroj: b) *tamže*. Foto: c) Vladimír Olejník. Zdroj: ABÚ SK, Zbierka pečatí a pečatidiel.
- Obr. 67 a) ANONYM : *Spišský biskup Alexander Párvy*, b) *erb*. Foto: a) Vladimír Olejník. Zdroj: Peter ZUBKO a Marián ŠVÁRNY : *Spišskí biskupi*, obrazová príloha. Zdroj: b) *tamže*.
- Obr. 68 *Budova učiteľskej preparandie, začiatok 20. storočia*. Zdroj: ABÚ SK, UČÚ SK.
- Obr. 69 *Spišský pomocný biskup Martin Keberič*. Dole: *erb*. Zdroj: ABÚ SK, SpB, Osobný spis M. Khebericha. Zdroj: Peter ZUBKO a Marián ŠVÁRNY : *Spišskí biskupi*, obrazová príloha.
- Obr. 70 *Spišská Kapitula pred prvou svetovou vojnou*. Foto: Vladimír Olejník. Zdroj: Umeleckohistorická zbierka Spišského biskupstva.
- K dejinám reformácie na Spiši (Monika Bizoňová)
- Obr. 71 a) Titulná strana, b) upálenie Jána Husa, c) Ján Žižka, in: *Historia diplomatice de statu Religionis Evangelice in Hungaria in tres periodos distincta*. [s.l.] 1710. Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Levoča.
- Obr. 72 *Protivníci a priaznivci Martina Lutera*. Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Levoča, 19. storočie.
- Obr. 73 *Anabaptisti na dobovom plagáte podľa Daniel Featley's book, The Dippers Dipt, published against the Baptists in 1645*. Zdroj: <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/90/TheDippersDipt.jpg>.
- Obr. 74 Leonard Stöckel : *Formulae tractandarum sacrarum concionum...* Bartphae 1578. Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Obr. 75 *Apologia pro Synodo Solnensi...* Cassoviae 1610. Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Obr. 76 ANONYM : Magister Christoph Böhm, in: Victor Greschik : *Alt Leutschau in historischen Einzeldarstellungen*. Levoča 1932. Foto: Naďa Rácová [Labancová]. Zdroj: ŠA LE (rukopis).
- Obr. 77 *Veduta s označením polohy evanjelického kostola v Levoči a starý evanjelický kostol v Kežmarku*. Foto veduty: Magdaléna Janovská. Zdroj: SNM – Spišské múzeum v Levoči. Foto evanjelického kostola v Kežmarku: Foto: Magdaléna Janovská.
- Obr. 78 *Evanjelický kostol v Poprade z roku 1835*. Foto: Martin Homza.
- Rehoľné komunity na Spiši (Monika Bizoňová, Vladimír Olejník a Naďa Labancová)
- Obr. 79 *Pisomnosti o darovaní budovy Codrie na Spišskej Kapitule jezuitom*. Foto: a) – c) Monika Bizoňová. Zdroj: a) – c) MOL Budapest, E 152, Acta Jesuitica, Registrata, d. 57, fasc. 1, Residentia Scepusiensis.
- Obr. 80 *Jezuitská tlač z Levoče*. Brewer 1675. Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická lyceálna knižnica Kežmarok.
- Obr. 81 *Jezuitské tieňové divadlo* (Spišská Kapitula). Foto: Vladimír Olejník.
- Obr. 82 *Veduta Spišskej Kapituly, Spišského hradu a Spišského Podhradia*. Foto: Monika Bizoňová. Zdroj: MOL Budapest, E 152, Acta Jesuitica, Registrata, d. 57, fasc. 2, Residentia Scepusiensis.
- Obr. 83 *Budovy jezuitského gymnázia v Levoči*. Foto: a) – b) Štefan Péchy.
- Obr. 84 *Jezuitská kronika zo Spišskej Kapituly*. Foto: Monika Bizoňová. Zdroj: MOL Budapest, E 152 Acta Jesuitica, Irregistrata, d. 207 – t. 3a

- Collegium Leuscoviense, Historia et Diarium Convictus Leutschoviensis.
- Obr. 85 *Kostol a kláštor piaristov v Podolínci*. Foto: Magdaléna Janovská.
- Obr. 86 *Znak rehole piaristov*. Foto: Monika Bizoňová. Zdroj: Piarista Rend Magyar Tartomány Kőzponti Levéltára Budapest, Acta Domus Podolinensis, Archivi Domus Podoliensis, Liber I..., rok 1681.
- Obr. 87 *Erb kniežat Lubomirských v Podolínci*. Foto: Monika Bizoňová.
- Obr. 88 *Podolíneec*: a) *portál s patrónom kostola svätým krakovským biskupom Stanislavom*, b) *oltár zasvätený svätému Stanislavovi* a c) *zbytky pôvodného barokového inventáru piaristického gymnázia*. Foto: a) – c) Magdaléna Janovská.
- Obr. 89 ANONYM : *Augustín Wasowicz*. Foto: Zuzana Kollárová.
- Obr. 90 *Piaristický odev v 19. storočí*. Zdroj: <http://m.cdn.blog.hu/ke/kegyes/image/piarista7-vary.jpg>.
- Obr. 91 *Dejiny piaristov v Podolínci*. Foto: Monika Bizoňová. Zdroj: Piarista Rend Magyar Tartomány Kőzponti Levéltára Budapest, Acta Domus Podolinensis, Archivi Domus Podoliensis, Liber II a III..., roky 1642 – 1923.
- Obr. 92 *Kláštor minoritov (Levoča)*. Foto: Martin Homza.
- Obr. 93 *Znak uhorských františkánov (Pešť)*. Zdroj: http://m.cdn.blog.hu/he/heraldika/postimage/bild1493_1409243217.JPG.
- Obr. 94 *Pečať minoritov z Levoče*. Foto: Monika Bizoňová. Zdroj: Archív menších bratov konventuálov – minoritov v Levoči, JAS 184.
- Obr. 95 *Spišský Štvrtok*, rok 1868. Zdroj: archív Márie Novotnej.
- Obr. 96 *Spišský Štvrtok: barokový interiér Kostola svätého Ladislava. Bočné oltáre s františkánskou tematikou*. Foto: Naďa Rácová [Labancová].
- Obr. 97 *Spišský Štvrtok na prelome 19. a 20. storočia*. Foto: Fotoateliér Gusztáv Matz a spol. Spišská Nová Ves. Zdroj: archív Magdalény Janovskej.
- Obr. 98 *Spišský Štvrtok: Portál k chodbe spájajúcej Kostol svätého Ladislava a kláštor minoritov*. Foto: Naďa Rácová [Labancová].
- Obr. 99 *Spišský Štvrtok: Epitaf minoritu Alfonza Cmittera*. Zdroj: archív Márie Novotnej.
- Obr. 100 *Levoča: začiatok slovenskej kázne z konca 18. storočia*. Foto: Naďa Rácová [Labancová]. Zdroj: Archív menších bratov konventuálov – minoritov v Levoči.
- Obr. 101 *Denník minoritov z Levoče*. Foto: Monika Bizoňová. Zdroj: Archív menších bratov konventuálov – minoritov v Levoči, JAS 542.
- Obr. 102 *Kniha protokolov a testamentov minoritov zo Spišského Štvrtku*. Foto: Monika Bizoňová. Zdroj: Archív menších bratov konventuálov – minoritov v Levoči, JAS 184.
- Obr. 103 *Erb paulínov*. Zdroj: <https://hu.wikipedia.org/w/index.php?title=F%C3%A1jl:P%C3%A1llosc%C3%ADmer.gif&filetimestamp=20050502112931&>.
- Obr. 104 *Kežmarok: kostol paulínov*. Foto: Veronika Kucharská.
- Obr. 105 a) ANONYM : *Ostrihomský arcibiskup Imrich Esterházy*, in: *Annalium eremi coenobiticorum ordinis fratrum eremitarum s. Pauli...*, vol. 2. Posonii 1743. Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická knižnica v Kežmarku, b) *informácia o založení rádu paulínov v Kežmarku*, in: *tamže*. Foto: Martin Homza. Zdroj: Evanjelická knižnica v Kežmarku.
- Obr. 106 *Spišské Podhradie: erb milosrdných bratov*. Foto: Magdaléna Janovská.
- Obr. 107 *Spišské Podhradie: kostol milosrdných bratov*. Foto: Magdaléna Janovská.
- Obr. 108 *Spišské Podhradie: fresková výzdoba kostola milosrdných bratov*. Foto: Magdaléna Janovská.
- Obr. 109 ANONYM : *Svätý Romuald*. Zdroj: http://www.allpaintings.org/v/Renaissance/Fra+Angelico/Fra+Angelico+-+St+Romuald+_detail+of+Crucifixion_.jpg.html.
- Obr. 110 *Erb Kongregácie kamaldulských pustovníkov Montis Coronae (E.C.M.C.)*. Zdroj: <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Emblema-camaldulense.jpg> a *Prekreslená pečať kamaldulského kláštora v Lechnici z obálky faksimilného vydania Kamaldulskej Biblie. Swaté Biblia Slowénské aneb Pisma Swatého Částka I*, ed.: Hans Rothe; Friedrich Scholz a Ján Doruľa. Paderborn 2002 a *Swaté Biblia Slowénské aneb Pisma Swatého Částka II*, ed.: Hans Rothe; Friedrich Scholz a Ján Doruľa. Paderborn 2002.
- Obr. 111 *Červený kláštor*. Foto: Naďa Rácová [Labancová].
- Obr. 112 *Červený kláštor: svätý Romuald a erb kláštora*. Foto: Naďa Rácová [Labancová].
- Obr. 113 *Červený kláštor: pôdorys z čias pôsobenia kamaldulov*. Zdroj: <http://www.hrady-zamky.org/cerveny-klastor/#foto>.
- Obr. 114 *Červený kláštor: Pamätná tabuľa spišského prepošta Alexandra Mariášiho a priora Demetera*, rok 1747. Foto: Naďa Rácová [Labancová].
- Obr. 115 *Červený kláštor: interiér Kostola svätého Antona Pustovníka*. Foto: Naďa Rácová [Labancová].

Obr. 116 *Slovenská zmluva medzi priorom kamaldulov z Červeného kláštora Felixom a Jakubom Hutníkom*, rok 1731. Foto: Naďa Ráčová [Labancová]. Zdroj: Magyar Nemzeti Levéltár, Országos Levéltár, E 151: Acta Ecclesiastica Ordinum et Monialium, Acta Camaldulensium Conventus de Lechnicz, škat. 5, fasc. 19, fol. 58r.

Obr. 117 *Faksimilné vydanie Kamaldulskej Biblie. Swaté Biblia Slowénské aneb Pisma Swatého Částka I*. Foto: Naďa Ráčová [Labancová].

Obr. 118 *Titulný list latinsko-slovenského slovníka spojeného s prekladom Kamaldulskej Biblie*. Zdroj: Eötvös Loránd Tudományegyetem Egyetemi Könyvtár, sign. Ms H 64 (<http://www.kapitula.sk/kb/wp-content/gallery/olejnik-prilohy/prilo-iii-15.jpg>).

Obr. 119 *Jeden z listov herbára fráttra Cypriána*. Zdroj: <http://zivot.cas.sk/fotogaleria/14394/zdravie-z-klastorov-najslavnejsie-lekarne-u-nas-viedli-jezuiti?foto=3>. Zbierky SNM v Bratislave.

Mapa 1 *Mapa jednotlivých spišských náboženských bratstiev*. Autori: Vladimír Olejník a Jozef Česla.

Mapa 2 *Mapa Spišskej diecézy z polovice 19. storočia*. Zdroj: archív Vladimíra Olejníka.

Mapa 3 *Rekatolizačné kláštory na Spiši v 17. – 19. storočí*. Autori: Martin Homza, Vladimír Olejník a Jozef Česla.

Mapa 4 *Martin BOLLA : Mappa geographica exhibens Provinciam Hungaricam Scholarum Piarum*. Claudiopoli 1811. Foto: Naďa Ráčová [Labancová]. Zdroj: *Pijarzy : Piaristi : Pietas et Litterae : Wpływ kolegium pijarów w Podolíncu na rozwój dawnego szkolnictwa : Vplyv kolégia piaristov v Podolínci na rozvoj školstva v minulosti : Katalog wystawy : Katalog výstavy*, ed.: Waclaw Kawiorski. Nowy Sącz 2004, s. 148, nr. kat. V/4.

Mapa 5 *Matthäus SEUTTER : Hungaria Seraphico-Observans seu Provinciae Fratrum Minorum Regularis, et strictioris Observantiae in Hungaria, et Regionibus, ei appropriatis...*, 1740 – 1770. Zdroj: <http://mapy.mzk.cz/mzk03/001/052/236/2619316428/>.

Časť 6 *Umenie Spiša v rokoch 1526 – 1918* (Zuzana Čovanová Jánošíková, Katarína Chmelinová, Katarína Beňová a Marta Herucová)

Renesančná a manieristická maľba na Spiši : K vybraným problémom renesančného umenia (Zuzana Čovanová Jánošíková)

Obr. 1 *Levoča: Henckelova knižnica*. Foto: Zuzana Čovanová Jánošíková.

Obr. 2 *Levoča: Henckelova knižnica. Renesančné architektonické detaily*. Foto: a) – c) Zuzana Čovanová Jánošíková.

Obr. 3 *Levoča: Radnica (súčasný stav)*. Foto: Zuzana Čovanová Jánošíková.

Obr. 4 *Levoča: Radnica. Renesančné architektonické detaily*. Foto: a) – g) Zuzana Čovanová.

Obr. 5 *Levoča: Krupekov dom (č. 44). Fasáda*. Foto: a) – d) Zuzana Čovanová Jánošíková.

Obr. 6 *Levoča: radnica pred historizujúcou prestavbou*. Zdroj: SNM – Spišské múzeum v Levoči.

Obr. 7 *Levoča: arkády radnice a nápisová doska s erbom Levoče*. Foto: Zuzana Čovanová Jánošíková.

Obr. 8 *Levoča: alegorické postavy cností*. Foto vľavo: a) Zuzana Čovanová Jánošíková. Zdroj vpravo: Christiaan SCHUCKMAN : *Hollstein's: Dutch & Flemish Etchings, Engravings and Woodcuts 1450 – 1700*, XLIV, Maarten de Vos (text). Rotterdam 1996, kat. 1126, s. 224. Foto vľavo: b) Zuzana Čovanová Jánošíková. Zdroj vpravo: Christiaan SCHUCKMAN : *Hollstein's: Dutch & Flemish Etchings, Engravings and Woodcuts 1450 – 1700*, s. 224. Foto vľavo: c) Zuzana Čovanová Jánošíková. Zdroj vpravo: The British Museum, London.

Obr. 9 *Levoča: alegorické postavy cností*. Foto vľavo: a) Zuzana Čovanová Jánošíková. Zdroj vpravo: The British Museum, London. Foto vľavo: b) Zuzana Čovanová Jánošíková. Zdroj vpravo: The British Museum, London; c) Foto vľavo: Zuzana Čovanová Jánošíková. Zdroj vpravo: The British Museum, London. Foto vľavo: d) Zuzana Čovanová Jánošíková. Zdroj vpravo: The British Museum, London.

Obr. 10 *Levoča: Kostol svätého Jakuba: renesančné empory*. Foto: a) – g) Zuzana Čovanová Jánošíková.

Obr. 11 *Kostol v Toporci*. Foto: Zuzana Čovanová Jánošíková.

Obr. 12 *Kostol v Toporci: alegorické postavy cností*. Foto: Zuzana Čovanová Jánošíková.

- Obr. 13 *Kostol vo Veľkej Lomnici*. Foto: Zuzana Čovanová Janošíková.
- Obr. 14 *Kostol vo Veľkej Lesnej*. Foto: a) – e) Zuzana Čovanová Janošíková.
- Obr. 15 *Levoča: Nástenné maľby v dome č. 40* (Hainov dom). Foto: a) – d) Zuzana Čovanová Janošíková.
- Obr. 16 *Levoča: Nástenné maľby v dome č. 40* (Hainov dom). Foto: a) – d) Zuzana Čovanová Janošíková.
- Obr. 17 *Levoča: Nástenné maľby v dome č. 40* (Hainov dom). Foto hore: a) Zuzana Čovanová Janošíková. Zdroj dole: The British Museum. Foto hore a dole vľavo: b) Zuzana Čovanová Janošíková. Zdroj dole vpravo: The British Museum. Foto hore, v strede vľavo a dole: c) Zuzana Čovanová Janošíková. Zdroj v strede vpravo: The British Museum.
- Obr. 18 *Levoča: Nástenné maľby v dome č. 40* (Hainov dom). Foto: a) – c) Zuzana Čovanová Janošíková.
- Obr. 19 *Kežmarský hrad*. Foto: a) – b) Zuzana Čovanová Janošíková. Foto vľavo: c) Zuzana Čovanová Janošíková. Zdroj vpravo: The British Museum. Foto vľavo: d) Zuzana Čovanová Janošíková. Zdroj vpravo: The British Museum. Foto vľavo: e) Zuzana Čovanová Janošíková. Zdroj vpravo: The British Museum. Foto vľavo: f) Zuzana Čovanová Janošíková. Zdroj vpravo: The British Museum.
- Obr. 20 *Kežmarský hrad*. Foto: a) – c) Zuzana Čovanová Janošíková.
- Obr. 21 *Kežmarský hrad: a) erby Štefana I. Tököliho a jeho manželky Kataríny Turzovej, b) Kežmarský hrad na kresbe Viktora Miškovského, c) južné nádvorie hradu*. Foto: a) Zuzana Čovanová Janošíková. Zdroj: b) Kežmarské múzeum v Kežmarku. Foto: c) Zuzana Čovanová Janošíková.
- Obr. 22 *Kežmarský hrad: fresky*. Foto: a) – c) Zuzana Čovanová Janošíková.
- Obr. 23 *Kežmarský hrad: fresky a identifikácia ich inšpirácie*. Foto: a) Zuzana Čovanová Janošíková. Foto: b) – d) Zuzana Čovanová Janošíková. Zdroj: Theodore de BÈZE : *Icones id est verae imagines virorum doctrina simul et pietate illustrum (...) quibus adiectae sunt nonnullae picturae quas Emblemata vocant*. Geneva 1580, titulný list, listy B III/b a DI/b.
- Obr. 24 *Strážky kaštieľ: a) exteriér, b) západná veža kaštieľa v Strážkach s kópiou nápisovej erbovej dosky, c) nápisová a erbová doska, umiestnená v interiéri kaštieľa v Strážkach (1622)*. Foto: a) – c) Zuzana Čovanová Janošíková.
- Obr. 25 *Strážky: Renesančno-gotický komplex kostola a veže: a) celkový pohľad, b) zvonica západná fasáda, c) zvonica západná fasáda detail, d) zvonica západná fasáda postava fundátora, e) zvonica južná fasáda s dátumom ukončenia stavby*. Foto: a) – e) Zuzana Čovanová Janošíková.
- Obr. 26 *Strážky kostol: interiér*. Foto: a) – e) Zuzana Čovanová Janošíková.
- Obr. 27 *Poprad – Kostol svätého Egídia, interiér*. Foto: a) – c) Zuzana Čovanová Janošíková.
- Renesančná architektúra a sochárstvo v 16. a prvej polovici 17. storočia na Spiši (Zuzana Čovanová Janošíková)
- Obr. 28 *Hrad Stará Lubovňa (1750, 1664 a 1892)*. Zdroj: archív Martina Homzu.
- Obr. 29 *Hrad Stará Lubovňa: Vľavo nápisovo-erbová kamenná tabuľa Jána Bonera. Vpravo nápisovo-erbová tabuľa kniežata Stanislava Lubomirského*. Foto: Zuzana Čovanová Janošíková.
- Obr. 30 *Kaštieľ v Strážkach*. Foto: a) – c) Zuzana Čovanová Janošíková.
- Obr. 31 *Kaštieľ v Betlanovciach: a) celkový pohľad (starší záber a terajší stav), b) lastovičie chvosty, c) datovací štít s rokom 1564, d) vstup do kaštieľa so supraportou a reliéfnymi jeho stavebníkov, e) sgrafio s erbmi stavebníkov kaštieľa (starší a súčasný stav), f) reliéfnie erby stavebníkov kaštieľa nad vstupným portálom: Súčasné foto: a) – e) Zuzana Čovanová Janošíková. Staršie foto: a), e) a f) archív Magdalény Janovskej*.
- Obr. 32 *Markušovce: Kúria Mariášovcov*. Foto: a) Naďa Rácová [Labancová]. Zdroj: b) Archív Pamiatkový ústav Slovenskej republiky (ďalej PÚ SR), Bratislava.
- Obr. 33 *Markušovce: Kaštieľ Mariášovcov*. Foto: a) – b) Zuzana Čovanová Janošíková.
- Obr. 34 *Kaštieľ v Spišskom Štiavniku*. Foto: a) – c) Zuzana Čovanová Janošíková.
- Obr. 35 a) *Kaštieľ vo Fridmane začiatkom 20. storočia, b) hrad Nedeca prestavaný v renesančnom duchu, c) zrúcaniny Plavečského hradu, renesančne prestavaného začiatkom 17. storočia (kresba Viktor Miškovský)*. Zdroj: archív autorky.
- Obr. 36 *Kaštieľ vo Fričovciach: a) pred druhou svetovou vojnou a b) dnes*. Foto: a) archív autorky. Foto: b) Zuzana Čovanová Janošíková.
- Obr. 37 *Levoča: radnica*. Foto: a) – b) Zuzana Čovanová Janošíková.
- Obr. 38 *Kežmarok: radnica*. Foto: a) – c) Zuzana Čovanová Janošíková.

- Obr. 39 *Spišské Vlachy: radnica*. Foto: a) – c) Zuzana Čovanová Janošiková.
- Obr. 40 *Spišské Podhradie: radnica*. Foto: a) – c) Zuzana Čovanová Janošiková.
- Obr. 41 *Podolíneec: hrad*. Foto hore: Naďa Ráčová [Labancová]. Zdroj: *Pijarzy : Piaristi : Pietas et Litterae...*, s. 148, č. kat. V/4: Podoliniec. Foto v strede a dole: Zuzana Čovanová Janošiková.
- Obr. 42 *Kežmarok: kostol a zvonica*. Zdroj vľavo hore: archív autorky. Foto v strede a dole: Zuzana Čovanová Janošiková.
- Obr. 43 *Spišské zvonice*. Foto: a) – d) Zuzana Čovanová Janošiková.
- Obr. 44 *Levoča: dom č. 43*: Foto: a) – c) Zuzana Čovanová Janošiková.
- Obr. 45 *Levoča: dom č. 32*: Foto: a) – d) Zuzana Čovanová Janošiková.
- Obr. 46 *Kostol svätého Jakuba Levoča: náhrobok Jána II. Turzu*. Foto: Zuzana Čovanová Janošiková.
- Obr. 47 *Kostol svätého Jakuba Levoča: náhrobok Jána V. Turzu*. Foto: Zuzana Čovanová Janošiková.
- Obr. 48 *Kostol svätého Jakuba Levoča: náhrobok Alexia Turzu*. Foto: Zuzana Čovanová Janošiková.
- Obr. 49 *Kostol svätého Kríža Kežmarok: tumba Zuzany Dóciovej*. Foto: Zuzana Čovanová Janošiková.
- Obr. 50 *Kostol Očisťovania Panny Márie v Slovenskej Vsi: náhrobok Juraja zo Šváboviec*. Foto: Zuzana Čovanová Janošiková.
- Obr. 51 *Kostol svätých Filipa a Jakuba v Toporci: náhrobok Martina a Eliáša z Hrhova*. Foto: Zuzana Čovanová Janošiková.
- Obr. 52 *Kostol svätého Jakuba Levoča: náhrobok Krištofa III. Turzu*. Foto: Zuzana Čovanová Janošiková.
- Obr. 53 *Kostol svätého Jakuba Levoča: sepulkrália Juraja Engelharta*. Foto: Zuzana Čovanová Janošiková.
- Obr. 54 *Katedrála svätého Martina v Spišskej Kapitule: náhrobok Martina Petheho de Hetes*. Foto: Zuzana Čovanová Janošiková.
- Obr. 55 *Kostol svätého Jakuba Levoča: náhrobok Martina Urbanoviča a jeho rodiny*. Foto: a) – c) Zuzana Čovanová Janošiková.
- Obr. 56 *Hrad Stará Lubovňa: epitaf Anny Kížikovej a jej manžela Štefana*. Foto: a) – c) Zuzana Čovanová Janošiková.
- Obr. 57 *Spišská Sobota: námestie*. Foto: Ana Maria Gruia.
- Obr. 58 a) – d) *Žehra: Kostol svätého Ducha – interiér*, e) *Spišská Kapitula*. Foto: a) Michal Slivka. Foto: b) Katarína Chmelinová. Foto: c) – d) Archív PÚ SR. Foto: e) Naďa Ráčová [Labancová].
- Obr. 59 *Kostol svätého Jakuba Levoča: Pavol Gross st.: Epitaf Mikuláša Haina, po roku 1659*. Foto: Katarína Chmelinová.
- Obr. 60 *Dúbrava: bočný Oltár proroka Daniela, rok 1676*. Foto: Katarína Chmelinová Zdroj: Východoslovenské múzeum (ďalej VSM) Košice.
- Obr. 61 a) Pavol Gross st.: *Alegórie Stálosti a Viery*, tretia štvrtina 17. storočia (Rímsko-katolícky farský úrad Kežmarok), b) *detail alegórie Viery*. Foto: a) – b) Katarína Chmelinová.
- Obr. 62 *Levoča: bývalý kláštor minoritov, Engelholmova dielňa, rok 1695*. Foto: Archív PÚ SR.
- Obr. 63 a) NEZNÁMI AUTORI : *Oltár svätého Kríža* (Kostol svätého Martina, Spišská Kapitula), rok 1629, b) *detail obrazu z predely oltára*. Foto: a) – b) Katarína Chmelinová.
- Obr. 64 NEZNÁMY REZBÁR : *Detail anjelskej hlavičky z lavice* (Kostol svätého Martina, Spišská Kapitula), rok 1615. Foto: Katarína Chmelinová.
- Obr. 65 MAJSTER PREMENENIA A DIELŇA: *Hlavný oltár Ukrižovania* (kaplnka Kežmarského hradu), rok 1658. Foto: archív autorky.
- Obr. 66 NEZNÁMI AUTORI : *Hlavný oltár Panny Márie*, rok 1723 so sochou z druhej polovice 14. storočia (Kostol Panny Márie v Podolínci). Foto: Katarína Chmelinová.
- Obr. 67 *Kostol svätého Bartolomeja Nedeca*: a) *celkový pohľad*, b) NEZNÁMI AUTORI : *barokový interiér kostola*, 18. storočie, c) NEZNÁMY SOCHÁR : *detail anjelskej karyatídy z hlavného oltára*, začiatok 18. storočia. Foto: a) – c) Katarína Chmelinová.
- Obr. 68 *Kostol Nanebovzatia Panny Márie v Lubicí*: a) *celkový pohľad*, b) NEZNÁMY SOCHÁR : *hlavný Oltár Panny Márie so sochou Majstra Pavla z Levoče*, začiatok 18. storočia. Foto: a) – b) Katarína Chmelinová.
- Obr. 69 *Kostol Nanebovzatia Panny MárieĽ, Lubica*. NEZNÁMY REZBÁR : a) *svätá Anna*, b) *svätý Joachim*, začiatok 18. storočia. Foto: a) – b) Katarína Chmelinová.
- Obr. 70 *Kežmarok: Evanjelický kostol*: a) *celkový pohľad*, b) Johann LERCH : *Oltár Ukrižovania*, roky 1717 – 1727, c) *levočský maliar MAYER: detail maliarskej výzdoby*, rok 1718, d) KEŽMARSKÁ REZBÁRSKA DIELŇA: *patronátna*

- lavica, okolo roku, rok 1750. Foto: a) Martin Homza. Foto: b) – d) Štefan Péchy.
- Obr. 71 Johann GOTTLIEB KRAMER : a) Marek Horvát-Stančík ako 6 ročný, rok 1739 a b) TENŽE : Klára Horvát-Stančíková ako 6 ročná, rok 1745 (?). Zdroj: a) – b) SNG Bratislava.
- Obr. 72 NEZNÁMY MALIAR : Nanebovzatie Panny Márie na drevenom strope farského Kostola svätého Kvirina. Nižné Lapše, rok 1714. Foto: Katarína Chmelinová.
- Obr. 73 Ukážky mariánskych stĺpov NEZNÁMYCH SOCHÁROV v mestách patriacich do poľského zálohu: a) Spišská Sobota, rok 1689, b) Spišské Podhradie, rok 1726, c) Lubica, rok 1726, d) Spišské Vlchy, rok 1728. Foto: a) – d) Ivana Labancová.
- Obr. 74 Červený Kláštor: a) celkový pohľad, b) kamaldulský Kostol svätého Antona pustovníka, c) Dionýz REISSMAYER a DIELŇA : Architektúra hlavného oltára, rok 1748, d) Dionýz REISSMAYER : Nepoškvrnená Panna Mária z hlavného oltára, e) TENŽE : reliéf s motívom Jakobovho sna, f) svätý Štefan kráľ. Foto: a – c) Naďa Rácová [Labancová]. Foto: d) – f): Katarína Chmelinová.
- Obr. 75 Kláštor piaristov v Podolínci: a) celkový pohľad, b) – c) NEZNÁMY MALIAR (Imrich JAGUŠIČ?) : Detail freskovej výzdoby kláštorného kostola, šesťdesiate – sedemdesiate roky 18. storočia. Zdroj: a) archív Františka Žifčáka. Foto: b) a c) Archív PÚ SR.
- Obr. 76 Kostol svätého Jána Krstiteľa, Spišské Vlchy: a) celkový pohľad, b) Dionýz REISSMAYER : Hlavný oltár Krstu Krista, záver päťdesiatych rokov 18. storočia. Obraz: L. TÁRY : Pokrstenie Krista Jánom Krstiteľom v Jordáne, rok 1927. Foto: Katarína Chmelinová.
- Obr. 77 Dionýz REISSMAYER a DIELŇA : sochárska výzdoba Kostola svätého Jána Krstiteľa, Spišské Vlchy: a) svätý Hieronym z bočného oltára, b) svätý Štefan kráľ z hlavného oltára, c) Archanjel Gabriel z oltára Immaculaty, d) svätý Joachim z chórovej lavice. Foto: a) – d) Katarína Chmelinová.
- Obr. 78 Jozef HARTMANN : Návrh oltára, roky 1750 – 1755. Foto: SNA Bratislava.
- Obr. 79 Kostol svätej Margity Antiochijskej vo Švedlári: a) celkový pohľad, b) detail Immaculaty. Foto: a) Patrik Dubovský, b) Archív PÚ SR.
- Obr. 80 Kostol svätého Ducha v Levoči: a) barokový interiér, b) – d) Andrej Ignác TRTINA : Fresková výzdoba kostola, roky 1758 – 1765. Foto: a) – d) Katarína Chmelinová a Štefan Péchy.
- Obr. 81 Kostol svätého Ducha v Levoči – a) Johann FEEG a Jozef LERCH : bočný Oltár svätého Antona, roky 1778 – 1780, b) a d) Johann FEEG : anjeli z nadstavca bočného Oltára svätého Františka, roky 1778 – 1780, c) Johann FEEG : svätá Alžbeta Uhorská, bočný Oltár svätého Františka, roky 1778 – 1780. Foto: a) – d) Katarína Chmelinová.
- Obr. 82 Johann FEEG : svätá Anna, bočný Oltár Immaculaty (Kostol svätého Petra a Pavla Vyšné Lapše), rok 1778. Foto: Katarína Chmelinová.
- Obr. 83 Kostol svätého Sebastiána a Ružencovej Panny Márie v Jurgove: a) celkový pohľad, b) Johann FEEG : svätý Ján Nepomucký z bočného Oltára svätého Mikuláša, c) TENŽE : detail svätého Petra z hlavného oltára, d) TENŽE : svätý Jozef z bočného oltára, sedemdesiate roky 18. storočia. Foto: a) – c) Katarína Chmelinová.
- Obr. 84 Imrich JAGUŠIČ : Svätá Rodina z nadstavca bočného Oltára Panny Márie, Jurgov, sedemdesiate roky 18. storočia. Foto: Katarína Chmelinová.
- Obr. 85 Imrich JAGUŠIČ : a) svätý Ambróz, b) svätý Augustín, sedemdesiate – osemdesiate roky 18. storočia. Foto: Katarína Chmelinová
- Obr. 86 Bývalý kostol pavlínov v Kežmarku: celkový pohľad a Johann FEEG : svätá Anna Samotretia. Foto kostola: Veronika Kucharská. Foto svätej Anny: Katarína Chmelinová.
- Obr. 87 Imrich JAGUŠIČ : svätý Jozef s Ježiškom (bývalý kostol pavlínov v Kežmarku), sedemdesiate roky 18. storočia. Foto: Katarína Chmelinová.
- Obr. 88 Kostol svätého Serváca vo Vrbove: a) celkový pohľad, b) hlavný oltár, c) NEZNÁMY AUTOR : neskororokoková štuková výzdoba gotickej klenby kostola, rok 1772. Foto: a) – c) Martin Homza.
- Obr. 89 Ján SILÁŠI : zlatnícke práce – a) monštrancia z Levoče, b) detail monštrancie z Vrbova, c) kalich z Levoče, d) detail emailu s motívom požiaru Levoče. Foto: a) – d) Štefan Péchy.
- Obr. 90 Ján SILÁŠI : Levočský kalich z roku 1777 s detailami. Foto: Archív PÚ SR.
- Obr. 91 Detail záverečnej strany testamentu zlatníka Jána Silášiho. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, rok 1774.

Umenie 19. storočia na Spiši : Portrét a krajinomalba spišských maliarov (Katarína Beňová)

- Obr. 92 Ján DONÁT : Portrét Františka Kazinczyho, rok 1812. Foto: Magyar Nemzeti Galéria (ďalej MNG), Budapešť.
- Obr. 93 Ján Jakub STUNDER : a) autoportrét, b) portrét manželky, okolo roku 1800. Foto: a) – b) MNG, Budapešť.

- Obr. 94 Ján Jakub STUNDER : Portrét grófký Čákiovej, rok 1799, in: Grigorij OSTROVSKIJ : *Mányokitól Aba Novákig : Magyar képzőművészet a Szovjetunió múzeumaiban*. Budapest 1988, s. 52, kat. č. 347, repr. č. 19.
- Obr. 95 Ján Jakub STUNDER : Portrét grófa Emanuela Čákiho, rok 1799. Foto: MNM, Budapest.
- Obr. 96 Ján Jakub STUNDER : Portrét grófa Hadika ako portrétuje umelca Stundera, okolo roku 1800. Foto: SNG, Bratislava.
- Obr. 97 Ján Juraj LUMNITZER : *Podobizeň neznámej dámy v atlasovom živôtku*, rok 1805. Foto: MNG, Budapest.
- Obr. 98 Ján ROMBAUER : a) dáma v červenom kabátiku a b) muž v klobúku, rok 1802. Foto: Šarišská galéria, Prešov.
- Obr. 99 Ján ROMBAUER : *Chlapec s mydlovými bublinami*, rok 1803. Foto: Múzeum Spiša – Spišská Nová Ves. Kaštieľ Markušovce.
- Obr. 100 Ján ROMBAUER : *Portrét Teodora Čákiho ako chlapca s kalamárom*, rok 1804. Foto: Pavol Breier. Zdroj: Súkromný majetok.
- Obr. 101 Ján ROMBAUER : *Pohľad na sídlo Emanuela Čákiho v Hodkovciach a prilahlý park*, rok 1803. Foto: MNM, Budapest.
- Obr. 102 Ján ROMBAUER : *Portrét muža sediaceho v krajine*, rok 1804. Foto: Východoslovenská galéria (ďalej VSG), Košice
- Obr. 103 Ján Jakub STUNDER : *Portrét mladého Jozefa Czauczika*. Foto: Nagyházi aukčný dom, Budapest.
- Obr. 104 Jozef CZAUCZIK : *Portrét mladej Zuzany Steinhauszovej*, okolo roku 1810 – 1815. Foto: Judit Virág Galéria, 46. aukcia, kat. č. 23, Budapest.
- Obr. 105 Jozef CZAUCZIK : *Ondrej Probstner a jeho manželka Mária, rodená Horvátová*, 1815, in: Anna PETROVÁ-PLESKOTOVÁ : *K počiatkom realizmu v slovenskom maliarstve*, s. 26 – 27, č. 40 – 41.
- Obr. 106 Jozef CZAUCZIK : *Podobizeň mladíka*, in: Szent György Céh aukcia, Budapešť 1911.
- Obr. 107 Jozef CZAUCZIK : *Pohľad na Rochusovu stôlu v Rudňanoch*, rok 1815. Foto: Slovenské technické múzeum, Košice.
- Obr. 108 Jozef CZAUCZIK a Ján Jakub MÜLLER : Portrét Karola Emanuela Pulszkého, okolo roku 1815, in: Katarína BEŇOVÁ a Marta HERUCOVÁ : Katalóg diel Jána Jakuba Müllera, in: *Acta Musaei Scepusiensis 2010 – 2011*, ed.: Mária Novotná. Levoča 2012, s. 55, kat. č. 11.
- Obr. 109 Jozef CZAUCZIK : *Obraz mladej rybárky*, rok 1818. Foto: Galéria umelcov Spiša, Spišská Nová Ves.
- Obr. 110 Jozef CZAUCZIK : *Trojica bratov*, rok 1828. Foto: MNG, Budapest.
- Obr. 111 Jozef CZAUCZIK : *Portrét spišského podžupana Ludovíta Almášiho*, rok 1825. Foto: MNG, Budapest.
- Obr. 112 Jozef CZAUCZIK : *Portrét administrátora 16. spišských miest baróna Imricha Fischera s podobizňou Imricha Horváta-Stančiča*, rok 1830. Foto: SNG, Bratislava.
- Obr. 113 Erasmus SCHRÖTT : *Kláštorskisko*, okolo roku 1800. Foto: VSM, Košice.
- Obr. 114 Ján Jakub MÜLLER : a) *Talianska sopka Vezuv*, okolo roku 1817, b) *Spišský hrad*, okolo 1816. Foto: a) a b) SNG, Bratislava.
- Obr. 115 Ján Jakub MÜLLER : *Pohľad na štôľňu L. Hampla v Slovinkách*, rok 1815, b) *Ruiny kartuziánskeho kláštora na Lapis Refugii (Kláštorskisko)*, rok 1826. Foto: a) Katarína BEŇOVÁ a Marta HERUCOVÁ : Katalóg diel Jána Jakuba Müllera, s. 55, kat. č. 10, b) Katarína BEŇOVÁ a Marta HERUCOVÁ : Katalóg diel Jána Jakuba Müllera, s. 58, kat. č. 27.
- Obr. 116 Ján Jakub MÜLLER : *Štrbské pleso*, rok 1816. Foto: VSM, Košice.
- Obr. 117 Ján Jakub MÜLLER : *Spišská Kapitula*, rok 1815. Foto: SNM – Spišské múzeum, Levoča.
- Obr. 118 Karol MARKO st. : *Zimná krajina*, rok 1820. Foto: VSG, Košice.
- Obr. 119 Karol TIBELY : *Portrét detí z rodiny Príhradných*, rok 1848. Zdroj: Anna PETROVÁ-PLESKOTOVÁ : *K počiatkom realizmu v slovenskom maliarstve*, č. 104.
- Obr. 120 Karol TIBELY : *Portrét Žigmunda Tibelyho a jeho manželky Augusty*, okolo roku 1849. Foto: SNG, Bratislava.
- Obr. 121 Karol TIBELY : *Tatranská krajina s figurálnou štafážou*, rok 1855. Foto: VSG, Košice.
- Obr. 122 Karol TIBELY : *Starý Smokovec*. Foto: SNG, Bratislava.
- Obr. 123 Titus SZENT-ISTVÁNYI : *Popradské pleso*, rok 1886. Foto: VSG, Košice.
- Obr. 124 Titus SZENT-ISTVÁNYI : *Autoportrét*. Foto: VSG, Košice.
- Obr. 125 Titus SZENT-ISTVÁNYI : *Portrét neznámej ženy v krajine*. Foto: VSG, Košice.
- Obr. 126 Teodor BOEMM : *Portrét muža*, okolo roku 1850. Foto: SNG, Bratislava.
- Obr. 127 Teodor BOEMM : *Portrét mladého muža s briadkou*, okolo roku 1865. Foto: VSG, Košice.
- Obr. 128 Teodor BOEMM : *Krajina od Dunajca*. Zdroj: Anna PETROVÁ-PLESKOTOVÁ : *K počiatkom realizmu v slovenskom maliarstve*, č. 110.
- Obr. 129 Július GULDENFINGER : *Šarišský hrad*, rok 1876, Zdroj: MNG, Budapest.
- Obr. 130 Ritta BOEMMOVÁ : *Interiér*, okolo roku 1900. Foto: SNG, Bratislava.

- Obr. 131 Ladislav MEDŇANSKÝ : *Tatry pred búrkou*, okolo roku 1880. Foto: SNG, Bratislava.
- Obr. 132 Ladislav MEDŇANSKÝ : *Tatranská krajina*, okolo roku 1890. Foto: SNG, Bratislava.
- Obr. 133 Ladislav MEDŇANSKÝ : *Nešťastie*, okolo roku 1880. Foto: SNG, Bratislava.
- Obr. 134 Ladislav MEDŇANSKÝ : *Čítajúci, Barón Eduard Medňanský*, okolo roku 1895. Foto: SNG, Bratislava.
- Obr. 135 Ferdinand KATONA : *Portrét Mariany a Margity Czobelových*, okolo roku 1900. Foto: SNG, Bratislava.
- Obr. 136 Ferdinand KATONA : *Strážky*, okolo roku 1900. Foto: SNG, Bratislava.
- Sakrálne umenie na Spiši v 19. storočí**
(Marta Herucová)
- Obr. 137 Friedrich August BRAND – pripísané : *Apoteóza svätého Karola Boromejského*, (Spišská Kapitula) okolo 1776. Foto: Mária Novotná.
- Obr. 138 *Spišská Kapitula*. Foto: Archív PÚ SR 1923.
- Obr. 139 *Kostol svätého Juraja* (Spišská Sobota). Matej KÖBLING (oltár) a Imrich JAGUŠIČ : (obrazy) – *Oltár svätého Jozefa*, roky 1777 – 1780. Foto: Archív PÚ SR.
- Obr. 140 *Kostol svätých Šimona a Júdu* (Vydrník). Dominik KINDERMANN : a) *Martýrium apoštolov svätých Šimona a Júdu*, b) *Svätý Ján Nepomucký*, c) *Nanebovzatie Panny Márie*, okolo roku 1800. Foto: a) – c) Mária Novotná.
- Obr. 141 Friedrich Heinrich FÜGER : *Oltár svätej Kataríny Alexandrijskej* (Smolník), rok 1805. Foto: Archív PÚ SR.
- Obr. 142 Jozef CZAUCZIK : *Zoslanie svätého Ducha* (Kostol svätého Ducha, Levoča, obraz hlavného oltára), rok 1811. Foto: Igor Bobák.
- Obr. 143 Jozef LERCH : *Svätý Ján Nepomucký na katafalku* (Markušovce), rok 1817. Foto: Mária Novotná.
- Obr. 144 a) NEZNÁMY AUTOR : *Svätý Vendelín* (Kostol svätej Márie Magdalény, Jablonov), b) *Svätý Vendelín, dobový svätý obrázok z Bavorska*, súkromný majetok. Foto: a) Archív PÚ SR. Zdroj: b) archív autorky.
- Obr. 145 Guido RENI : *Panna Mária Assumpta* (Mníchov), prvá polovica 17. storočia. Zdroj: www.lettereadiouomo.com/madre_della_assunzione.htm.
- Obr. 146 Jozef CZAUCZIK : *Panna Mária Assumpta* (s krypto-portrétom Zuzany Steinhausovej), (Kostol Nanebovzatia Panny Márie, Ľubica), rok 1828. Zdroj: www.farnostlubica.sk/userfiles/images/obrazky-sem/oltar-obraz.png.
- Obr. 147 Jozef CZAUCZIK : *Svätý Ján Nepomucký* (Kostol svätej Heleny, Arnutovce), rok 1841. Foto: Mária Novotná.
- Obr. 148 a) Jozef CZAUCZIK : *Svätý Bartolomej apoštol* (štúdia, Levoča) okolo roku 1845, b) *obraz hlavného oltára* (Hniezdne). Foto: a) – b) Mária Novotná.
- Obr. 149 a) Jozef CZAUCZIK : *Svätý Ján apoštol* (Levoča), rok 1846, b) *obraz hlavného oltára pre kostol v Krompachoch* (Košice). Foto: a) Mária Novotná. Foto: b) Foto: Gabriel Bodnár. Zdroj: VSM, Košice.
- Obr. 150 a) José de RIBERA : *Martýrium svätého Bartolomeja*, lept zo začiatku 17. storočia, b) Jozef CZAUCZIK : *Martýrium svätého Bartolomeja*, detail obrazu svätca (dnes v Kostole svätého Bartolomeja Apoštola, v Hniezdom). Zdroj: a) [www.zeno.org/Kunstwerke/B/Ribera,+José+de:+Martyrium+des+Hl.+Bartholomäus+\[2\]](http://www.zeno.org/Kunstwerke/B/Ribera,+José+de:+Martyrium+des+Hl.+Bartholomäus+[2]). Foto: b) Mária Novotná.
- Obr. 151 a) NEZNÁMY AUTOR : *Atentát na svätého Karla Boromejského*, ilustrácia, detail, b) Jozef CZAUCZIK : *Atentát na svätého Karla Boromejského* (Levoča), rok 1847. Zdroj: a) archív autorky. Foto: b) Mária Novotná.
- Obr. 152 a) NEZNÁMY AUTOR : *Svätá Agnesa Rímska* (z Ruskoviec-Kežmarku), okolo roku 1850, oltárny obraz, b) JOSEPH LEUDNER : *Svätá Agnesa Rímska*, rytina, súkromný majetok. Foto: a) Múzeum Kežmarok. Foto: b) Marta Herucová.
- Obr. 153 a) Bartolomé Esteban MURILLO : *Panna Mária Immaculata*, koniec 17. storočia, b) NEZNÁMY AUTOR : *Panna Mária Immaculata* (Obraz hlavného oltára, Kostol Nepoškvrneného počatia Panny Márie, Spišská Nová Ves), rok 1856. Zdroj: a) www.wikiart.org/en/bartolome-esteban-murillo/immaculate-conception-of-the-escorial. Foto: b) Mária Novotná.
- Obr. 154 a) Giovanni Battista PITTONI : *Svätá Alžbeta Portugalská rozdáva almužny*, druhá tretina 18. storočia, b) Maximilián RAČKAY : *Svätá Alžbeta Uhorská rozdáva chlieb chudobným* (Kostol svätej Alžbety, Kravany), 1857. Zdroj: a) [www.zeno.org/Kunstwerke/B/Pittoni,%20Giambattista:%20Almosenspende%20der%20Hl.%20Elisabeth%20\[1\]](http://www.zeno.org/Kunstwerke/B/Pittoni,%20Giambattista:%20Almosenspende%20der%20Hl.%20Elisabeth%20[1]). Foto: b) Archív PÚ SR.
- Obr. 155 a) Vojtech KLIMKOVIČ : *Svätá Katarína Alexandrijská* – celok (kaplnka v Rolovej Hute, Levoča), b) *detail so signatúrou autora a dátumom vyhotovenia* 1862. Foto: a) – b) Mária Novotná.
- Obr. 156 a) Anton van DYCK : *Bolestná Panna Mária*, detail obrazu Ukrižovanie Krista zo 17. storočia (Paríž), b) Teodor BOEMM : *Bolestná Panna Mária* (obraz bočného oltára, Kostol

- svätého Ducha, Levoča), rok 1868. Zdroj:
a) archív autorky. Foto: b) Mária Novotná.
- Obr. 157 Jozef Božetěch KLEMENS : *Svätý Ján apoštol* (Martin a Bratislava), prípravná kresba a olejomaľba z roku 1874. Foto: a) SNG. Foto: b) Literárne múzeum SNK, Martin.
- Obr. 158 Gustáv Adolf WEISZ : *Svätý Ján apoštol* – a) *líc*, b) *rub* a c) *monogram* (pre Kostol svätého Kríža v Kežmarku), po roku 1868. Foto: a) – c) Oblastný reštaurátorský ateliér (ďalej ORA) v Levoči.
- Obr. 159 Felix DABERTO a Jozef HANULA : *Výmal'ba klenby presbytéria* (Kostol svätého Martina, Spišská Kapitula), rok 1888. Foto: Mária Novotná.
- Obr. 160 Felix DABERTO : *Neogotická architektúra gotického Oltára svätého Štefana a Imricha* (Kostol svätého Štefana kráľa, Matejovce), rok 1882. Foto: Mária Novotná a Ján Voško.
- Obr. 161 Ján MARSCHALCO : *Apokalyptický anjel* (Evanjelický cintorín v Levoči), rok 1869. Stav pred reštaurovaním (*in situ*). Foto: Štefan Péchy.
- Obr. 162 Nándor RÁKOSI : *Svätá Juliana Falconieri* (Kaplnka svätej Juliany Falconieri, Ordzovany), rok 1874. Foto: Archív SNM – Spišské múzeum v Levoči.
- Obr. 163 Viktor MADARÁSZ : *Svätá Ludmila so svätým Václavom sa starajú o chudobných* (obraz hlavného oltára, Prakovce), rok 1882. Foto: Igor a Mária Bobákovci.
- Obr. 164 a) Julius SCHNORR VON CAROLSFELD : *Kristus a Samaritánka*, rok 1860, ako b) *predloha oltárneho obrazu* Karola JAKOBEYHO v evanjelickom kostole v Gelnici, rok 1887. Zdroj: a) www.hansgruener.de/pictures/glaube/bb_282_02.jpg. Foto: b) Eva Šmelková. Zdroj: Krajský pamiatkový úrad, Košice.
- Obr. 165 a) Gustave DORÉ : *Krst Krista*, drevoryt, ilustrácia z Biblie vydanej v roku 1866, b) Adolf SPRINGER : *Krst Krista* (kostol v Uloži, Levoča), rok 1883. Zdroj: a) www.jrdkirk.com/wp-content/uploads/2010/04/Gustave-Dore-The_Baptism_of_Jesus.jpg. Foto: b) Mária Novotná.
- Obr. 166 Antal TÁHI : *Zmŕtvychvstanie Krista* (s kryptoportrétom umelca), (oltárny obraz, kostolík na Evanjelickom cintoríne, Levoča). Foto: Mária Novotná.
- Obr. 167 Július ŠTETKA : *Kristus a Samaritánka* (oltárny obraz v evanjelickom kostole v Matejovciach), rok 1887, a) *celok* a b) *detail s dedikačným nápisom*. Foto: a) – b) Mária Novotná.
- Obr. 168 Jozef HANULA : *Svätá Katarína Alexandrijská* (obraz hlavného oltára, Spišský Hrušov), rok 1900. Foto: Magdaléna Janovská.
- Obr. 169 Firma Alajosa OBERBAUERA : a) *Panna Mária Immaculata* (podľa zjavenia Catharine Lauboré) a b) *detail s firemnou tabuľou* (Kostol Nepoškvrneného počatia Panny Márie, Harichovce), pred rokom 1883. Foto: a) – b) Mária Novotná.
- Obr. 170 a) Otto STEHLO (návrh) a b) RÉTAY, BENEDEK és HÖLZEL (realizácia) a Gejza UDVARY (tabuľové maľby) : *Oltár Smrti Panny Márie* (v strede s gotickou tabuľovou maľbou, Pohrebna kaplnka v Spišskom Štvrtku), rok 1899. Zdroj: a) Kulturális Örökségvédelmi Hivatal. Foto: b) – c) Mária Novotná.
- Obr. 171 Dominik DEMETZ : a) *detail sochy svätej Alžbety Uhorskej* (kryptoportrét Alžbety Rakúskej), b) *pravý bočný oltár svätej Alžbety Uhorskej* (Gelnica). Foto: Igor a Mária Bobákovci.
- Obr. 172 Ferdinand PRINOTH : a) *Hlavný Oltár Panny Márie z Mariánskej hory v Levoči*, b) *značenie z roku 1915*. Foto: a) – b) Mária Novotná.
- Obr. 173 Ferdinand PRINOTH : a) *Lavý bočný Oltár Najsvätejšieho Srdca Ježišovho z Mariánskej hory v Levoči* a b) *detail*, rok 1915. Foto: a) – b) Mária Novotná.

Časť 7 Materiálna kultúra Spiša v rokoch 1526 – 1918 (Miroslav Lacko)

- Obr. 1 *Smolník: celkový pohľad, v pozadí Smolnícka Huta*. Foto: Stanislav Šiliga.
- Obr. 2 *Gelnica: celkový pohľad a pohľad na radnicu s tak zvaným Vinným domom*. Foto: Miroslav Lacko.
- Obr. 3 Juraj WERNHER : *Hypomnematum de aquis in Scepusio admirandis*. [Basilej ?] 1548.
- Obr. 4 *Spišská Nová Ves: celkový pohľad*. Foto: Martin Homza.
- Obr. 5 *Nálepovo a Švedlár*. Foto: Patrik Dubovský.
- Obr. 6 *Mníšek nad Hnilcom*. Foto: Martin Homza.
- Obr. 7 Daniel SPEER : *Ungarischer Oder Dacianischer Simplicissimus, Vorstellend Seinen wunderlichen Lebens-Lauff, Und Sonderliche Begebenheiten gethaner Räisen...* [s.l.] 1684. Zdroj: <http://diglib.uibk.ac.at/download/pdf/316029?name=Ungarischer%20Oder%20Dacianischer%20Simplicissimus%20Vorstellend%20Seinen%20wunderlichen%20Leb>.
- Obr. 8 *Maximiliánov banský poriadok* (slovenský preklad z roku 1703). Zdroj: Peter ZÁMORA a kol.: *Dejiny baníctva na Slovensku*, vol. 1 : *Využívanie nerastných surovín, ťažba rúd*,

- vybraných nerudných surovín a výroba kovov na území Slovenska od počiatkov do roku 1945.* Košice 2003, s. 45.
- Obr. 9 *Ukážka z najstaršieho zachovaného protokolu Banského súdu v Gelnici.* Foto: Miroslav Lacko. Zdroj: Štátny ústredný bankský archív v Banskej Štiavnici, fond Banský súd v Gelnici, inv. 1.
- Obr. 10 *Smolník v roku 1748.* Foto: Miroslav Lacko. Zdroj: Štátny ústredný bankský archív v Banskej Štiavnici, fond Hlavný komorskogrófsky úrad v Banskej Štiavnici – Mapy a plány VI, inv. č. 130.
- Obr. 11 *Výjav z bankských prác na prehľadnej mape baní v Smolníku z roku 1748.* Foto: Miroslav Lacko. Zdroj: Štátny ústredný bankský archív v Banskej Štiavnici, fond Hlavný komorskogrófsky úrad v Banskej Štiavnici – Mapy a plány VI, inv. č. 130.
- Obr. 12 *Pohľad na smolnícke námestie z veže kostola.* Foto: Miroslav Lacko.
- Obr. 13 *Meštiansky dom v Smolníku.* Zdroj: archív Františka Žifčáka.
- Obr. 14 *Objekt správy štátneho mediarskeho podniku a inšpektorského úradu (súčasný stav).* Foto: Miroslav Lacko.
- Obr. 15 ANONYM : *Každodenná práca baníkov na nástennej maľbe v Probstnerovskej kúrii v Levoči.* Foto: Magdaléna Janovská.
- Obr. 16 *Detaily z banskej mapy Smolníka z roku 1748:* a) čerpanie bankských vôd, b) výjavy z hutníckej práce, c) úprava rúd, d) povrchové objekty baní v Smolníku. Foto: Miroslav Lacko. Zdroj: Štátny ústredný bankský archív v Banskej Štiavnici, fond Hlavný komorskogrófsky úrad v Banskej Štiavnici – Mapy a plány VI, inv. č. 130.
- Obr. 17 *Titulný list z diela Zrkadlo banského sudcu – Multz von Walda, rok 1747.* Foto: Martin Lacko. Zdroj: Archív Technickej univerzity v Miškovci – Miskolci Egyetem Levéltára – Selmeci Múemlékkönyvtár (Maďarsko), SM IV/113; L 4940/2: Berg-Richter Spiegel.
- Obr. 18 *Alegória bankských vied podľa Multza von Walda.* Foto: Martin Lacko. Zdroj: Archív Technickej univerzity v Miškovci – Miskolci Egyetem Levéltára – Selmeci Múemlékkönyvtár (Maďarsko), L 4941 – L 4943: Der taugliche, sattsamb unterwiesene, und qualificirte Ober-Berg- und Hütten-Beamte. Allen und jeden redlichen liebhabeten der wahren Berg- und Hütten-Kunst zur Überlegung unterworffen von G. E. M. D. W.
- Obr. 19 *Prijem urbury zo zálohovaného mesta Spišská Nová Ves pre poľského kráľa v rokoch 1746 – 1752.* Foto: Martin Homza. Zdroj: Biblioteka Czartoryskich : Archiwum i zbiór rękopisów, rukopis 848 IV, fol. 657.
- Obr. 20 *Dobové kresby zachytávajúce každodenný život ľudí spojených s banskou činnosťou.* Foto: Martin Homza. Zdroj: Banícke múzeum Gelnica.
- Obr. 21 *Plán a realizácia baníckeho domu v Gelnici z konca 18. storočia:* a) dobový nákres, b) stav k dnešnému dňu a c) remeselne náročný detail kovania z brány s vročením do roku 1790. Foto: a) – c) Martin Homza. Zdroj: Banícke múzeum Gelnica.
- Obr. 22 *Podpis Andreja Probstnera st. a jeho osobná pečat' pred udelením šľachtického titulu.* Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, SŽ, súd. 300/1832.
- Obr. 23 *Erb Probstnerovcov (udelený v roku 1833).* Foto: Alena Kredatusová. Zdroj: Alena KREDATUSOVÁ : *Probstnerovci z Novej Ľubovne a Jakubian : Dejiny a genealógia rodu do roku 1951.* Levoča 2001. Originál sa nachádza v Libri regii (MOL) č. 2190.
- Obr. 24 *Začiatok slovenskej žiadosti gelnických baníkov magistrátu mesta o zvýšenie platu.* Foto: Martin Homza. Zdroj: ŠA LE, SŽ, rok 1805.
- Obr. 25 *Drevené výplatné znaky Andreja Probstnera st. pre baníkov v Slovinkách.* Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, SŽ, rok 1798.
- Obr. 26 *Projekt medeného hámra v Smolníku, rok 1767.* Zdroj: Peter ZÁMORA a kol.: *Dejiny baníctva na Slovensku 1, s. 83.*
- Obr. 27 *Nákres smolníckej huty z roku 1771 s nápisom Antona Exera, tesárskeho paliera.* Zdroj: Peter ZÁMORA a kol.: *Dejiny baníctva na Slovensku 1, s. 83.*
- Obr. 28 *Uhornianska vodná hrádza dnes.* Foto: Martin Homza.
- Obr. 29 *Pečatidlo Združenia hornouhorských ťažiarov.* Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, Zbierka odtlačkov pečatí.
- Obr. 30 *Pečatidlo Novej Huty pri Spišskej Novej Vsi.* Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, Zbierka odtlačkov pečatí.
- Obr. 31 *Žakarovce:* a) celkový pohľad na obec dnes, b) liatinový štít s označením bane Koloman, c) trasa žakarovskej zubačky, d) rekonštrukcia žakarovskej zubačky, e) Máriahuta – pražiacce pece. Foto: a) Lukáš Jáchim. Foto: b) – e) Martin Homza. Zdroj: b) – e) Banské múzeum Gelnica.
- Obr. 32 *Železnica Hnilčík (Roztoky) – Bindt – Rudňany:* a) celkový pohľad na obec Bindt dnes, b) dobová pohľadnica obce a podniku, c) torzo pražiacce pece, d) torzo železničného mosta

- na zastávke Hnilčík (Roztoky). Foto: a) a c): Miroslav Lacko. Foto: d) Patrik Dubovský. Zdroj: b) archív autora.
- Obr. 33 *Banické pamiatky*: a) *banický dom v Žakarovciach*, b) *banická klopačka v Hnilčíku (Roztoky)*. Foto: Miroslav Lacko.
- Obr. 34 *Banský závod v Smolníku*. Zdroj: archív autora.
- Obr. 35 *Podnik na spracovanie železnej rudy aj v Slovinkách*: a) *súčasný pohľad na Slovinky*, b) *banský závod Pohornádskej železiarskej spoločnosti v Slovinkách na dobovej pohľadnici*, c) *banský závod a úpravňa v Slovinkách začiatkom 20. storočia*, d) *portál starej štólne Ladislav v Slovinkách na dobovej pohľadnici*. Foto: a) Miroslav Lacko. Zdroj: b – d) archív autora.
- Obr. 36 *Kovospracujúci priemyselný podnik v Krompachoch*: a) *súčasný pohľad na Krompachy*, b) *administratívny objekt železiarskeho závodu z roku 1891*, c) *jeden zo zachovaných objektov starej železiarne v lokalite Stará Maša*, d) *areál železiarní Pohornádskej železiarskej spoločnosti v Krompachoch na dobovej pohľadnici*. Zdroj: a) a d) archív autora. Foto: b) – c) Miroslav Lacko.
- Obr. 37 *Železiarsky podnik Čákiovcov v Prakovciach*: a) *súčasný pohľad*, b – c) *železiarska Huta Ľudmila na prelome 19. a 20. storočia*, d) – e) *pohľad na Prakovce s Kostolom svätej Ľudmily začiatkom 20. storočia a dnes*. Foto: a) a e) Jozef Pojďák. Zdroj: b) – d) archív autora.
- Obr. 38 *Štós a jeho fabrika na výrobu nožov*: a) *celkový pohľad na obec v nedávnej minulosti*, b) *začiatkom 20. storočia na dobovej pohľadnici*, c) – d) *Wlaslovičova továreň začiatkom 20. storočia*. Zdroj: a) – d) archív autora.
- Obr. 39 *Podnik na výrobu reťazí v Gelnici, prelom 19. a 20. storočia*. Foto: Martin Homza. Zdroj: Banské múzeum Gelnica.
- Obr. 40 *Matilda Huta a firma Jakobs*: a) *Matilda Huta na dobovej mape*, b) *kresba huty z roku 1847*, c) *súčastou memoriálneho komplexu Jacobsovcov v Matilda Hute bola aj socha baníka (dnes na Baníckom námestí v Gelnici)*, d) *jeden z členov rodiny Jacobs počas prvej svetovej vojny*, e) – f) *zachované nahrobné kamene Jacobsovcov*, g) *detail erb*. Foto a zdroj: a) – g) Jozef Pojďák.

Mapy

- Mapa 1 *Administratívna mapa Spiša Andreja Marka*. Foto: Štefan Péchy. Zdroj: ŠA LE, SŽ, i. č. 3856, rok cca 1780.
- Mapa 2 *Ján Gašpar REITZNER : Mapa chotára Prakoviec, rok 1762*. Foto: Magdaléna Janovská. Zdroj: MM Levoča, nesignované.

Index*

A

- Aachen, D, Nordrhein-Westfalen 338
Abrahamides, Izák, evanjelický superintendent (1610 – 1620) 301, 723, 725
Abrahámovce, SK, okr. Kežmarok 594 – 595, 599, 603, 605, 611, 626, 647, 653, 655, 663, 665, 674, 684, 901
Abrahamovský, kopijnický rod 595
Abrahamovitz, Tomáš, poľský vyslanec 727
Abrahamowicz, Zygmunt 230
Abrányi, Lajos, maliar 912
Acsády, Ignác 191, 223, 236, 349
Aczél, kopijnický rod 595
Acél (Aczél), Ján z Hrabušíc, veliteľ Spišského hradu 261
Adam, Heinrich 527
Adamczyk, Mieczysław Jerzy 287, 469, 499, 516, 518, 547, 749 – 751, 753, 758
Adami, Samuel, zlatník a slobodomurár 878, 883, 920
Adamiová, Alžbeta, manželka J. J. Stundera 920
Adamuv, Pavol 1003, 1005
Adorjan v. Sälard
Aggházy, Mária 843, 858, 860
Agnet, Ján 320
Agricola, Juraj 963
Ahmed, varadínsky paša 225
Ahmed II., osmanský sultán 236
Ahmed Köprülü Paša, veľkovezír 177, 187, 190
Ahmed Sejdi, budínsky paša 172
Achacius, reformačný kazateľ v Košiciach 712
Akai, kopijnický rod 595
Akvinský, Tomáš, cirkevný učiteľ 314
Alaghy, Melichar (Melchior), povstalecký generál 147
Alauda, Bartolomej, levočský vyslanec 647
Alauda, Jozef, levočský vyslanec 161
Alauda, Jozef Albert, katolícky farár v Lechnici (1519) 851
Alauda, Kristián, maliar 876
Alba Iulia (Julov Belehrad, Gyulafehérvár, Karlsburg), RO, Alba, Transilvania 72 – 73, 75, 84, 92, 151, 159, 171, 371, 374 – 376, 610, 612, 622, 734, 831
Albrecht Habsburský, arciknieža 506
Albrecht Habsbursko-lotrinský, arcivojvoda 991 – 994
Albrechtovič, kopijnický rod 595
Aleppo (Halab), SIR 88
Alexius od Svätého Jozefa, piarista v Podolínci 751
Alexander, richtár Starej Lubovne 585
Alexander VI., pápež 808
Alexander, Vojtech 513 – 514, 525, 530
Alfonz XIII., španielsky kráľ 523
Ali, belehradský paša 173
Almáši (Almassy), Ignác, veliteľ sabinovskej posádky 346
Almáši, Ludovít, spišský podžupan 892
Almaşu Mare (Jablonov, Nagyalmás, Groß-Obstdorf), RO, Alba 154
Alt, Jakub 901 – 902, 906
Althann von, Adolf Michael, cisársky veliteľ v Poľsku 135
Altmann Adolf, rabín 491
Alvinci (Alvinczy), Peter, kalvínsky kazateľ 156, 307
Alžbeta, uhorská kráľovná-vdova 555
Alžbeta Bavorská, rakúska cisárovná 474, 947
Alžbeta Lokietkovna, uhorská kráľovná 553

* Vypracoval Peter Benka a kol. V prvom zväzku *Historia Scepusii*, ktorý sa venoval stredoveku, boli osobné vlastné mená abecedne radené podľa krstných mien, v druhom dieli – keďže už ide o novoveký a moderný úzus – z praktických dôvodov sme ich radili podľa rodových mien, priezvisk. Inak sa autori indexu pridržovali štandardov použitých pri tvorbe indexu v prvom dieli.

Súčasťou registra nie sú úvodné strany diela a ani záverné dodatky. Tabuľku piaristických novicov zohľadňuje len v prípade, ak osoby v nej uvedené sú súčasťou vlastného textu. Register tiež nezaznamenáva sídla ako Levoča, Kežmarok či Spišská Nová Ves, ktoré sa spomínajú tak často, že pri niektorých podkapitolách sa vyskytujú na každej strane. Ich uvádzanie v indexe teda stráca na praktickom význame. Sídla označené symbolom * sú dnes už zaniknuté.

- Ambróz, katolícky farár v Letanovciach (1519) 611
- Ambróz, katolícky farár v Svätej Margite (1519) 611
- Ambróz (Aurelius Ambrosius), svätý 722, 785, 870
- Ambrózius-Lám, Sebastián, kežmarský kazateľ 306, 826
- Ambrozovics, Dezső 946, 947
- Ambroževič, Krištof z Kežmarku, kupec 297
- Amerling, Friedrich, maliar 893, 903
- Ampringer, Ján Gašpar, veľmajster Rádu nemeckých rytierov 198, 208
- Amsterdam, NL 538, 970
- Andaházy, Gašpar, kanonik, vyslanec Uhorského snemu 632
- Andras, Juraj, kupec 290, 293
- Andrášiovci (Andrássy), šľachtický rod 506
- Andráši, Emanuel 901
- Andráši, Ladislav 1002
- Andráši, Mikuláš, barón, majiteľ Krásnej Hôrky 205
- Andráši, Pavol, barón, kurucký generál 263 – 266, 268
- Andráši, Štefan, kurucký veliteľ 269, 270
- Andráši, Teodor, maliar 513
- Andreánsky, Peter, kežmarský mešťan 168
- Andrej, katolícky farár v Kluknave (1519) 611
- Andrej, katolícky farár v Odoríne (1519) 611
- Andrej, katolícky farár v Stotinciach (1519) 612
- Andrej, katolícky farár v Tvarožnej (1543) 622
- Andrej de Philekfalva, kanonik, farár v Spišskej Kapitule 615
- Andrej z Kościelca, spišský starosta 556, 585
- Andrejov, Štefan, spišský uniatský archidiakon 644
- Andrijovič, Ivan 544
- Andujár, Ján, spišský biskupský kancelár 696
- Anna Jagelovská, sestra poľského kráľa Žigmunda II. Augusta 100
- Anna Rosina Lisiusová, manželka Stanislava III. Turza 144
- Antonyovci, rod podnikateľov v hutníctve 1005
- Antony, Ján 1004
- Anuskewicz (Hanuskewicz), Mikuláš, kaplán P. Rákociho v Červenom Kláštore 638
- Apafi, Michal I., sedmohradské knieža 169, 173 – 174, 177, 179 – 181, 186, 190 – 191, 202, 204 – 205, 213, 215, 220, 224, 226, 230 – 231
- Apafi, Michal II., sedmohradské knieža 230
- Aponi, Blažej, kráľovský komisár 141
- Apponyi, Albert, uhorský minister 516
- Aradi, Ján, železiarsky odborník 1000 – 1002, 1004
- Argento, I, Emilia-Romagna 122
- Aristoteles 739
- Arneth, Alfred von 248, 348
- Arnutovce, SK, okr. Spišská Nová Ves 123, 617, 627, 630, 632 – 633, 636, 642, 653 – 654, 664, 684, 720, 732, 928 – 929
- Arpádovci, rod 622, 935 – 987
- Asguty, kopijnický rod 595
- Asnyk, Adam 512
- Aspremont, Ferdinand Gobert, najvyšší vojenský veliteľ Uhorska 233 – 234, 236
- Aston, sir, anglický vedec 317
- Atila, vodca Hunov 122
- Augsburg, DE, Bayern 82 – 83, 101, 286, 296, 935,
- August II., poľský kráľ (saské knieža ako Fridrich August I., zvaný Silný) 236, 239, 250, 268, 284
- August III., poľský kráľ 284 – 285, 337, 342 – 343, 359
- Augustín (Aurelius Augustinus), svätý 722, 870
- Augustín od Svätého Karola (Strinboch), piaristický kňaz v Podolínci (1642) 748 – 749
- Augustini ab Hortis, Kristián, kežmarský lekár 318, 321, 331, 365
- Augustini – Ab Hortis, Samuel 331, 408, 446, 459, 489
- Augustínová Eva 257, 310
- Avilský, Ján, španielsky kazateľ 772

B

- Bábel, kopijnický rod 595
- Babočaj, František, kurucký plukovník 264
- Babon, Hans 964
- Bacon, Francis, filozof 314
- Bačinský, Andrej, mukačevský biskup (1772 – 1809) 440, 682, 927
- Badstübner, Ernst 923
- Bach, Alexander, rakúsky minister vnútra 419, 472, 478
- Bachia, František de, tajomník prepošta Jána Horváta 619
- Bachmegyey, Juraj, spišský kanonik lektor 629
- Bagin, Anton 709, 940, 948
- Baia Mare (Veľká Baňa), RO, Maramureș 240, 671, 863, 987 – 988, 998
- Baia Sprie, RO, Maramureș 987 – 988, 998
- Bakoč (Bakócz), Tomáš, ostrihomský arcibiskup (1497 – 1521) 617 – 618
- Bajči (Bajcsi), Juraj, kurucký veliteľ Kežmarku 266 – 267
- Bajza, Jozef Ignác 404, 462
- Bakoš, Ján 785
- Bakošová, Barbora, manželka Imricha Mariášiho 197, 271
- Baksay, Zoltán 246, 248, 262, 264, 266, 332, 334

- Bal, Jeremos 46, 48 – 50 53 – 58, 60 – 62, 65, 67, 73, 75 – 77, 80, 82 – 85, 88, 90, 92 – 94, 96, 105, 107, 115, 120, 122, 125, 127, 129, 134 – 136, 139 – 144, 146 – 149, 155 – 156, 159, 160, 162 – 164, 166 – 168, 170, 172 – 174, 176, 179 – 182, 185, 187, 189 – 191, 196 – 197, 199, 201 – 209, 211 – 220, 222 – 225, 247, 269, 617, 623, 634, 714, 716, 718, 727, 732, 734, 744, 761 – 763, 787
- Balaša (Balassa), Imrich, sedmohradský vojvoda 70
- Balaša, Melchior, hontiansky župan 78, 82, 92 – 94
- Balaša Ján, prívrženec Jána II. Žigmunda 97
- Balážske Ďarmoty (Balassagyarmat, Jahrmarkt), H, Nógrád 86, 137, 145
- Baldovce, SK, okr. Levoča 124, 157, 483, 510, 617, 632, 636, 949
- Balzer, Oswald 556, 584
- Balážová, Barbara 849
- Balega, Alexander 939
- Balegová, Jana 307, 320 – 321, 390, 963
- Balló, Edde 531
- Balog (Balogh), Mikuláš, spišský prepoš (1686) 609, 653 – 654
- Baltazár, katolícky farár v Gerlachove (1519) 612
- Balthér, František Ambróz, katolícky farár v Spišskej Sobote, Matejovciach, Spišskom Podhradí, Veľkej 660
- Bán, kopijnický rod 595
- Banko, Andrej, jezuita, slovenský misionár 659, 738, 741
- Banská Belá, SK, okr. Banská Štiavnica 722
- Banská Bystrica, SK 69, 74 – 75, 77 – 78, 136, 141, 187, 195, 217, 226, 263 – 264, 286, 297, 363, 389, 402, 424 – 425, 439, 477, 497, 530, 532, 636, 671 – 673, 676, 700, 712, 722, 743, 877, 906, 959, 967, 975, 976 – 977
- Banská Štiavnica, SK 299, 323, 366, 402, 415, 425, 446, 450, 462 – 464, 465, 712, 716, 722, 756, 879, 903, 904, 905, 909, 966, 969, 971, 982, 983, 987 – 988, 995
- Bányász, Lajos 950
- Bapst, Fridrich, levočský mešťan 163
- Bar, UA, Vinnycká oblasť 344
- Barabáš, Mikuláš, maliar 892 – 893, 912
- Baradlai, Bartolomej 521
- Baráni, kopijnický rod 595
- Barány, Mikuláš, licenciát v Gerlachove 660
- Baranyai, Hildegarde 843, 847 – 848, 854
- Baráthová, Nora 275, 279, 283 – 284, 295, 318, 324, 349, 359, 648, 652, 801 – 802, 807
- Barbiano de Belgiojoso, Ján Jakub, cisársky generál, kapitán Horného Uhorska 117 – 121, 733
- Barbuščáková, Vladimíra 651
- Barczi, Július 915
- Bárčaj (Bártsay), Ákoš (Achacius), sedmohradské knieža 171 – 173, 177
- Bardejov, SK 46, 60, 65, 83, 88, 120, 138 – 139, 163, 189, 192, 196, 204, 224, 240, 254, 260, 267, 282, 291, 302, 304, 356, 363, 370 – 371, 378, 384 – 385, 387, 388, 410, 442, 464, 467, 553 – 554, 623, 671, 712, 722, 785, 816, 828, 846, 883, 950
- Bardejovská Nová Ves (dnes časť Bardejova), SK 951
- Bardejovské Kúpele (dnes časť Bardejova), SK 883
- Bardolo, J., generál 477
- Bardoly, István 915
- Bárdoši (Bárdossy), Ján, spišský historik 330, 389, 459, 467, 519, 553, 746, 888
- Barger, Gyula 77
- Barkóci (Barkóczy), rod 223
- Barkóci, František, cisársky podmaršal 244
- Barkóci, František, spišský prepoš (1740 – 1744) 646 – 651, 668 – 672
- Barkóci, Štefan, cisársky veliteľ 180
- Barkóciová, Mária, tretia manželka Štefana III. Čákiho 238, 239
- Báršň (Bársony), Ján, krajinský sudca 189, 647, 648
- Báršň (Bársony), Juraj, spišský prepoš (1663 – 1675), neskôr varadínsky a jágerský biskup 180, 184, 189, 196, 197, 199, 341, 645 – 651, 659, 726, 727, 742, 750 – 751, 762, 770
- Bartel, František, staviteľ 455 – 456, 730
- Bartholomeides (Bartholomaeides), Ladislav 449
- Bartko, kopijnický rod 595
- Bartosz, Adam 547
- Bartoš (Bartos), Juraj, katolícky farár v Liptovskom Mikuláši 699
- Bartošová, Zuzana 865
- Bartschovci, rodina 433
- Bartunek Anton 321
- Bartúšek, Václav 748, 751
- Basel (Bazilej), CH 167, 319, 321, 365, 378, 390, 963, 977
- Basta, Juraj (Giorgio), cisársky, generál, kapitán Horného Uhorska 109 – 117, 120 – 122
- Bašo (Bassó), Demeter, lúpežný rytier, brat Mateja 77, 82
- Bašo, Martin, lúpežný rytier, brat Mateja 82
- Bašo (Basso), Matej, lúpežný rytier 57 – 59, 74, 77, 82, 620
- Baňani (de Battyán, Batthyányi), rod 468
- Baňani (Batthyány), František, bán Chorvátska, Slavónska a Dalmácie 46, 52
- Baňani, Mikuláš, lektor 614
- Baňáň, Jozef, ostrihomský arcibiskup (1776 – 1799) 671 – 672

- Baňani, Ľudovít, uhorský ministerský predseda 416
- Batizovce, SK, okr. Poprad 58, 62, 123, 183, 197, 225, 263, 301, 376 – 378, 430, 442 – 443, 455, 483, 502, 612, 625, 653, 655, 663, 666, 668, 674, 684, 728 – 729, 897, 923
- Bátory (Báthory), rod 128
- Bátory (Báthory), Andrej, kapitán Horného Uhorska 620 – 622
- Bátory, Gabriel, sedmohradské knieža 128 – 129
- Bátory, Juraj, satmársky župan 72
- Bátory, Krištof, sedmohradské knieža 100
- Bátory, Ondrej, sabolčský a satmársky župan 47, 72, 76, 77, 83 – 84, 86 – 87, 93
- Bátory, Ondrej, sedmohradské knieža, kardinál 112 – 113
- Bátory (Báthory) Štefan, sedmohradské knieža, poľský kráľ 93, 97, 99 – 100, 281, 832
- Bátory, Štefan, uhorský palatín 48, 49
- Bátory, Žigmund, sedmohradské knieža 105, 112 – 114, 116
- Bátoryová, Žofia, manželka Juraja II. Rákociho 159, 173, 180, 183, 186, 188, 210
- Battoni, Pompeo Girolamo, maliar 920
- Baumert, Ján, profesor kežmarského lýcea 900 – 901
- Baumert, Krištof 901
- Baumstark, Reinhold 918, 924
- Bavorský, Klement August, kolínsky arcibiskup 935
- Bayer, Ján, spišskopodhradský kazateľ, filozof 315
- Bazik, Daniel, adoptívny syn Jakuba Pyernika 840
- Beales, Derek 345, 348
- Bebery, Tomáš, spišský kanonik, titulárny opát v Štiavniku 637
- Beck, David 326
- Becker, Wilhelm Gottlob Ernst 984
- Beckovna, Barbara, manželka Jána Turza a neskôr Michala Meydel-Spissa 296
- Bečkeházy (Becskeházy), Štefan, kalvínsky komisár 252
- Bečkeházy (Becskeházy), Žigmund, člen Rákociho náboženskej komisie 663
- Bednarski, Jan 490
- Beer, Adolf 344 – 345, 348
- Beharovce, SK, okr. Levoča 124, 157, 636, 949
- Beham, Hans Sebald, nemecký maliar a grafik 804, 806
- Behem, Václav, krakovský mešťan 279
- Bechrylojocký, Ferdinand 46
- Beichel, Ferdinand 847
- Belgiojoso, Barbiano, cisársky generál 733
- Beke, Margit 634 – 635
- Bektaši paša 116
- Bel, Matej, polyhistor 312, 322, 327 – 328, 330 – 331, 368 – 369, 388
- Bélaváry, Dávid, prešovský tridsiatkár 197
- Belehrad v. Beograd
- Bélik, Jozef, spišský biskup (1824 – 1847) 440, 453, 692 – 696, 764 – 765, 925, 927
- Bellák, Gábor 899
- Belčák (Belcsék), Kornel, gvardián a správca farnosti v Spišskom Štvrtku (1906) 769
- Bellevári, Dávid, kráľovský komisár (1674) 727
- Belo IV., uhorský kráľ (1235 – 1270) 603, 615 – 616
- Bencúr (Bentzur), Jozef, rektor kežmarského evanjelického lýcea 302, 312, 318, 328
- Benczédi, László 230
- Benčík, kopijnický rod 595
- Benčík, Tomáš, notár Malej župy 599
- Benda, Kálman 63, 92 – 93, 137, 142, 163, 170, 174, 181, 191, 205, 246, 252
- Bende, kopijnický rod 596
- Bendik, kopijnický rod 595
- Bendžak, Juraj, účastník cholerového povstania 1831 v Odoríne 694
- Benedicty, Koloman 996
- Benedek, Lajos, stolár 949 – 952
- Benedikt, katolícky farár v Bijacovciach (1519) 611
- Benedikt, katolícky farár v Olcnave (1519) 611
- Benedikt, katolícky farár v Richnave (1519) 611
- Benedikt, katolícky farár v Svätom Michale (1519) 612
- Benedikt, katolícky farár vo Veľkom Slavkove (1519) 612
- Benedikt XV., pápež (1914 – 1922) 497, 711
- Benedikty, Ján 449 – 450
- Benický (Benyiczky), Andrej, spišský kanonik, titulárny opát v Štiavniku 156, 637
- Benignyovci, rod ťažiarovských podnikateľov 965
- Benkovská, Melánia 346, 348
- Beňová, Katarína 299, 876 – 879, 883 – 884, 886, 894, 899, 901, 904, 909, 911 – 915, 938, 946
- Belehrad (Beograd), SRB 66, 93, 173, 220, 223, 230 – 231, 667, 689
- Berčeni (Bercsenyi), Imrich, kráľovský komisár 156
- Berčeni, Mikuláš, užhorodský župan, veliteľ kuruckého vojska 236 – 238, 240 – 245, 247 – 249, 251, 253 – 258, 261, 263 – 266, 270 – 271, 332
- Berčeni, Velimír, gvardián v Spišskom Štvrtku (1916) 769
- Bérenger, Jean 229, 335 – 337, 339, 341
- Berg, Anton Jozef 975
- Berchtold, František, prvý banskobystriický biskup (1776 – 1793) 672

- Berlič, Daniel, jezuita 735
 Berlin (Berlín), D 144, 340, 459, 949, 994
 Bernard z Liptovského Jána, kanonik 614
 Bernard od Svätej Hedvivy, piarista v Podolínci 748
 Bernardi, Ján, šľachtic 808
 Bernhardt, Šimon, reformačný kazateľ v Banskej Bystrici 712
 Bernolák, Anton 404, 780
 Bertény, Iván 158
 Berthóczy, Gabriel, stoličný prísazný 727
 Bertóty (Bertotovskí, z Bertotoviec, Berthóty), rod
 Bertóty, Adam, šarišský šľachtic, kurucký veliteľ 193
 Bertóty, František, inšpektor smolníckych baní, kurucký generál 249, 254, 258, 260
 Bertóty, František, kurucký vojenský veliteľ 778
 Bertóty, Ján, šarišský podžupan 123, 195
 Bertóty, Ladislav, daňový dozorca 261
 Bertóty (Bertoti), Ladislav 971
 Bertóty Valent, šľachtic 795
 Berwaldzky, Kálmán 246, 255, 261 – 263
 Berzevici (Berzeviczy, Berzevitzy, Brezovický z Veľkej Lomnice a Brezovice), rod 241, 494
 Berzevici, Andrej, spišský kanonik, kapitulný vikár 653, 744
 Berzevici, Alexander 729
 Berzevici, Baltazár, obvodný pokladník Spišskej stolice 265
 Berzevici, Egyed 520
 Berzevici, Gregor 377, 404, 408 – 410, 423, 443, 446, 449, 458 – 460, 462 – 463, 898, 900
 Berzevici, Henrich, jezuita 745
 Berzevici, Ján 56, 64
 Berzevici, Klára, manželka plukovníka Mikuláša Mariášiho 249
 Berzevici, Martin 140
 Berzevici, Ondrej, zástupca Spišskej komory, vikár ostrihomského arcibiskupa 218, 652, 751
 Berzevici, Štefan 330
 Berzevici, Žigmund 225
 Betlanovce, SK, okr. Spišská Nová Ves 51, 208, 266, 317, 407, 483, 593 – 595, 599 – 600, 603 – 605, 611, 653, 663, 666, 683, 729, 784, 787 – 788, 816, 818 – 819, 886, 896, 900, 903
 Betlen (Bethlen), Gabriel, sedmohradské knieža a uhorský (proti)kráľ 128 – 142, 144 – 150, 154, 155, 159, 162, 167 – 168, 171, 193, 283, 307 – 308, 383, 633 – 634, 725
 Betlen, Mikuláš, sedmohradský kancelár 186, 201
 Betlen, Štefan mladší, veliteľ veľkovaradínskej pevnosti 148
 Betlen, Štefan starší, sedmohradský gubernátor 148, 150
 Betlenfalvaj (Bethlenfalvay), Ján, katolícky farár v Bijacovciach 642, 647, 651
 Bethlenfalvy, Vojtech 886, 896, 900
 Beust, Joachim von, protestantský učenec 496, 812
 Beza (de Bèze), T(h)eodor, francúzsky reformátor 807 – 808
 Biba, Otto 746
 Bidermann, Ignaz Hermann 212, 226, 229, 236, 252, 259
 Bielek, Šimon, evanjelický farár v Huncovciach 190, 726
 Bielice, PL, 348, 719
 Bielik, František 709
 Bieliński Stanislav, spišský podstarosta 572, 939
 Bielsko-Biała (Bielsko), PL 276
 Bieniarzówna, Janina 292, 296
 Bierzyński Jozef, vodca barských konfederátov 346, 590
 Bieździeź (Bezdeź), PL 348
 Bige, Juraj, ľudový emisár 243
 Bijacovce, SK, okr. Levoča 124, 156 – 157, 175, 271, 350, 412, 420, 456, 531, 611, 632, 642, 648, 653 – 654, 664, 674, 684, 692, 699, 726, 734, 884, 897 – 899, 949
 Bijacovský (Biacovszky, Biacovský), Dominik, spišský kanonik kustód 696, 698 – 699, 704
 Billitzer, Joab, rabín 445
 Bilský, Ján 778
 Binder, Eugen 513, 530, 995
 Binner, Frederik Ferdinand v. Ján od Svätého Kríža 751
 Birda, RO, Timiș 530
 Birnstein, Melichar, farár v Huncovciach, spišský konsenior 252
 Biró, Rudolf 999,
 Bistej (Bistey), Ján, gréckokatolícky farár v Jakubanoch 699
 Bizoňová, Monika 629, 634, 639, 657, 666, 668, 712, 731, 746
 Blaas, Karl von, maliar 942
 Blaatsch, Jakub, spišský kanonik 623
 Blaha, Marián 708
 Blasy, Eduard Dávid 520
 Blaši (Blassy), Juraj 908
 Blaško, Servác z Mlynice, kupec 295
 Blatný Potok v. Sárospatak
 Blažej, katolícky farár v Jánovciach (1519) 612
 Blažej, katolícky farár v Ruskinovciach (1519) 611
 Blažej, katolícky farár v Spišskom Štvrtku (1519) 610
 Blažej z Petrovaradína (de Varadino Petri, Péterváradi), spišský prepoš (1549 – 1560) 91, 624 – 625, 720
 Blažej z Varadína, magister účtovníkov Uhorskej komory 61

- Blažice, SK, okr. Košice – okolie 434
 Blažovský, Juraj, mukačevský biskup (1738 – 1742) 669
 Blessung, Ján, levočský mešťan 141
 Bloch, Joel, rabín 445
 Bloudek, Bedřich 417
 Bobovský, kopijnický rod 595
 Bobst (Pobst), Cyriak, levočský mešťan 793, 820
 Bobula, Ján ml. 950 – 951
 Bocatius, Ján, historik, pedagóg, básnik, humanista 307, 321, 383
 Bočkaj, kopijnický rod 595
 Bočkaj (Bocskai), Štefan, vodca protihabsburského povstania, sedmohradské knieža 105, 117 – 128, 134, 283, 630 – 633, 645, 725, 733
 Bodnár, Ján 315
 Bodnárová, Miloslava 469, 712, 715, 725, 785, 854, 863
 Boemm (Boem, Böhm), Theodor (Tivadar), maliar 512, 531, 907 – 909, 912, 936 – 937
 Boemmová, Lucy Bogatta, dcéra Teodora Boemma 909
 Boemmová, Rita, maliarka 909, 911 – 912
 Bogatfalvai, Ján, jezuita 738
 Bogdaňski, umelecká rodina 941
 Bogdaňski, Anton 941
 Bogdaňski, Felix 941
 Bogdaňski, Ján 941
 Bogdaňski, Jozef 941
 Bogdaňski, Michal 941
 Bogdaňski, Pavol 941
 Bogdaňski, Žigmund 941
 Bogner, Bartolomej, levočský reformačný kazateľ 718 – 719, 761
 Boham, cisársky plukovník 204
 Bohemus, Juraj, učiteľ v Spišskej Kapitule, filozof 739
 Böhm (Brehm), Ján 409
 Bohm, Krištof, nemecký evanjelický kazateľ v Levoči 724
 Böhm, Jozef David, Czauzikov učeň 928
 Bohúň, Peter Michal, slovenský maliar 417, 419, 449, 452, 880, 901, 927, 937 – 938
 Bohuš (Bohus), Juraj (Georgius) 302, 327, 330, 519, 804
 Bochnia, PL, Województwo Małopolskie 280, 284, 289, 448
 Bojnice, SK, okr. Prievidza 51, 76, 143, 146 – 147, 153, 206, 248, 723, 725, 843
 Bokroš, Pavol, kurucký veliteľ 266 – 267
 Bolom-Kotari, Martina 666
 Bóna, Martin 820
 Bonerovci, rod 790, 817
 Boner, Ján ml., spišský starosta 564, 571 – 572, 583, 585, 790
 Boniecki, Adam 552
 Bonifác IX., pápež (1389 – 1404) 761
 Bóniš (Bónis), František, zemplínsky šľachtic 190
 Bonomi, Adolf 995
 Bor, kopijnický rod 595
 Borbély, Blažej, vojenský veliteľ 244
 Borló, kopijnický rod 595
 Born, Ignác 425
 Bornemisa (Bornemisza), Gregor, spišský prepošt (1561 – 1584) 101, 621, 626 – 628, 632, 720 – 721, 777
 Bornemisa, Ján, Betlenov generál 146, 151
 Bornemisa, Pavol sedmohradský veliteľ 160
 Borovský, Štefan 709
 Borovszky, Samu 82, 95, 205
 Borowy, Peter 536
 Borsa, Iván 594
 Borút, Andor, maliar 916
 Bořutová, Dana 901, 909
 Bos, Cornelis, flámsky tlačiar a rytec 804
 Bosňák, Tomáš, barón 137
 Bosnyák, Lúdvít, banský inžinier 880
 Bošák, Serafín, OFM Conv., kazateľ 309, 367, 368
 Bošáni (Bossany), Michal, tekovský podžupan 148
 Botto, Ján 453
 Botto, Július 186, 191
 Bourbon, rod 523
 Bourbon-Sicílsky, Reniér 523
 Brady, Thomas A. 304
 Brajer, Bruno, kupec 297
 Brajer, Vavrinec, kupec 297
 Brand, Friedrich August, akademický maliar 918 – 919, 926
 Branicki, Ján Klemens, hajtmán poľskej koruny 344
 Brankovič, Juraj, srbský despota 177
 Brašov (Braşov, Brassó, Kronstadt), RO 116, 718 – 719
 Bratislava, SK 48, 49, 52, 65 – 66, 78, 80 – 85, 87 – 88, 91 – 93, 98 – 99, 106, 108 – 109, 114, 117, 119, 121, 126 – 128, 130 – 131, 134 – 135, 137, 138, 141, 143, 146, 148 – 149, 153, 156 – 157, 164 – 166, 168, 174 – 177, 189 – 190, 198, 199, 201 – 202, 208, 220, 221, 223, 228 – 229, 233, 246, 248, 258, 271, 298, 303, 312 – 313, 328 – 329, 331, 334 – 338, 340, 351, 376, 379 – 380, 389, 403, 405, 408, 414, 435, 438, 448, 450 – 453, 458, 461 – 465, 467, 468, 499, 503, 530, 536 – 537, 626, 630, 634, 641, 648 – 649, 664, 671, 679 – 680, 685, 698, 705, 723, 735, 738, 745, 772, 782, 819, 851, 854, 857, 895, 901 – 902, 916, 919, 924, 937 – 938, 940, 948, 955, 1002
 Braunsberg, Krištof, zlatník 280
 Braxator, Teodor 1003

- Brázdil, Rudolf 354
 Brečkovský, Ján, spišský šľachtic 227
 Bredschneider, Jakub 964
 Brenner, Dominik Anton, spišský prepoš (1706 – 1709) 250, 260, 661 – 662, 664
 Brentano, Filip, barón, cisársky generál 376
 Breuner, Krištof Sigfrid, viceprezident Dvorskej komory 229, 968
 Brewer, Samuel, levočský richtár, kníhtlačiar 303, 310 – 311, 322 – 323, 374
 Brewer, Vavrinec, kníhtlačiar 323, 371, 384
 Brezany (Berežany), UA, Tarnopol 242 – 243
 Brezno, SK 168, 229, 245, 723, 751, 903 – 904
 Briccius, katolícky farár vo Vyšných Repašoch 611
 Brigido de Brezovicz et Mahrenfels, Michal, spišský kanonik, liptovský archidiakon, spišský biskup (1807 – 1816) 440, 675, 683, 686 – 689, 694, 696, 892, 923
 Brno, CZ 164, 259, 734 – 735, 881
 Broda, Mordechaj, rabín 445
 Brokoff, Ferdinand, rezbár a sochár 841
 Brokoff, Ján, rezbár a sochár 841, 924
 Brosko, kopijnícky rod 595
 Broško (Brossko), Imrich, katolícky farár v Námestove 699
 Bruckmann, F. A., cestovateľ 355
 Bruckner, Győző (Viktor) 119, 121, 125, 129, 140, 160, 165, 175, 183, 185, 187, 227, 240, 250, 529, 628, 631, 637, 648, 714, 716, 718 – 722, 724 – 725, 727, 732, 735, 766, 804
 Brüderlein, Ján, gróf, člen slobodomurárskej lóže 331, 408
 Brühl, Heinrich von, gróf, ministerský predseda, spišský starosta 342
 Brühl, Karol von, gróf, spišský starosta 343
 Brun, Franz, rytec 803, 806, 847
 Brunšvikovci (Brunswick), rod 878
 Brutovce, SK, okr. Levoča 124, 175, 483, 611, 616, 653, 664, 681, 684, 687
 Brzotín, SK, okr. Rožňava 336
 Bubek (Bebek), rod 61, 88 – 89, 90, 92, 959
 Bubek, František, gemerský župan 57, 61 – 62, 70, 72, 78, 82, 86, 88 – 89, 716
 Bubek, Imrich, gemerský magnát 61
 Bubek, Juraj, kapitán Jágru 87 – 89, 92, 94 – 95, 625
 Bubenko, Ján, profesor evanjelického lýcea v Levoči 303 – 304
 Bubryák, Orsolya 877
 Bucelleni, Ján, provinciál jezuitov 738
 Bucko, Vojtech 717
 Budaházi, kopijnícky rod 595
 Budaházi Andrej, podžupan Malej župy 602
 Budín (Buda, Ofen), HU 49 – 50, 57, 63, 68 – 70, 74, 78, 86 – 89, 102, 127, 129, 134, 145, 169, 172, 177, 207, 213, 215, 224, 227, 234, 253, 273, 281, 298, 331, 375 – 376, 389, 409, 460, 467, 557, 615, 712, 717, 790, 831, 868, 875, 878, 890, 900, 902, 903 – 906, 919, 952, 1002
 Budai, Štefan, podžupan Biharskej stolice 246
 Budapest (Budapešť) HU 465, 467, 468, 474 – 475, 477, 483, 485, 489 – 490, 492, 498, 513, 520, 521, 524, 529 – 536, 538 – 544, 659, 706, 711, 782, 859, 876, 880, 886 – 889, 901 – 902, 904, 908 – 909, 911, 912, 914, 915, 917, 928, 940, 941 – 944, 946 – 952, 995 – 996, 998, 1001, 1002, 1005
 Budz, Ján v. tiež Łysy, Jonek 503
 Buglovce, SK, okr. Levoča 353, 616 – 617, 632, 636
 Buchholz (Buchholtz), Jakob, geograf 369
 Buchholz, Juraj, kazateľ vo Veľkej Lomnici, spišský senior 252, 255, 257, 261, 264, 302, 304
 Buchholz, Juraj ml., prírodovedec 318, 322, 325, 368
 Buchwald, Vavrinec, evanjelický farár vo Vrbove 719
 Buják, H, Nógrád 86
 Bukowski, Waldemar 551
 Bulla, Jindřich 458
 Buquoy, Karol Bonaventúra, cisársky generál 137 – 138
 Buran, Dušan 785, 789, 848, 939
 Burda, Josef Antonín František, maliar a kresliar 911
 Burján, Ján 465, 902
 Bussy, de, Rabutin, cisársky generál 254
 Bušovce, SK, okr. Kežmarok 123, 420, 430, 432, 436, 445, 506, 552, 612, 648, 653, 655, 663, 666, 674, 684, 730, 946
 Buzási, Enikő 881, 886
 Bužbacherová, Katarína 708
 Bylina, Štefan, spišský podstarosta 565
 Bystrany, SK, okr. Spišská Nová Ves 124, 157, 184 – 186, 211, 386, 457, 532, 611, 632, 646, 653 – 654, 663, 684, 697, 720, 726, 734
 Bytča, SK 130, 134, 137 – 138, 156, 167, 307, 723
- ## C
- Caban, Izák, filozof 315 – 316
 Caesarius, Juraj, kazateľ v Červenom Kláštore 638
 Camellis de, Jozef, mukačevský biskup (1690 – 1706) 258, 644, 661
 Caprara, Aeneas, cisársky generál 209 – 213, 226
 Carl, Hans, veliteľ cisárskej posádky v Levoči 210
 Caraffa, Anton (Antonio), generál 226 – 228, 230, 234, 766
 Caraffa, Karol, kardinál 766
 Carracci Agostino, maliar 887, 920
 Carracci, Annibale 928
 Caravaggio (Michelangelo Merisi) 936
 Casanova, Giovanni Battista, cisársky vyslanec v Istanbule 187

- Castaldo, Giovanni Battista, generál, vojenský miestodržiteľ Sedmohradska 84 – 86, 89
- Castellain de Montigni, Viliam, kanonik – kustód Spišskej kapituly 773
- Celder, Melchior, otec Urbana 247
- Celder, Urban, kurucký plukovník 247 – 249, 262 – 269, 332 – 334
- Cesari, Giuseppe, taliansky maliar 805
- Cibák (Czibak), Imrich, varadínsky biskup 53
- Cicero, Marcus Tullius 739, 785
- Cieszyn v. Tešín
- Cintulová, Erika 939
- Cirbes (Cirbesz), Andrej Ján, člen slobodomurárskej lóže 331, 408
- Ciulisová, Ingrid 785, 815
- Clauder, Albert 1004
- Clemens, Jakub, evanjelický senior Bratstva farárov (1570 – 1572) 720
- Cles di, Bernard, tridentský biskup (1514 – 1539) 620
- Cluj-Napoca v. Kluž
- Cmitter, Alfonz 764
- Cobb, Wolfgang Friedrich, cisársky generál 180, 194, 196, 203 – 205, 207
- Coborová (Czobor), Alžbeta, manželka Juraja Turza 130, 146, 177
- Coburg, rod 426, 706, 996
- Coburg, Ferdinand I. 706, 707
- Coburg, Filip 996
- Cogniet, León, maliar 943
- Collaert, Hans, flámsky rytec 792
- Coltusová, Dorota, manželka Jakuba Pyernika 840
- Compton, Edvard Theodor, maliar 916
- Conti, Onufrius, provinciál moravských piaristov 747 – 748
- Cordatus, Konrád, dvorný kňaz Márie Habsburskej 712
- Cornides, Ľudovít 418, 983
- Cornides, Samuel, člen slobodomurárskej lóže 331
- Cox, Leonard, humanista 302, 714, 785
- Csanda, Sándor 266
- Csatkai, Endre 878
- Csebrai, Imre, maliar 947
- Csergeö, Géza 796
- Csiffáry, György 86
- Csordák, Ľudovít, maliar 916
- Ctibor zo Ctiboric, uhorský šľachtic poľského pôvodu 553
- Cubicularius (Kammerknecht), Ulrich, evanjelický farár v Banskej Štiavnici 722
- Cuidad, Ján pozri Ján z Boha 772
- Cyprián, kamaldulský mních v Červenom kláštore 319, 781, 782
- Cyprián, reformačný kazateľ v Spišskom Štvrtku 719 – 720
- Cyriak (Sziriak), Martin, levočský študent vo Wittenbergu 714
- Czarna Góra v. Čierna Hora
- Czartoryski, kniežacia rodina 344
- Czauczik (Caucik), Jozef, maliar 425, 457, 460, 469, 512, 531, 696, 876, 879, 881, 886 – 895, 898, 901 – 904, 906 – 909, 922 – 923, 925 – 931, 934, 937, 942, 944
- Częstochowa (Čenstochová), PL 171, 498, 771
- Czenthe, Miklós 715, 717 – 718
- Czieskowicz, Mikuláš, kaplán v Svätom Ondreji 626
- Czipserovci, rodina 296
- Czipser, Benedikt, maliar, krakovský mešťan 279
- Czipser, Erazmus, syn kováča Urbana, krakovský mešťan 279
- Czipser, Juraj, levočský mešťan 718
- Czipser, Stanislav, obchodník 296
- Cziráky, Antal 698
- Czóbelová, Marianna, neter Ladislava Medňanského 915
- Czóbelová, Margita, neter Ladislava Medňanského 915
- Czoernig, Carl von, kartograf 476
- Czorsztyn (Čorštýn), PL, Powiat Nowotarski 228, 348, 483, 553, 591
- Czölder, Michal 427
- Č
- Čaják, Ján 414, 591
- Čáki (Csáki, Chiaki, Čáky), rod 154 – 156, 170, 176, 177, 185, 238, 239, 243, 323, 350, 409, 412, 415, 420, 427, 453, 456, 457, 462, 482, 492, 494, 505, 527, 632, 766, 773, 823, 838, 845, 860, 876, 878, 880, 883 – 885, 890 – 891, 912, 939, 943, 949, 966, 967, 970, 997, 999 – 1001
- Čáki, Alexander, gróf 880, 893, 915
- Čáki, Albín, gróf, spišský a šarišský župan 520, 531, 915, 952
- Čáki, Anton 1002
- Čáki, Augustín, gróf, veliteľ národnej gardy v revolúcii (1848/1849) 699, 884
- Čáki, Emanuel, gróf, spišský župan 879, 884 – 885, 892, 913
- Čáki, Emanuel ml. 884
- Čáki, František, spišský župan 157, 176 – 177, 180 – 182, 184, 186, 188, 195, 766 – 767, 968
- Čáki, Gabriel, syn Ladislava 177
- Čáki, Gustáv, gróf 901, 930
- Čáki, Imrich, kaločský arcibiskup 238 – 239, 258, 334 – 335, 426, 659
- Čáki, Imrich, syn Albína Čákiho, uhorský a maďarský politik 531
- Čáki, Imrich Emanuel 884

- Čáki, Ján spišský župan 346, 348, 406, 603, 898
Čáki, Jozef, gróf 893
Čáki, Juraj, syn Štefana III., husársky generál 238 – 239
Čáki, Karol, spišský župan 882, 892, 930
Čáki, Karol, generál 531
Čáki, Ladislav, kninský biskup 924
Čáki, Ladislav, spišský župan, syn Štefana I. 157, 162, 177, 205, 415, 699, 943, 1001
Čáki, Michal, sedmohradský šľachtic 113
Čáki, Michal, syn Štefana III., spišský župan, kurucký generál 238 – 239, 247, 250, 253, 255, 262, 265, 271
Čáki (z Bijacoviec), Michael 899
Čáki, Mikuláš, ostrihomský arcibiskup (1751 – 1757) 238 – 239, 339, 601, 637, 670, 848
Čáki, Rudolf, gróf 884, 893
Čáki, Štefan, sedmohradský veľmož 640
Čáki Štefan I., gróf, spišský župan (1638 – 1662) 147 – 148, 154 – 157, 160, 162 – 165, 170, 173, 175 – 177, 334, 341, 611, 639 – 640, 646, 659, 726, 734 – 735, 738, 740, 747, 766, 838
Čáki, Štefan II., krajinský sudca, spišský župan (1670 – 1699) 157, 162, 176 – 177, 184, 187, 189, 192, 203, 209, 215 – 216, 221 – 222, 225, 227 – 229, 236, 238, 243, 245, 650, 652, 659, 664, 968
Čáki, Štefan III., ugočský župan, kráľovský pohárnik 238 – 239, 243, 251
Čáki, Štefan III., spišský župan (1825 – 1829) 426, 884, 892, 893, 899, 943, 1000
Čáki, Teodor, gróf 884
Čáki, Tomáš, syn Štefana III., spišský župan, cisársky plukovník 238, 239, 247
Čáki, Vincent, gróf 893
Čáki, Zenó, minister kultúry 531, 532, 915
Čáki, Žigmund, syn Štefana II., spišský župan 238, 239, 247, 251, 258, 265, 271
Čákiová, Adela 884
Čákiová, Kristína, dcéra Štefana II. 238, 245, 271
Čákiová, Ludmila 1000
Čákiová, Mária Ludovica 884
Čákiová, Natália 884, 912
Čákiová, Petronela 882
Čásár, Peter, vodca sedliackeho povstania 151
Čáska (Császka), Juraj, spišský biskup (1874 – 1891) 532
Čech, Jaroslav 927
Čech (Csech), Štefan, spišský kanonik, belehradský titulárny biskup 440, 689
Čelko, Mikuláš 879
Čelková, Mária 879
Čelovský, František 748, 758, 759
Čenčice (dnes časť obce Jánovce), SK, okr. Poprad 594 – 595, 605, 705, 767
Čengovský, kopijnický rod 595
Čepčeni (Csepcsényi), kopijnický rod 595
Čepčeni, Ján, kapitán 411
Čerej (Cserey), Michal, kronikár 177
Černahora, kapitán, veliteľ levočskej posádky 63
Černová (dnes súčasť Ružomberku), SK 497, 541, 709, 710
Červenica pri Sabinove, SK, okr. Sabinov 827
Červený Kláštor, SK, okr. Kežmarok 301 – 302, 317, 319, 380, 420, 434, 509, 511, 523, 609, 638, 655, 720, 733, 774 – 775, 777 – 782, 796, 854 – 855, 857, 872
Čierna Hora (Czarna Góra), PL, Powiat Tatrzański 436, 483, 493, 510, 654
Čipka, Jonatan Dobroslav 450
Číž, Andrej 431
Čoltovo, SK, okr. Rožňava 58
Čongva, Ján 490
Čongva, Jozef 489
Čorba, kopijnický rod 595
Čovan, Miroslav 823, 832
Čovanová Jánošíková, Zuzana 784
Črnojevič, Jovan, srbský vojvoda 49
Čulen, Martin 532
- ## D
- Daberto, Félix, maliar 705, 940 – 941, 954
Dąbrowski, Jan 554 – 556
Dagobert, Felix, maliar 911
Dangl, Vojtech 340
Daniel, David P. 305
Danišovce, SK, okr. Spišská Nová Ves 123, 156, 271, 421, 611, 617, 632, 653 – 654, 663, 692 – 693
Dankisch, Šimon, levočský veľkoobchodník 210
Danko, Andrej, katolícky farár v Liptovskom Michale (1849) 699
Danko, Ladislav 760
Dányi, Dezső 349, 434
Dapsyovci, rodina 433
Daróci, František, plukovník Gabriela Betlena 140
Dávid, kopijnický rod 595
Dávid, Pavol, kniský titulárny biskup, kráľovský komisár 141
Dávid, Zoltán 349
Dávid, Z. 434
Daxner, Marko 480
Deadd, Ján Michal, banský správca v Gelnici 980
Deák, Ferenc 176
Deák, František, kurucký veliteľ 264
Deák, Šimon, Zápoľského veliteľ 55
Debrecen (Debrecín), H, Hajdú-Bihar megye 52, 64, 71 – 72, 79, 83, 139, 214, 240, 242, 362, 363, 366, 369, 430, 462 – 463, 534, 538, 881, 951, 1002
Debrödy, kopijnický rod 595
Deciovci, rod 790

- Decjusz, Ludwik 296
 Decker, Viliam 358
 Dee, John, alchymista 317
 Delaroché, Paul, romantický maliar 943
 Delaun, Étienne, francúzsky rytec a zlatník 804 – 805
 Delava (súčasť obce Hnilec), SK, okr. Gelnica 478
 Demetz, Dominik, rezbársky majster 940, 953, 954
 Demkó, Kálmán 123, 135, 469, 523, 533, 537
 Dénes, František (Franz) 520, 533 – 534
 Dercsényi, Balázs 951
 Derfiňák, Patrik 900
 Descartes, René (Cartesius), filozof 314, 316, 524
 Detva, SK 265
 Dévai, kežmarský podnikateľ 971,
 Dežófi (Desewffy, Dežéfi, Dešófi), rod 745, 883
 Dežófi, Ján, Bočkajov veliteľ 122
 Dežófi, Ján Jozef Chryzostom, spišský kanonik, titulárny opát v Štiavniku 637, 674
 Dežófi, Jozef 883
 Dežófi, Samuel, barón 857, 859
 Dežófi, Štefan, gróf 949
 Detrich, kopijnický rod 595
 Dianiskó, kopijnický rod 595
 Dianišková, Šarlot 909
 Dickson, Peter George Muir 977
 Diepenthal, Johann Baptista, cisársky plukovník 192 – 194
 Diergardt, Daniel Roland, barón 494
 Dietrich, Marcel, veliteľ cisárskej pechoty 89 – 90
 Dietrichstein, František Gottfried, prezident Dvorskej Komory 975
 Diogenianes, grécky gramatik 785
 Dionýz z Jágru (Agriensis), spišský kanonik 632
 Diosig (Diósek, Diószeg), RO, Bihar 118 – 119
 Dirmerovci, rod ťažiarov podnikateľov 965
 Dirmer, Ján 965
 Dirmer, Michal 965
 Dirmer, Štefan 965
 Divald, Kornel 529, 786, 809, 814, 843, 850, 883, 927
 Divéky, Adorján 348
 Divín, SK, okr. Lučenec 87, 99, 208, 265
 Dlhé Stráže, SK, okr. Levoča 123, 743, 769
 Długolinski, rodina 504
 Dluhoš, František 621
 Dluhoš (Długosz, Długossius), Ján 554
 Dobai, kopijnický rod 595
 Dobersberger, Roland 689
 Dobkowitz, Tomáš, organár 839
 Dobó, Štefan, veliteľ obrany Jágra 86 – 87, 97
 Dobriansky, Adolf 482
 Döbrentei, Gabriel 881
 Döbrentei, Štefan, maliar 893
 Dobrzycki, Jerzy 326
 Dobšiná, SK, okr. Rožňava 89, 102, 169, 451, 943, 949, 951, 987, 996
 Dobšinský, Pavol 414, 453
 Dóci (Dóczy), Ján, kráľovský pokladník 47
 Dóci, Ondrej, vojenský veliteľ Horného Uhorska 132
 Dóciová, Zuzana, manželka Sebastiána Tököliho 96, 167, 821, 834
 Dogiel, Maciej 554 – 555, 561
 Dohnány, Mikuláš 452 – 453, 458
 Doktorovič (Doctorovich), Juraj, spišský kanonik, titulárny liptovský prepoš 636, 658
 Dolci, Carlo, maliar 887, 923
 Dolevicéni, rod 453
 Dolevicény (Doleviczény), Pavol, alchymista 318, 320, 322
 Döllner, Anton 520 – 521
 Döllner, major 413
 Dolný Kubín, SK 366, 451, 674
 Dolný (Nižný) Smokovec (dnes časť mesta Vysoké Tatry), SK, okr. Poprad 509, 539
 Domalkovič, Ján, kupec 294
 Domaňovce, SK, okr. Levoča 123 – 124, 152, 157, 239, 266, 412 – 413, 420, 435, 480, 611, 617, 632, 639, 642, 653 – 654, 664, 692, 726, 734
 Domaňovský, kopijnický rod 595
 Donát, Ján, maliar 876 – 878, 898
 Donati, Gerolamo 930
 Donner, Geord Raphael, sochár 854
 Dorašovský, Ján, spišský kastelán 156
 Dorda, Andrej 993
 Doré, Gustave, maliar 945
 Dorffmeister, Johann Georg 875
 Doruľa, Ján 722, 780
 Dovhe (Dolha, Hosszúmező), UA, Iršavský rajón 243, 245
 Drábik, Mikuláš, českobratský kazateľ 311
 Dragfi (Drágffy), Gašpar, stredno-solnocký a krasnanský župan 72
 Dragon, Zoltán 899
 Draškovič (Draskovich), Juraj, palatín 164, 166, 225
 Draškovič, Mikuláš, krajinský sudca 238
 Dravce, SK, okr. Levoča 123, 435, 445, 617, 632, 637, 653, 655, 663, 767, 848
 Dravecký, rod 453, 621
 Dravecký, Gašpar 162, 635
 Dravecký, Ján 652
 Dravecký, Juraj 138
 Dravecký, Samuel, spišský podžupan 141, 143 – 145, 149, 151
 Drégelypalánk (Drégel), H, Nógrád 86, 104
 Dresden (Drážďany), D, Freistaat Sachsen 370, 373, 377, 387, 465, 531, 881, 898, 907 – 908, 937, 945
 Dreveniák (Drevenjak), František Xaver, banský radca a inšpektor 425, 981

- Drienčanský (Derenčeni, Derencsenyi), Mikuláš,
kapitán Spišského hradu 50, 53
- Drinopol v. Edirne
- Drolz, Hugo 993
- Dyck, Anton van, maliar 936 – 937
- Dwornický, Anton, maliar 864
- Droppa, Ján 417
- Druget (Drugetovci z Humenného, Drugeth
Homonnai), rod 134, 162, 643
- Druget Anton, užský župan 72
- Druget, František 61
- Druget, Imrich 72
- Druget Juraj, zemplínsky magnát 135, 162
- Druget, Valentín, hlavný veliteľ Bočkajovej
armády 121, 124, 127, 128
- Druget Humenský, Žigmund 223
- Drugetová (Humenská), Katarína 176
- Drugetová, Mária, manželka gemerského župana
Juraja Sécího 144
- Dubovai, kopijnícky rod 595 – 596
- Dúbrava, SK, okr. Levoča 124, 239, 271, 632, 642,
654, 664, 734, 841 – 842, 845
- Duchoň, Michal 333 – 364
- Duchoňová, Diana 299, 333 – 364
- Duka Zolyomi, Norbert 322, 350
- Duminuco, Vincent J. 739
- Dünewald, Ján Henrich (Johann Heinrich) von,
cisársky generál 207, 223
- Dupkala, Rudolf 315, 316
- Durštín (Dursztyn), PL, Powiat Nowotarski 295,
435, 436, 483, 498, 501, 502
- Düsseldorf, D, Nordrhein-Westfalen 538, 909, 945
- *Dvorce, SK, okr. Kežmarok 436, 663, 743, 947
- Dybaś, Bogusław 279
- Dzieduszycki, Maurycy 490
- Dzurdziak, vyzvedač spišského starostu 581
- Ď
- Ďarmoty v. Balassagyarmat
- Ďuračinský, Ján 274
- Ďurkov, SK, okr. Košice – okolie 194
- Ďurkovičová (Gyurkovits), Vilhelmína,
manželka Jána von Rais 893
- Ďurky (Gyurki), Pavol, kurucký veliteľ 264
- E
- Eckelman, Michal 971
- Edelény, H, Borsod-Abaúj-Zemplén megye 865
- Ederovci, perikárska rodina 901
- Édeskuty, Ján, maliar 895
- Edirne (Drinopol, Adrianopol), TR 86, 95, 97
- Edmund od Ježiša, piarista v Podolínci 751
- Eger, v. Jäger
- Egídius, reformačný kazateľ v Iliášovciach
a Kurimanoch (1553) 720
- Egner, Adolf 526
- Elblag (Elblag, Elbing) PL 307
- Eleonóra Magdaléna Falcko-neuburská,
manželka cisára Leopolda I. 270
- Eljas-Radzikowski, Stanislav 509, 941
- Eljasz-Radzikowski, Walery 490, 512, 529
- Eljasz-Radzikowski, Wojciech, poľský maliar 941
- Elstermann, Ján, veliteľ Lubovnianskeho hradu 346
- Ember, Győző 335
- Emericzy, Andrej 911
- Endrödi, Ján 652 – 653, 665, 771, 949
- Engel, Evamaria 296
- Engel, Ján Jakub 460 – 461
- Engel, Ján Kristián (Johann Christian) 215 – 216,
221, 236, 256, 461
- Engelberg, Meinrad von 849
- Engelhart, Juraj, levočský mešťan 836
- Engelholm, Olaf, sochár 843, 845, 847 – 849
- Engelmayer, Jozef, exaktor 265
- Entzler, Jozef 981
- Eötvös, Jozef 532
- Erazmus Rotterdamský, humanista 712, 715
- Erdélyi, Gabriella 961
- Erdély, Štefan 157
- Erdöbénye, H, Borsod-Abaúj-Zemplén megye
359 – 360
- Erdődy, Alexander, predseda Uhorskej komory 238
- Erdődy, Tomáš, taverník, chorvátsky bán 116
- Erdődyová, Zuzana, manželka Krištofa Turzu
116, 129, 147, 724, 733, 734
- Erdődyová, Júlia, dcéra Alexandra a Kristíny
Čákievej 238
- Erdődyová, Margita, dcéra Alexandra a Kristíny
Čákievej 238
- Ernest Habsburský, rakúsky arcivojvoda 96, 101
– 102
- Ese (Esze), Tomáš (Tamás), kurucký veliteľ 241 –
242, 246, 252, 262, 646
- Esterházi (Eszterházi, Esterházy), rod 878
- Esterházi, Anton, kurucký generál 260
- Esterházi, Daniel, kurucký veliteľ 265
- Esterházi, Imrich, kráľovský komisár pre
zálohované mestá 346
- Esterházi, Imrich, ostrihomský arcibiskup (1725
– 1745) 667, 771
- Esterházi, Ladislav, jágerský arcibiskup 899
- Esterházi, Pavol, uhorský palatín 158, 211 – 212,
226, 232, 234 – 235, 251, 258
- Esterházi, Wolfgang, kráľovský personál 189
- Esterházi, Mikuláš, uhorský palatín 138, 139, 144
– 145, 147 – 150, 152, 156 – 158, 160 – 162, 283
- Esztergom, v. Ostrihom

- Etesius, Matej František, správca eráru
 v Smolníku 968, 971, 978, 979
 Eugen Savojský, cisársky generál 237, 248, 256,
 261, 336
 Eusébius, blahoslavený, zakladateľ paulínov 770
 Evans, Robert John Weston 334
- F**
- Fabrici (Fabriczy), Andrej, evanjelický kňaz 443
 Fabrici (Fabriczy), Ján, maliar 901
 Fabrici (Fabriczi), Ján, geodet 461
 Fabrici, Samuel, levočský advokát 462, 908
 Fabry, Krištof, evanjelický farár v Iliašovciach 720
 Fábry, Pavol, veľký stolár 928
 Fábry, Ludovít 993
 Fábrová, Karin 648
 Fadrusz, Ján, maliar 948 – 949
 Fajgel, kopijnický rod 595, 605
 Fajgel, František 605
 Fajgel, Izák 605
 Fajgel, Ján 605
 Fajgel, Ján, vyslanec na sneme 166
 Fajgel (Feigel, Faygel, Faigel) de Seibelsdorf,
 Peter, šľachtic 603, 819, 820
 Fajt, Jiří 848
 Falbrecht, Ján, komorský gróf 959
 Falniowska-Gradowska, Alicja 272
 Falštín (Falsztyn), PL, Powiat Nowotarski 483,
 500, 528
 Fándly, Juraj 404, 448, 468
 Faragó, Jozef v. Neuschl-Faragó, Jozef
 Farkaš, Ladislav, kurucký vicegenerál 193
 Farkaš, Ladislav, učiteľ školy v Spišskej Kapitule
 659
 Farurej, Ján, spišský starosta 552
 Feeg, František, sochár 867, 869, 870
 Feeg, Johann, sochár 456, 458, 865 – 871, 873 – 874
 Feeg, Juraj, otec Johanna Feega 867
 Fedorčák, Peter 635
 Fej, Ján, prvý spišský veľprepošť 636, 676, 680
 Fejerkövy, Štefan, nitriansky biskup 101
 Fejérpataky-Belopotocký, Gašpar, slovenský
 dejateľ 449
 Felber, Róbert 864
 Felberová, Mária 942
 Felix, prior kamaldulov v Červenom kláštore 779
 Fels, Leonard, veliteľ Ferdinanda I. 65 – 66, 68 –
 70, 78
 Fényes, E. 436, 445
 Fényi, Gejza 952
 Ferber, Wolfgang, mešťan v Spišskom Podhradí
 624
 Ferček (Fertsek), Ferdinand, spišský kapitulný
 vikár 707
- Ferdinand I. Coburg, bulharský cár (1887 – 1908
 – 1918) 706 – 707
 Ferdinand I. Habsburský, cisár, uhorský kráľ
 (1526 – 1564) 44 – 58, 60 – 93, 119, 274, 282,
 286, 303 – 304, 374 – 376, 390, 596, 618, 620 –
 622, 624 – 627, 633, 712, 714, 718, 720 – 722,
 814, 961
 Ferdinand II. Habsburský, cisár, uhorský kráľ
 (1618 – 1637) 130 – 133, 135 – 142, 144 – 156,
 158, 168, 198, 283, 307, 322, 324, 365, 523, 601,
 634
 Ferdinand III. Habsburský, cisár, uhorský kráľ
 (1625 – 1637 – 1657) 144, 156 – 160, 162 – 164,
 168, 170, 176, 341, 562, 639, 642, 734 – 735, 737
 – 738
 Ferdinand IV. Habsburský, uhorský kráľ 166
 Ferdinand V., rakúsky cisár, uhorský kráľ (1830 –
 1835 – 1848) 404 – 405, 410, 698, 904, 925
 Fertog, kopijnický rod 595
 Festovci, rodina 430
 Fest, Imrich (Emerich) 513, 534
 Fest, Krištof 877
 Fest, Pavol, spišskopodhradský obchodník 903
 Festová, Ernestína 903
 Festetičová, Mária, manželka Eugena Mariášiho
 880
 Fetko, Filip 562, 590, 655, 822
 Feuerbach, Anselm, maliar 909
 Fiala, Andrej 787, 791, 793
 Ficker, Michal, kupec 288
 Ficker, Tomáš, kupec 288
 Filice (dnes časť obce Gánovce), SK, okr. Poprad
 197, 594 – 595, 605
 Filický, kopijnický rod 595
 Filický, Ján, humanistický básnik 806
 Filip, Aleš 918
 Filip V. (Filip z Anjou), španielsky kráľ 240
 Filip od Svätého Onufria, novic u piaristov
 v Podolínci (1642) 748
 Filip, Juraj, účastník cholerového povstania 1831
 v Odoríne 694
 Filip von Sachsen-Coburg-Gotha 996
 Filip, Tomáš 651
 Filip, Ota 924
 Filker, Gregor, evanjelický kazateľ vo Veľkej 719
 Filakovo, SK, okr. Lučenec 87 – 89, 94, 97 – 98, 104,
 107, 111, 135, 137, 140, 143, 161, 163, 215 – 216
 Firenze, v. Florencia
 Fischer, Andrej, anabaptistický kňaz 618, 715 –
 718
 Fischer, Daniel, lekár 299, 314, 318, 322 – 323, 330,
 369 – 370
 Fischer, Hans 940
 Fischer, Holger 960

- Fischer, Imrich, administrátor 16 spišských miest 886, 892 – 894
- Fischer, Jozef, ružomerský administrátor 709, 894, 988
- Fischer, Josef 894
- Fischer, Michal, administrátor Spišskej Komory 382, 968
- Fischer, Mikuláš 520
- Fischer von Szalatnay, Jozef, vrchný banský inšpektor 988 – 989
- Fišer, Rudolf 272, 274, 291, 297
- Fitter, Július 156
- Flacius (Illyricus), Mathias, reformátor 808
- Flachbart, Karol 1000,
- Fleischer, Gyula 886, 895
- Fleischer, Jakub, švedlársky richtár 964
- Florenca (Firenze), I, Toscana 465, 774, 808
- Floreşti (Sásfeneš, dnes časť Klužu), RO 172
- Floris, Cornelis 845, 848
- Fogelweder, Leonard, krakovský radný 295, 296
- Fogorošij, Ivan Fedorovič 927
- Folkmar, v. tiež Veľký Folkmar 424, 426, 436, 443, 613, 648, 653 – 654, 663, 972, 982, 994, 998, 1005
- Fónagy, Zoltán 355
- Fora, Jakub 317
- Forbasy, SK, okr. Stará Lubovňa 436, 551, 564, 568 – 571, 576, 582 – 583, 585
- Forberger, Viliam (Vilhelm), stredoškolský profesor, maliar 512, 534
- Forgáč (Forgách), Adam, kapitán Horného Uhorska, veliteľ Nových Zámkov 160, 178
- Forgáč, Anton, župan 477
- Forgáč, František, ostrihomský arcibiskup (1607 – 1615) 127, 393, 633
- Forgáč, Mikuláš, kapitán Horného Uhorska 151
- Forgáč, Šimon, kurucký generál 246, 249, 255 – 256, 259
- Forgáč, Žigmund, palatín, 94, 127, 128, 131 – 136, 139, 154, 283
- Forgáčová, Eva, manželka Štefana Čákiho 154, 156 – 157, 176, 734 – 735
- Fornet, Jozef, evanjelický farár v Štrbe 877
- Fornetová, Zuzana, manželka Jozefa Forneta 877
- Fornosegi, kopijnický rod 595
- Forsner, Bernard, spišský kanonik 658
- Försterovci, rodina 430
- Förster, Jenő 46, 48 – 50, 53 – 57, 60 – 62, 65, 67, 75, 77, 80, 82 – 85, 88, 90, 92 – 94, 96, 105, 107, 115, 122, 125, 127, 129, 134 – 136, 139 – 144, 146 – 148, 149, 159 – 160, 162 – 164, 166 – 168, 170, 172 – 174, 176, 179 – 182, 185, 187, 189 – 191, 196 – 197, 199, 201 – 209, 211 – 219, 222, 224, 342, 522, 617, 623, 634, 714, 716, 718, 727, 732, 744, 761 – 763, 787
- Förster, Ľudovít, chemik 999
- Foutnier, August 360
- Fox, Ján 650
- Fra Angelico, renesančný maliar 774
- Fraknói, Vilmos 46, 71, 80, 91, 93, 99, 103, 114, 117
- Francisci, Ján 419, 450, 452 – 453, 458
- Franko (Franco), Ján, piarista v Podolínci 748 – 749
- Frankopanovci (Frangepan), magnátsky rod
- Frankopan, Krištof, slavónsky bán 48
- Frankopan, Krištof, účastník magnátskeho sprisahania 185, 187, 188
- Frankopanová, Katarína, manželka Petra Zrínskeho 181
- František I., francúzsky kráľ 55, 65, 76, 78, 81
- František I., rakúsky cisár, uhorský kráľ (1792 – 1835) 428, 686, 689, 921, 925
- František I. Štefan Lotrinský, rímskonemecký cisár 337 – 338, 340, 976
- František, katolícky farár v Nálepkove 611
- František, katolícky farár vo Vlčkovej 611, 626
- František, svätý 751, 755 – 756, 760, 765, 768, 863, 865 – 866
- František Saleský, svätý 756
- František Xaverský, svätý 651, 848, 860
- František Jozef I. 405, 474
- *Františkova Ves (Franzdorf), SK, okr. Stará Lubovňa 434
- Fraňafi (Franyafy), Štefan, spišský kanonik 632
- Frentzels, Jakub, spišský kanonik 623
- Frey, Jozef, spišský kanonik 662, 664
- Frický, Alexander 861
- Fridman (Frydman), PL, Powiat Nowotarski 123, 197, 240, 295, 344, 436, 483, 500, 527, 612, 638, 642, 653 – 654, 666, 674, 681, 684, 726, 815, 822, 823, 827, 848, 852
- Fridmanský (Fridmanszky), Anton, spišský veľprepošt, titulárny biskup Skopje 692
- Fridrich August I., zvaný Silný, saské knieža v. August II., poľský kráľ
- Fridrich Falcký, český „zimný“ kráľ 132, 134, 136, 140, 142, 170
- Fridrich II., pruský kráľ 337, 340, 345
- Fridrich III., rímsko-nemecký cisár 372
- Fridrich Habsburský, arcivojvoda 992, 994
- Fridvalský (Friedvalszky), Ján, spišský kanonik, oravský archidiakon 675
- Friedreich, Endre 213, 219, 221, 224
- Friesová, Terézia, grófka 890
- Frimmová, Eva 785
- Fröhlich, Dávid, astronóm, geograf 317 – 318, 323 – 326, 370 – 372, 391, 963
- Frölich, Juraj, evanjelický farár vo Veľkom Slavkove 720
- Fromm, Bartolomej 846
- Frydman, v. Fridman
- Fryzniekier, Pavol, krakovský mešťan 279

Fuggerovci, rod 75, 286, 296, 790
Füger, Friedrich Heinrich, maliar 876
Fuhrmann, Július, spišskonovoveský rezbár 949
Fuchs, Fridrich, geometer 892
Fuchs (Fuchsius), Ján, krakovský archidiakon 637
Fuchs, Ján Samuel 451
Fuchs, Kristián Viliam 462
Fuchs, Krištof, ťažiar sky podnikateľ 966
Fuker, Martin 650

G

Gabolto, SK, okr. Bardejov 846
Gácsová, Alžbeta 332
Galan Peter 608
Galavics, Géza 843, 847, 877, 879, 880, 884, 894
Galgóci (Galgóczy), Jána, prvý rožňavský biskup (1776) 672
Galliarti, Gottlieb Anton, maliar 847
Gallus, Krištof, podolínecký mešťan 750
Gandel, Matej, levočský tridsiatkár 200
Gánovce, SK, okr. Poprad 197, 266, 301, 506, 510, 543, 594 – 595, 605, 613, 616, 636, 653, 654, 660, 663, 674, 684, 840
Garass, Klára 851, 861
Garnisz, Stanislav 585
Gartenberg, Peter Mikuláš, barón, riaditeľ baní 343
Gánovský, kopijnický rod 595
Gaşiorowski, Antoni 551, 579
Gašpar, farár v Bušovciach 612
Gašpar, farár v Ružbachoch 611
Gašpar, farár v Tvarožnej 620
Gašpar de Lypoth, spišský kanonik 623
Gašparíková, Anna 254, 256
Gaučík, Štefan 998
Gavlovič (Gawlowicz), Andrej, farár v Spišskej Starej Vsi 638
Gaži, Martin 936
Gdansk (Gdańsk, Danzig), PL 250, 286 – 287, 368, 370, 503, 661, 958 – 959
Gębczyński, Jan, ľubovniansky podkapitán 129
Géci (Géczy), Žigmund, kurucký plukovník 268
Gécy, Štefan, Tököliho vyslanec 212
Gegest, kopijnický rod 595
Gellér, Katalin 915
Gelnica, SK 46, 50 – 51, 55, 60, 100, 102, 124, 156, 164, 177, 190, 203 – 204, 237, 239, 272, 277, 301, 362, 418, 422, 424, 426 – 430, 432 – 434, 436, 439, 442, 443, 447, 454, 457, 480, 483, 488, 492, 496, 504 – 506, 508, 809, 515, 534, 537, 613, 636, 646, 653 – 654, 663, 665, 720, 727, 729, 906, 944, 953 – 954, 958 – 962, 965 – 966, 969, 972 – 973, 979 – 984, 986 – 987, 989, 991 – 992, 994, 1000, 1003 – 1005
Genersich, Dávid, levočský mešťan 163

Genersich, Christian (Kristián) 58 – 59, 63, 80 – 81, 83, 87, 89, 94, 97, 128, 135 – 137, 139, 151, 163, 165 – 167, 190, 194, 196, 201, 206, 209, 222, 225, 227, 240, 245, 251 – 252, 255, 261, 264, 270, 349, 449, 804, 462
Genersich, Ján 449, 461 – 462
Genersich, Samuel 462
Genersichová, Ernestína, manželka Eduarda Kiševiča-Horváta 903
Gembický, Peter, krakovský biskup (1642 – 1657) 750
Gentz, H., architekt 455
Georg Wilhelm, brandenburské knieža 144
Gérard, François, maliar 897, 898
Gergej, Gergei v. Hrhovský
Gerhard, Juraj, vyjednávač konfederátov 253
Gerlachov, SK, okr. Poprad 62, 123, 225, 430, 612, 653 – 654, 660, 663, 729 – 730, 941
Gerson, Wojciech 512
Geschwind J., maliar 893
Geyer, Daniel 963
Gheorge, Štefan, moldavské knieža 171
Gierszewski, Stanisław 292
Gilău (Gyalu, Julmarkt), RO, Cluj 73
Gilbert, Wiliam, prírodovedec, lekár 325
Giordano, Francesco 746
Giurgiu, RO 106
Giustiniani, Pavol, reformátor kamaldulov 776
Gładkiewicz, Ryszard 272, 342, 469, 548, 582, 595, 719, 812, 838
Gladyš (Gładysz), Pavol, spišský starosta 550, 552
Gladyš, Šimon 552, 570, 580
Glassl, Horst 346, 348
Glatz, Anton 857, 867, 882, 892
Glatz, Tivald, maliar 902
Glatzer Ján, maliar 952
Glejtek, Miroslav 608, 625, 626, 635, 667, 676 – 677, 706
Głogów (Glogov, Hlohov), PL, Województwo Dolnośląskie 170
Glósz, kopijnický rod 595
Glosz, Jakub, zakladateľ slobodomurárskej lóže v Ľubici 331
Glycerius od Všetkých svätých (Neumann), piarista v Podolínci 748 – 749
Gmitter, Alfonz Tomáš 951
Gnieser, Bálint, evanjelický kazateľ v Hrabušiciach 720
Gnilius, Valentín, sacelián 635
Godefroy, John, rytec 898
Gojdič, Ivan 809, 821 – 822
Golc, ruský generál 268
Goldbergovci, rodina 850
Golema, Martin 306

- Goltzius, Hendrick, nemecko-holandský tlačiari a maliari 614, 792 – 794
- Goltberger, Michal, katolícky farár v Mlynici 665
- Goltz, Joachim, evanjelický farár 724
- Gomboš, kopijnický rod 595
- Gomboš, Ján z Kišoviec, kapitán Spišského hradu 224, 261
- Gönc, H, Borsod-Abaúj-Zemplén megye 51, 70, 87, 115 – 116, 120, 177, 616, 624
- Gönersy (Gönorsich), Dávid 971
- Gonzaga, Ferdinand, kapitán Horného Uhorska 115 – 116
- Gonzales de Santal, Tirso, generálny predstavený jezuitov 744
- Goredan, Vavrinec, kupec 294
- Gorelovič (Gorelowitz) Šimon, farár v Nedeci 848, 867
- Görgey, Görgei v. Hrhovský
- Gorlice, PL 510, 822
- Górska – Gołaska, Krystyna 554
- Goszczyński, Seweryn 512, 528
- Gosztóni, Štefan, jezuita 735 – 738
- Gottlieb, Karol, geograf 369
- Göttesdorfferová, Barbora 458
- Göttingen, D, Niedersachsen 299, 459, 461, 463, 467
- Götz, Ján, cisársky generál 160 – 163, 205
- Götz, Kristián, , generál 416
- Grabanya, kopijnický rod 595
- Graff, Juraj, astronóm 325
- Grajciarová Želmíra 949
- Granč (dnes Granč-Petrovce), SK, okr. Levoča 124, 157, 174, 203, 211, 611, 616 – 617, 632, 636, 827, 881
- Graff, Damián, doktor teológie, kazateľ v Spišskom Podhradí 719
- Graf, Pavol 998
- Granniani, podplukovník 763
- Graus, Igor 879
- Graver, Albert, protestantský teológ 809
- Graz (Štajerský Hradec), A, Steiermark 484 – 485, 584, 734 – 735, 738, 743
- Grebáč-Orlov, Ignác 708
- Greff, Lorenzo 830
- Gregor, antonita z Draviec 613
- Gregor XV., pápež 746
- Gregor XVI., pápež 935
- Gregor od Svätého Jána, piarista v Podolínci 748
- Gregor z Kežmarku, syn Štefana Kirschnera, zlatník 279
- Greifswald, D, Mecklenburg-Vorpommern 368, 459
- Greiner, Artúr 998
- Greipel, Johann Franz, český maliar 924
- Greisiger, Barna 535
- Greisiger, Michal 514, 535,
- Greutz, Samuel, popradský stolár 928
- Gresch, Ján, evanjelický farár v Smižanoch 652
- Gretzmacher, Eugen 997
- Gretzmacher, Johann 530
- Griger, Michal 648, 655
- Grigoletti, Michelangelo, benátsky maliar 932
- Grim, Ignác, maliar 869
- Gritti, Alvisio, benátsky agent v Istanbule 52
- Gritti, Lodovico, gubernátor Uhorska 63
- Grodkovszky, kopijnický rod 595
- Gróf, Vavrinec 122
- Groh, Štefan 952
- Grochol, Jaroslav 867
- Gros, Martin, kežmarský mešťan 168
- Grós (Grosz), Pavol, evanjelický kňaz v Rakúsoch 227
- Gross, Ernő 58
- Gross, Johann, levočský sochár
- Gross, Pavol st., sliezsky sochár 838 – 542, 844, 845
- Gross, Pavol ml., sochár 838, 542, 844 – 845, 850
- Gross, Johann, sochár 838, 854
- Grossmannová, Augusta, manželka Žigmunda Tibelyho 904
- Grosz, Alfréd 521, 547
- Grünblatovci, rod 424
- Gubašoci (Gubasóczy), päťkostolský biskup 189
- Guldenovci, rodina 430
- Guldenfinger, Július 909, 910
- Guldner, Jakub, levočský notár 83
- Gulyás, János 749, 750
- Gumplowicz, Maksymilian 490
- Gundelfinger, rod 427, 965, 997
- Gundelfinger, Juraj 426
- Gundelfinger, Žigmund 426
- Günter von Schwarzburg, magdeburský arcibiskup 554
- Günther, Juraj, ľubovniansky mešťan 831
- Günther, Ondrej, evanjelický kazateľ v Hrabušiciach 727
- Güntherová – Mayerová, Alžbeta 921 – 922, 848, 861, 869
- Gurkó (Đurko), kopijnický rod 595
- Gustáv II. Adolf, švédsky kráľ 147, 152
- Guttgesell, Dávid, kníhtlačiari 301
- Gyapay, Gábor 158
- Gyéressy, Béla 866, 867
- Gyöngyös, H, Heves 357, 744, 952
- Györffy, Katalin 860
- Györffy, István 535
- Györffyová, Irma 535
- Gyula, H, Békés 94
- Gyulaffy, Mária, manželka Štefana II. Tököliho 814
- Gyurkovič (Đurkovič), kopijnický rod 595

H

- Haag, NL 145
Hábl Vladimír 883
Habsburgovci, rod 44, 52, 65, 74, 75, 81, 85, 93, 95, 97, 100 – 101, 110, 112 – 113, 124, 126, 129 – 131, 133, 137, 140, 146 – 148, 150, 152, 157, 168, 174, 177, 181, 187, 211, 213, 229, 240, 249, 251, 257, 271, 283, 298, 307, 308, 312 – 313, 329, 332, 334, 336 – 338, 345, 364, 376, 390, 473, 483, 814, 823, 875, 904, 919
Hackl, Gabriel von, profesor Naturklasse 911
Hadbavný, kopijnický rod 595
Hadbavný, Romuald, kamaldulský mních v Červenom kláštore 780
Hadik, Andrej, cisársky generál 340, 376 – 378
Hadik, Ján, gróf 880 – 881
Hadim Ali, budínsky paša 86, 89
Hadušovce (dnes časť obce Spišské Tomášovce), SK, okr. Spišská Nová Ves 594 – 595, 605, 633
Hadži, P., obchodník s plátnom 357
Hagelius, Gašpar, spišský kanonik 635
Hagner, Hans, levočský puškársky majster 83
Hágy (Vyšné Hágy), SK, okr. Poprad 436, 502, 509, 635, 655, 687, 779
Hahn, Ján, staviteľ organov 846
Hahn, Sebastián, zlatník 846
Haimann, Peter 989
Hain, Gašpar, levočský kronikár 46, 48 – 50, 53 – 57, 60 – 62, 65, 67, 75, 77, 80, 82 – 85, 88, 90, 92 – 94, 96, 105, 107, 115, 122, 125, 127, 129, 134 – 136, 139 – 144, 146, 148 – 149, 159, 160, 162 – 164, 166 – 168, 170, 172 – 174, 176, 179 – 182, 185, 187, 189 – 191, 196, 197, 199 – 209, 211 – 219, 222, 224, 374, 378, 617, 623, 634, 714, 716, 718, 727, 732, 744, 761 – 763, 787, 791
Hain, Johan Peterson, kežmarský lekár 322
Hain, Mikuláš, levočský obchodník 161, 840
Hajduk, Martin 331
Hájek (Hagek, Hayek), Šimon pozri Šimon od Svätého Františka 751
Hajnáčka (hrad), SK, okr. Rimavská Sobota 104, 265
Hajnóci, Jozef (József) R. 99, 197
Hajts, Ľudovít 1003
Hajtovka, SK, okr. Stará Ľubovňa 551, 568, 571
Halaga, Ondrej R. 272, 280, 299, 958 – 960, 963
Halász, László 765
Halász – Mirkva, Ján, maliar 911
Halczyn, Vojtech 535, 536
Halčín, Vojtech, účastník cholerového povstania 1831 v Odoríne 694
Halič, SK, okr. Lučenec 265
Haligovce, SK, okr. Stará Ľubovňa 225, 354, 436, 483, 655, 681, 684, 687, 726, 867
Halle, D, Sachsen-Anhalt 299, 314, 370, 463, 538
Haller, Anton, jezuita, učiteľ na gymnáziu v Spišskom Podhradí 738, 741
Hamza beg, správca Fiľakovského sandžaku 89
Hanák (Hanacius), František, katolícky kňaz v Spišských Vlachoch, piarista 647, 751
Hangoši (Hangossy), Imrich, kurucký veliteľ 264, 267
Hankotzy, levočský stolár 744
Hanula, Andrej 847
Hanula, Jozef, maliar 911, 940, 948, 952, 512, 536, 547
Hanušovský (Hanusoczy), Štefan, spišský kanonik 664
Hanzéli (Hanzélyi), František, ludrovský administrátor 709
Hanzely, Pavol, evanjelický farár v Bystranoch 726
Hapák, Pavel 45, 547, 966, 1000, 1002
Haraba (Harabay), Peregrín, františkánsky misionár 765
Harakovce, SK, okr. Levoča 124, 237, 613, 616, 636, 642, 653 – 654, 664, 827
Harčar, Anton 119
Hardegg, Ferdinand, kapitán Horného Uhorska 102, 104 – 105
Harichovce, SK, okr. Spišská Nová Ves 123, 134, 157, 610, 647, 652 – 654, 663, 684, 687, 720, 949 – 950
Harrach, Ferdinand Bonaventura II., gróf 920
Haršáni, Juraj 151
Hartig, Gustáv 906
Hartig, Július 997
Hartleben, Filip, cisársky generál 266, 269
Hartman, Jozef, košický sochár 860 – 861, 867, 869
Haško, Žigmund, spišský kanonik 764
Hatvan, H, Heves 49, 78, 127
Haug, Július 513
Haynau, Július, generál 477
Havka, SK, okr. Kežmarok 436
Havran, Ján 748 – 749, 753
Hawas, Malcher, kupec 291
Heckenast, Gustáv (Gusztáv) 236, 332, 335, 961
Héderváry, Vavrínek, kráľovský konník 554
Hedviga Tešínska, tešínska kňažná a „hrabinka“ Spiša, matka Jána Zápoľského 71, 375, 615 – 617, 631, 639, 717, 736, 802
Hedviga, druhá manželka Petra Fajgela 820
Hefty, Julius Andreas (Július Andrej) 521, 828
Heinsch, Ján 843
Heisler, Donat, cisársky generál 230 – 231
Heister, Gottfried, cisársky generál, viceprezident dvorskej vojenskej rady 189
Heister, Sigbert, cisársky poľný maršal 188, 248, 262, 264 – 268
Hellenbach, Ján Gottfried, komorský gróf 971
Hellmer, Edmund von 948

- Helcmanovce, SK, okr. Gelnica 156, 177, 239, 272, 350, 424, 436 – 437, 440 – 441, 447, 492, 493, 505, 493, 642, 644, 654, 661, 664, 674, 682, 949, 998 – 1000
- Hell, Maximilián, vynálezca a astronóm 303, 326
- Henckovce, SK, okr. Rožňava 157
- Henkel (Henckel), Ján, rektor levočského lýcea, dvorný kazateľkráľovnej Márie Habsburskej 303
- Hennelová, Judita 982
- Henckel, Ján, kazateľ, humanista 610, 712, 714 – 716, 785
- Henckel, Sebastián, levočský farár 613, 619, 715 – 716
- Henclová, SK, okr. Gelnica 478
- Henrieta Falcká, dcéra Fridricha Falckého 170
- Henrich II., francúzsky kráľ 89
- Henrich III., francúzsky a poľský kráľ 99, 281
- Henrich VIII., anglický kráľ 55
- Henrich, farár vo Veľkej Lomnici 612
- Hensch, Aurel 513
- Herant, kopijnický rod 595
- Herberstein, Johann Jozef von, cisársky veliteľ Horného Uhorska 215
- Herka, Juraj 432
- Herkó, Šimon, reformačný kazateľ v Odoríne 720
- Hering, Loy, sochár 833
- Hermeli, kopijnický rod 595
- Hermann, Irenej, františkán 766
- Hermolaus, katolícky farár v Hrabušiciach 610
- Hernádnémeti, H, Borsod-Abaúj-Zemplén 51
- Herucová, Marta 299, 865, 881, 917, 922, 925, 934 – 935, 941, 949, 954
- Hervay, Ferenc 761
- Hessenská, Charlotta Amalia, manželka Františka II. Rákociho 245
- Hessky, Orsolya 899
- Heynrich, Franz, kežmarský mešťan 295
- Hiláriu, svätý 722
- Hilko, Leopold, katolícky dekan Dekanátu horného Hornádu 681
- Hincovce, SK, okr. Spišská Nová Ves 124, 239, 636
- Hišem, Cyril 635
- Hlaváček, Michal, profesor Levočského lýcea 451 – 452, 463
- Hleba, Edmund 547, 690
- Hlinka, Andrej 478, 497, 541, 708 – 709
- Hlobil, Ivo 832
- Hlohovec, SK 51, 70, 76, 122, 142 – 143, 146, 153, 160 – 161, 179
- Hniezdne, SK, okr. Stará Ľubovňa 241, 285, 288, 295, 301, 362, 406, 433, 436 – 437, 439, 445, 483, 540, 550 – 551, 562 – 565, 569 – 571, 573, 575 – 579, 582, 587, 590 – 591, 611, 637, 653, 655, 683 – 684, 699, 725, 750 – 751, 759, 930
- Hnilčík, SK, okr. Spišská Nová Ves 436, 506, 508, 684, 687, 708, 954, 961, 964 – 965, 991, 993 – 995
- Hnilec, SK, okr. Spišská Nová Ves 436, 540, 684, 687, 964, 990
- Hodermarský, Jozef Ján, titulárny biskup Mukačevskej eprachie 258 – 260
- Hodkovce, SK, okr. Košice – okolie 124, 420, 456 – 457, 465, 636, 879 – 880, 884 – 885, 892
- Hodža, Michal Miloslav 405, 415
- Hodža, Milan 477
- Hoepfner, Quido, architekt 908
- Hoffmann, kopijnický rod 595
- Hoffmann, Gašpar, spišský kanonik 635
- Hofmann, Heinrich, nemecký maliar 945,
- Hohenegger, Ludovít, hutný odborník 992
- Hohenlohe, August 528
- Hohenlohe, Wolfgang von, cisársky veliteľ 122
- Hohenlohe-Öhringen, Kristián, pruské knieža 484, 494, 501 – 503, 528
- Höchstädt, D, Bayern 249
- Hojstrič, Ján 485
- Holec, Roman 706, 710
- Hollo (Holló), Žigmund (Sigismund), zástupca Spišskej komory 197, 200, 201, 237, 647, 652
- Hollý, Ján 404, 689, 762
- Hölbling, Joachim Konrád 981
- Hološová, Alžbeta 299
- Hölzel, Albín, sochár 950 – 952
- Holumnica, SK, okr. Kežmarok 42, 123, 430, 436, 636, 648, 653, 655, 663, 674, 684, 823
- Hóman, Bálint 46
- Homona, Michal, kanonik 614
- Homza, Martin 272, 298, 342, 469, 548, 550, 582, 593, 595, 621, 637, 718 – 719, 760, 812, 838, 936
- Honterus, Johann, sedmohradský reformátor 718
- Horácius, básnik 739
- Horaitzová, Mária, manželka Pavla Grossa st. 838
- Horanský, kopijnický rod 595
- Horanský, Juraj, spišský vyslanec 161 – 162
- Hörk, József 186, 191
- Horní Slavkov, CZ, okr. Sokolov 381
- Hornlak, Karol, vrbovský katolícky farár 872
- Horvát (Horváth), kopijnický rod 595
- Horvát, Baltazár 137
- Horvát Ján, slúžny Malej župy 603
- Horvát (Horváth), Ján, spišský prepošt (1505 – 1543/1544) 49, 58, 61, 609, 614, 616, 617 – 624, 632, 638, 714, 717 – 719, 785, 829
- Horvát, Ján Krstiteľ, SJ, filozof 316
- Horvát, Krištof 175
- Horvát, Michal 617
- Horvát, Štefan, veliteľ hajdúchov 146
- Horváthová, Emília 469
- Horvát-Jakovič, Matej 150
- Horvát-Kiševič (Horváth-Kissevich), Eduard 903

- Horvát-Kišević (Horváth-Kissevich), Ladislav, spišský podžupan 117, 121, 123, 153
- Horvát Mladoševič, Peter, kráľovský radca 125
- Horvát-Mislenovič (Horváth-Myslenovith) Marek, dalmátsko-chorvátsko-slavónsky bán 832
- Horvát-Palóci (Horváth-Palóczi), Juraj 137
- Horvát-Paločaj (Horváth-Palochay), rod 420, 426, 494, 500, 505, 525, 527, 726, 786
- Horvát-Paločaj, Juraj 720, 822 – 823
- Horvát-Paločaj, Ondrej 726
- Horvát-Paločaj, Štefan 726
- Horvát-Stančič (Horváth-Stansith, Horváth-Stanchitz, Horváth-Stancsics), magnátsky rod 212, 300, 302, 358, 374, 410, 420, 809 – 811, 822, 851, 882
- Horvát-Stančič, Baltazár 809 – 811, 816, 818
- Horvát-Stančič, Gregor 809, 810, 818
- Horvát-Stančič, Imrich 892, 893
- Horvát-Stančič, Imrich, vrchný vyberač daní v Spišskej stolici 260 – 261
- Horvát-Stančič, Juraj, gróf 306
- Horvát-Stančič, Marek, veliteľ obrany pevnosti Siget 89, 197, 225, 816, 818, 851
- Horvátová-Stančičová, Anna Mária, matka generála Andreja Mariášiho 378, 729, 891, 923
- Horvátová-Stančičová, Barbora, manželka Alexandra Berzevicchioho 729
- Horvátová-Stančičová, Klára 851
- Horvátová, Helena, manželka Michala Turzu 153
- Horváth, vyzvedač spišského starostu 581
- Horváth, Pavel 88, 272, 280 – 281, 284, 286 – 287, 289 – 292, 294 – 295, 297, 350 – 353
- Hosutóty (Hoszutóthy), Ladislav, spišský prepošt (1606 – 1648) 633 – 636, 638 – 639, 735, 737, 748,
- Houde, Ivan 263
- Hovanec, Matej, účastník cholerového povstania 1831 v Odoríne 694
- Hozelec, SK, okr. Poprad 594 – 595, 605, 612, 653 – 654, 663, 684, 725, 729
- Hoznek, Ján 451
- Hôrka, SK, okr. Poprad 123, 506, 594 – 595, 603, 616, 729
- Hrabušice, SK, okr. Spišská Nová Ves 57, 97, 123, 156, 164, 181, 190, 203 – 204, 207, 247, 263, 266, 277, 363, 410, 426, 436, 445, 480, 483, 610, 646, 653 – 654, 663, 674, 683 – 684, 720 – 721, 726 – 727, 735, 766 – 768, 972
- Hradisko, SK, okr. Kežmarok 123, 436, 473
- Hradszky (Hradský), Josephus 308, 537, 563, 586, 588, 590, 593 – 600, 603, 605 – 606, 616, 622 – 623, 625, 626, 629, 631 – 642, 644 – 650, 653, 655 – 656, 658, 660 – 662, 664, 669, 670, 674 – 676, 678 – 679, 681 – 683, 687, 696 – 699, 705 – 706, 714, 727, 729 – 731, 733, 736 – 738, 743, 763, 767 – 768, 858, 933, 950, 954, 997
- Hradszky, Karol 997
- Hraničné, SK, okr. Stará Lubovňa 566, 568 – 571, 583
- Hranovnica, SK, okr. Poprad 123, 310, 353 – 354, 433, 442, 611, 626, 648, 653 – 654, 663, 674, 675, 681, 684, 729
- Hravar, Zdeněk 888, 891
- Hrhovský (Harhovský, páni z Hrhova, Görgey, Görgei, Gergej), rod 122, 222, 420, 453, 595, 617, 619, 628, 717, 719, 745, 795 – 796, 799, 816, 823
- Hrhovská (z Hrhova, Görgey), Margita, manželka Andreja I. Mariášiho 820
- Hrhovský (Görgey), Artúr 416
- Hrhovský (Görgey), Baltazár zástupca spišskej šľachty na stavovskom sneme 218, 851
- Hrhovský (Görgey), Benedikt, vrchný vyberač dane na Spiši 260
- Hrhovský (Görgey), Eliáš 795, 834, 835
- Hrhovský (Görgey), Ezechiel, spišský podžupan 173, 175, 184, 185, 190,
- Hrhovský (Görgey), František, spišský podžupan 237
- Hrhovský (Görgey), František (1854) 910
- Hrhovský (Görgey), Gustáv 465, 910
- Hrhovský (Görgey), Imrich, člen Rákociho náboženskej komisie 252, 663
- Hrhovský (Görgey), Ján, kurucký plukovník, spišský podžupan 217, 222, 245, 247, 257, 259, 266, 269
- Hrhovský, Jób 605
- Hrhovský, Jozef Markus, husár 898
- Hrhovský (Görgey), Juraj, spišský zástupca na evanjelickej synode 257, 625
- Hrhovský (Görgey), Krištof, spišský podžupan 602
- Hrhovský (Görgey), Martin, zástupca Spišskej stolice 138, 141, 795, 834, 835
- Hrhovský (Gergey), Martin spišský kanonik, titulárny opát v Štiavniku 637
- Hrhovský (Görgey), Mikuláš, zástupca spišskej šľachty na stavovskom sneme 218
- Hrhovský (Görgey), Štefan, veliteľ hradu Nedeca 224
- Hrhovský (Görgey), Štefan 795
- Hrhovský (Görgey), Štefan 910
- Hrhovský, (Görgey, Harhofský), Vavrinec 623
- Hrhovský (Görgey), Vilhelm, spišský podžupan 153
- Hric, Peter 872
- Hrišovce, SK, okr. Gelnica 663
- Hroboň, Samuel Bohdan 452,
- Hromada, Anton 708
- Hromádka, Jozerf 927

Hromják, Luboslav 646
 Hronský (Svätý) Beňadik, SK, okr. Žarnovica 215
 Hruzik, Július, maliar 893
 Huba, Peter 935
 Hudák (Hegedüs), Štefan Pavol, košický maliar 945
 Huffnagel, Krištof, klerik 321
 Huldschinsky, Okar 998
 Humenné, SK 47, 56, 135, 614, 734, 735, 875
 Humiensi, Ján 836
 Humiensi, Martin, syn Jána 836
 Humiensi, Samuel, syn Jána 836
 Huncovce, SK, okr. Kežmarok 123, 189 – 190, 195
 – 196, 228, 234, 240, 252, 301, 362, 420, 423, 433,
 436 – 437, 444 – 445, 453, 483, 491, 493, 518,
 519, 610, 636 – 637, 647, 652, 653, 655, 663, 666,
 674, 684, 726, 729 – 730, 771, 923 – 924, 933, 949
 Hunfalvy, Ján 449
 Hunfalvy, Pavol 449, 464
 Hurban, Jozef Miloslav 405, 415 – 416
 Husár, Peter, lugošský kapitán 116
 Hust, Martin, člen levočskej mestskej rady 332
 Husz, Dávid 521, 537
 Huťka, Miroslav 621, 652, 773

CH

Chalupecký, Ivan 100, 272 – 273, 275 – 279, 281
 – 282, 284 – 285, 295, 297, 307 – 308, 324, 341 –
 344, 349 – 350, 354 – 355, 359 – 361, 363 – 364,
 469 – 470, 547, 557, 561 – 563, 566, 568 – 570,
 576, 578 – 579, 581 – 582, 584 – 586, 588, 590,
 593 – 594, 599 – 600, 604 – 606, 614, 617, 621,
 637, 652 – 653, 658, 692, 708, 720, 728, 766 –
 767, 769, 813, 819, 822, 843, 847 – 849, 854, 857,
 867, 871, 873, 926, 939, 949, 965 – 966, 969, 982,
 991, 995, 997
 Chalupka, Ján 450
 Chalupka, Samo 449
 Charkiv (Charkov), UA 461
 Chlebak, Michal, rímskokatolícky kňaz 441
 Chmelinová, Katarína 299, 745, 765, 831, 838, 841,
 843, 845 – 847, 849 – 850, 854 – 855, 857, 859,
 861 – 863, 865 – 867, 869 – 871, 873, 876, 920
 Chmelnica, SK, okr. Stará Ľubovňa 176, 434, 436,
 439, 551, 568 – 571, 582, 611, 636 – 637, 647,
 653, 655, 683
 Chmelnický, Bohdan, veliteľ kozákov 169 – 170
 Chmiňany, SK, okr. Prešov 827
 Chovanec, Marek 634
 Chovancová, Alica 604
 Chrastina, Eliáš, prešovský a levočský rektor
 318, 451
 Chrašť nad Hornádom, SK, okr. Spišská Nová
 Ves 123 – 124, 526, 536, 613, 632, 636, 654, 663,
 674, 681, 684, 734
 Chrzanowski, Tadeusz 849

Chtelnica, SK, okr. Piešťany 116
 Chust (Huszt), UA, Podkarpatská rus, pevnosť
 121, 249

I

Ibrahim, turecký veľkovezír 52, 63
 Ibrahim paša, budínsky paša 215 – 216
 Idrnak, Karol 995
 Ignác od Zvestovania Panny Márie, piarista
 v Podolínci 748
 Ihľany, SK, okr. Kežmarok 123, 240, 440, 655, 681
 – 682
 Ila, Bálint 350, 354
 Ilavský (Ilavay), kopijnický rod 595
 Ilešházi (Illésházy), Gašpar, trenčiansky
 a liptovský župan 134
 Ilešházi, Juraj, trenčiansky a liptovský župan 175
 Iléšházi, Štefan, uhorský palatín 121, 125 – 126, 128
 Iliášovce, SK, okr. Spišská Nová Ves 123, 134,
 156, 177, 239, 268, 354, 409, 412, 445, 481, 610,
 647, 652 – 654, 663, 720, 884
 Illés, Aladár Edvi 550, 1000
 Imrich, farár v Kežmarku 612
 Imrich, farár v Starej Lesnej 612
 Imrich z Paloty 47
 Innsbruck, A, Tirol 170, 639, 702, 712, 724, 939, 940
 Inocent III., pápež 608
 Inocent X., pápež 643 – 644, 649
 Inocent XI., pápež 224, 231,
 Ireneus, svätý 722
 Iriarte, Lázaro 760
 Isello, Pietro Abondio 940
 Istanbul, TR 52, 55, 61 – 63, 68 – 69, 73, 78, 83, 93
 – 94, 128, 135, 163, 177, 187, 190, 215, 236, 728
 Iugo, Peter, kráľovský taverník 554
 Ištvánfi (Istvánffy), Ján, vyslanec na uhorskom
 sneme 47
 Ištvánfi Mikuláš, vyslanec na uhorskom sneme
 47, 117
 Ištvánfi, Mikuláš, historik 82, 120, 122
 Ištvánfi, Mikuláš, miestodržiteľ palatínskeho
 úradu 117
 Ištvánfy Peter, vyslanec na uhorskom sneme 47
 Ivan IV. Hrozný, ruský cár 100
 Ivan, šoltýs v Kamienke 565
 Iványi, Béla 75, 197, 396
 Ivula, Gabriel, SJ, kancelár Košickej univerzity 316
 Izabela, španielska infantka 523
 Izabela Jagelovská, manželka Jána Zápoľského,
 uhorská kráľovná 67 – 69, 72 – 74, 77, 81, 83 –
 85, 88 – 92
 Izák Biely (Weiss), židovský kupec 295
 Izdenci (Izdenczy), Ondrej 148
 Ízmit (Nikomédia), TR, Kocaeli 251

J

- Jablonov, SK, okr. Levoča 123, 173, 441, 480, 615 – 616, 622, 632, 636, 652, 675 – 676, 695 – 696, 740, 925
- Jabrocký, kopijnický rod 595
- Jacko, šoltýs Jakubian 565
- Jacková, Antónia 791
- Jacobs, Otakar, banský podnikateľ 427, 1000, 1004
- Jagelovci, rod 44, 46, 323, 374, 616
- Jäger (Eger), H, Heves megye 47, 58, 86 – 87, 89, 102 – 103, 106, 107, 109, 111, 127, 129, 148, 151, 155, 180, 183, 187, 194, 197, 208, 234, 247, 258, 266 – 267, 296, 307, 311, 331, 352, 388, 440, 455, 459, 540, 543, 617, 629, 632, 675, 670 – 671, 675, 680, 682, 692, 702, 706, 744, 761, 831, 863
- Jagušič (Jagusics), Imrich, maliar
- Jakab, Ján, katolícky farár v Smižanoch (od 1672) 652
- Jakab, Zoltán 996
- Jakabko, kopijnický rod 595
- Jakelfaluši (Jakelfalusy, Jekelfalusy, Jaklovský), Tomáš, statkár v Pongrácovciach 880
- Jaklin, Blažej, nitriansky biskup (1691 – 1695) 232, 776, 777
- Jaklin z Letanoviec, Mikuláš, barón 776
- Jaklovce, SK, okr. Gelnica 124, 225 – 226, 301, 436, 613, 636, 653 – 654, 663, 665, 697 – 698, 672, 961, 972
- Jakobey, Karol, maliar 944, 952
- Jakub, katolícky farár v Spišských Vlachoch 610
- Jakub, katolícky farár vo Veľkej Lesnej 612
- Jakub od Svätej Barbory, piarista v Podolínci 748
- Jakub z Tornale, vyslanec na uhorskom sneme 47
- Jakubany, SK, okr. Stará Lubovňa 195, 426, 436, 440 – 441, 466, 469, 483, 551, 564 – 565, 568 – 571, 576, 582, 585, 642 – 643, 653, 699, 937, 950 – 951, 983 – 984
- Jakubčín, Pavol 621
- Jakubovič, Mojžiš, židovský obchodník 295
- Jakušič (Jakussith, Jakusics), Juraj, jágerský biskup (1642 – 1647) 643
- Jakušičová (Jakussith), Katarína 176
- Jamborský Ján, dekan 440
- Jamník, SK, okr. Spišská Nová Ves 123 – 124, 193, 213 – 214, 353, 611, 617, 632, 636, 646, 653, 654, 663, 693, 727 – 734, 743, 827
- Ján III. Sobieski, poľský kráľ 208, 219, 221 – 223, 230 – 232, 237, 567
- Ján Kazimír Vasa, poľský kráľ 169 – 170, 284 – 285, 555
- Ján XXII., pápež (1316 – 1334) 761
- Ján, katolícky farár v Abrahámovciach 611
- Ján, katolícky farár v Betlanovciach 611
- Ján, katolícky farár v Huncovciach 610
- Ján, katolícky farár v Krížovej Vsi 612
- Ján, katolícky farár v Kurimanoch 611
- Ján, katolícky farár v Markušovciach 611
- Ján, katolícky farár v Nedeci 612
- Ján, katolícky farár v Novej Belej 612
- Ján, katolícky farár v Podhoranoch 612
- Ján, katolícky farár v Rakúsoch 612
- Ján, katolícky farár v Spišskej Novej Vsi 610
- Ján, katolícky farár v Spišských Vlachoch 610
- Ján, katolícky farár v Starej Ľubovni 611
- Ján, katolícky farár v Toporci 612
- Ján, katolícky farár vo Veľkej Lomnici 610
- Ján, katolícky farár vo Vlkovej 611
- Ján, katolícky farár vo Vrbove 622
- Ján, katolícky farár vo Vydrníku 611
- Ján, krakovský biskup 618
- Ján, prepoš z Lendaku 613, 621
- Ján de Keöhalom, kanonik 615
- Ján Dominik od Svätého Kríža, piarista v Podolínci 748
- Ján František od Svätej Magdalény, piarista v Podolínci 748
- Ján Martin od Narodenia Pána, piarista v Podolínci 751
- Ján Hus, český reformátor 713
- Jan Jiskra 555
- Ján z Boha (Ján Cuidad), zakladateľ rádu Milosrdných bratov 772 – 773
- Ján z Frankensteina, architekt 817
- Ján Zlatoústý, svätý 722
- Ján zo Sedmohradska, prior Kartuziánskeho kláštora na Skale útočišťa 317
- Janček, František, rezbár 940
- Jančík, Eugen 458
- Jančura, Marián 965, 995
- Janičáková, Emília, manželka Rudolfa Čákiho 893
- Janíček, Jan 812
- Jankovič, Vendelín 273, 275, 278, 285, 781
- Jánoki, Žigmund, vyjednávač konfederátov 253
- Janošíková, Zuzana 299, 784, 787, 789, 795, 801 – 802, 810, 815 – 816, 818, 820, 822
- Jánovce, SK, okr. Poprad 123, 612, 616, 632, 636, 642, 653, 654, 664
- Janovská, Magdaléna 629, 632, 645, 678, 702, 706, 940
- Janšák, Štefan 352
- Janura, Tomáš 359
- Jarabina, SK, okr. Stará Lubovňa 435, 436, 440 – 441, 483, 492, 564 – 565, 568 – 571, 582, 642 – 643, 653, 922
- Jaricot, Pauline Marie, zakladateľka Bratstva živého ruženca 935
- Jaroschek, Cyril, notár v Spišskej Novej Vsi 965
- Jasaňová, Jana 922

- Jasker, Mikuláš, krakovský mestský pisár 296
 Jaslinský (Jaszlinszky), Anton, SJ, filozof 316
 Jasov, SK, okr. Košice – okolie 130, 132, 151, 236, 267, 331, 362, 428, 458, 671, 692, 731, 751, 861, 864, 866 – 867, 959 – 961
 Jasvic (Jaszvicz), Anton, spišský veľprepošť 676
 Jászay, kopijnický rod 595
 Jatschi, Ján, konsenior Bratstva 629
 Javor, Anna 865
 Javor, Martin 331
 Javorina v. Tatranská Javorina
 Javorský, František 761, 768, 961
 Jäschke, Franz Ignatz v. Cyprián, kamaldul 782
 Jekelfaluši (Jekelfalussy, Jakelfalussy, Jaklovský), Vincent, spišský biskup (1848 – 1849) 440, 441, 497, 696 – 698
 Jekelfalvi (Jekelfalussy, Jakelfalussy, Jaklovský), Michal, zástupca Spišskej stolice 49
 Jena, D, Thüringen 202, 299, 314, 365, 370, 462 – 463, 547
 Jendrášik, Maximilián von 991
 Jesenský, kopijnický rod 595
 Jesenský, Ján 450
 Jesenský, Miloš 316 – 320, 963
 Ješič, Milovan 315
 Jezersko, SK, okr. Kežmarok 193, 436
 Jezerský, kopijnický rod 595
 Jibou (Žibov), RO, župa Salaš 253
 Joachim, brandenburský markgróf 75 – 76
 Joanelliovci, rod bbanských podnikateľov 675, 966
 Joanelli de Telvana, Ján Andrej (Johanes Andreas, Johann, Giovanni), barón a banský podnikateľ 184, 229, 867 – 869, 966
 Joanelli, Silvester 197, 213, 219, 254, 966 – 967
 Joanelli, Hieronym, banský podnikateľ 967
 Jobst, Karol 940
 Johann Georg III., saský kurfirst 221
 Jókai, Mór 512
 Jóni (Jóny), šľachtický rod 453
 Jóny, Theodor de, alchymista 320
 Jóny, Tobiáš, provinčný gróf 348
 Joó, kopijnický rod 595
 Jost, Henryk 504, 547
 Józán, Lajos 947
 Jozef I. Habsburský, cisár, uhorský kráľ (1705 – 1711) 229, 251 – 252, 254, 256 – 259, 262 – 263, 266, 268, 270, 335, 342, 405, 475, 481, 497, 664, 782
 Jozef II., cisár, uhorský kráľ (1780 – 1790) 313, 330 – 331, 339, 345 – 346, 348, 351, 376, 389, 402 – 403, 405, 421, 426, 428, 434, 438 – 439, 440, 442 – 444, 447, 591, 460, 593, 603 – 604, 676, 680, 683, 685, 728, 729, 758, 764 – 765, 771, 778, 875, 919, 924, 944, 989
 Jozef, katolícky farár v Podolínci 612
 Jozef, katolícky farár v Spišských Hanušovciach 612
 Jozef od Narodenia Najsvätejšej Panny Márie, piarista v Podolínci 748
 Jozeffy (Jozefi), Pavol, evanjelický potiský superintendent (1823 – 1848) 730
 *Jozefova Ves (Josephsdorf), SK, okr. Stará Ľubovňa 436
 Judák, Viliam 722
 Juhos, meštiansky a podnikateľský rod 427, 997
 Július II, pápež (1503 – 1513) 617
 Jung, Karol Gustáv, lekár 320
 Jungenfeldovci, rodina 500, 528
 Juraj, katolícky farár v Hozelci 612
 Juraj, katolícky farár v Ordzovanoch 611
 Juraj, katolícky farár v Strážkach 612
 Juraj, katolícky farár v Štrbe 612
 Juraj, katolícky farár vo Vyšnom Slavkove 611
 Juraj, kaplán v Markušovciach 611
 Juraj zo Satu Mare (Szathmáry), ostrihomský arcibiskup (1521 – 1524) 618
 Jurgemberg, Kristián de 550
 Jurgov (Jurgów), PL, Powiat Tatrzański 228, 436, 483, 493, 501 – 503, 510 – 511, 643, 674, 681, 684, 867 – 868, 870
 Jurík, Rudolf 547, 650, 762
 Jurišič, Mikuláš, veliteľ obrany Köszege 61
 Jurské, SK, okr. Kežmarok 123, 325, 362, 436, 493, 648, 653, 655, 663, 730
 Justovci, obchodnícka rodina 433
 Just, Samuel, matejovský stolár 928
- ## K
- Kacián (Katzianer), Ján (Johann, Hans), Ferdinandov veliteľ 52 – 54, 56, 62 – 66, 81, 716 – 717
 Kacvín (Kacwin), PL, Powiat Nowotarski 123, 197, 289, 436, 483, 500, 612, 638, 642, 653, 654, 674, 684, 685, 688, 726
 Kaczmarczyk, Kazimierz 296
 Kajali, Pavol, vyjednávač konfederátov 253
 Kalafus, kopijnický rod 595
 Kalazanský, Jozef, zakladateľ piaristov 746, 758
 Kaldi (Káldy), Martin, jezuita 734 – 735
 Kalchbrenner Karol, evanjelický kňaz, amatérsky maliar 443, 514, 520, 538, 910
 Kalinay, Valentín 639, 724, 732 – 741, 762, 766
 Kaliningrad (Königsberg, Kráľovec), RU 299, 370, 392
 Kálló, H, Nógrád 118
 Kalna, kopijnický rod 595
 Kálnokyová, Katarína 177
 Kaločaj (Kalocsay), Izidor, ružomerský katechéta 709

- Kalvín, Ján, cirkevný reformátor 313
- Kalwaria Zebrzydowska, PL, Powiat Wadowicki 498, 650
- Kaľava, SK, okr. Spišská Nová Ves 124, 156, 663
- Kamenica, SK, okr. Sabinov 89, 615, 619,
- Kamianec Podošskij (Kamenec Podolský), UA, Kamianec-podiľskij rajon 171, 572
- Kamička, Juraj, kežmarský obchodník 908, 909
- Kamienka, SK, okr. Stará Ľubovňa 411, 435 – 436, 440 – 441, 492, 551, 564 – 566, 568 – 571, 581 – 582, 642 – 643, 653
- Kaniža (Nagykanizsa) H, Zala 114 – 115, 127, 234
- Kapossy, János 855
- Kapossy, Jenő 903
- Kara Mustafa, osmanský veľkovezír 215, 220, 223
- Karabová, Katarína 316
- Karácsonyi, János 763
- Karácsonyi, Jenő 952
- Karretty, J., spišský gubernátor 587
- Karich, Martin, levočský remeselník 210, 211, 744
- Karlovac v. Sremski Karlovci
- Karlovský, Ján, alchymista 318
- Karłowicz, Mieczysław 512
- Karol II., španielsky kráľ 240
- Karol III. (VI.) Habsburský, rímsko-nemecký cisár, uhorský kráľ (1711 – 1740) 238, 240, 285, 332 – 336, 337, 360, 667, 671, 728, 778 – 779, 791, 852 – 854
- Karol V. Habsburský, rímsko-nemecký cisár (1519 – 1556) 48, 57, 61, 65 – 67, 74, 76, 78, 80, 82, 86 – 87, 90, 99, 303, 712
- Karol IX., francúzsky kráľ 100
- Karol X., švédsky kráľ 171
- Karol XII., švédsky kráľ 239, 250, 261
- Karol Albert, bavorské knieža 338
- Karol Lotrinský, cisársky generál 221
- Karol Ľudovít, Rakúsko-tešínsky, rakúsky arcivojvoda 376
- Karol od Panny Márie, piarista v Podolínci 748
- Karol Štajerský, arcivojvoda 99, 105
- Karolína Bourbonská 523
- Károli (Károlyi), Alexander, satmársky župan 236, 241 – 243, 245, 248, 263, 267, 270
- Károlyi, Arpád 114, 117, 121
- Kaschnitz, Ján Jozef 975
- Kasprowicz, Jan 512
- Kasperbovič, Martin, karuzián z kláštora v Lechnici 317
- Kašiarová, Elena 983, 986
- Katai (Kátay), Žigmund, jezuita 734 – 735
- Katarína, prvá manželka Petra Fajgela 919 – 920
- Katarína II. Veľká, ruská cárovná 344 – 345
- Katarína Brandenburská, manželka Gabriela Betlena 144, 147 – 148, 150, 152, 154 – 156, 170
- Katona (Kleinberger), Ferdinand (Nándor), maliar 512, 536, 538, 547, 911, 915 – 916
- Katona, Štefan (Stephanus, István), historik 91, 93, 98, 126, 132, 134, 175, 212, 229, 241
- Kauffgang, Žigmund, lúpežník 62
- Kauffmann, Aurél 46, 48 – 50, 53 – 57, 60 – 62, 65, 67, 75, 77, 80, 82 – 85, 88, 90, 92 – 94, 96, 105, 107, 115, 122, 125, 127, 129, 134 – 136, 139 – 144, 146, 148 – 149, 159 – 160, 162 – 164, 166 – 168, 170, 172 – 174, 176, 179 – 182, 185, 187, 189 – 191, 196 – 197, 199, 201 – 209, 211 – 219, 222, 224, 617, 623, 634, 714, 716, 718, 727, 732, 744, 761 – 763
- Kaunitz, Václav Anton, kancelár Márie Terézie 345, 346, 348
- Kayzer, Matej, kupec 287
- Kawalski, Šimon, maliar 848, 867
- Kazimír Jagelovský, poľský kráľ 555, 556, 559 – 560
- Kazimír, Štefan 287
- Kazimierz (časť Krakova), PL 281
- Kazinczy, František, básnik 877, 878, 880, 881, 883 – 885, 920
- Keberič (Kheberich), Marin, spišský pomocný biskup (1915 – 1919 – 1951) 710 – 711
- Kecer (Keczer), rodina 228
- Kecer, Alexander, Rákociho komisár 249, 250, 254
- Kecer, Ambróz, prešovský richtár 196, 201, 228
- Kecer, Melichar 228
- Kecer, Ondrej 228
- Kecer, Žigmund 228
- Kecskemét, H, Bács-Kiskun 362
- Kecskeméty, Károly 229, 335 – 337, 339, 341
- Keil, Robert 922, 964
- Kelecsény, kopijnický rod 595
- Keleti, Gustáv 901
- Keller, Peter Jozef 975
- Kelley, Edward, alchymista 317
- Kelner, František, evanjelický farár v Spišskom Štvrtku 719 – 720
- Kellner-Hostinský, Peter 452, 536, 537
- Kellner, Marián 995
- Kemén (Kemény), Ján, sedmohradské knieža 161 – 162, 171 – 174, 181
- Kempelen, Béla 249
- Kende, Gabriel, kurucký veliteľ 192
- Kendray, Gabriel 603
- Kepler, Johann, astronóm 325
- Kerl, Anddrej, reformačný kazateľ vo Výbornej 719
- Kern, Peter Július 512
- Kéry, Štefan, šľachtic, Tököliho familiár 226
- Kéry, Tomáš, šľachtic, Tököliho familiár 226
- Keserü, Katalin 914
- Ketrbeny, Mária Károly 899
- Kežmarský (Késmárszky), Roman, spišský kanonik 699, 702

- Ketskés, Pavol von, prisediaci banského úradu v Levoči 318
- Kheberich, Martin, spišský pomocný biskup 497, 541, 711
- Kiełbicka, Aniela 279
- Kierat P., vyzvedáč spišského starostu 581
- Kiesewetter, Július, major 416
- Kindermann, Dominik, český maliar 920 – 921, 926
- Kiniži, Pavol 832
- Kiráj (Király), Štefan 193
- Kiral, kopijnický rod 595
- Kirschners, Gregor z Kežmarku, zlatník 279
- Kirschners, Štefan, otec zlatníka Gregora 279
- Kiryk, Feliks 279, 289, 291, 554, 563, 570, 574
- Kirschner, Alexander, kanonik 615, 619
- Kisbán, Emil 652, 771
- Kisfaludy, Sándor 458, 464, 886
- Kisfaludy, Karol 898
- Kischgal, Kristián 847
- Kiss, Andrea 354
- Kiss, Kálmán 238
- Kissely, Václav, katolícky farár v Letanovciach 766
- Kiš (Kis, Kiss), kopijnický rod 596
- Kiš (Kiss), Adalbert, kurucký veliteľ 242
- Kišdy (Kisdy), Benedikt, jágerský biskup 183, 311
- Kišóci (Kisóczy), kopijnický rod 595
- Kišovce (dnes časť obce Hôrka), SK, okr. Poprad 594 – 595, 600, 603, 605, 729, 994
- Kišovský, kopijnický rod 596
- Kisvárdá, HU, Szabolcs-Szatmár-Bereg 91
- Kižik, Štefan 837
- Kižiková (Kizikowa), Anna 837
- Kladivík, Eugen 958, 992
- Klar, Matej, spišský kanonik 664
- Klčov, SK, okr. Levoča 59, 123 – 124, 211, 410, 445, 480, 617, 619, 627, 630, 632 – 633, 636, 664, 720, 732
- Klein, Bohuš 578, 588, 590
- Klein, Michal 963
- Klein, Ernest, evanjelický farár 415
- Klemens, Jozef Božetech, slovenský maliar 937 – 938
- Klement, syn Mikuláša Organistu, zlatník 279
- Klement z Kežmarku, zlatník 279
- Klement (Clement), Michal, levočský richtár 790
- Klement od svätého Jána Nepomuckého (novic) 756
- Klement zo Spišských Vlách, kanonik 614
- Klement X., pápež 188,
- Klement XII., pápež 665
- Klement XIV., pápež 438, 745
- Klenner, Andrej, geograf 329
- Klesch, Daniel, evanjelický kazateľ v Spišských Vlachoch 201 – 202
- Klieber, Josef 940
- Klimko, Matej starší, účastník cholerového povstania 1831 v Odoríne 694
- Klimkovičovci (Klimkovics), umelecká rodina 934
- Klimkovič, Florián 934
- Klimkovič, František, košický maliar 910
- Klimkovič, Ignác 934 – 935
- Klimkovič, Vojtech 935 – 936
- Klimková, Katarína, účastníčka cholerového povstania 1831 v Odoríne 693 – 694
- Klingenberg, Ján, lübecký mešťan 959
- Klinovský (Klinovszky), Jozef, profesor spišského seminára 441, 448, 695
- Klinsch, Martin, evanjelický učiteľ v Hniezdnom 725
- Klobušický (Klobusiczky), rod 860
- Klobušický, Andrej, komisár Juraja I. Rákociho 160
- Klobušický, František, zemplínsky župan, svokor Michala Čákiho 247, 255
- Klobušický, František, barón, vikár ostrihomskej kapituly 773
- Klobušický, Ján, jezuita 738, 740
- Kłoczowski, Jerzy 761
- Klonkay, rodina z Lučivnej 937
- Klonkai, Ondrej 417
- Klug, Ferdinand 994,
- Kluknava, SK, okr. Gelnica 123 – 124, 156 – 157, 234, 239, 249, 350, 353 – 354, 412, 420, 425 – 426, 506, 611, 636, 640, 646, 649, 653 – 654, 659, 663 – 664, 674, 681, 684, 692, 823, 981, 990 – 991, 997
- Kluž (Cluj-Napoca, Kolozsvár, Klausenburg), RO, 83, 128, 154, 253, 326, 371, 376, 734, 842, 899
- Kľačno, SK, okr. Prievidza 466
- Kmita, poľský šľachtický rod 584
- Kmita, Peter, spišský starosta 81, 281, 564 – 566, 571, 583
- Knauz, Ferdinand (Nándor), historik 101
- Kodaň (København), DK 465, 877
- Kohútová, Mária 352 – 353
- Koch, Heinrich Jozef 975
- Koch, Ján Juraj 979 – 980, 982
- Kochová, Juliana 982
- Kojšov, SK, okr. Gelnica 123 – 124, 157, 177, 225, 272, 436, 440 – 441, 642, 644, 661, 663, 674, 681 – 682, 927, 982, 994, 1000, 1005
- Kokal, Pavol 971
- Kolačkov, SK, okr. Stará Lubovňa 123, 234, 430, 436, 558, 616, 663, 681, 684, 687
- Kolačkovskí, šľachtický rod 137
- Kolbenhayer, Eduard, kežmarský obchodník 903
- Kolbenhayee, Ján 864
- Kolcunai (Koltzunay), Ján, úradník na panstve Domaňovce 413
- Kolinovce, SK, okr. Spišská Nová Ves 124, 174, 202, 239, 664

- Kolinovics Senquiczensis, Gabriel 241, 242, 246, 251, 257, 258, 266
- Kollár, Adam František, spisovateľ, právny historik 330
- Kollár, Ján 404, 452
- Kollárová, Zuzana 275, 276 – 277, 547, 652, 729, 923
- Kollnitz (Kollnitz?), Krištof 794
- Köln (Kolín nad Rýnom), D, Nordrhein-Westfalen 340
- Kołodziejczyk, Edmund 547, 490, 491
- Koloman, reprezentant spišského starostu v styku s Uhorskom 580
- Kolonič (Kollonitsch, Kollonich), Leopold, kardinál, ostrihomský arcibiskup 198 – 199, 226, 228 – 229, 232 – 233, 235, 260, 380, 698
- Kološváry (Kolozsváry), Imrich, jágerský opát 197
- Komárek, Filip 801, 816
- Komárno, SK 108, 253, 376
- Komáromi, András 144
- Komenský, Jan Amos, pedagóg 290, 303, 374, 524
- Komjáty (Komjáthy), Abrahám 216
- Komora, Pavol 1000, 1002, 1005
- Komorovský, Mikuláš, spišský starosta 555, 557, 580
- Komporday, Róbert 1002
- Konečný, Michal 801, 816
- Konečný, Peter 299
- Königsegg von Erps, Karol Ferdinand, prezident Dvorskej Komory 975 – 977
- Konopczyński, Władysław 345
- Kónya, Peter 179, 228, 232, 308, 324, 338, 629, 712, 728, 971
- Kónyová, Annamária 308
- Köpeczi, Béla 128, 151, 175, 180, 231
- Kopernik, Mikuláš 324
- Korabinský, J. M. 435
- Kornides, Martin, dikátor 261
- Korotnoky, Pavol, gréckokatolícky kňaz 259
- Korotnoky, Tomáš, štiavnický opát 61
- Korponai, Eduard, rímskokatolícky kňaz 441, 695
- Korponay, Gabriel, správca tridsiatkovej stanice v Spišskej Starej Vsi 254
- Korponayová, Juliana, dcéra kuruckého plukovníka Žigmunda Géciho, „Levočská biela pani“ 268, 269
- Korytné, SK, okr. Levoča 174, 632, 636, 642, 653 – 654, 664, 674, 692
- Korytniansky, kopijnícky rod 595
- Kolarcsik, Štefan, rožňavský biskup 700
- Kolbaj (Kolby), Pavol, katolícky učiteľ v Odoríne 693
- Kollár, Pavol 748
- Koller, František, barón, uhorský radca Márie Terézie 671 – 672
- Konarski, Stanisław, pedagóg na piaristickom kolégiu v Podolínci 758
- Konde, Mikuláš, spišský kanonik, titulárny opát v Štiavniku 637
- Konštantín (Cyril), svätý 497, 546, 700 – 701, 931
- Korponay, Eduard, publicista 695
- Kościelecki, Andrej, spišský starosta 585
- Kosman, Marcell 344
- Kostka (Kosztka), Mikuláš, vojvodca Jána Zápoľského 46, 55, 58 – 59, 619
- Kostka Michalczuk, Stanisław 500, 547
- Kostka, Peter, kapitán Horného Uhorska, radca Jána Zápoľského 46
- Kőszeghy, Pál 238
- Koszolius, Václav, učiteľ v Spišskej Kapitule, filozof 739
- Košice, SK 46, 48, 50, 52 – 53, 58, 60 – 62, 65 – 68, 70, 78, 80, 84 – 85, 88, 89 – 94, 96, 101, 102, 111, 115, 117 – 120, 122 – 125, 127, 132 – 141, 143, 144, 146, 150 – 151, 153 – 154, 160 – 162, 164, 167, 169, 172, 178, 181 – 183, 187 – 189, 191 – 192, 194, 202 – 204, 207, 211 – 212, 215, 219 – 220, 223 – 226, 234, 236, 238, 240, 242 – 244, 249 – 250, 254, 260 – 261, 265, 276, 280, 282, 288, 297, 299, 304, 307, 314 – 316, 324, 326, 330 – 332, 340, 360, 362, 375, 378 – 379, 383, 388, 390, 392, 408, 411, 433 – 435, 440, 442, 447, 465, 468 – 469, 477, 479, 526, 531, 542, 547, 548, 557, 561, 563, 565 – 566, 570, 575, 618, 627, 635, 648, 651, 653, 655, 670 – 671, 682, 689, 692, 699, 700, 702, 712, 714 – 715, 722, 728, 734 – 735, 738, 740, 741, 744, 785, 790, 815 – 816, 828, 840, 843 – 844, 849, 857 – 858, 860, 864, 868 – 869, 877, 879 – 880, 886 – 888, 893, 895, 902, 908, 911, 927, 929 – 930, 934, 943, 949, 958 – 963, 965, 968, 976 – 977, 983, 987 – 988, 991, 994, 998, 1000, 1004 – 1005
- *Košické Hámre, SK, okr. Košice – okolie 1000, 1004 – 1005
- Kościełisko, PL, Powiat Tatrzański 503
- Košút (Kossuth), Lajoš 415, 418 – 419
- Kotz, Kristián 477
- Kovács, Endre 469
- Kováč, Michal 880
- Kovačičová-Puškárová, Blanka 810
- Kovačka, Miloš 257, 310
- Kovačoci (Kovacsóczy), Štefan, sedmohradský kancelár 141
- Kowalská, Eva 312 – 313, 469, 727, 886
- Kowalski (Kawalski), Šimon, maliar 867, 869
- Kozubský, František Mikuláš 902
- Kožiak, Rastislav 760
- Köbling, Johann, levočský sochár 854, 872
- Köbling, Matej, levočský rezbár 871, 919

- Kökéneždi (Kökényessdy), diplomatický vyslanec konfederátov vo Francúzsku 254
- Königsberg v. Kaliningrad
- Köprülü, Ahmed, veľkovezír 172, 177, 179, 187, 190
- Köprülü, Mustafa, veľkovezír 231
- Körtvélessy, László 762
- Kószeghy, Elemér 547, 876, 879 – 880, 882 – 912, 915, 916, 928 – 929
- Krapka, Emil 731, 734, 739, 743 – 744, 746
- Kracker, Johann Lucas 861, 864, 875
- Krafft, Johann Peter, maliar 889, 927
- Krafftová, Barbara, maliarka 891
- Kraków (Krakov), PL 49, 51 – 52, 62, 83, 88, 100, 170, 216, 219, 239, 255, 278 – 282, 284 – 297, 299, 317, 346, 366, 374 – 375, 389 – 390, 540, 550 – 552, 558, 563, 572 – 575, 579, 582, 585, 623, 637, 638, 664, 682, 714 – 717, 719, 735, 748, 749 – 751, 754 – 756, 785, 790, 845, 865, 867, 878, 941, 958 – 959, 962 – 965
- Kral, kopijnický rod 595
- Král, Karol 791
- Kráľ, Janko 449
- Kramar, Krištof, kupec 291
- Krammer, Johann (Jonáš) Gottlieb, maliar 851, 852, 876
- Kramer, Anton, banský a ťažiarsky podnikateľ 966
- Kramer, Daniel, banský a ťažiarsky podnikateľ 966
- Kramer, Dávid 852
- Krásna Hôrka (hrad), SK, okr. Rožňava 89 – 90, 94, 98, 118, 205, 256, 269, 716
- Kraševac, Irena 955
- Kraudi (Kraudy, Krauss), Ignác, sabinovský maliar 922
- Kraus, Johann Anton 861, 866 – 867, 870
- Kraus, Matej, superior lechnického kláštora 778
- Kraus, M., architekt
- Krause, Teodor, riaditeľ banského závodu v Rudňanoch 994
- Kravany, SK, okr. Poprad 123, 441, 612, 648, 653 – 654, 663, 675, 696, 934, 935
- Kray, Jakub, cisársky nadporučík a kartograf 56, 327, 328
- Kray, Jakub, kežmarský notár a richtár 239, 243, 245, 250, 251, 257, 267
- Kray, Pavol 330, 464
- Krebsz, Ernest 526
- Krebsz, Michal 942
- Kredatusová, Alena 321, 384, 469, 889, 891 – 892, 937, 982, 984
- Kremeň, Ján, obchodník s vínom 290, 293
- Kremná, SK, okr. Stará Lubovňa 195, 436, 483, 553, 556, 568 – 571, 582 – 583
- Kremnica, SK, okr. Žiar nad Hronom 51, 93, 187, 206, 217, 254, 317, 467, 712, 715, 722
- Krempachy (Krempachy), PL, Powiat Nowotarski 123, 195, 225, 240, 295, 436, 483, 553, 567, 612, 638, 642, 653 – 654, 663, 674, 684, 726, 827
- Krems an der Donau (Kremža), A, Niederösterreich 292
- Krešinský (Kressinszky), Samuel, františkán 765
- Kresling, Ján, reformačný kazateľ v banských mestách 712;
- Kretschmar, Vavrinec, prepoš Alby Iulie 622
- Kreutzinger, maliar 877
- Kristián (Christian) August Saský (von Sachsen-Zeit), ostrihomský arcibiskup 236, 664 – 666, 778
- Kristián (Christian Wilhelm), brandenburské knieža 140
- Kristián IV., dánsky kráľ 159
- Kristína, švédka kráľovná 159, 170
- Krištof, farár vo Veľkej 622
- Krištof, puškár na Lubovnianskom hrade 580
- Krištof zo Spiša, kupec 287
- Krivošová, Janka 469, 928
- Križanová, Eva 802, 804
- Krížová Ves, SK, okr. Kežmarok 123, 197, 436, 493, 612, 652 – 653, 655, 663, 730, 771, 955
- Krman, Daniel ml., spisovateľ, teológ, evanjelický superintendent 305, 311 – 312, 366
- Krnovský (von Jägerndorf), Ján Juraj (Johan Georg), sliezsky magnát 137
- Kroh, Antoni 469, 547 – 548, 490, 493
- Kromer, Anton, obchodník s olovom 288, 297
- Kromer, Bartolomej 296
- Kromer, Gašpar, obchodník s olovom 288
- Kromer, Michal, kupec 297
- Kromer, Pavol, obchodník s olovom 288
- Krompachy, SK, okr. Spišská Nová Ves 100, 102, 124, 137, 156, 164, 174, 193, 202, 204, 225 – 226, 237, 301, 349, 362 – 363, 412 – 413, 415, 424, 426 – 427, 433, 436, 442, 445, 469, 493, 494, 505, 507 – 509, 531, 537, 566, 613, 632, 636, 648, 653 – 654, 663, 729, 734, 871, 891, 909, 927, 929 – 930, 955, 965, 972, 990, 996 – 999, 1005
- Krompašský (Korompachy), Matej 137
- Krones, Franz 230, 241, 243, 250, 259, 261, 263
- Krosno, PL 287, 291, 294, 744
- Krúdy, Gyula 513
- Krupek, Peter, krakovský kupec, levočský radca 297, 790
- Krupek, Sebastián, syn Petra 297, 789 – 790, 829, 965
- Krupina, SK 124 – 125, 770
- Krzepkowski Sabała, Jan 503
- Kubáček, Jiří 992
- Kubáni, Ľudovít 414
- Kubínsky, kopijnický rod 595
- Kubíni (Kubínyi), šľachtický rod 745

- Kubínyi, August, riaditeľ Národného múzea v Budapešti 903
 Kubínyiová, Lujza, manželka Augusta Mariášiho 910, 915
 Kuc, Lubomír 922
 Kučera, Ján 450, 452
 Kučera, Matúš 289, 324
 Kučerová, Marta 648
 Kučma (Kutschma), Andrej 413
 Kühndel, Jan 286
 Kucharská, Veronika 323, 376, 616 – 617
 Kulhan, Ján, kupec 295
 Kumaniecki, Kazimierz Feliks 296
 Kún, Štefan 177
 Kunec, Patrik 346
 Küner, Jakub von 977
 Kunszt, Jozef, košický biskup (1850 – 1852) 700
 Kupec, Ján 451
 Kupelwieser, Leopold 928, 934
 Kurimany, SK, okr. Levoča 123, 134, 156, 177, 481, 611, 647, 652 – 654, 663, 687, 720
 Kurta, kopijnický rod 595
 Kurtyka, Janusz 342, 343, 550
 Kusendová, Dagmar 725
 Kúttnik – Šmálov, Jozef 689, 694 – 695, 877
 Kutkovič (Kuttkowitz), Juraj evanjelický farár v Plavči 725
 Kutrzeba, Stanisław 295 – 296
 Kuzmány, Karol 449
 Kysel, kopijnický rod 595
 Kysel (Kiszely), Vincent, farár v Letanovciach 642
 Kyselová, Mária 634, 681, 685, 692
 Kvačala, Ján 304, 306 – 307, 310, 312, 712, 722, 724
 Kvirín, katolícky farár v Krempachoch 612
 Kvirín, katolícky farár v Strážach 612
- L**
- Labanc, Peter 645, 616
 Labancová, Ivana 309, 368
 Labancová, Naďa 311, 317, 372, 381, 631, 774
 Labe, Ján, jezuita 733
 Labucký, Michal 448
 Labuda, Vladimír 652, 729, 771, 920, 933
 Lacko, kopijnický rod 595
 Lacko, Ján 453
 Lacko, Michal 644, 778
 Lacko, Miroslav 274, 299, 383, 958, 968, 970, 972 – 973, 981 – 983, 985, 995 – 996
 Lacková, SK, okr. Stará Ľubovňa 434, 436, 551, 564, 568 – 571, 581, 582 – 583
 Lacková, Denisa 940
 Lacy, František Móríc von, prezident dvorskej vojenskej rady 346
 Ladislav I., svätý, uhorský kráľ (1077 – 1095) 761, 954
 Ladislav IV. Kumánsky, uhorský kráľ (1272 – 1290) 718
 Ladislav V. Habsburský (Pohrobok), uhorský kráľ 288, 556
 Ladislav z Budína, kanonik 615
 Ladislav z Csobádu, spišský prepoš 617
 Ladislav z Čaky, vyslanec na uhorskom sneme 47
 Ladislavski, Ján, jezuita 745
 Ladiver, Eliáš ml., filozof 315 – 316, 373 – 374
 Ladiver, Leonard 851
 Lala Mohamed, veľkovezír 124
 Lam, Friedrich 513
 Lamb, plukovník, veliteľ Košíc 215
 Lambrecht, Karen 296
 Lámová, Júlia, manželka Eduarda Kolbenhayera 903
 Lang, Izaiáš, reformačný kazateľ v Bardejove 712
 Lang, Ján, levočský kupec 288, 297, 799
 Lang, Jozef, banský skúšač 980, 981
 Lang, Krištof, levočský mešťan 288, 297, 836, 864
 Lang, Leonard, kapitán Šarišského hradu 623
 Langer, František 427
 Langerówna, Helena 554
 Langsfeld, Juraj 449
 Langsfeld Kárpáthy, Rudolf, maliar 912
 Láni (Lányi), rodina 374
 Láni, Anton, nobilitovaný mešťan, majiteľ hámra 247
 Láni, Eliáš, evanjelický superintendent (1610 – 1618) 301, 305 – 307, 723
 Láni, Jakub 408
 Láni, Martin, správca kežmarskej tridsiatkovej stanice 254, 267
 Láni, Samuel 410
 Lapšanka (Lapszanka), PL, Powiat Nowotarski 436, 483, 502, 654
 Lapšanský (Lapszanszky), Ján, vedúci Rákociho kancelárie 253
 Laski (Laský, Laszky), Albert, dedičný vlastník Kežmarku 81, 94, 96, 317, 801, 822
 Laski (Laský, Laszky), Hieronym, sieradský palatín, sedmohradský vojvoda 46, 52, 54 – 55, 57 – 58, 63, 64, 67, 68, 77, 556, 619, 621, 675, 716, 821
 Lazar, syn Mikuláša Organistu, zlatník, krakovský mešťan 279 – 280
 Lazár, Béla, teoretik umenia 908
 Lázar, Miklós 177
 Lazár, Vojtech 983
 Lazarová, Eva 926
 Lazinski, poľský vyslanec 648, 727

- Lebourg des Alleurs, Jean-Baptist, markíz,
francúzsky plukovník, vyslanec pri
konfederácii 249, 254
- Lederer, K., barón 477
- Lehocký, Juraj, provizor Spišského hradu 261
- Lechlejtner, Ignác, pavlín v Kežmarku (1786) 771
- Léh, István 751, 759
- Lehocký, kopijnický rod 595, 496
- Lechnica, SK, okr. Kežmarok 93, 123, 237, 317,
430, 434, 436, 438, 553, 612 – 613, 621, 626 –
627, 637 – 638, 642, 653, 655, 674, 684, 726, 776
– 782, 856, 944
- Leibitzer, Ján, evanjelický kňaz v Poprade 134
- Leibitzer, Joachim, levočský kronikár 324
- Leipzig (Lipsko), D, Freistaat Sachsen 465, 544,
881, 944
- Lelák, Ján 485
- Lelák, Ondrej
- Lelenský (Lelenski), Ladislav, jezuita 738
- Leles, SK, okr. Trebišov 94, 236, 865
- Lemmel, Tomáš, evanjelický farár v Tvarožnej 719
- Lenčíš, Štefan 651, 772 – 773
- Lenčovič (Lenczowics), Juraj, spišský kanonik 750
- Lendak, SK, okr. Kežmarok 67, 123, 240, 320, 351,
436, 483, 491, 501, 506, 511, 535 – 536, 613, 619,
621, 636 – 637, 638, 642, 653 – 654, 664, 666,
674, 681, 684
- Lengová, Miriam 272, 275 – 278, 357
- Lenhard, Ján Juraj, popradský maliar 928
- Leopold, murársky majster 866
- Leopold I. Habsburský, rímsko-nemecký cisár,
uhorský kráľ (1657 – 1705) 171, 173 – 175, 177,
179, 180, 182 – 183, 187 – 188, 191, 194, 196,
198, 201 – 202, 204, 206, 208 – 209, 211, 215 –
216, 219 – 221, 223 – 227, 229 – 231, 235 – 237,
240 – 241, 243 – 246, 248, 249, 251, 258, 270,
283 – 284, 286, 311, 334 – 335, 379 – 380, 648 –
649, 675, 698, 742, 761, 763, 766 – 767, 968
- Leopold II., cisár a uhorský kráľ (1790 – 1792)
403, 408, 920, 924
- Leopoldov, SK, okr. Hohovec 242, 735, 744
- Leonardo da Vinci 941
- Leppin, Volker 715
- Lerch, Ján 844, 849 – 850
- Lerch, Jozef, levočský maliar 457, 865, 874, 877,
884, 886, 923 – 924, 926
- Leńczyński, Stanislav 250, 268
- Leśniak, Franciszek 272, 287, 289, 290 – 291, 294
- Lesnica, SK, okr. Stará Ľubovňa 123, 436, 636,
638, 653, 655, 674, 681, 684, 779
- Lesňák, Tomáš 309, 763 – 764, 766
- Lessing, Gotthold Ephraim 879
- Letanovce, SK, okr. Spišská Nová Ves 77, 123,
174, 188, 208, 301, 410, 611, 616, 626, 632, 642,
653 – 654, 664, 674, 684, 766 – 767, 948
- Letz, Róbert 708
- Leudischer (Lewdischer), Juraj, kežmarský farár
619, 716 – 718
- Levkovce, (dnes časť obce Vlková), SK, okr.
Kežmarok 594 – 595, 605, 613, 636, 653, 655, 663
- Levkovský, kopijnický rod 595
- Leybold, Karl, maliar 893
- Lev X., pápež (1513 – 1521) 608, 610, 618, 718
- Lev XII., pápež (1823 – 1829) 692
- Lev XIII., pápež (1878 – 1903) 706, 955
- Libay, Karol Ľudovít, vedutista a kresliar 906
- Lieb T., staviteľ
- Lieb, Franz 865
- Liedemann, Ján Martin, rektor levočského lýcea 451
- Lieskovany, SK, okr. Spišská Nová Ves 421
- Ligoň, Martin, ľubovniansky colník 580
- Lichard, Daniel 449
- Lichończak – Nurek, Grażyna 551
- Lichtenstein, Ján Septimius 965
- Likava (hrad), SK, okr. Ružomberok 51, 167, 188,
206, 248, 975
- Linboviecki, Štefan, poľský vojenský veliteľ
v zálohu 166
- Lindnerovci, rodina 430
- Lindner, Ernst 513, 518, 538, 539
- Lindnerová, Helena 912
- Linec (Linz), A, Oberösterreich 245, 725
- Linzbauer, Franciscus Xaverius 346
- Lipaj (Lippay), Blažej, Bočkajov kapitán
hajdúchov 119 – 120, 633
- Lipaj, Juraj, ostrihomský arcibiskup (1642 – 1666)
164, 178, 181, 183, 185, 187, 311, 644, 737, 738, 751
- Lipany, SK, okr. Sabinov 203, 280, 832
- Lipkay, Štefan, jezuita 746
- Lipmann, Billitzer, rabín 445
- Lipova (Lippa), RO, Arad 85, 128 – 129, 236
- Lipsicz, Michal, SJ, fyzik 326
- Liptaj, František, spišský veľprepoš, kapitulný
vikár 665, 706
- Liptaj (Liptay), Ladislav, katolícky farár
v Bijacovciach 699
- Lipták, Ján 327, 804, 469
- Lipták, Ondrej 922
- Liptáková, Helena 895
- Liptovská Osada, SK, okr. Ružomberok 674
- Liptovská Teplá, SK, okr. Ružomberok 674
- Liptovská Teplička, SK, okr. Poprad 675
- Liptovské Matiašovce, SK, okr. Liptovský
Mikuláš 379, 843, 846
- Liptovské Sliače, SK, okr. Liptovský Mikuláš 536,
674, 897
- Liptovský hrad, SK, okr. Liptovský Mikuláš 52, 250
- Liptovský Hrádok, SK, okr. Liptovský Mikuláš
58, 248, 263, 264, 266, 975, 986
- Liptovský Ján, SK, okr. Liptovský Mikuláš 614

- Liptovský Michal, SK, okr. Ružomberok 699
- Liptovský Mikuláš, SK 55, 180, 263, 264, 369, 380, 405, 453, 458, 674, 699
- Liptovský Trnovec, SK, okr. Liptovský Mikuláš 674, 927
- Lisabon, P 280
- Liska, v. Olaszliszka
- Lisovskaja, Anastazija (Roksolana), manželka sultána Sujemana 88, 95
- Listiusová, Anna Rozina, manželka Š. a J. Pográniovcov 144
- Litman, šoltýs 568
- Litmanová, SK, okr. Stará Lubovňa 436, 440 – 441, 483, 492, 551, 565 – 566, 568, 570 – 571, 582, 643
- Litteratus, kopijnický rod 595
- Litschenová, Mária 985,
- Ljubljana (Lublana), SLO 440, 683, 686, 923
- Lobkovic (von Lobkowitz), Václav 181
- Lobocký, veliteľ Kežmarku 62 – 63
- Löffelhotz, Georg Wilhelm, cisársky generál 266, 268 – 269
- Lomnický, Jakub 565
- Lomnička, SK, okr. Stará Lubovňa 123, 212, 222, 381, 420, 430, 436, 442, 492, 513, 648, 653, 655, 663, 666, 674, 684
- London (Londýn), UK 538, 806, 970
- Longueval, François de, francúzsky markíz, cisársky dôstojník 240 – 241
- Lónajová (Lónyay), Margita, manželka Štefana II. Čákiho 238
- Lopecký, Vincent, kupec 295
- Lorántfiová (Lorántffy), Zuzana 150, 183
- Lorenc, Bruno, obchodník s tabakom 293
- Lorenc, Michal, farár 848
- Lorenc, Viktor 997 – 998
- Lorraine, Claude, maliar 894
- Lorx, Alexander 1003
- Lorxová, Zuzana 867 – 868
- Lóši (Lóssi), Imrich, ostrihomský arcibiskup (1637 – 1642) 151, 635
- Lošonci (Lossonczi), Matej 621
- Lotz, Károly, profesor kreslenia 915 – 952
- Lovinobaňa, SK, okr. Lučenec 927
- Loviškovič (Loviskovich), Štefan František, spišský kanonik, titulárny liptovský prepoš 636, 664 – 665
- Löwenburg, Ján Jakub (Johann Jakob), barón 229
- Löwy, Jecheskiel, rabín 445
- Lőrinc, kopijnický rod 595
- Lublin (Lublin), PL 281, 287, 291
- Lubomírsky (Lubomirski), rod 242, 342, 563, 572, 578, 584, 586 – 587, 747, 750, 853
- Lubomírsky, Juraj Sebastián, spišský starosta 107, 184, 190, 222, 587, 555
- Lubomírsky, Sebastián, spišský starosta 571 – 572, 581, 585, 587, 732, 817 – 818, 825 – 826
- Lubomírsky, Stanislav, poľský starosta spišského zálohu 572, 581 – 583, 587, 637 – 648, 652, 655, 724 – 725, 729, 735 – 736, 739 – 740, 747, 749 – 750, 872, 818
- Lubomírsky, Stanislav Heraklius, poľský starosta spišského zálohu 129 – 130, 165, 242, 379, 392, 557 – 562, 567, 587 – 588, 646, 272, 728, 772, 847, 854
- Lubomírsky, Teodor Konštantín, poľský starosta spišského zálohu 242, 246, 250, 258, 261, 263 – 264, 267, 332, 342, 358, 587, 656, 660, 667, 853
- Lubovenský, kopijnický rod 595
- Lúci, Adam, kurucký kalvínsky kazateľ 193
- Lučenec, SK 267
- Lučivná, SK, okr. Poprad 123, 138, 195, 203, 240, 264, 409, 417, 421, 455, 510 – 511, 534, 612, 653 – 654, 660, 663, 674 – 675, 684, 729 – 730, 837, 897, 901, 937
- Lúčka, SK, okr. Levoča 441, 480, 616, 632, 636, 664, 696, 925
- Ludáni (Ludanyi), Peter 664
- Ludiková, Zuzana 785, 793, 833, 835
- Ludman, kopijnický rod 595
- Ludvigh Ján, poslanec uhorského parlamentu 454
- Ludźmierz, PL, Powiat Nowotarski 498
- Lugoj (Lugos, Lugoš), RO, Banat 236
- Lukáč, Eduard 690
- Lukács, Ladislaus 734 – 735, 738, 743 – 744
- Lukáš, katolícky farár v Malej Lomnici 612
- Lukáš, stolár zo Spišskej Novej Vsi 280
- Lukáš od Svätého Ľudovíta, piarista v Podolínci 749
- Lukinich, Imre 270
- Luková, Jana 924
- Lumnitzer, Adolf, farár 893
- Lumnitzer, Andrej, farbiar 893
- Lumnitzer, Ján Juraj, maliar 881 – 882
- Lumnitzer, Jozef Teodor, maliar Luther, Martin 893, 907
- Luter (Luther), Martin, cirkevný reformátor 79, 81 – 82, 91, 301 – 302, 304 – 305, 313, 384, 629, 712, 714, 717, 733, 807 – 809, 814, 949
- Luterbacher, Jürg 354
- Lütge, Friedrich 280
- Lux, Martin, kupec 293
- Luxová, Viera 860, 869, 941
- Luženský (Luzensky), Joachim, spišský prepoš (1676 – 1681) 652
- Lužinský (Luzsinszky), Alexander, kurucký veliteľ 264
- Lysá nad Dunajcom (dnes časť Spišskej Starej Vsi), SK, okr. Kežmarok 434, 436
- Łysy, Jonek 503

L

Lubica, SK, okr. Kežmarok 81, 84, 163, 190, 209, 210, 250, 270, 272, 276 – 278, 281, 301, 305, 324, 326, 331, 346, 354, 362 – 363, 370, 372, 387, 408, 410, 430, 436, 437, 442, 454 – 455, 460, 470, 480, 483, 488, 493, 496, 506, 508, 510, 525, 543, 545, 551, 562 – 563, 565, 568 – 569, 576 – 579, 587 – 590, 603, 611, 619, 625, 648, 653, 655 – 657, 658, 660, 674, 681, 684, 712, 714, 717, 719, 729, 751, 845, 847 – 849, 852 – 853, 865, 870 – 871, 922, 925, 926

Lubietová, SK, okr. Banská Bystrica 722

Eudovít I. Veľký, uhorský kráľ (1342 – 1382) 53, 284, 348, 672, 770

Eudovít II. Jagelovský, uhorský kráľ (1516 – 1526) 44, 46 – 47, 51, 282, 390, 610, 714

Eudovít XIV., francúzsky kráľ 159, 918

Eudovít XVI., francúzsky kráľ 182, 186 – 187, 202, 204, 206, 208, 216, 224, 231, 236, 240, 241, 271, 918

Eudovít XV., francúzsky kráľ 271

Eudovít Bádenský, cisársky generál 231

Eudovít Heberovill, cisársky generál 253

Eudovít Pekry, chorvátsky šľachtic, prívrženec Ferdinanda I., liptovský župan 58

Evov (Lviv, Lemberg, Lwów), UA 292, 462, 572, 574, 614, 679, 754, 870

M

Macedónsky (Macedóniai), Mikuláš, vyslanec na uhorskom sneme 47

Madači, kopijnický rod 595

Madánsky, Michal, rímskokatolícky kňaz 441

Madarász, Andrej, majiteľ štítnickej železiarne 943

Madarász, Viktor, akademický maliar 943 – 944, 948

Mader, Georg, maliar 940

Madocsányi, kopijnický rod 595

Madočáni (Madocsányi), František, spišský kanonik, kapitulný vikár 686

Magala (Magula), Ján, jezuita 735, 737 (Jozef), 738

Magaši (Magassy), Ján, katolícky farár v Abrahámovciach 665

Magda, Ján 451

Magin, Ján Baltazár 308

Magóczy, Andrej 720

Magóczy, Gašpar 627, 720

Magula, Rudolf 958, 962, 967, 991 – 992, 994 – 995, 998

Machalovce (dnes časť obce Jánove), SK, okr. Poprad 594 – 595, 597, 599 – 600, 603, 605, 705, 780

Machalovský, kopijnický rod 595

Machay, kopijnický rod 595

Machay, Ferdinand 536

Machek, Antonín, maliar 876, 889

Mailand (Meylandt), Pangrác, dozorca stavieb 790

Mailáth, Johann von 201

Majláth, Béla 218 – 219

Majlát (Mailáth), Štefan, sedmohradský vojvoda 63, 79

Majdon, Anton 448

Majere, SK, okr. Kežmarok 434, 436

Majeriková-Molitoris, Milica 658

Majerka (dnes súčasť obce Ihľany), SK, okr. Kežmarok 436, 442, 654, 674, 681, 684, 719

Majunke, Gedeon 527, 539

Majster Pavol z Levoče 522, 785, 789 – 790, 798 – 801, 829 – 832, 848

Majtění (Majthényi), Ladislav, sriemsky titulárny biskup 130, 133

Majtění, Michal, vyslanec Uhorskej komory 153, 156

Makovica (aj Zborov, hrad), SK, okr. Bardejov 65, 68, 163, 186, 224, 243, 259, 388, 643

Maksay, Ferenc 76, 246, 252

Malá Franková, SK, okr. Kežmarok 436, 638, 779

Malcer, Martin, kupec 294

Maľecki, Jan 272, 286 – 287, 289 – 290, 292 – 293, 295

Maletinský, kopijnický rod 595

Málnási, Ödön 335

Malovcová, Božena 275 – 277, 547, 638, 652

Malvezzi, Giovanni, Ferdinandov poverenec u Sulejmana I. 85

Malý Slavkov, SK, okr. Kežmarok 195, 359, 436, 654, 663, 843, 850, 949

Mandlbürgerová, Anna Mária, manželka Mikuláša Reissmaiera 857

Mandelík, Štefan 458

Manchester, UK 506, 508

Mannlich, Matej, zástupca kupcov z Augsburgu 286

Mansfeld, Ernest von, protestantský vojvodca 122, 146

Manyoki (Mányoki), Adam 851, 880

Marci, Ján 965

Marcinko, Jozef 448

Marcinová, Františka 344, 348

Marcinowska, Maria 558, 853

Marek, akvilejský patriarcha 560

Margecany, SK, okr. Gelnica 123 – 124, 415, 424, 436, 648, 653 – 654, 663, 698, 936, 966, 981, 1000

*Margecianka, SK 616

Marhefka, Michal 581 – 582, 590

Mária, arcivojvodkyňa, neter cisára Maximiliána 97

Mária Habsburská, manželka Ľudovíta Jagelovského 47 – 48, 60, 712, 715

Mária Jozefa Habsburská (1733 – 1757), poľská kráľovná 337, 342, 563, 578

Mária Kristína, habsburská princezná 105, 112

- Mária Laskaris, manželka Bela IV. 936, 952,
Mária Terézia, uhorská kráľovná (1740 – 1780)
299, 312 – 313, 323, 330 – 331, 337 – 340, 345,
346, 348, 351, 361, 377, 382, 402, 404, 406, 426,
428, 438, 446 – 447, 456, 459, 464, 590 – 591, 669,
671 – 672, 675 – 676, 678 – 681, 729, 746, 753,
758, 854 – 855, 867, 875, 895, 954, 973, 975, 987
- Mária z Anjou, uhorská kráľovná, dcéra
Ludovíta I. Veľkého 603
- Mariáši (z Markušoviec, Máriašsy, Mariássy),
rod 46, 100, 102, 137, 156, 174, 197, 228 – 229,
300, 302, 355, 360, 376, 412, 420, 426, 436, 453,
456, 492, 494, 595, 661, 729, 745, 816, 820 – 821,
829 – 830, 868, 876, 878, 882, 890, 912, 961, 965
- Mariáši, Adam, cisársky veliteľ 408, 416, 419
- Mariáši, Adam, syn Imricha, kurucký generál 271
- Mariáši, Alexander, spišský prepošť (1745 – 1755)
669, 670, 764, 768, 776
- Mariáši, Anton 981
- Mariáši, August 915
- Mariáši, Eugen 880
- Mariáši, František V. 820
- Mariáši, František, spišský podžupan 50, 53, 58,
162 – 163, 190, 225
- Mariáši, František VI. 729, 909, 923
- Mariáši, Imrich, spišský podžupan 190, 197, 271
- Mariáši, Ján 174, 183
- Mariáši, Ladislav, veliteľ šľachtickej insurgencie,
spišský podžupan 140, 164
- Mariáši, Michal 417
- Mariáši, Mikuláš, syn Františka, kurucký
plukovník 249, 264 – 265
- Mariáši, Andrej, barón a poľný maršal 376 – 378,
729, 889, 923
- Mariáši, Pavol, spišský šľachtic 99
- Mariáši, Pavol I. 820
- Mariáši, Štefan († 1516), familiár Zápoľských 832
- Mariáši, Štefan († 1830), kráľovský radca
a gemerský podžupan 883
- Mariáši, Tibor, katolícky farár v Markušovciach
(1849) 699, 912
- Mariáši, Tomáš 890
- Mariáši, Wolfgang, gróf 880
- Mariáši, Žigmund 123, 173, 227
- Mariášiová, Alžbeta, manželka Melichara Kecera
228
- Mariášiová, Anna, manželka Františka Bóniša 190
- Mariášiová, Barbora 923
- Mariášiová, Františka 923
- Mariášiová, Júlia, manželka Alexandra Čákiho 880
- Mariášiová, Magdaléna 923
- Mariášiová, Terézia 923
- Mariášiová, Žofia, manželka Mareka Horváta-
Stančiča 197
- Márki, Sándor 245
- Markievicz (Markievic), Jakub, jezuita 744
- Marko, Andreas (Andrej), geometer a levočský
senátor 594, 898 – 899, 959
- Marko (Markó), Karol st., maliar 457, 464 – 465,
876, 894, 896 – 903
- Markovský (Markowski), F., spišský podstarosta
588, 728
- Márkus, Ladislav, vedúci oceliarne a zvarovne
Siemens-Martin 999
- Markušovce, SK, okr. Spišská Nová Ves 53, 59,
99, 124, 162 – 163, 197, 212, 301 – 302, 354, 409,
412, 420, 435, 445, 453, 456, 483, 611, 626, 632,
636, 648, 653, 654, 663, 666, 670, 674, 684, 692,
699, 734, 776, 816, 819 – 821, 832, 868, 876, 880,
884, 890, 923, 924, 931, 961, 995
- Marschalko, Ján, levočský sochár 940 – 942
- Marsina, Richard 272, 341, 553, 566, 597, 599, 969
- Maršo, Tadej, pavlín v Kežmarku (1786) 771
- Martin (Turčiansky Svätý), SK 287, 475, 480 –
481, 524, 937 – 938
- Martin, katolícky farár v Bystranoch 611
- Martin, katolícky farár v Danišovciach 611
- Martin, katolícky farár v Hranovnici 611
- Martin, katolícky farár v Nižných Lapsiach 612
- Martin, katolícky farár v Smižanoch 611
- Martin, katolícky farár v Spišskom Štiavniku 611
- Martin, katolícky farár v Švábovciach 610
- Martin, katolícky farár v Tvarožnej 611
- Martin od Matky Božej, piarista v Podolínci 748
- Martin od Svätého Jána, piarista v Podolínci 757
- Martinovič, Ignác 409
- Martinovský, Peter Ján, spišský kanonik kustód 664
- Marton, Juraj 999
- Martonfalvai, Ladislav, učiteľ jezuitského kolégia
v Spišskej Kapitule 740
- Maritius, Šimon, prvý reformačný kazateľ
v Žakovciach 719 – 720
- Martinus, František, profesor rétoriky 749
- Maták, Juraj 872
- Matavovskovci, rodina 358
- Matej, evanjelický farár v Spišskom Podhradí 719
- Matej, katolícky farár v Iliášovciach 610
- Matej, katolícky farár v Lučivnej 612
- Matej, katolícky farár v Spišskom Bystrom 612
- Matej, katolícky farár v Spišskom Hrhove 611
- Matej, katolícky farár vo Výbornej 612
- Matej de Ilkusch (Olkusz), spišský kanonik 615
- Matej I. Korvín, uhorský kráľ (1458 – 1490) 53,
288, 323, 554 – 555, 557, 559, 560, 831, 902, 919
- Matej II. Habsburský, rímsko-nemecký cisár,
uhorský kráľ (1608 – 1619) 104, 110 – 113, 115
– 116, 118, 121 – 122, 125 – 131, 145, 167, 285,
383, 633
- Matej, spišský prepošť (1239 – 1262) 616, 632
- Matej z Bardejova, spišský kanonik auditor 623

- Matejovce (dnes časť Popradu), SK 195, 245, 272 – 273, 275, 277 – 279, 295, 301, 355, 430 – 432, 436, 442, 454 – 455, 467, 483, 520, 551, 562 – 563, 569, 577 – 580, 584, 587 – 589, 612, 622, 636, 648, 653 – 654, 660, 663, 674, 684, 719, 729, 928, 941, 947
- Matejovič, Pavel 349
- Matejovskí, rod 584
- Matejovce nad Hornádom, SK, okr. Spišská Nová Ves 653 – 654
- Matejovský (Maciejowski), Mikuláš, spišský starosta 565 – 566, 580
- Matham, Jacob, grafik 792 – 794
- Matiašovce, SK, okr. Kežmarok 123, 240, 272, 436, 445, 483, 595, 613, 636, 638, 642, 653, 655, 674, 684, 843, 846
- Matiašovská, Anna, manželka Jóba Hrhovského 605
- Matiašovský, Ján, podžupan Malej župy 603, 635
- Matiašovský (Maťašovský, Mathiassovszky), Ladislav, spišský prepošt (1689 – 1696) 237, 240, 379 – 381, 594, 610, 654 – 656, 777 – 778, 856
- Matthaeides, Samuel 301
- Matula, Vladimír 353
- Matúš, katolícky farár v Lubici 611
- Matúš, katolícky farár v Mlynici 610
- Matúš Čák Trenčiansky, uhorský magnát 909
- Matúš z Kamienky, furman 295
- Matuška, Janko, autor slovenskej hymny 512
- Maťa, Petr 970
- Maťovčík, Augustín 648, 935
- Maukschovci, rodina 850
- Maukschová, Sofia, manželka Martina Ferdinanda von Rumann 893
- Mauksch, Rudolf 481
- Mauksch, Tomáš, prírodovedec 318
- Maurer, Hubert, profesor maľby 460, 887, 923
- Maurer, Ján, vrbovský stolársky majster 946
- Maurovič (Maurovitiuss), Michal, jagerský titulárny prepošt 148
- Maximilián II. Emanuel, bavorský kurfirst 221, 261
- Maximilián II. Habsburský, rímskonemecký cisár, uhorský kráľ (1564 – 1576) 52, 90 – 93, 95, 97, 99, 282, 284, 374, 383, 627, 720, 968 – 969, 987
- Mayer, Emil 993
- Mayer, Ján 453, 850 – 851
- Mayer, Teodor 232
- Mayr, Peter, filozof, astronóm 326
- *Mečedelovce, SK, okr. Levoča 594 – 595
- Mederi, kopijnícky rod 595
- Medici, Jakub (Gian Giacomo), taliansky kondotiér 79
- Medňanský (Mednyánszky), rod 492, 494, 538, 882, 911, 948
- Medňanská (rod. Sirmajová), Mária, barónka, 911
- Medňanský, Alojz 894
- Medňanský, Anton 852
- Medňanský, Eduard, barón 525, 915
- Medňanský, Ladislav, maliar 512, 536, 538, 539 – 540, 911 – 915, 946
- Medvecký, Jozef 793 – 794, 796, 799, 840, 843, 854, 861 – 865, 870 – 871, 875, 919
- Medvecký (Medwecki), Samuel, prešovský senátor 228
- Medzev, SK, okr. Košice – okolie 362, 428, 960 – 961, 1000, 1002
- Megander – Grossmann, Valentín, evanjelický farár v Spišskej Novej Vsi 721
- Mehmed III., osmanský sultán 104, 110, 112
- Mehmed IV., osmanský sultán 177 – 178, 191, 213, 216, 220, 223
- Mehmed Aga, novohradský beg 213
- Melanchton (Melanchthon), Filip, cirkvny reformátor 302 – 305, 385, 524, 623, 714 – 715, 718 – 719, 722, 949
- Melczer, Jakab 900 – 901
- Melczer, Jakub, člen Rákociho náboženskej komisie 663
- Melcer, Ján, katolícky komisár 252
- Melchior, katolícky farár vo Vrbove 611
- Melík, Samuel, evanjelický superintendent (1610 – 1620) 301, 723
- Melithová, Klára, manželka Štefana Čákiho 238, 664
- Menclová, Dobroslava 823
- Menesdorfer, podnikateľská rodina 993, 1003
- Menesdorfer, Gustáv 1003
- Menesdorfer, Karol 1003 – 1004
- Mengs, Anton Rafael, maliar 920 – 921, 923
- Mengusovce, SK, okr. Poprad 123, 225, 351, 493, 502, 506, 612, 653 – 654, 663, 729 – 730
- Méra, H, Borsod-Abaúj-Zemplén 121
- Merényi, Lajos 162
- Merše (Merse), Ladislav, správca Spišského hradu 621 – 623
- Mesz, Július, kupec 293
- Mesz, Žigmund, kupec 293
- Meszáros, Július 499, 502 – 503, 511
- Meszteli, Hanuš, obchodník s vínom 290
- Mešťánek (Mestjanek), Jakub, katolícky farár, autor katechizmu 695
- Metod, svätý 497, 546, 700 – 701, 931
- Metternich, Klement Václav 404 – 405
- Metzner, Esaiáš 851
- Meydel-Spiss, Michal, obchodník 296
- Mezőkeresztes, H, Borsod-Abaúj-Zemplén 107
- Mihalovič, Josip, záhrebský biskup 951
- Mihály, Max 901
- Mihálik, Daniel 449

- Michal Chrabrý (Vífaz, Viteazul), valašské knieža 106, 112 – 114
- Michal z Čaky, vyslanec na uhorskom sneme 47
- Michal z Vardy, vyslanec na uhorskom sneme 47
- Michal, cisterciacký opát v Spišskom Štiavniku 613
- Michal, farár v Brutovciach 611, 613
- Michal, kaplán v Levoči 625
- Michal Korybut Wiśniowiecki, poľský kráľ (1669 – 1673) 566, 647
- Michalénková, Eva 969
- Michalička, Vladimír 690
- Michaluk, Dorota 296
- Michorov, Anton, kupec 288
- Miklošík, Michal, maliar 927
- Miklošík, Jozef 927
- Miklovský, kastelán Ľubovnianskeho hradu 551
- Mikó, Arpád 785, 790
- Mikovíni, Samuel, kartograf 328, 336
- Mikula, Vojtech 731, 734, 739, 743 – 744, 746
- Mikuláš, antonita z Draviec 613
- Mikuláš, katolícky farár v Granči 611
- Mikuláš, katolícky farár v Kacvine 612
- Mikuláš, katolícky farár vo Važci 612
- Mikuláš, katolícky farár vo Veľkej 610
- Mikuláš, rektor slovenskej kaplnky v Spišskej Novej Vsi 610
- Mikuláš, spišský prepošt (1387) 616
- Mikuláš I., ruský cár 418
- Mikuláš Organista 279 – 280
- Mikuláš z Plavča, vyslanec na uhorskom sneme 47
- Mikulov, CZ, Jihomoravský kraj 634, 725, 748, 753
- Mikulski, Krzysztof 296
- Mikszáth, Kálmán 512
- Milleterová, Margaréta, manželka Jóba Zablera 840
- Mild (Künast), Gregor, levočský richtár 715 – 716
- Milleterovci, rod ťažiarских podnikateľov 965
- Milius (Mylius), Ján, levočský rektor 306, 370
- Milleter, Jakub 965
- Milleter, Ján 330, 965
- Milleterová, Margaréta 840
- Mináč, Vladimír 880
- Mindsentyová (Mindszenty), Kristína, tretia manželka Štefana I. Čákyho 157, 170, 177
- Minkovič, Mikuláš, veliteľ Kostkovho vojska 46, 59
- Mislovičová, Virgínia 295
- Mišík, Štefan 488, 540, 547, 706, 708 – 709
- Miškovec (Miskolc), H, Borsod-Abaúj-Zemplén megye 72, 252, 352, 430, 464, 516, 537, 767, 901
- Miškovič, Alojz 469 – 489, 700
- Miškovský (Myškovský, Myskovszky), Viktor 796, 805, 817, 822, 939
- Mlynica, SK, okr. Poprad 123, 156, 170, 225 – 226, 239, 295, 436, 457, 466, 610, 647, 653 – 654, 663, 665 – 666, 674, 684, 717 – 718
- Mlynky, SK, okr. Spišská Nová Ves 478, 730, 964, 996
- Mníšek nad Hnilcom, SK, okr. Gelnica 123 – 124, 177, 190, 203, 237, 266, 272, 351, 362, 414, 424 – 425, 428, 436 – 437, 442 – 443, 454 – 455, 493, 505, 613, 646, 653 – 654, 663, 727, 947, 952, 963 – 964, 966, 972, 986 – 987
- Mníšek nad Popradom, SK, okr. Stará Ľubovňa 436, 483, 505, 553, 681, 684, 948,
- Modelski, Emil Teofil 554, 557 – 559, 560 – 561, 584
- Modra, SK, okr. Pezinok 229, 450
- Modrý Kameň, SK, okr. Veľký Krtíš 99, 104
- Moesz, Ján Adam, alchymista 318
- Mohács (Moháč), H, Baranya 44 – 46, 48, 51, 57, 69, 272 – 273, 281, 342, 349, 390, 536, 578, 608, 618, 712, 714, 728, 736, 784, 814, 961
- Mohamed Sultanzade, veľkovezír 163
- Moldava nad Bodvou, SK, Košice – okolie 362
- Molenda, Danuta D. 280, 286 – 289, 296
- Moller, Juraj, senior Bratstva 24 farárov 621, 622, 625, 717 – 718
- Molnár, Ján Krstiteľ, spišský kanonik 681
- Molnár, Jozef, maliar 911
- Mondik, Pál 759
- Monoky, František, kurucký kapitán 245 – 247
- Montana, Giovanni Batista 845
- Montecuccoli, Raimund, cisársky generál 173 – 174, 180, 204, 243
- Montesquieu, Charles de Secondat 524
- Moravany nad Váhom, SK, okr. Piešťany 239
- Morawczyk, Jan pozri Martin od Svätého Jána
- Morelli, Ján, kamaldul 778
- Móric, Martin, kráľovský komisár 141
- Morkowski, Ján, katolícky farár v Spišskej Novej Vsi 660
- Morozický, Ivan 410
- Móry, Ján 526
- Mös, Žigmund, kežmarský mešťan 168
- Möss (Möß), Žigmund, levočský sochár 842, 846
- Moskva, RUS 226, 467
- Moszanski, Ondrej 751
- Moyš, Ladislav, katolícky farár v Lúčkach 708
- Moyzes, Štefan, banskobystrický biskup (1850 – 1869) 497, 532, 700
- Mozart, Wolfgang Amadeus 458
- Mraz, kopijnický rod 595
- Mráz, Matej 456, 868
- Mraz, Peter, prokurátor súdu 727
- Mück, Fridrich, spišský maliar 907
- Múcska, Vincent 760
- Mudrán, kežmarský podnikateľ 971
- Muchovský, Matej Alfonz, spišský kanonik 629
- Mukačevo (Mukačeve), UA, Zakarpats'ka oblast 150, 152, 156, 171, 188, 215, 225, 230, 243, 244,

- 258, 266, 440 – 441, 531, 582, 643 – 645, 661, 664, 669 – 671, 682, 907, 927, 937
- Müller, Gustáv, maliar 460, 457, 465, 901 – 903
- Müller, Ján Jakub, maliar 457, 465, 469, 602, 876, 882, 887 – 890, 894 – 901, 904, 922, 926
- Müller, Ján, podnikateľ 997
- Müller, Juraj 427, 451
- Müller, Ludovít 457
- Müllner, Gašpar, levočský richtár 61
- Multz von Wald, Juraj Ernest, vrchný banský inšpektor 425, 975, 981
- Mum, Jakub, ťažiar 965
- Müncner, Eduard 983, 991
- München (Mníchov), D, Freistaat Bayern 461, 465, 536, 539, 909 – 913, 916, 926, 935, 939, 946, 948, 952
- Munchen, Bernhart, ťažiar 964
- Munkácsy, Mihály, maliar 946 – 947
- Münnich, Adolf 991, 997
- Münnich, Koloman, banský podnikateľ 995 – 996
- Münnich, Sándor 469, 647
- Munyay, Ludovicus (Lajos) 202
- Münz, Teodor 325
- Murad, budínsky paša 169
- Murad III., osmanský sultán 103 – 104
- Murad IV., osmanský sultán 152
- Muráň, SK, okr. Revúca 57 – 59, 77, 82, 89 – 90, 98, 137, 144, 163, 182, 186, 188, 205, 265, 390, 621, 646, 706, 751, 906
- Murcko, Michal 637
- Murillo, Bartolomé Esteban, maliar 923, 933
- Murňák, Ján 485
- Musil, Roman 918
- Mustafa II., osmanský sultán 236
- Muszyna (Mušina), PL, Powiat Nowotarski 552 – 555, 560 – 561, 585
- Müttermann, Juraj, staviteľ 849
- Myslbeek, Václav 948
- Myšlenice (Myslenice), PL 280
- N**
- Nabielak, Ludwig 344
- Nádašdy (Nádasdy), František, krajinový sudca 178, 181, 185 – 188, 198, 242
- Nádašdy, Pavol 819
- Nádašdy, Tomáš, palatín, kráľovský sudca, veliteľ obrany Budína 57, 73, 81, 84, 87
- Nagy, Albert 1002
- Nagy, Alexander 659
- Nagy, Balász 306
- Nagy, Iván 239, 796, 808
- Nagy, Juraj, spišský kanonik 662, 664
- Nagy, Mikuláš, kapitán Spišského hradu 621
- Nagy de Nyir, Karol 893
- Nagy Lešenej (Lessenyey), Michal, spišský šľachtic 218
- Nagykanizsa v. Kaniža
- Nálepka, Ján, básnik 695
- Nálepkovo, SK, okr. Gelnica 124, 190, 197, 214, 225, 228, 237, 247 – 248, 266, 332, 349, 351, 362, 414, 418, 421, 424, 427 – 428, 432, 435 – 436, 442 – 443, 486, 505, 508, 511, 611, 626, 653 – 654, 663, 665, 727, 729, 923, 935, 961, 964, 972, 995, 1000, 1003
- Námestovo, SK 674, 699
- Napoleon I. Bonaparte 403, 410, 411, 897, 898
- Natali, biskup 848
- Náth, František van der 883
- Náth, Petronela van der, manželka Františka van der Náth 883
- Nebest, Pavol, spišský kanonik 662, 664
- Nedeca (Niedzica), PL, Powiat Nowotarski 123, 213, 216, 219 – 220, 224 – 245, 247, 264, 266, 280, 353, 410, 436, 445, 483, 496, 500 – 501, 511, 612, 638, 642, 653 – 654, 663, 667, 674, 684, 720, 726, 816, 818, 822 – 823, 845, 847 – 848, 867, 869, 896
- Nedecký, Alexej, rímskokatolícky kňaz 410
- Nedorolik, kopijnický rod 595
- Nekiel, Andrej, papiernický majster 279
- Nemcová, Božena, spisovateľka 903
- Němec, Zdeněk 998
- Nemecká Lupča v. Partizánska Lupča
- Němečková, Věra 666
- Nemešanský (Nemessanyi), kopijnický rod 595
- Nemešáni (Nemessányi), Andrej 409
- Nemešáni (Nemessáni), Matej 140, 161
- Nemešáni, Štefan, spišský podžupan 196
- Nemešáni, Valentín 216
- Nemešany, SK, okr. Levoča 124, 202, 480, 616 – 617, 632, 636
- Német (Németh, Némety), kopijnický rod 595
- Német, Blažej, veliteľ hajdúchov 119 – 120
- Németh, Ján, levočský prísazný 160 – 161
- Nemlauerová (Memlauer), Mária, manželka Albína Čákiho 952
- Nepko, Ján 1003
- Neumann, Augustín Alois 750
- Neumann, Helga 923
- Neumann, Glycerius, profesor v Podolínci 749 – 750
- Neuschl – Faragó, Jozef, sochár 910, 1001
- New Orleans, USA, Louisiana 927
- New York, USA, New York 502, 536, 939, 945
- Newton, Isaac, fyzik, filozof 314, 316 – 317, 326
- Niccolauer, Ezechiel, rabín 445
- Nigrelli, Octaviano, hlavný veliteľ Horného Uhorska 236, 242 – 245
- Nikolaschy (Nicoalschy), Ján Vavrinec 968, 970 – 971, 978

- Nikoli, Samuel, evanjelický superintendent 443
 Nikomédia v. Ízmit
 Nimecz, Ján, popradský katolícky farár 920
 Nitra, SK 77, 87, 90, 122, 137, 160, 179, 180, 249, 261, 381, 402, 435, 477, 543, 655 – 656, 656, 674, 683, 723, 751, 776 – 778, 847, 849, 856, 902
 Nitrianska Streda, SK, okr. Topoľčany 532, 940
 Niwiński, Mieczysław 296
 Nižná, SK, okr. Tvrdošín 674
 Nižná Myšľa, SK, okr. Košice – okolie 434
 Nižné Lapše (Łapsze Niżne), PL, Powiat Nowotarski 123, 289, 295, 436, 445, 483, 500, 536, 612, 642, 653 – 654, 674, 684, 823, 850 – 851, 867
 Nižné Repaše, SK, okr. Levoča 124, 134, 174, 225, 267, 436, 440 – 441, 447, 492, 616, 636, 643 – 644, 653, 661, 664, 674, 682
 Nižné Ružbachy, SK, okr. Stará Lubovňa 279, 358, 431 – 432, 436, 439, 551, 564, 568 – 571, 576, 581 – 583, 611, 636 – 637, 653, 655, 683 – 684, 725, 836, 941, 955
 Nižné Slovinky (dnes súčasť obce Slovinky), SK, okr. Spišská Nová Ves 124, 436, 441, 644, 661
 Nižné Šváby (dnes súčasť Červeného Kláštora), SK, okr. Kežmarok 434, 492, 595
 Nižný Medzev (dnes súčasť Medzeva), SK v. Medzev
 Nižný Slavkov, SK, okr. Sabinov 267
 Nogosseck, Hanna 296
 Nonnart, Henryk, zlatník 280
 Noskowski, Zygmunt 512
 Novacká, Mária 313
 Nová Baňa, SK 722
 Nová Belá (Nowa Biała), PL, Powiat Nowotarski 123, 175, 225, 286, 436, 612, 637, 642, 652 – 653, 663, 674, 684, 726
 Nová Lesná, SK, okr. Poprad 240, 436, 511, 654, 663, 729
 Nová Lubovňa, SK, okr. Stará Lubovňa 434, 439, 461, 465 – 466, 469, 551, 564, 568 – 571, 582, 584, 611, 637, 653, 655, 683 – 684, 902, 937 – 938, 982, 984
 Novak, Melchior, farbiarsky majster 294
 Nové Zámky, SK 91, 108, 124, 134, 137 – 138, 143, 145, 178 – 181, 215, 225, 249, 256, 901
 Novotná, Mária 307 – 309, 469, 547, 600, 608, 614, 621, 629, 631, 639, 667, 683, 733, 761, 763, 785, 787, 812, 838, 847, 851, 853, 855, 857 – 859, 868, 871, 881, 888 – 889, 899, 919, 920, 922, 929, 933 – 935, 940, 950 – 951, 954
 Novotný, Jan 469
 Nový Smokovec (dnes časť mesta Vysoké Tatry), SK, okr. Poprad 509
 Nový Sonč (Nowy Sącz), PL 88, 280 – 281, 284, 287, 289, 291, 295, 448, 553 – 554, 576, 839
 Nový Targ (Nowy Targ), PL 140, 212 – 213, 280 – 281, 286 – 287, 295, 348, 362, 490, 508, 524, 536, 553, 638
 Nowopacký, Ján, maliar 911
 Nürnberg (Norimberg), D, Freistaat Bayern 68, 83
 Nyírbátor, H, Szabolcs-Szatmár-Bereg 83, 85
 Nysa (Nisa), PL, 345
- ## Ň
- Ňári (Nyary) František, uhorský šľachtic 58, 78
 Ňári, Ladislav, uhorský šľachtic 85
 Ňári, Mikuláš, kapitán husárov 67
 Ňári, Pavol, kapitán Jágru, veliteľ pevnosti Veľký Varadín 107, 116
 Ňáriová (Nyáry), Kristína, dcéra jágerského kapitána Pavla, manželka Imricha Turza 307
- ## O
- Obowski, Mikuláš, krakovský biskup (1658 – 1689) 750
 Obsopoeus-Koch, Cyriak, evanjelický farár v Spišskom Podhradí 721
 Obuchowska-Pysiowa, Honorata 272, 291 – 294, 297
 Očkaj (Ocskay), Ladislav, vojenský veliteľ 244
 Očkaj (Ocskai), Pavol, jezuita 746
 Odorín, SK, okr. Spišská Nová Ves 124, 156, 190, 225 – 226, 412 – 413, 611, 646, 653 – 654, 663, 674, 684, 692, – 694, 720, 726, 931
 Offner, Robert 842, 846
 Oginski, Michal Kazimír, hajtman Litvy 348
 Ochsovci, bauilejská obchodnícka rodina 977
 Okoličáni, kopijnícky rod 595
 Okoličáni, Jozef, podžupan a správca Oravského panstva 366
 Okoličáni, Krištof, podžupan Turčianskej stolice 257, 266
 Okoličáni, Pavol, otec Krištofa 265, 266
 Oláh, Mikuláš, ostrihomský arcibiskup (1553 – 1568) 83, 304, 625, 626, 634, 721 – 722, 835
 Olaszliszka (Liska), H, Borsod-Abaúj-Zemplén 360
 Olcnavá, SK, okr. Spišská Nová Ves 124, 156, 175, 239, 357, 611, 616, 646, 653 – 654, 663, 840, 949
 Olejník, Vladimír 308, 608, 611, 629, 632, 635, 639 – 640, 645 – 646, 651, 659 – 660, 665, 667, 683, 687, 690, 692, 700, 704, 710, 733 – 734, 736, 738, 740 – 741, 770, 781, 919, 920
 Olejníková, Mária 611, 646
 Oleski (Olexi), Anton, rezbár 852
 Olešnickí (Oleśnicki), rod 579, 584
 Olešnický, Ján, spišský starosta 555
 Olešnický, Zbigniew, krakovský biskup 557
 Olexák, Pavol 781
 Olgyai, Viktor, maliar 911

- Olkusz (Olkuš), PL 287, 289
 Olchváry, Ödön 137
 Olkusz (Olkuš), PL 287, 289, 615
 Olomouc, CZ 49, 296, 317, 734, 755 – 756, 794
 Oľšavica, SK, okr. Levoča 123, 124, 174, 195, 436,
 440 – 441, 445, 492, 616, 636, 643, 644, 661, 664,
 674, 682, 687
 Oľšovany, SK, okr. Košice – okolie 434
 O'Malley, John W. 739
 Ondrašová (dnes časť Liptovského Mikuláša), SK
 540
 Ondrej II., uhorský kráľ (1205 – 1235) 186, 228,
 605, 615
 Ondrej III., uhorský kráľ (1290 – 1301) 616
 Ondrejko (Ondrejko), Andrej, spišský
 kanonik, titulárny liptovský prepošť 636, 658,
 838 – 839
 Ónod, H, Borsod-Abaúj-Zemplén 111, 151, 192,
 219, 257 – 258, 260 – 261, 266
 Opátka, SK, okr. Košice – okolie 983, 986, 989
 Opatovský (Opatowski), Václav, profesor
 filozofie v Podolínci 749
 Opole (Oppeln), PL, Województwo opolskie 83,
 85, 112, 138
 Oradea v. Veľký Varadín
 Oravské Veselé, SK, okr. Námestovo 674
 Oravský hrad, SK 51, 58, 125, 167, 188, 194, 206,
 222, 248, 250, 366, 909
 Oravský Podzámok, SK, okr. Dolný Kubín 674
 Ordáš, zbojník na strane cisára 267
 Ordódy, Juraj, kurucký plukovník 267
 Ordódy, Pavol, spišský kanonik lektor 674 – 675,
 681
 Ordzovany, SK, okr. Levoča 124, 202, 230, 611,
 616 – 617, 632, 642, 653 – 654, 664, 923, 942
 Organisti, Adam 849
 Orkan, Władysław 512
 Orlov, SK, okr. Stará Ľubovňa 708
 Orłowicz, Mieczysław 489, 491, 529, 547
 Orosláni, Michal, úradník Uhorskej komory 156
 Országh Hviezdoslav, Pavol 513, 518
 Osijek, HR 220
 Osijeký (Eszéki), Ján, päťkostolský biskup 67
 Osikov, SK, okr. Bardejov 827
 Osiński, Antoni 870
 Oskó, kopijnícky rod 595
 Ostermayr, Michal, jezuita 738
 Ostrihom (Esztergom, Gran), H, Komárom-
 Esztergom 48, 53, 73, 76 – 77, 79, 106, 118, 124,
 127, 221 – 222, 253, 331, 438 – 439, 497, 540,
 543, 546, 608, 610, 613, 617 – 618, 620, 625 –
 626, 631, 634 – 635, 639, 644, 662, 664 – 667, 670
 – 675, 692, 698, 702 – 703, 705, 713, 717 – 718,
 721 – 722, 734, 736 – 738, 745, 750 – 751, 766,
 770 – 771, 773, 777 – 778, 931, 927, 932, 940
 Ossian 897, 898
 Osterlamm, Gotlieb 451
 Ostrošič (Ostrosith), Michal 148
 Ostrošič, Štefan 141
 Osturňa, SK, okr. Kežmarok 197, 225, 228, 237,
 289, 436, 440 – 441, 483, 492, 643 – 644, 653,
 655, 682
 Otruba, Gustav 970
 Ottlík (Ottlyk), Juraj, Rákociho dvormajster 244,
 254, 265
 Overbeck, Friedrich, nemecký maliar, vodca
 nazarénov 928
 Ovídius, Publius Naso 805
 Ožďany, SK, okr. Rimavská Sobota 120
- ## P
- Pabst, Fridrich, kupec 297
 Pacoth, Ján, radca spišskej komory 84
 Paczot, František, jezuita 737 – 738
 Pajduššák, Matúš 99, 162, 693
 Palcmanovci (Paltzmann), podnikateľská rodina
 426
 Paleš (Palles), Juraj, spišský kanonik 448 – 449,
 466, 688 – 691, 694 – 695
 Pálfalvaj (Pálffalavay, Pálmaffalvaj), Ján, spišský
 prepošť (1655 – 1663) 175, 641 – 642, 766
 Pálfí (Pálffy, Pálfy), magnátsky rod
 Pálfí (Pálffy), Ján, uhorský palatín, hlavný
 cisársky veliteľ 256, 262, 264, 270, 332
 Pálfí, Karol, majiteľ Bojnického panstva 206, 207
 Pálfí, Mikuláš 107
 Pálfí, Mikuláš II. 137, 335 – 336
 Pálfí Pavol, gróf, palatín 166, 283, 341
 Pálfí, Štefan 137, 145
 Pálfí, Tomáš, jágerský biskup 180
 Pálfiová Kheun, Františka, fundátorka piaristov
 v Podolínci 751
 Pálffy, Géza 793
 Pakh, Karol 524
 Pakh, Michal, evanjelický superintendent 443
 Palko, František Antonín, maliar 920
 Palková, Nina 730, 965
 Palkovič, Juraj, slovenský dejateľ 689
 Palkovič, Martin, teológ 738
 Paločaj (Horváth-Palochay, Palocsay), rod 212,
 494, 500, 505, 816,
 Paločaj Gabriel, pán hradu Plaveč 162
 Paločaj, Juraj, kurucký veliteľ 267
 Paločaj, Štefan 483, 638
 Paločaj, Ondrej 638
 Paločajová (Palocsay), Kornélia, manželka Eligia
 Alapi Salamona 930
 Palud'aj (Palugyay), Leonard, debrecínsky
 tridsiatkár 242

- Pankrác zo Svätého Mikuláša, liptovský župan 555
 Pap (Papp), kopijnický rod 596
 Pap, László 246, 252
 Pap, Michal, ľudový emisár 243
 Papp, Pankrác, gvardián v Spišskom Štvrtku 769
 Pappová (Papová), Eliza, manželka Karola Čákiho 930
 Papánek, Juraj, historik 468
 Paprádi, Adam, fyzik, meteorológ 326
 Paprocki, Bartosz 297
 Paracelsus (Theophrastus Bombastus von Hohenheim), alchymista 319, 963
 Parenička, Pavol 700
 Paris (Paríž), F 167, 182, 187, 216, 240 – 241, 254, 346, 377, 411, 535 – 536, 538 – 540, 661, 714, 907, 913, 915, 929, 933, 936 – 937, 943, 946 – 948, 952 – 953, 1000
 Partizánska (Nemecká) Lupča, SK, okr. Ružomberok 674
 Partl, Ján Gedeon 1000, 1002
 Párvy, Alexander (Sándor), spišský biskup (1904 – 1919) 497, 540 – 541, 708 – 711, 952
 Pašlinski, Martin, zámočník v Kežmarku 279
 Passe, Crispijn de 792, 796, 800, 803
 Paszkovszký, kopijnický rod 595
 Pašteka, Július 469, 743
 Pataki (Pataky), kopijnický rod 595
 Páterová, Amália, manželka Jána von Burjána 902
 Patz, Anton 997, 1003
 Pauerfindt (Pauernfeindt), Melchior, jezuita, levočský farár 649, 743
 Pauler, Gyula 182, 191, 193
 Paulikovič, kopijnický rod 595
 Paulíny, Eugen 489
 Pauliny, František 933
 Pauliny, Imrich, maliar 910
 Paulinyi, Oszkár 972
 Pauly, Erich, maliar 928
 Paur, Gejza, maliar 911
 Pauschner, Juraj, kapitán Spišského hradu 73
 Pavelitš, Ľudovít, katolícky farár v Cíferi 781
 Pavercsik, Ilona 324
 Pavlík, Eduard 621, 631, 638, 653, 655, 720, 930
 Pavlikovič (Paulikowicz, Paulikovič), Matej, katolícky farár v Švábovciach 665
 Pavlinus, Peter, spišský prepoš (1560 – 1561) 626
 Pavľany, SK, okr. Levoča 616, 632, 636, 664
 Pavol, puškár na Lubovnianskom hrade 580
 Pavol V., pápež (1605 – 1621) 746
 Pavol od Narodenia Najsvätejšej Panny Márie, piarista v Podolínci 748
 Pavol, vesprímsky biskup 770
 Pawlarski, Ján František v. Alexius od Svätého Jozefa 751
 Payer, Hugo 520
 Payer, Matej 1002
 Pázmaň (Pázmány), Peter, ostrihomský arcibiskup (1616 – 1637) 138, 157, 616, 631 – 632, 634 – 637, 639, 671 – 672, 734, 736 – 737
 Pazúrik, Martin, dekan ružomerského dekanátu 709
 Pätkostolie (Pécs, Fünfkirchen), H, Baranya 67, 77, 81, 180, 189, 227, 623, 720
 Péči (Péchy), šľachtický rod 878
 Péchy, Imrich, vládny komisár 408, 416, 419
 Pécs v. Pätkostolie
 Pekár, Károly 878
 Pekry, Ľudovít, husársky veliteľ 58
 Peltz, Ján, spišský prepoš (1725 – 1740) 665, 667 – 669, 731, 768, 773, 848, 872
 Pemflinger, Štefan, správca Uhorskej komory 60
 Perathoner da Nudrei, Barbara, manželka Josefa Runggaldiera 953
 Peréni (Perényi, z Perína, Perínsky), Gabriel, magnát 86, 88 – 89
 Peréni, Imrich 568
 Peréni, Juraj, zemplínsky a abovský župan 88, 157
 Peréni, Mikuláš, kurucký veliteľ 264
 Peréni, Mikuláš, správca Spiša (1440) 557
 Peréni, Peter, abovský župan, Zápoľského kancelár 47, 61, 65, 68, 70, 72, 76
 Peréni, Štefan 832
 Peréniová, Mária, dcéra Juraja 170, 177
 Perger, Fridrich Anton, lesný majster 987
 Perger, Leopold, vrchný inšpektor a správca mediarskeho podniku v Smolníku 382
 Perlitzi, Ján Daniel, kežmarský lekár 323
 Perlstein, Salamon, rabín 445
 Pernegg, A, Niederösterreich 236
 Perner, Krištof, kapitán Spišského hradu 53, 57 – 58
 Pernštejn (von Pernstein), Ján IV., moravský gróf 76
 Pertl (Bertl), Johann 847
 Pest (Pešť), H 54, 57, 68 – 69, 76, 124, 414, 438, 459, 461, 464, 468, 482, 516, 531, 534, 541 – 543, 545, 692, 878, 883, 899 – 900, 902, 906, 920, 940 – 941, 1002
 Pešťbudín v. Budapešť
 Pete, Ladislav, barón 630 – 631, 639
 Pete (Pethe de Hetes), Martin, spišský prepoš (1587 – 1605), kaločský arcibiskup 117 – 119, 121, 628 – 631, 633, 639 – 640, 720, 731 – 733, 761, 835 – 836
 Peter, katolícky farár v Domaňovciach 611
 Peter, katolícky farár vo Fridmane 612
 Peter, katolícky farár v Matejovciach 612
 Peter, katolícky farár v Novej Lubovni 611
 Peter, šoltýs Jakubian 564
 Peter I., ruský cár 256, 261, 268, 344
 Peter, jasovský prepoš 296
 Péterffy, Carolus 609, 618, 623, 638, 660, 720

- Pethö, Štefan, jezuita 745
Pethöová, Rozália 764
Petchius, Petrus (pseudonym E. Lániho) v. Láni, Eliáš
Petneházy, Dávid 135, 208, 218
Petneházy, Štefan 134
Petőczová, Janka 299, 373, 379, 386, 388, 391
Petófi, Alexander 534, 539
Petricius, Ignác, učiteľ v Spišskej Kapitule, filozof 739
Petrich, Andreas, kartograf 894
Petróci (Petróczy, Petrovský, z Granč-Petroviec), rod 358, 881, 891
Petróci, Baltazár, dočasný správca Spišskej Kapituly 133, 634
Petróci, Štefan, kurucký veliteľ 190, 192, 194 – 195, 197, 206, 208, 215
Petrolaj (Petrolay), Jozef, katolícky farár v Poľanovciach 699
Petrova Ves, SK, okr. Skalica 189
Petrová-Pleskotová, Anna 469, 851, 857, 861 – 862, 864, 876 – 878, 880 – 882, 884, 886, 887 – 893, 899 – 909, 921 – 923, 925 – 927, 929, 931, 934, 941 – 942
Petrovaradín (dnes súčasť Noveho Sadu), SRB, Vojvodina 624 – 625, 720
Petrovce (dnes Granč-Petrovce), SK, okr. Levoča 616 – 617, 632, 636, 642, 653, 663, 827
Petrovič (Petrovics), Peter, veľmož, Zápoľského stúpenec 74
Petruška, A. 456
Petzian, Ján, levočský obchodník
Petzval, Jozef Maximilián 514, 518, 541, 547
Petzval, Oto 542
Pezinok, SK 229, 981
Pfanschiedt, Christian 307
Pfannschmied, Konštantín, syn Ludovíta Jozefa 892
Pfannschmied, Ludovít Jozef, šľachtic 892
Pfanschmidtovci, podnikateľská rodina 965
Pfanschmidt, Ján 972
Pfanschmidt, Pankrác 978 – 979
Pfannschmidt, Theodor 907
Pfannschmidtová, Frederika 931
Pfauerfeindt, jezuita 210
Pfinn, Jozef, železničný inžinier 952
Philadelphus, Anton, evanjelický farár v Spišskej Sobote 719
Piekosiński, Franciszek 554
Pieradzka, Krystyna 272, 280 – 281, 284, 296 – 297
Piešťany, SK 535, 911
Pietraskiewicz, Kazimír, krakovský profesor filozofie 749
Pietrusiński, Jerzy 279 – 280
Piirainen, Ilpo Tapani 275, 284, 295, 348, 350, 354
Pika, Gašpar, vodca vzbúrencov na Orave 194, Pikovce (dnes časť obce Abrahámovce), SK, okr. Poprad 594 – 595, 605, 636, 653, 655, 663
Pilárik Očovský, Štefan, evanjelický kazateľ 310, 312
Pileman, Ján, evanjelický kňaz v Spišskom Podhradí 638
Pilhov (dnes časť Mníška nad Popradom), SK, okr. Stará Ľubovňa 436, 566, 568, 570 – 571, 583
Pinsl, Johann Georg, sochár 870
Pirhalla, Márton 616 – 617, 631
Pisa, I, Toscana 465
Piscatoris, Mikuláš, sacelán (rehoľný brat) v Spišskom Štiavniku 626
Pisch, Karol, kaplán v Spišskom Podhradí 699
Písch, Mikuláš 547
Pischel, Ján 997
Piškowski, Stanislav, kastelán Ľubovnianskeho hradu 580
Pittoni, Giambattista, benátsky maliar 918 – 919, 934 – 935
Pius II., pápež (1458 – 1464) 560, 608
Pius VI., pápež (1775 – 1799) 439, 672 – 673, 683
Pius VII., pápež (1800 – 1823) 686, 689
Pius IX., pápež (1846 – 1878) 699, 702 – 703
Pius X., pápež (1903 – 1914) 702, 708
Piovarczy, Karol 993
Pivničná (Piwniczna-Zdrój), PL, Powiat Nowosądecki 295, 552 – 554, 566
Placidi, Francesco 584, 817
Plander, Július 1003
Plander, Michal 1003
Planitz, Karol, kežmarský farár 867
Plášťovce, SK, okr. Levice 86
Platiko, prešovský podnikateľ 971
Platner, Anton, levočský farár 629
Platy (Platthy), Alexander, člen konfederátskej ekonomickej rady 265
Plaveč, SK, okr. Stará Ľubovňa 420, 426, 566, 725, 816, 818, 822 – 823, 827
Plockhorst, Bernhard, nemecký maliar 928
Plöchl, Willibald Maria 954
Pobst, Cyriak v. Bobst, Cyriak
Pobst (Bobst, Bobest) de Sittak (Zithavia), Friedrich II., levočský senátor 793 – 794
Pobst Friedrich III., syn Friedricha II. 793
Pobst, Hedviga 819
Podhoránsky, Michal, kníhtlačiar 453
Podhorany, SK, okr. Kežmarok 123, 195, 240, 420, 430, 436, 443, 457, 612, 648, 653, 655, 663, 730, 827
Podkonický, Adam, rektor kežmarského gymnázia 409, 449
Podmanický (Podmaniczky), Štefan, nitriansky biskup 50
Podolák, Ján 548

- Podolíneec, SK, okr. Stará Ľubovňa 44, 100, 136, 160, 165, 176, 181, 183, 212, 224, 241, 270, 272 – 273, 275 – 276, 278, 280 – 281, 284, 287, 290 – 291, 293, 295, 301 – 302, 344, 353, 355, 358, 361, 362, 402, 406, 407, 420, 430, 432, 434, 436, 439, 441, 447, 451, 456 – 458, 469, 483, 507, 508, 513, 515 – 517, 524, 541, 544, 551, 553, 558, 561 – 562, 564, 566 – 573, 575 – 584, 586 – 587, 590, 591, 612, 629, 636 – 637, 639, 641, 647 – 648, 653, 657, 683 – 684, 692, 726 – 727, 733, 736, 739, 746 – 754, 756 – 759, 764, 815, 825, 826, 828 – 829, 836, 838 – 839, 841, 845, 846, 848, 857 – 858, 865, 868, 871, 910
- Podolski, katolícky farár v Ľubovni, priemyský kanonik 660, 728
- Podolský (Podolszki), Ondrej, spišský prepoš 227
- Podproč (dnes časť obce Oľšavica), SK, okr. Levoča 643, 654, 664
- Podunajské Biskupice (dnes mestská časť Bratislavy), SK 253
- Podvilk (Podwilk), PL, Powiat Nowotarski 410, 674
- Pográni, Juraj 144
- Pográni, Štefan 144
- Pochner, Ignác 882
- Pokorný, Petr 919
- Pol, Wincent, etnograf a básnik 512
- Polak, Hans, fažiar 964
- Polák, Josef 907
- Poliak, Matúš, remeselník v Kežmarku 279
- Polirer, Ladislav 829
- Polla, Belo 939
- Pollág (Pollágh), Gustáv, maliar 901
- Pollagová, Judita, manželka Jána Samuela Steinhausa 889, 926
- Polláková, Soňa 348, 350, 354
- Polnisch, Aladár 509
- Polomka, SK, okr. Brezno 245
- Poltava, UA 268, 270
- Poľanovce, SK, okr. Levoča 124, 234, 613, 632, 636, 642, 653 – 654, 664, 684, 699, 734
- Pomarius, Samuel, rektor prešovského kolégia 196
- Pomfyová, Bibiána 761
- Pongrác, Ján, kurucký veliteľ 264, 332
- Pongrácovce, SK, okr. Levoča 124, 174, 234, 613, 617, 632, 642, 655, 664, 734, 880
- Poniatowski, Kazimír, spišský starosta 343, 346, 590 – 591
- Poniatowski, Stanislav August, poľský kráľ 343 – 344, 346, 591
- Pongrác (Pongrácz), rod 667, 745
- Pongrátz, Imrich, spišský prepoš (1719 – 1724) 665, 667
- Pongrácz, Martin 808
- Poprad, SK 134, 266, 272 – 273, 275 – 277, 279, 281, 355 – 356, 358, 362, 387, 408, 410, 415, 418, 430 – 432, 436, 442, 454 – 455, 457, 462, 469, 480, 483, 488, 496, 501, 506 – 508, 510 – 511, 513, 521, 537, 539, 542, 545, 551, 562 – 564, 566, 569 – 570, 577 – 579, 587 – 589, 610, 622, 648, 652 – 654, 660, 674, 684, 719, 728, 730, 784, 809, 811 – 813, 815, 828, 837, 838, 849, 853, 868, 901 – 902, 904, 911, 913, 919, 928, 952
- Poráč, SK, okr. Spišská Nová Ves 124, 224, 351, 424, 436, 440 – 441, 492, 506, 636, 642 – 644, 653, 655, 661, 663, 674, 682, 692, 945, 961, 965, 982, 984, 987, 994
- Porfyrius, Publius Optatianus, rímsky básnik 805
- Porket, Alexander, úradník Uhorskej komory 156
- Posevitzovci, rodina 430
- Posewitz, Teodor 529
- Potocký, Jozef, kyjevský vojvoda 268
- Pöttelsdorf, A, Burgenland 538
- Povolný, Anton, staviteľ 455
- Poznan (Poznań), PL 295, 572, 754 – 756
- Pozzo, Andrea, jezuitský umelec 847
- Praha, CZ 60, 73, 81, 105, 113, 126, 131, 136 – 137, 168, 414, 461, 465, 529, 536, 561, 579, 629, 732, 916, 920, 924, 937 – 939, 948
- Prakovce, SK, okr. Gelnica 45, 272, 415, 426 – 427, 430, 485, 505, 514, 943 – 944, 965 – 966, 981, 985, 998 – 1002, 1005
- Prandau, Peter Anton von, viceprezident Dvorskej Komory 975, 977
- Pray, Georgius, historik 70, 212
- Pražák, Richard 846, 854, 855
- Prätorius, David 318
- Predslav z Dmošic (Przeclaw z Dmosic), spišský starosta 580
- Preiss, Ján, slovenský katolícky kaplán v Spišskom Podhradí 658
- Preissner, Tomáš, farár v Lubici 712, 714
- Prelauf, Ján 451
- Prešov, SK 46, 56, 60, 65 – 67, 72, 83, 85, 88, 101, 118 – 122, 135, 138 – 140, 142, 146, 152, 156, 161, 176, 183 – 184, 187 – 189, 192, 194, 196 – 197, 201, 205, 208, 215, 218, 223 – 225, 227 – 229, 236, 240 – 241, 243, 249, 258, 260 – 261, 267, 280, 282, 290, 296, 301, 302, 304 – 306, 314 – 315, 318, 322, 326, 331 – 332, 348, 350, 357, 359 – 360, 362 – 363, 366 – 367, 387 – 391, 405, 408, 410, 415, 421, 433, 435, 440, 442, 450, 453, 459, 437 – 469, 498, 544 – 545, 627, 652, 682, 699, 722, 724, 738, 765, 782, 785, 788, 809, 810, 816, 852, 854, 862 – 863, 879, 882 – 883, 902, 920, 927, 931, 939, 941, 949, 963, 968, 971, 1000
- Pribiš, Daniel, evanjelický farár 301
- Prievidza, SK 206, 262, 751
- Príhradná, Hermína, manželka Juaja Probstnera 908

Príhradný (Prihradny), podnikateľská rodina 903 – 904

Prihradný, Daniel 426, 427, 891, 997

Príhradný, Ernest 903, 1003

Príhradný, Guido 1003

Primosigh, Eduard 998 – 999

Primovce (dnes časť obce Hôrka), SK, okr. Poprad 123, 729

Prinner, Bernard, katolícky farár v Žakovciach 665

Prinoth, Ferdinand 952, 954 – 955

Probstnerovci, podnikateľská rodina 424, 426, 453, 456 – 458, 469, 888 – 892, 895, 904, 906, 908, 926, 937, 972, 982 – 984

Probstner, Adam 982

Probstner, Adolf 937

Probstner, Andrej st. 425, 466, 888 – 889, 982 – 983, 986

Probstner, Andrej ml. 891, 983

Probstner, Artúr Napoleon 892, 991, 994

Probstner, Juraj 908

Probstnerová, Amália, manželka Ľudovíta Jozefa Pfannschmieda 891

Prónai, rodina 467

Prokof, Pavol 968

Prukner, kežmarský podnikateľ 971

Przemek, opavské knieža 554

Przemysł (Premyšl), PL 440, 582, 660, 754 – 756

Przerwa-Tetmajer, Kazimierz 512, 536

Przeździecka, Maria 941

Przeździecki, Aleksander 554

Przeździecki, Stanislaw, kupec 290, 293

Pszczyński, rodina 296

Ptaśnik, Jan 295 – 296

Puchheim, Wolfgang, veliteľ jazdy 89

Pukanec, SK, okr. Levice 722

Pulský (Pulszky), Karol Emanuel 890, 898

Puolka, kopijnický rod 595

Purger, Johann Baptista 954

Purš, Jaroslav, 356

Puschner, Johann Georg st., rytec 328

Pušár, Imrich 771, 801, 825

Pušárová (Kovačovičová), Blanka 771, 801, 810, 825

Putnok, H, Borsod-Abaúj-Zemplén 118, 205

Putz, Matej 451

Pyernik, Jakub, obyvateľ Štítnika 840

Pyrker, Ján Ladislav, spišský biskup (1819 – 1821) 440, 448, 516, 689 – 692, 694, 708, 773, 932

Q

Quendel Serpilius, Vavrinec, kaplán Jána Horváta, evanjelický kňaz v Spišskej Belej 623, 719

R

Raab, Ignác, jezuitský maliar 911, 920

Raab, Johann, profesor mníchovskej akadémie 910

Rabček (Rabcsek), Andrej, spišský kanonik, literát, historik 694

Rabolči, Juraj 81

Racibórz (Ratibor), PL, Województwo Śląskie 83, 85, 112, 138

Ráková Naďa v. Labancová Naďa

Rácz, Lajos 354

Račkay (Ráckay, Rátskay), Maximilián, oravský maliar 934 – 935

Rády (Rady), kopijnický rod 595

Rády, Adam, vyslanec Spišskej stolice pri kniežacom dvore 251

Rády, Ladislav, kurucký veliteľ 222, 605

Radziszewska, Julia 272, 285

Radul (Radu X.), valašské knieža 116, 124

Rainer, Juraj (Johann Georg) 509, 893

Rainold, Juraj, kupec 288

Raisz, Augustín, spišský archivár 929

Raisz, Ján von, advokát 893

Raisz, Juraj Felix 523

Rak, Ján 100, 349, 350

Rákoci (Rákoczy), rod 159, 169 – 170, 173, 243, 819

Rákoci, František I., sedmohradské knieža 186 – 188, 191, 210, 843

Rákoci, František II., sedmohradské knieža 44, 177, 219 – 230, 236, 238 – 267, 270 – 271, 308, 312, 332, 334, 349, 352, 355, 359 – 360, 605, 661 – 664, 666, 745, 778, 881, 971 – 972

Rákoci, Juraj I., sedmohradské knieža 132 – 135, 144, 147 – 152, 154, 156 – 165, 168 – 170, 193, 639, 645, 725, 735

Rákoci, Juraj II., sedmohradské knieža 159, 168 – 173, 180 – 181, 226, 383

Rákoci, Ladislav, šarišský župan 180

Rákoci, Pavol, gróf, šarišský a turniansky župan, krajinský sudca 151, 180, 380, 638, 777

Rákoci, Žigmund, syn Juraja I. 170

Rákoci, Žigmund, veliteľ jagerskej posádky 102, 114, 128, 720

Rákoci, Žigmund 720

Rákociová, Juliana, sestra Františka II. 219 – 230

Rákosi, Nándor, maďarský maliar 695, 942, 948

Rakovský, Melchior, stoličný notár 257

Rakus, Pavol 993

Rakúsy, SK, okr. Kežmarok 123, 227, 436, 612, 652 – 654, 663, 681, 730, 771

Rappaport, Jozef, rabín 445

Rareš (Rareș), Peter (Petru) V., moldavský vojvoda 86

Raslavič (Raslaviczy), Valentín, františkán 764

Rastatt, D, Baden-Württemberg 271

Rastislav, veľkomoravský vládca (846 – 870) 700
 Ratkoš, Peter 716
 Rau, Ján Jakub, radca Spišskej Komory 968
 Rauball, Stanisław 483, 548
 Rayman, Ján Adam, lekár 314, 322, 350
 Razvan (Răzvan), Štefan VIII., moldavský vládca 106
 Rebell, Josef, maliar 896, 898
 Rebro, Karol 351
 Rédey (Rhédey), František, veliteľ hajdúskeho vojska 121, 134
 Redej (Rhedey), František, sedmohradské knieža 171
 Regéc (Regec), H, Borsod-Abaúj-Zemplén 79
 Regensburg, D, Freistaat Bayern 54, 58, 60, 149, 179 – 180, 463
 Reggiani de Felice, Ján Krstiteľ, františkánsky gvardián 766 – 767
 Regner, Šalamún, evanjelický farár v Lubici 719
 Reich, Ján, levočský maliar a pozlacovač 856 – 859, 864, 866, 877
 Reichenbacher, Job, ťažiarsky podnikateľ 964
 Reinbergerová, Mária, manželka Pavla Grossa ml. 842
 Reindl, Ignác, profesor dogmatiky 699
 Reinhard, Emil 296
 Reinprecht, Alois 526
 Reis, Ján 965
 Reis, Pavol 965
 Reischer, Juraj, spišský kanonik 662, 664
 Reissmaier (Reissmayer), Dionýz, rakúsky maliar 854 – 862, 870, 873
 Reissmaier, Jozef, sochár 859,
 Reissmaier, Mikuláš, bavorský štukatér 857
 Reisz, Valentín Martin 451
 Reiter, Šimon 844
 Rejdová, SK, okr. Rožňava 987
 Reľov, SK, okr. Kežmarok 123, 436, 483, 638, 655, 681, 684, 687, 779
 Reľovský, Šimon 839, 841
 Relowska, Regina, manželka Šimona Kowalského 867
 Remer (Riemer), Gregor 296
 Remer, Hieronym, krakovský mešťan 296 – 297
 Remer, Renáta Cecília, dcéra Ferdinanda II. Habsburského 141 – 142
 Remer (Riemer), Stanislav 296
 Remerová-Ullová, Katarína, vdova po Jánovi Ullovi, obchodníčka 297
 Rembecký, Ľubovniansky slobodomurár 408
 Renész (Renyés), Štefan, člen jezuitského konviktu v Košiciach 316
 Reni, Quido, maliar 887, 923, 925 – 926, 936, 944
 Repaský (Repaszky), Juraj, katolícky farár v Ústí na Orave 699,
 Repčík (Repcsik), František, maliar 949
 Repiská (Rzepiska), PL, Powiat Tatrzański 436, 483
 Rerko, Jozef, účastník cholerového povstania 1831 v Odoríne 694
 Rétay, Béla 949 – 952
 Rétej (Réthey), Ján, kurucký veliteľ 264
 Reťkovská, Adriana 621
 Reuther, Andrej, zlatník 864
 Reutherová, Katarína, manželka Jána Silašeho 864
 Révaj (Révai, Révay), rod 883
 Révaj (Révay), Ján Anton, spišský biskup (1787 – 1806) 440, 453, 623, 675, 683, 685 – 687, 696, 773, 872, 919
 Révaj, František 81
 Révaj (Révay, de Rewa), Peter, strážca koruny 130, 134, 138
 Révaj, Štefan, kapitán dunajských riečnych bojovníkov 54 – 55
 Revická (Reviczky), Rozália, manželka Tomiša Jakelfalušeho 880
 Revický (Reviczky), Anton, SJ, filozof 316
 Revický (Reviczky), Tomáš, kapitán 411
 Revúca, SK 700, 949
 Rezik, Ján 227, 228, 301 – 303, 307
 Rheticus, Joachim, astronóm 324
 Ribarský, kopijnícky rod 595
 Ribera de, José, španielsky umelec 923, 930
 Ribiczey, kopijnícky rod 595 – 596
 Ribini, Johann 119
 Riby, Sebastián 621
 Riccioli, Giovanni Batista, SJ, astronóm 325
 Riedlinger, Jozef 979
 Riemer, Gregor, krakovský mešťan 296
 Riemer, Stanislav, krakovský mešťan 296
 Rifesser, Johann st., autor oltárov 955
 Rifesser, Johann ml., autor oltárov 955
 Richnava (aj hrad), SK, okr. Gelnica 51, 53, 55, 100, 124, 143, 156, 195, 202 – 203, 221, 239, 350, 353, 357, 412, 611, 637, 646, 653 – 654, 663, 681, 692, 961, 965
 Richter, Franz, maliar 923, 927
 Richter, Ján, katolícky kňaz 708
 Richvaldský (Richwaldszky), Juraj, ostrihomský kanonik 671
 Rijswijk (Ryswick), NL, Zuid-Holland 236
 Rikalff z Kamenice, Mikuláš, kanonik 615
 Rimaj (Rimay), Ján, šľachtic, básnik 307
 Rimavská Seč, SK, okr. Rimavská Sobota 144
 Rimavská Sobota, SK 89, 111, 902
 Robík, Ján Alojz, kanonik, prekladateľ 694
 Rockefeller, John D. Jr. 945
 Rodošte v. Tekir Dag
 Roettgen, Steffi 921

- Roggendorf, Viliam (Wilhelm), Ferdinandov veliteľ 69
- Róka, Enikő 898
- Roksolana v. Lisovskaja, Anastazija
- Rollovci, rod ťažiarskych podnikateľov 424, 965 – 966
- Roll, Anton 424, 965 – 966, 979 – 980, 989
- Roll, Job 966
- Roller, Stefan 848
- Roma (Rím), I 157, 167, 198, 314, 411, 465, 540, 617 – 618, 625, 698, 738, 894, 920, 928
- Rombauerovci, rodina 433
- Rombauer, Ján, maliar 410, 457, 466, 876, 879, 881 – 886, 894, 902
- Romuald, svätý, zakladateľ rádu kamaldulov 774 – 776, 856
- Röntgen, Vilhelm C. 530
- Rosenberg, Samuel, rabín 453, 918
- Rösch, Fridrich, riaditeľ Pohornádskej spoločnosti 999
- Rosner, Ján, evanjelický farár v Bystranoch 720
- Rossmann, Martin, komisár zálohovaných miest 359
- Roszkowski, Jerzy 489, 548
- Roškovce (dnes súčasť obce Dolany), SK, okr. Levoča 480, 616
- Rotarides, Michal 301
- Roth, Hans, majster 791
- Roth (Róth), Martin, gymnaziálny profesor 520, 529, 542
- Roth, Samuel, gymnaziálny profesor 520, 542
- Rothe, Hans 780
- Rottal, Ján, moravský gróf 156, 174, 187, 189 – 190
- Rottal, Ján II. 156
- Rottal, Ondrej 156
- Rottalová, Katarína, manželka Františka Šándora 156
- Rottalová, Zuzana, manželka Júliusa Fittera 156
- Rotterdamský, Erazmus, humanista 302, 314, 524, 712, 715, 785
- Rouppert, Kazimír 536
- Rousseau, Jean Jacques 878, 886, 894
- Royt, Jan 924
- Rozhanovce, SK, okr. Košice – okolie 66
- Rózsa, György 878
- Rožň, Michal, opát kláštora v Spišskom Štiavniku 50
- Rožňava, SK 89, 169, 213, 223, 248, 256 – 257, 267, 332, 334, 362, 368, 402, 428, 439, 440, 465, 601, 648, 672 – 673, 692, 700, 864, 899, 917, 959, 987
- Ručinský (Rucsinszky), Gothard, františkán 765
- Ruciński, Henryk 272, 287, 290, 295, 570, 584
- Rüdiger, Fedor, gróf 419
- Rudabánya (Rudná Baňa), H, Borsod-Abaúj-Zemplén megye 51, 958, 968
- Rudnay (Rudnay), Alexander, ostrihomský arcibiskup (1819 – 1831) 692, 932
- Rudňany, SK, okr. Spišská Nová Ves 144, 424, 505, 508, 889, 899, 965, 984, 993 – 994
- Rudolf II. Habsburský, rímsko-nemecký cisár, uhorský kráľ (1576 – 1608) 98 – 99, 101, 103 – 106, 111 – 114, 117, 118, 121, 1225 – 128, 629, 633, 731 – 732, 761
- Rueber, rod 240, 675, 821
- Rueber, Ján, hornouhorský kapitán 95 – 96, 98, 801, 821
- Ruffíny, Eugen 529
- Ruffini, Ján, evanjelický superintendent 443
- Rumann, Martin Ferdinand von, kežmarský evanjelický farár 893
- Runggaldier, Josef 952, 853
- Runggaldier, Josef II. 953
- Ruprecht, Anton 425
- Rusina, Ivan 785, 787, 790, 793, 796, 799, 802, 814 – 815, 825, 846, 848, 857, 858, 861 – 862, 864
- *Ruskinovce, SK, okr. Kežmarok 272, 430, 436 – 437, 445, 511, 551, 562 – 563, 568 – 569, 577 – 578, 587 – 590, 611, 648, 653, 655, 657, 674, 684, 719, 730, 873, 926, 934
- Rutkovič (Ruttkovicz), Juraj, farár v Spišskej Kapitule 633
- Ruttkai, Péter Ráth, inžinier 952
- Ružička, Vladislav 301
- Ružomberok, SK 206, 257, 263, 312, 366, 497, 541, 648, 674, 705, 709, 728, 877, 977, 986
- Růžička, Vladimír 886
- Rybarski, Roman 272, 289, 291, 292
- Rzepiska v. Repiská
- Rześniowiecki, Leszek 761, 763 – 764, 766 – 767, 863

S

- Sabâu, Nicolae 842
- Sabinov, SK 46, 60, 65 – 66, 83, 85, 88, 120, 138, 163, 174, 189, 192, 196, 224, 240, 260, 282, 304, 307, 346, 388 – 389, 392, 442, 667, 716, 720, 722, 724, 816, 827, 828, 864, 922
- Sachs, Hannelore 923
- Salamonovci, rod 492, 500
- Sala de Grossa, Karol František, kráľovský komisár spišských zálohovaných miest 342
- Salamon, Attila 930
- Salamon, Eligius Alapi 930
- Salamon, Gejza 930
- Salamon, Teodor 930
- Sălard, RO, Bihor 154
- Salbeck (Salbek), Karol, spišský biskup (1776 – 1785) 439 – 440, 672 – 674, 677 – 681, 866, 872, 918
- Salimbeni, Ventura 843

- Salka (Szalkai), Ladislav, ostrihomský arcibiskup (1524 – 1526) 713
- Salm a Neuburg, Július, gróf 76, 100, 102
- Salm, Mikuláš, kapitán Horného Uhorska 49, 82 – 83
- Samaša (Samasa, Samassa), Jozef, spišský biskup (1871 – 1873) 497, 532, 543, 702 – 703, 708, 939
- Samsėj (Szamszély), Ján, katolícky farár vo Vyšných Lapšiach 699
- Sanecius, Mikuláš, jezuita 733
- Sanko (Saanko), Ján, správca Vavrinca Kretschmara 622
- Sankt Peterburg (Petrohrad), RUS 467, 528, 879
- Sapieha, Kazimír Ján, knieža, poľsko-litovský veliteľ 222
- Saponara, Filip, cisársky generál 215
- Saporinus, Ján, kaplán v Letanovciach 626
- Saresberiensis, Joannes 805
- Sárospatak (Blatný Potok), H, Borsod – Abaúj – Zemplén megye 55, 66, 72, 110, 150, 161, 167, 170, 183, 188, 192, 225, 236, 244, 263, 265, 616, 847, 868,
- Saský, Kristián August, ostrihomský arcibiskup (1707 – 1725) 664 – 666,
- Sásky – Tomka (Sásky), Ján, kartograf 329
- Satu Mare (Satmár), RO 44, 65, 93, 121, 173, 177, 180, 211, 243, 254, 270, 440, 725, 846, 618
- Saučín, Ladislav 902, 906, 909, 910, 941,
- Sauer, Sebastián, komorský gróf 961, 963,
- Savonarola, Hieronym (Girolamo) 807 – 809
- Szadvár (hrad), H, Borsod-Abaúj-Zemplén 128, 202
- Scitovský (Scitovszky), Ján Krstiteľ, ostrihomský arcibiskup 698, 932
- Sebők, Marcell 306, 826
- Sečany (Szécsény), H, Nógrád 86, 104, 137, 146, 221, 251, 253, 257, 267
- Sečení (Széchényi), Juraj, ostrihomský arcibiskup 197, 212, 251, 675, 745, 777
- Sečení (Sechényi), Štefan gróf, politik, národný buditeľ 330, 462
- Séči (Zechy, Szechy), Juraj z Rimavskej Seče, gemerský župan 135, 137, 144
- Séči, Tomáš 76
- Séčiová, Barbora, manželka Adama Turzu, 153
- Séčiová, Mária, manželka Františka Vešeléniho 163, 182, 188
- Sečovce, SK, okr. Trebišov 118, 135
- Sedlák, kopijnický rod 595
- Sedlák, Imrich 469, 547
- Sedlák, Peter 966
- Sedlák, Vincent 553
- Sednik, Daniel, jezuita 734
- Segedi (Szegedi), František, jagerský biskup 187
- Segedín (Szeged), H, Csongrád 86, 227, 777, 942
- Segedy, kopijnický rod 595
- Segeš, Vladimír 340
- Seget, Thomas, cestovateľ a humanista 807
- Sejdi, Ahmed, budínsky paša 172
- Sékel (Székely), Mojžiš, sedmohradské knieža 116
- Sekeľová (Sekely) Magdaléna, švagriná Jána Turzu 76
- Selecký, kopijnický rod 595
- Selepčeni (Szelepchény), Juraj, ostrihomský arcibiskup (1666 – 1685) 165 – 166, 168, 171, 174 – 175, 180, 187, 198 – 199, 203, 206, 220, 766, 771
- Seliger, Karol, kežmarský kníhkupca 911
- Selim II., turecký sultán 95
- Semeš, Anton 203
- Sendivoj (Sędziwoj, Seddivogius), Michael, alchymista 319
- Senec, SK 261
- Seneca, Lucius Annaeus 739
- Senko, kopijnický rod 595
- Senohrad, SK, okr. Krupina 265
- Senta (Zenta), SRB, Vojvodina 237
- Senteši (Szentessy), Ondrej, spišský kanonik 218
- Sentiváni (Szentiványi, Svätójánsky), šľachtický rod 860
- Sentiváni, Adam 605
- Sentiváni, Alexander, uhorský exulant v Poľsku 242
- Sentiváni, František, spišský župan 681
- Sentiváni, Františka, manželka Samuela Dežöfiho 859
- Sentiváni, Ján 605
- Sentiváni, Ladislav, vojenský sudca 228
- Sentiváni, Martin, astronóm, polyhistor 325 – 326
- Sentiváni, Žigmund 605
- Sentmiklóšiovci (Szentmiklóssy), šľachtický rod 426, 595
- Sepeši (Szepessy), Pavol, abovský zeman 190, 192
- Serban, Konstantin, valašské knieža 171
- Serpilius, August, evanjelický kňaz v Kežmarku 193
- Serpilius, Ján, ľubický farár 307
- Serpilius, Ján mladší, kežmarský kazateľ 167, 168
- Serpilius Quendel, Vavrinec, farár v Ľubici 305
- Severoli, Anton Gabriel, nuncius 981
- Sheppard, H. J. 316
- Schaller, Johann Nepomuk 941
- Scherfel, Aurel Vilhelm 543
- Schikerle, Jakub, banský podnikateľ 982
- Schilling, Fridrich, krakovský mešťan 295
- Schillingovci, rodina 295
- Schirmer, Johann Wilhelm, nemecký maliar 946
- Schlick, František, poľný podmaršal 415 – 416
- Schlick, Leonard, gróf, cisársky podmaršal 244, 246, 248
- Schlotthauer, Joseph, člen mníchovskej akadémie 939

- Schmauk, Michal, historik 100, 285 – 286, 389, 467, 566, 705
- Schmid, Daniel 971
- Schmid, Ján, člen slobodomurárskej lóže 331
- Schmidt, Franz Anton 987, 989
- Schmidt, Ján Samuel, levočský mešťan 427
- Schmidt, Jozef (Josef) 724, 939
- Schmidt, Juraj 964
- Schmidt, Rudolf 1001
- Schmied, Ján Mikuláš 408
- Schmitt, Henryk 344 – 345
- Schmögner, Michal 451
- Schmögner, Samuel, profesor na levočskom gymnáziu 909
- Schmutz, Serafín, františkánsky misionár 765
- Schneider, Gustáv 995
- Schneider, Ján 449
- Schnorr von Carolsfeld, Július, rytec 944
- Schöber, Ignác 995
- Scholz, Friedrich 780
- Scholz, Gustáv 1003
- Scholz (Scholtz), Maximilián, maliar 910
- Scholtz, August 431
- Scholtz, Friedrich, riaditeľ kežmarského lýcea 915
- Scholtz, Ján Emil 947
- Schönborn, Ján Filip (Johann Philip) von, mohučský arcibiskup 180
- Schott, Caspar, SJ, astronóm 325
- Schott, Ján Martin, matematik 325, 382
- Schroth, Juraj, spišský kanonik 664
- Schrött, Erasmus, maliar 894
- Schubert, Bartolomej 970
- Schubert, Franz, hudobný skladateľ 458
- Schubert, Ludovít (Ludwig) 904
- Schulz (Schultz), Valentín, cisársky generál 224 – 225
- Schürer, Oskar 847, 867
- Schustell, Wolfgang, reformačný kazateľ v Bardejove 712
- Schwartner, Martin 408, 446, 467, 878
- Schwartz, Krištof 843
- Schwartz, Vincent, sochár 456, 868
- Schwarz, Karl 717
- Schwarz, Samuel 971
- Schwarzenberg, Karol Filip, český šľachtic a poľný maršal 377
- Schweikart, Karol, maliar 893
- Schweitzer, Anton 894
- Schweitzer, Henrich, košický maliar 860
- Schwendi, Lazar, kapitán Horného Uhorska 92 – 96
- Schwingenschuhe, Žigmund 975
- Schwob, Ján, kupec 296, 297
- Sibiu (Sibiň, Nagyszeben, Hermannstadt), RO, Transilvania 172, 842, 846, 903
- Siegler, Ján, levočský študent vo Wittenbergu 714
- Sieniawska, Alžbeta, grófka, poľská šľachtičná 242
- Sieniawski, Adam Mikuláš, gróf, poľský korunný hajtman 242
- Sienkiewicz, Henryk 512
- Siget (Sihof, Szigetvár, Siget, hrad), H, Baranya 89, 94, 95, 101, 818
- Silaši (Szilassy), Ján 457, 764, 864, 869, 872 – 875
- Sinapius-Horčička, Daniel, slovenský evanjelický farár v Levoči 217, 303, 312, 373 – 374
- Sirácky, Ján 352
- Sirmaj, (Szirmay, Sirmaj), šľachtický rod 860, 882
- Sirmaj, Anton, geograf 203 – 204, 209
- Sirmaj, Mikuláš, kurucký veliteľ 193
- Sirmaj, Peter, Tököliho povstalecký komisár 216
- Sirmaj, Štefan, zemplínsky magnát 251
- Sirmaj, Tomáš 894
- SirmaJová, Anna Mária, manželka Emanuela Čákiho 880
- SirmaJová, Mária, manželka Eduarda Medňanského 911
- Sikora, Antoni 490
- Síkorová, Elena 981
- Sikul (Siculus), Blažej, kanonik, vyslanec Uhorského snemu 632, 637
- Simonides, Ján, jezuita 648
- Sipko, Jozef 634
- Sixti, Štefan, jezuita, slovenský kazateľ 659
- Sixtus, farár v Batizovciach 625
- Sixtus IV., pápež (1471 – 1484) 608 – 609
- Skala útočišťa, kartuziánsky kláštor, SK, okr. Spišská Nová Ves 317, 321
- Skawiński, Marek 487, 489 – 490, 496, 547 – 548
- Skladany, Marián 959
- Sklenár, Juraj, historik 313, 468
- Skoczylas, Władysław 512
- Skorupa, Andrzej 469, 851 – 852, 867
- Skrovranko, Ján, spišský kanonik lektor 629
- Sláma, František 529
- Slanec, SK, okr. Košice – okolie 205, 208, 770
- Slatvina, SK, okr. Spišská Nová Ves 124, 157, 271, 613, 632, 636, 653 – 654, 663, 684, 734
- Slavíček, Lubomír 921
- Slavíčková, Katarína 318, 320
- Slavkaj (Szlavkay), Martin, spišský kanonik 648
- Slavkovský, Matej 449 – 450
- Sliače v. Liptovské Sliače
- Slota, Jakub, spišskonovoveský mešťan 289
- Slovenská Lupča, SK, okr. Banská Bystrica 187
- Slovenská Ves, SK, okr. Kežmarok 123, 419, 436, 483, 612, 648, 653, 655, 663, 666, 674, 684, 730, 834
- Slovinky, SK, okr. Spišská Nová Ves 156, 211, 354, 424 – 426, 440, 466, 506, 509, 613, 642, 644, 653 – 654, 674, 682, 692, 896, 904, 927, 965, 972, 982 – 983, 986, 996 – 998
- Smid, Hans, kupec 294

- Smith, Amand Wilhelm, kežmarský senátor a lekár 318, 320
- Smižany, SK, okr. Spišská Nová Ves 123, 130, 156, 177, 208, 239, 263, 277, 354, 409, 412 – – 666, 674, 684, 692, 924, 931, 986, 1002 – 1003
- Smoczky, Juraj, alchymista 317, 963
- Smoláková, Mária 789 – 790
- Smolenice. SK, okr. Trnava 249
- Smolník, Juraj 863,
- Smolník, SK, okr. Gelnica 45 – 46, 51, 55, 60, 67, 98 – 99, 102, 120, 123 – 124, 156, 184, 190, 197, 213, 224 – 226, 237, 249, 254 – 255, 261, 266, 269, 272, 274, 299, 319, 351, 381 – 383, 387, 402, 420, 423 – 426, 428 – 429, 433 – 436, 442 – 443, 455, 458, 469 – 470, 483, 505 – 507, 509, 511, 613, 636, 646, 653 – 654, 663, 727, 729, 860, 864, 876, 879, 898, 902, 921 – 922, 934, 937, 958 – 963, 966 – 970, 972 – 978, 981 – 982, 984 – 989, 991, 995, 1001 – 1002
- Smolnícka Huta, SK, okr. Gelnica 274, 425, 436, 506, 509, 972 – 973, 980, 983, 986, 988
- Smólski, Grzegorz 490, 548
- Smrečáni (Szmrecsányi), šľachtický rod 745
- Smrečáni (Szmrecsányi), Pavol, spišský biskup (1891 – 1903) 497, 498, 544, 706 – 708, 711, 920, 950
- Smyd, Ján, obchodník s vínom 290
- Snayder, Johann 847
- Soběslavský, Ján, alchymista 318
- Sobotište, SK, okr. Senica 458
- Sofia Alexejevna, ruská regentka 226
- Sokolovič, Mehmed, budínsky paša 78, 85, 95
- Soják, Marián 729
- Solárik, Viliam 729
- Solčány (Szolcsany), Martin, spišský kanonik, titulárny opát v Štiavniku 637, 641 – 642, 647, 650
- Solis, Virgil 804
- Solivar (dnes časť Prešova), SK 421, 428, 456, 614, 989
- Solnoky (Szolnoky), Štefan, kapitán kuruckého vojska 245
- Sološi (Szölösi), Benedikt, hudobník, zostavovateľ 311, 694
- Sološi, Ján, jezuita 734
- Soltvadkert (Vadkert), H, Bács-Kiskun 267
- Sóltz, Alexander 991
- Sommer, Ján, rektor kežmarskej školy, Melancthonov žiak 718
- Sommer, Zachariáš, košický evanjelický kňaz 117
- Somogyi, Gustáv, gvardián v Spišskom Štvrtku 769
- Sonntag, Jakub, obchodník 287
- Sontág, Samuel, evanjelický superintendent 443
- Sopron v. Sopron
- Souches, Louis de, cisársky generál 172, 180
- Spaleková, Eva 790, 853, 856 – 858, 868, 871 – 872, 949
- Spamer, Adolf 925
- Spankau, Paris, cisársky generál 188, 191 – 192, 202 – 203
- Speer, Daniel, hudobník, spisovateľ 966 – 967
- Spekartová, Terézia Mária 863
- Spener, Philip Jacob, evanjelický teológ 311
- Spengel, S., maliar 901
- Sperfogel, Konrád, levočský richtár, kronikár 53, 55, 58 – 59, 66, 617, 716
- Speyer, D, Rheinland – Pfalz 44, 74, 78, 97
- Spillenbergerovci, levočská meštianska rodina 830
- Spillenberger, Samuel, levočský lekár, humanista 307, 321, 358
- Spisko, Václav, evanjelický kazateľ v Hniezdom 725
- Spišák (Spisák), Fidelius, františkán kolektor 765 – 766
- Spišská Belá, SK, okr. Kežmarok 84, 176, 209, 224, 264, 272, 285 – 286, 301, 305, 326, 362, 363, 376, 384, 386 – 387, 415, 429, 430, 433, 436, 442, 454, 480, 483, 486, 488, 496, 501, 506 – 508, 510, 514, 525, 535, 539, 541 – 542, 545, 547, 551, 556 – 557, 562 – 563, 569, 576 – 579, 587 – 590, 611, 648, 653, 655, 674, 684, 719, 729, 750, 826, 828, 927, 948 – 949, 955
- Spišská Kapitula (dnes súčasť Spišského Podhradia), SK, okr. Levoča 62, 81, 86, 91, 94, 101, 114, 117, 119, 121, 128, 132 – 133, 144 – 145, 153, 157, 165, 176, 197, 216, 224, 227, 300, 302, 308, 348, 375, 388, 402, 404, 409, 418, 438, 440, 446 – 448, 453, 456, 465 – 466, 469, 483, 496 – 497, 515 – 516, 532, 537, 544, 546, 550, 586, 590, 603, 608, 610, 614 – 620, 622 – 623, 625 – 630, 632 – 635, 638 – 640, 644 – 645, 649 – 653, 656 – 662, 664, 665, 667 – 670, 673 – 674, 678 – 680, 683 – 686, 688 – 692, 696, 698 – 702, 704, 706, 707, 710 – 711, 718, 720 – 721, 731, 733 – 742, 744, 745, 749, 766, 784, 826 – 827, 832, 835 – 836, 838 – 839, 840, 844 – 845, 857, 867, 898, 902, 918 – 920, 923, 925, 927, 939 – 940, 950
- Spišská Sobota (dnes súčasť Popradu), SK 48, 170, 173, 190, 195, 209, 215, 245, 272 – 273, 275 – 278, 281 – 282, 284 – 285, 293 – 295, 301, 331, 355 – 356, 361 – 362, 392, 410, 415, 430, 436, 442, 447, 454 – 455, 459 – 460, 467, 480, 483, 488, 492, 496, 504, 508 – 509, 512 – 513, 527, 539, 550 – 551, 562 – 564, 568 – 569, 575 – 576, 578 – 579, 587 – 589, 610, 622, 648, 653 – 654, 660, 674, 684, 719 – 720, 724, 727, 729, 744, 751, 812, 828 – 830, 838, 842 – 844, 847, 850, 853, 871, 877, 893, 902, 912, 919, 924, 931, 937, 955
- Spišská Stará Ves, SK, okr. Kežmarok 123, 254, 280, 289, 290, 293, 362, 430, 433, 436, 437, 445,

- 453, 457, 480, 483 – 484, 494, 496, 508, 511 – 512, 527, 538, 555, 560, 574, 612, 638, 642, 653 – 655, 674, 684, 779, 837, 869 – 870, 915 – 916, 832, 869 – 870, 932
- Spišská Teplica, SK, okr. Poprad 57, 58, 123, 173, 188, 206, 279, 310, 358, 383, 431, 432, 440, 493, 612, 636, 648, 653 – 654, 663, 674, 675, 684 – 685, 696 – 697, 725, 729, 954
- Spišské Hanušovce, SK, okr. Kežmarok 123, 195, 240, 289, 436, 612, 642, 653, 655, 674, 684, 923, 945, 953
- Spišské Podhradie, SK, okr. Levoča 53, 61, 100, 122 – 123, 128 – 130, 132, 134, 137, 145, 161, 165, 172, 183, 190, 193, 201, 209, 224, 267, 270 – 272, 277, 281, 301, 307, 315, 346, 361 – 364, 379, 386, 387, 391 – 393, 412 – 413, 416, 429, 435 – 437, 441 – 443, 445, 455, 457, 458, 460, 467, 469, 480, 483, 486, 488, 492, 496, 504, 506 – 508, 511 – 512, 531 – 532, 534, 537, 540, 551, 562 – 563, 568 – 569, 574, 576 – 579, 586 – 590, 610, 613, 616, 621, 623, 625, 629, 632, 637 – 638, 645 – 646, 648, 650, 652, 654, 657 – 660, 672, 674, 676, 684 – 685, 691 – 692, 694, 699, 708, 710, 719 – 720, 722 – 723, 725 – 727, 730, 732 – 736, 738 – 740, 742, 751, 754, 756, 772 – 773, 814, 825 – 826, 844, 853, 859, 902, 906, 933, 942, 949, 954
- Spišské Tomášovce, SK, okr. Spišská Nová Ves 59, 123, 445, 468, 613, 619, 626, 630, 632 – 633, 636, 642, 652 – 654, 664, 720, 732
- Spišské Vlchy, SK, okr. Spišská Nová Ves 100, 186, 192, 201 – 202, 214, 224, 228, 272, 281, 301, 346, 362, 378, 429, 432, 436, 442 – 443, 454 – 455, 457, 480, 483, 488, 496, 501, 506 – 508, 511, 514, 520, 538 – 539, 551, 562 – 563, 568 – 569, 574, 576 – 579, 587 – 590, 610 – 611, 614, 624 – 625, 629, 632, 636, 647, 649 – 650, 653 – 654, 658, 660, 674, 684, 705, 719 – 720, 726, 729, 732, 734, 750 – 751, 825, 835, 837, 853, 856 – 859, 910, 928, 955, 986
- Spišský Hrhov, SK, okr. Levoča 59, 124, 174, 194, 210, 212, 214, 266, 300 – 302, 420, 435, 445, 457, 480, 504, 527, 611, 616 – 617, 619, 623, 625, 632, 648, 653 – 654, 664, 666, 674, 684, 728, 734, 778, 795 – 796, 799, 816, 820, 823, 827, 834 – 835, 837, 856 – 857, 898, 930, 934
- Spišský Hrušov, SK, okr. Spišská Nová Ves 124, 132, 156, 412, 420, 445, 613, 616 – 617, 632, 633, 635 – 636, 642, 648, 653 – 654, 663, 674, 684, 734, 948
- Spišský Štiavnik, SK, okr. Poprad 50, 57 – 59, 61, 64, 96, 123, 134, 167, 197, 204 – 205, 208, 225, 260, 317, 352, 440 – 441, 460, 496, 611, 613, 621, 626, 636 – 637, 648, 653 – 654, 663, 674 – 676, 678, 681, 684 – 687, 692, 695 – 696, 702, 705 – 707, 729, 821 – 822, 927, 931, 942, 955
- Spišský Štvrtok, SK, okr. Levoča 59, 123, 156, 164, 172, 190, 203, 234, 239, 277, 363, 368, 409, 421, 441, 481, 483, 593, 598, 600, 602 – 603, 610, 627, 642, 646, 653 – 654, 663, 674, 684, 692, 702, 705, 719 – 720, 726, 733, 735, 762 – 764, 766 – 769, 853, 901, 916, 950 – 952
- Spléni (Splényi), rod 860, 883
- Spléni, Gabriel (Gábor) 883
- Sponer, Pavol von 883, 893
- Sporck, Johann von, cisársky generál 188, 194, 196
- Spöttl, Ignác, maliar 513
- Sprinegrovcí, meštianska rodina 453
- Springer, Adolf, reštaurátor a maliar 909, 944 – 945
- Springer, Anton st., maliar 909, 944 – 945
- Srbik, Heinrich von 970
- Sremski Karlovci (Karlovac, Karlowitz), SRB, Vojvodina 237, 239
- Sroka, Stanisław Andrzej 550, 552, 556, 580, 936
- Stahel, Matej, prior paulínov v Kežmarku 771
- Stahrenberg, Maximilián, cisársky maršal 261
- Stahrenberg, Ernst Rüdiger von, cisársky generál 188, 220
- Stanislav, katolícky farár v Poprade 610
- Stanislav od Narodenia Pána, piarista v Podolínci 748
- Stanislav z Lvova (de Leopoli), kanonik – kustód 614
- Stará Lesná, SK, okr. Kežmarok 123, 195, 203, 423, 436, 455, 612, 653 – 654, 660, 663, 729 – 730, 982
- Stará Voda, SK, okr. Gelnica 436, 989
- Stará Ľubovňa, SK 44, 55 – 56, 84, 92, 100, 129 – 131, 135, 272, 279, 277, 280 – 281, 284, 288, 292, 294 – 295, 341, 346, 362 – 363, 406, 408, 419, 428, 430, 432 – 437, 439 – 440, 445, 480, 483, 486 – 487, 489, 491 – 494, 496, 504, 507 – 508, 510 – 511, 523, 544, 550 – 555, 561 – 582, 584 – 587, 590 – 592, 610 – 611, 613, 61, 634, 636 – 637, 642 – 644, 653, 655 – 657, 682 – 684, 699, 740, 748, 790, 816 – 818, 825, 831, 836 – 837, 853, 856, 871, 899, 902, 930, 958, 977
- Stará Ľubovňa, panstvo 402, 406 – 407, 420, 434, 436, 465, 551, 558, 563 – 568, 570 – 573, 580 – 584, 611
- Stareček, Kajetán, kamaldul 776
- Starkovci, rod ťažiarok podnikateľov 972
- Stark, Ján 972
- Starnovský, kopijnický rod 595
- Starostovič (Sztarosztosic), Ján 955
- Starý Smokovec (dnes časť mesta Vysoké Tatry), SK, okr. Poprad 498, 507 – 509, 520 – 521, 529, 539, 543, 880, 882, 901 – 902, 904 – 906, 909, 916
- Stas, kopijnický rod 595
- Stavacs, kopijnický rod 595
- Stavrovskij Popradov, Julij 514, 544

- Stehlo (Sztehlo), Otto 950 – 951
 Steinhaus (Steinhausz), Ján Samuel, levočský
 kožušník 887, 889, 926
 Steinhaus, Ladislav, architekt 951
 Steinhaus, Ludovít 431
 Steinhauszová, Zuzana, manželka Jozefa
 Czauzika 887, 926, 951
 Steinhausová, Juliana 926
 Steinhüblövcí, prešovská rodina 883
 Stellner, František 344
 Stenczelovci, rodina 430
 Stöckel, Leonard, bardejovský reformátor,
 humanista 302, 304, 384 – 385, 386, 721 – 722
 Stolla, Ladislav 898
 Stöllinger, František, prepošt premonštrátskeho
 kláštora v Perneggu 236
 Stoltz, Ferdinand, maliar 902
 Stonner, Gustav, reštaurátor 924
 Storno, Franz st., maliar a reštaurátor 939
 Stoss/Stvoš Vít (Wit Stwosz, Veit Stoß) 849
 Stotince (dnes súčasť obce Ihľany), SK, okr.
 Kežmarok 436, 440 – 441, 612, 642 – 645, 653,
 661, 674, 681, 682
 Straka, Michal 647, 649
 Straková, Katarína 843
 Strama, Stanislaw, kupec 295
 Stráne pod Tatrami, SK, okr. Kežmarok 436, 442,
 535, 655, 663, 730, 843
 Stráňany, SK, okr. Stará Ľubovňa 240, 436, 441,
 492, 565, 642, 645 – 655, 661
 Stras, kopijnický rod 595
 Strasbourg (Strassburg, Štrasburg), F 167, 325,
 785, 810
 Strasser, Leonard, stolár 854
 Strassoldo, Karol, cisársky generál 203, 207, 215
 Stratená, SK, okr. Rožňava 426 – 427, 986, 989, 996
 Strattman, von, gróf, cisársky vyslanec v Poľsku
 241
 Stráže pod Tatrami (dnes súčasť Popradu), SK
 203, 272 – 273, 275 – 278, 282, 295, 301, 355 –
 356, 436, 442, 455, 551, 562 – 564, 568 – 569,
 577 – 579, 587 – 589, 612, 636, 648, 652 – 654,
 657, 660, 684, 717, 719, 727, 729, 853
 Strážky (dnes súčasť Spišskej Belej), SK, okr.
 Kežmarok 123, 167, 197, 295, 301 – 302, 306,
 358, 376, 420, 483, 512, 525, 538 – 539, 612, 637,
 646, 652 – 653, 655, 663, 771, 784, 788, 809 –
 813, 816, 818 – 819, 828, 837, 882, 890, 897, 911,
 913 – 916, 946
 Strécius, Johann Georg 847
 Streckovci, rod podnikateľov v železiarstve 1003
 Streck, Ján 1003
 Strečno, SK, okr. Žilina 229, 909
 Stromer, Wolfgang von 960, 963
 Studenec, SK, okr. Levoča 124, 174, 445, 615 –
 617, 631 – 632, 635, 679 – 680, 740
 Stunder, Ján Jakub, maliar 457, 460, 466, 876 –
 886, 888, 894, 898, 920, 923
 Suhay (Szuhay), Matej, kurucký veliteľ 192
 Suchodolski, Krištof, poľský vyslanec 648, 727
 Suchý, Michal 59, 117 – 118, 122 – 123, 138, 140,
 145, 159 – 160, 162, 164, 188 – 189, 193 – 194,
 196, 200, 211, 216, 227, 246, 269, 272, 277, 279 –
 280, 282, 284, 286, 289, 341, 349, 360 – 364, 469,
 566, 574 – 576, 618, 647, 649, 652, 692, 715, 732,
 743, 745, 763
 Sulejman I. (Süleyman), turecký sultán 49, 52 –
 55, 57, 60 – 61, 65, 68 – 71, 73, 78, 82, 85, 88, 90,
 93 – 95
 Sulejman III., osmanský sultán 231
 Sulín, SK, okr. Stará Ľubovňa 436, 440, 441, 544,
 566, 568 – 571, 582, 643, 941
 Suntag, Valentín, farár v Spišskej Belej 611
 Surmankó, kopijnický rod 595
 Süsskind, rabín 445
 Suvorov, Alexander Vasilievič, cársky generál
 348
 Sváby, Frigyes 239, 346
 *Svätá Margita 611
 Svätý Anton, SK, okr. Banská Štiavnica 408
 Svätý Jur, SK, okr. Pezinok 229, 290
 *Svätý Michal 612
 Svätý Ondrej (dnes časť obce Hôrka), SK, okr.
 Poprad 595, 599 – 600, 602 – 603, 605, 611, 626,
 653 – 654, 663, 674
 Svätopluk I., veľkomoravský vládca, kráľ
 Slovanov (871 – 894) 700
 Svetková, Anna 919, 923, 936, 950, 953
 Swietecký, Bedřich 240
 Sygański, Jan 281, 291
 Szabó, Júlia 886, 891
 Szabó, Péter 878, 890, 894, 911, 932
 Szádecky, Lajos 134
 Szakály, Ferenc 226
 Szalantai, Rezső 494
 Szalatnya, Jozef Fischer von 988 – 989
 Szana, Tamás 899
 Szárnovszky, Ede 759
 Szathmáry pozri Juraj zo Satu Mare
 Szécsény v. Sečany
 Szeged v. Segedín
 Szegedy-Maszák, Zsuzsanna 914
 Székely, Bertalan, profesor kreslenia 915
 Székely, Ladislav 856
 Székely Dobai, Andrej, maliar 911
 Szekfű, Gyula 46, 271
 Szeléni, Oskar 522
 Szelický (Selický), kopijnický rod 595

- Szendrő, H, Borsod-Abaúj-Zemplén 91, 98, 102 – 103, 109, 111, 118, 130, 143, 154 – 155, 161, 192, 205, 239, 352, 968
- Szentandráši (Szentandrásy), kopijnický rod 595
- Szent-Istványi, Titus, maliar 906 – 907
- Szent-Mariai, Daniel, zástupca Spišskej komory, kanonik kustód 652
- Szentmártoni, kopijnický rod 595
- Szentmiklóši (Szentmiklóssy), kopijnický rod 426, 595
- Szent-Miklóssy, Godfried, historik, geograf 246, 255, 261 – 263
- Szentesi, Ester 877, 885
- Szepesi, kopijnický rod 595
- Szepessi, Felix, piarista v Podolínci 759
- Széphelyi Frankl, György 911, 932
- Szerencs (Serenč), H. Borsod-Abaúj-Zemplén 121, 161, 663
- Szigetvár v. Siget
- Szijártó, István 334, 336, 339
- Szikszó (Siksó), H, Borsod-Abaúj-Zemplén 77, 86, 102, 161
- Szilágyi, Sándor 152, 158, 198
- Szilágyi, Viktor 952
- Szilárdffy, Zoltán 925
- Szilesi, Imrich 778
- Szögi, László 299, 895
- Szolnok (Solnok), H, Jász-Nagykun-Szolnok megye 538
- Szontagh, Alexander 725 – 727, 730, 732
- Szontagh, Gašpar III., patrón 366
- Szontagh, Jozef 277 – 278
- Szöreni, Alexander, jezuita 745
- Sztankay, Vojtech 1004
- Sztanský, kopijnický rod 595
- Szydłowiecky, Krištof 562
- Szymański, Józef 790
- Szwick, Juraj, paulín v Kežmarku 771
- Š
- Šablik (Schablik), Juraj, levočský profesor 451, 908
- Šabliková Žofia, manželka Juraja Šablíka 908
- Šafárik, Pavol Jozef 304, 377, 404, 449, 462
- Šafranec (Szofranec), Peter, spišský starosta 554, 555, 580
- Šahy, SK, okr. Levice 86
- Šajnovič, Ján, astronóm 326
- Šalamún, farár v Lubici, senior Bratstva 24 farárov 625
- Šándor, kopijnický rod 595
- Šándor, František, 156
- Šándor, Juraj 451
- Šarišské Dravce, SK, okr. Sabinov 544, 707
- Šarišský hrad, SK, okr. Prešov 65, 67, 72, 82, 87, 128, 154, 250, 390, 623, 627, 910, 962
- Šároši (Sárossy), Martin 228
- Šarudyová, Mária 1000, 1002 – 1003, 1005
- Šaštín, SK, okr. Senica 770
- Šebešťaň (Sebestény), Andrej, spišský prepošťa (1681 – 1683) 218 – 219, 653
- Šembera, Alojs Vojtech 488, 491, 548
- Šemšei, kopijnický rod 595
- Šemšej (Semsey), Mikuláš, kurucký veliteľ 264
- Šenej, Štefan, vyjednávač konfederátov 253
- Šerédy (Serédy), Gašpar, kapitán Horných čiaatok Uhorska 55, 57 – 59, 67, 70, 73, 621, 622
- Šerédy, Benedikt 86
- Šerédy, Gašpar, Rákociho kapitán 160
- Šerédy, Juraj, kapitán 68
- Šimková, Zuzana 322
- Šimkovic, Michal 816 – 817, 820, 825
- Šimon, farár vo Svätom Ondreji 611
- Šimon od svätého Františka, piarista 751
- Šimon, vrátnik na Lubovnianskom hrade 580
- Šimon, František 321
- Šimončič, Jozef 286, 299
- Šimonovič, Ján, slovenský katolícky farár v Spišských Vlachoch 658
- Šintava, SK, okr. Galanta 51, 76, 122, 143 – 144, 146, 153, 156
- Šípka, Samo 453
- zo Širokého (Širokay), Ladislav 832
- Širokovský (Schirokofsky), Valentín, levočský stolár 939
- Škréta, Karel 924
- Škultéty, August Horislav 449
- Škultéty, Jozef 537
- Škultétyová (Dianišková), Šarlota 909
- Škvarna, Dušan 489, 493, 548
- Škvarna, Juraj 627
- Škvarnová, Monika 948
- Ślawski Tadeusz 281, 291
- Šmálik, Michal 652, 729, 771
- Šmálik, Štefan 706
- Šmálov, Jozef Kútnik 689, 694 – 695
- Šmelikovský 49
- Šmíd, Ján, majiteľ obchodnej firmy 293
- Šoltés (Soltész), Andrej, katolícky farár v Hniezdnom 699
- Šoltés (Soltész), Jozef, katolícky farár v Odoríne 693 – 694
- Šoltés, Peter 496, 582, 643 – 644, 661, 669 – 670, 681 – 682, 927
- Šomodi, kopijnický rod 595
- Šoóš, Juraj, spišský kanonik 636, 694
- Šoóš zo Solivaru (Soós de Sóvár), Matej, kanonik 614

- Šopron (Sopron), H, Győr-Moson-Sopron megye 76, 139 – 140, 144, 183, 211 – 212, 214, 227, 229, 467, 468, 727 – 729, 738, 743, 776
- Špiesz, Anton 275, 278, 301, 349, 356 – 357, 359 – 360, 363, 469, 510, 864
- Špilberk (súčasť Brna), CZ 409
- Špirko, Jozef 555, 608, 625, 636, 667, 673, 680, 685, 688, 693, 702, 704, 707, 711, 718, 743, 744, 746, 760 – 761, 814, 823
- Šporer, Anton, dikátor 261
- Šrobár, Vavro 526
- Štefan, farár v Harichovciach 610
- Štefan, prepoš antonitov 621
- Štefan od svätého Michala Archanjela, piarista v Podolínci 748
- Štefan I., svätý, uhorský kráľ (okolo 1000 – 1038) 701, 854, 856, 859, 931 – 932, 940 – 941, 952, 954
- Štefan V., uhorský kráľ (1270 – 1272) 570
- Štefan z Rašky, novohradský župan 72
- Štefan z Verbovca v. Verböci
- Štefanovce, SK, okr. Prešov 225
- Štenpien, Erik 155
- Štetka, Július (Gyula), maliar 947, 948
- Števík, Miroslav 341, 550 – 551, 562, 566, 568, 570 – 572, 575, 579, 581 – 582, 587, 589 – 590, 593, 627, 652, 655, 658, 773, 779, 817, 822, 856
- Štítnický, Peter, veliteľ zbojníkov 67
- Štítnik, SK, okr. Rožňava 98, 840, 846, 943
- Štós, SK, okr. Košice – okolie 123 – 124, 156, 190, 203, 208, 213, 226, 272, 351, 425 – 427, 436, 437, 442, 480, 613, 646, 653 – 654, 663, 727, 729, 960, 968, 972 – 973, 981, 987, 989, 1001 – 1002, 1005
- Štôla, SK, okr. Poprad 225, 612, 636 – 637, 663, 730, 938
- Štrba, SK, okr. Poprad 301, 409, 441, 612, 653 – 654, 674, 696, 877
- Štrbské Pleso (dnes súčasť Štrby), SK, okr. Poprad 508, 529, 896 – 897, 900, 906
- Štúr, Ľudovít 405, 414 – 416, 450, 452, 464, 525, 536 – 537
- Štúr, Samuel 452
- Šturák, Peter 931
- Štúrovo (Párkány), SK, okr. Nové Zámky 222
- Šuhaj (Szuha), Pavol, jezuita 659, 764
- Šuhajda, Tököliho kapitán 214
- Šumiac, SK, okr. Brezno 441
- Šuňava, SK, okr. Poprad 123, 225, 613, 626, 636, 653 – 654, 663, 675, 697
- Švábovce, SK, okr. Poprad 123, 208, 610, 636, 647, 653 – 654, 660, 663, 665 – 666, 674, 684, 729 – 730, 796, 799, 834, 927
- Švábovský (zo Švábovci, Sváby, Svabovskí, Schwabowsky), rod 796, 799
- Švabovský, Juraj 834
- Švabovský, Melichar 799
- Švárnny, Marián 470, 678, 685, 692, 698, 706 – 707, 711
- Švedlár, SK, okr. Gelnica 46, 123 – 124, 156, 177, 190, 266, 272, 277, 301, 351, 362, 424, 428, 432 – 433, 436, 442, 455, 613, 618, 646, 653 – 654, 663, 716, 727, 729, 860 – 861, 962, 964 – 965, 972, 987, 989
- Švorc, Peter 469, 548, 715, 717, 785, 842

T

- Tahédli, Antal, maďarský maliar 946
- Takács, Péter 361
- Takács, Sándor 138, 249, 254 – 257, 260 – 261, 265
- Tamáši (Thamassy), Mikuláš (Nikolass) katolícky teológ, polemik 309
- Tandecki, Janusz 279
- Tárcaj (Tarczay), Juraj, vlastník hradu Kamenica 88 – 89
- Tarcal, H, Borsod-Abaúj-Zemplén 103, 110, 155
- Tarczai, Ján, konsenior Bratstva 629
- Târgu Mureş (Targu Mureş), RO 173, 257
- Tarkovič, Gregor, prešovský eparcha 927
- Tarnóci (Tarnóczy), Matej, spišský prepoš (1648 – 1655) 640 – 642, 738, 740 – 741
- Tarnovský (Tarnowski), Ján, krakovský palatín 52, 63
- Tarnov (Tarnów), PL 52, 55, 439, 655, 660, 664
- Tasnády, Peter 411 – 412
- Tassar, Dominik 975
- Tata, H, Komárom-Esztergom 57, 135
- Tatár, Jozef 306
- Tatosz, Jakub, majster klobučník 279
- Tatranská (Spišská) Javorina, SK, okr. Poprad 426 – 427, 491, 501, 503, 505, 903, 906
- Tatranská Lomnica (dnes časť mesta Vysoké Tatry), SK, okr. Poprad 507, 509, 529, 539
- Taulow von Rosenthal, Theodor Anton, cisársky komisár a archivár 346
- Tausch, Christoph 847
- Teier, kopijnický rod 595
- Teisseyre, Julian 490
- Tejnil, Eduard 89 – 90, 97, 99
- Tekir Dag (Rodošto, Rodostó), TR 271
- Telegdy, Štefan 238
- Telekeši (Thelekessy), Imrich, cisársky vojenský veliteľ 91
- Teleki, Michal, sedmohradský kancelár 186, 191, 202, 205 – 206, 231
- Telgársky, Jozef 320
- Telgárt, SK, okr. Brezno 82, 265 – 266, 441
- Telkibánya (Telkibaňa), H, Borsod-Abaúj-Zemplén megye 959
- Tematín (hrad), SK, okr. Nové Mesto nad Váhom 51, 143, 153, 156, 221, 238, 239

- Temešvár (Timișoara, Temesvár, Temeschwar-Josephstadt), RO, Banat 86, 96, 127, 226, 237
- Teöke, Andrej, maliar portrétista 913
- Teplička, SK, okr. Spišská Nová Ves 646, 655, 663, 674, 1003
- Terduk, Szilveszter 950
- Tešín (Český Tešín, Cieszyn), PL a CZ 280, 286, 881, 991 – 993
- Teuffel, Krištof, levočský notár 160
- Thaly, Kálmán 238, 243 – 245, 250, 256, 263 – 265, 267, 332
- Than, Andrej, licenciát v Starej Lesnej 660
- Thann, Andrej z Jurského, astronóm 325
- Thenczel, kopijnický rod 595
- Thirring, Gusztáv Adolf 434
- Thöke, Krištof 53
- Thöke, Peter, syn Krištofa 53
- Thun, Lev, rakúsky minister školstva 758
- Thun, Matej, Betlenov veliteľ 131
- Thurn, Mikuláš, veliteľ Ferdinandových oddielov 53
- Tibely (Tibelly), Karol August, maliar 457, 460, 512, 902 – 906
- Tibely, František 904
- Tibely, Žigmund 904
- Tibely, Viliam (Wilhelm) 904
- Tibely, Walter 905
- Tibenský, Ján 299, 313 – 314, 316 – 317, 322 – 324, 326 – 328, 330, 350, 355, 356, 1002
- Tiefenbach, Krištof, kapitán Horného Uhorska 103, 104, 106
- Tichá Voda (dnes súčasť obce Henclová), SK, okr. Gelnica 506, 959, 964
- Tilly, Ján Juraj (Johann T'Serclaes), generál 851
- Timișoara v. Temešvár
- Timková, Michaela 341, 575, 587, 627, 779, 817, 856
- Tischbein, Jozef Friedrich August, maliar 890
- Tischler, Gedeon 1002
- Tischler, Matej 1000
- Tisovec, SK 265
- Tizian, Vecellio 805, 932
- Tkáč, kopijnický rod 595
- Tkáč, Ivan 790, 949
- Tkáč, Marián 700
- Tluk (Thluk), Melchior, zakladateľ rodu Draveckých 621
- Togner, Milan 785, 789, 795, 798, 802, 823
- Tojgun, budínsky paša 88
- Tokaj, H, Borsod-Abaúj-Zemplén megye 47 – 49, 55, 67, 93, 128, 150, 188, 192, 215, 225, 236, 237, 244, 247, 332, 421, 854, 977
- Tokaj, (vinohradnícka) oblasť 868
- Tokaji, František 236
- Töke, zemiansky rod 635
- Töke, Ján 132
- Tököli (Thökoli, Tököly, Tekel) z Telkházi, magnátsky rod 166 – 167, 190, 527, 801 – 802, 806, 808 – 810, 821 – 822
- Tököli, Imrich 183, 188, 191, 193, 197, 200, 204 – 227, 229 – 232, 236 – 237, 241 – 242, 244 – 245, 251, 258, 308, 527, 652 – 653, 695, 727, 763, 771, 801 – 802, 805, 808, 812, 814, 822, 967 – 968
- Tököli, Sebastián 96 – 97, 107, 116 – 117, 125 – 126, 306, 801 – 803, 806, 809, 816, 821, 834
- Tököli, Štefan I. 134, 137, 151, 156, 163 – 167, 801 – 803, 805 – 806, 822
- Tököli, Štefan II. 166 – 168, 179, 182 – 183, 188, 190, 195 – 196, 228, 641, 770, 801, 814, 845
- Tököli, Žigmund 166, 180, 189, 193, 197, 228
- Tököliová, Eva 211
- Tölesy, kopijnický rod 595
- Tollius, Jakub 963
- Tolnai-Fabircius, Tomáš, dvorný kazateľ Sebastiana Tököliho 306
- Tolvaj, Matej, veliteľ hajdúchov 122
- Tománek, František 708
- Tomas, Maroš 621
- Tomasovský, Ondrej, kežmarský mešťan 750
- Tomáš, syn Pavla z Petrovenca 566
- Tomáš, farár v Abrahámovciach 626
- Tomáš, farár v Batizovciach 612
- Tomáš, farár v Chmeľnici 611
- Tomáš od Svätého Štefana, piarista v Podolínci 751
- Tomáš, Ondrej 485
- Tomášik, Samo 449
- Tomicki, Peter, krakovský biskup 49
- Tomko, Jozef 672
- Tomori, Pavol, kaločský arcibiskup (1523 – 1526) 536, 713
- Topercer (Topperczer), Anton, farár v Poprade 622, 719
- Topercer (Topperczer), Ján, levočský rektor 451
- Topercer, Ján Ľudovít, evanjelický kňaz 307, 443
- Toperczer, Ján, polychrómista 920,
- Topercer, Sebastián, kežmarský prisažný 267
- Topolčany, SK 215
- Topolčiansky (Tapolcsáni), Vavrinec, SJ, filozof 316
- Toporcer, Krištof, kupec 287, 290, 293
- Toporec, SK, okr. Kežmarok 123, 212, 214, 222, 257, 259, 287, 290, 301 – 302, 351, 356, 420, 436, 442, 553, 612, 653, 655, 663, 666, 668, 674, 684, 717, 719, 728 – 729, 751, 795 – 797, 799, 823, 834 – 835, 920, 937
- Toranová, Eva 864
- Tornali, kopijnický rod 595
- Tornaľa, SK, okr. Revúca 47, 770
- Török, Jozef, cisársky komisár 348
- Török, Valentín, obranca Budína 68, 79
- Torstenssen, Leonard, švédsky generál 159, 164
- Toruň (Toruń), PL 324, 345, 735, 958 – 959

- Torysa, SK, okr. Sabinov 174
Toryský (Tarczai), Tomáš 832
Torysky, SK, okr. Levoča 435 – 436, 440 – 441, 492, 514, 642 – 643, 645, 661, 664, 674, 981 – 982, 743
Townson, Robert, vedec 894
Trajdos, Tadeusz Mikołaj 470, 489, 501, 548, 572, 582, 588, 590, 719, 848, 867
Trangous, Ľudovít 426, 427, 997
Tranovský, Juraj, evanjelický farár, skladateľ, hudobník 310, 374
Trebišov, SK 183, 770, 832, 865
Trebnický, Štefan, evanjelický kazateľ 304
Trenčianske Teplice, SK, okr. Trenčín 377
Trenčín, SK 54, 138, 209, 215, 262, 371, 451, 539, 648, 664, 723, 738, 744 – 745, 758 – 759, 925
Tretí (Treczy), kopijnický rod 595
Tretí (Treczy) Eliáš, podžupan malej župy 602
Tribel, Juraj, kupec 297
Trybsz v. Tribš (Tribš), PL, Powiat Nowotarski 123, 240, 295, 436, 483, 500, 533, 613, 642, 654, 681, 684
Tripplin, Teodor 529
Trinka, Jeremiáš, spišský kanonik 738
Trinkelius, Zachariáš, teológ 738
Trnava, SK 49, 122 – 129, 130, 134, 137, 140 – 141, 146, 156, 163, 189, 221, 257, 299 – 300, 314 – 316, 326, 331, 379 – 380, 388 – 389, 466, 468, 543, 545, 626, 635 – 636, 638, 644 – 645, 672, 685, 688 – 689, 694, 722, 731, 734 – 735, 738, 744, 770, 878
Trnavská univerzita 446, 448, 460
Trompler, Ján 349, 1003
Trstená, SK, okr. Tvrdošín 674, 770
Trtina (Tertina), Andrej Ignác Kajetán, maliar 861 – 865, 871
Trtina, Václav, maliar 862
Trybsz v. Tribš
Trzeska, Jan 555
Trzoska, Jerzy 292
Tschayovci, meštianska rodina 521
Tübingen, D, Baden-Württemberg 299, 714
Turánsky, kopijnický rod 595
Turčáni, kopijnický rod 595
Turčianske Teplice, SK 186
Turčiansky Svätý Martin v. Martin
Turchi Orbetto, Alessandro, maliar 929
Türk, Daniel, levočský kronikár 82, 83
Turk, Gašpar 167
Turowski, Kazimierz Józef 297
Turzo (Thurzo, Thurzó), magnátsky rod 51, 76 – 77, 91, 100, 102, 125, 138, 147, 152, 156, 167, 288, 296, 300, 317, 527, 598, 605, 621, 624, 626, 632, 639, 645, 675, 722, 724 – 725, 733 – 734, 766, 790, 802, 816, 818, 821, 823, 830, 834, 961, 963, 965, 966
Turzo, Adam, brat Stanislava (IV.), spišský župan 144, 147 – 148, 153
Turzo, Alexius I., kráľovský miestodržiteľ Uhorska 51, 55 – 56, 60, 64, 66, 70, 73 – 74, 76 – 77, 187, 296, 621, 626, 628, 734, 833, 961, 964, 966
Turzo, Alexius II., spišský župan (1584 – 1594) 100 – 101, 104, 836
Turzo, František, nitriansky biskup 51, 626
Turzo, Ján II., kremnický komorský gróf 51, 286, 296, 832, 834
Turzo, Ján III., z Betlanoviec 317
Turzo, Ján IV., syn Jána (II.), vrocavský biskup 296
Turzo, Ján V., spišský župan 76, 88 – 89, 91, 833 – 834
Turzo, Juraj I., syn Jána I., krakovský mešťan 51, 296
Turzo, Juraj III., augsburská vetva 51, 296
Turzo, Juraj V., palatín, oravský župan 722 – 725
Turzo, Krištof III., spišský a šarišský župan, kráľovský komorník 116, 118 – 126, 128 – 129, 307, 603, 630, 632 – 633, 724 – 725, 732 – 733, 835, 966
Turzo, Michal, spišský župan 144, 147, 153, 155 – 156, 734
Turzo, Mikuláš 124
Turzo, Stanislav, syn Jána (II.), olomoucký biskup 296
Turzo, Stanislav II., spišský župan 77, 91, 94, 98, 100 – 101, 625, 801
Turzo, Stanislav III., palatín 102, 104, 109, 116, 122, 127, 129, 131, 133 – 135, 137 – 144, 153 – 156, 835
Turzo, Stanislav IV., spišský župan 144 – 147, 598
Turzová, Alžbeta, dcéra Alexeja Turzu 76, 100
Turzová, Anna, dcéra Alexeja Turzu, manželka Ondreja Bátorého 76
Turzová, Eva, sestra Michala a Adama, manželka Štefana Pográního 144
Turzová, Katarína, manželka Štefana I. Tököliho 167, 805
Turzová, Magdaléna, manželka Cyriaka Brobsta 820
Turzová, Mária, sestra Stanislava Turzu 156
Turzová, Zuzana, dcéra Alexeja I. 154, 734
Turzov (časť Gelnice), SK 509, 982
Tuy, Ramirezaz, španielsky biskup 772
Tvarožná, SK, okr. Kežmarok 80, 129, 272, 392, 436, 483, 551, 562 – 563, 569, 577 – 579, 587 – 589, 611, 620, 622, 648, 650, 653, 657, 674, 719, 724, 729, 939
Tvrdošín, SK 674, 705
Tymowski, Juraj, kupec 281, 286, 287
Tyrol, Anton 660, 781

Ľ

U

Udalrik, katolícky farár v Spišskej Sobote 610
 Udránsky (Udránszky), Daniel, rektor spišského
 kňazského seminára 448, 688, 694
 Udvari, István 361
 Udvary, Gejza 951 – 952
 Uharčeková-Pavúková, Dáša 926
 Uhlyarik, Sende 952
 Úhorná, SK, okr. Gelnica 99, 274, 478, 989
 Ujfalusi, Ján, jezuita, učiteľ na gymnáziu
 v Spišskom Podhradí 738, 741
 Ujházi, kopijnícky rod 595 – 596
 Ujházy, Ľudovít 994
 Ujlaki, František, kráľovský miestodržiteľ
 Uhorska (1550 – 1554) 624
 Ull, Ján, levočský faktor obchodu s vínom
 v Krakove 296 – 297
 Uloža, SK, okr. Levoča 59, 122 – 123, 353, 481,
 617, 663, 681, 687, 743, 854, 945
 Ulrich, Jozef 431
 Ungnad, Adam, manžel Alžbety Turzovej 76
 Urban, kováč, otec Erazma Czipsera 279
 Urbancová, Viera 355 – 356
 Urbanová, Norma 785, 787, 802, 815, 825, 826, 835
 Urbanovič (Urbanowitz), Martin, kamenársky
 majster 837
 Urlespacher, Anton, maliar 864
 Urlespacher, Gašpar 863
 Urményi, Ján Chryzostom, kamaldul 776, 778
 Ursinus, Eliáš, levočský rektor 303
 Usert, Adam, obchodník s vínom 291
 Utešenovič-Martinuzzi, Juraj, ostrihomský
 arcibiskup, sedmohradský regent 67 – 69, 71 –
 74, 77 – 79, 82 – 85
 Utrecht, NL 463
 Užhorod, UA, Zakarpats'ka oblasť 225, 238, 240,
 244, 249 – 250, 263, 265, 408, 434, 643, 734 –
 735, 738, 741, 880

V

Vác v. Vacov
 Václav od Najsvätejšej Sviatosti, piarista
 v Podolínci 748
 Václav II, český kráľ 958
 Václav, syn Pavla z Petrovenca 566
 Vacov (Vác, Waitzen), H, Pest 68, 135, 221, 625,
 629, 640 – 641, 653, 731, 759
 Váczy, János 877
 Vadász, Gabriel, spišský kastelán 735
 Vadkert v. Soltvadkert

Vajdovský, Ján Karol, historik a kňaz 939, 955
 Vajdovsky, János 843, 850
 Vajler, Adam 933
 Valášek, Hubert 354
 Valdštejn, Albrecht, cisársky generál 146, 152
 Valentín, katolícky farár v Jamníku 611
 Valentín, katolícky farár v Slovenskej Vsi 612
 Valentín, katolícky farár v Spišskej Starej Vsi 612
 Valentín, katolícky farár v Spišskom Podhradí 610
 Valentín, katolícky farár v Žakovciach 611
 Valentín z Bielice, katolícky farár v Spišskej Belej
 719
 Valesič (Valesich), Krištof, jezuita 738
 Valkó, kopijnícky rod 595
 Valkovci, podnikateľská rodina 1003
 Valko, Gabriel 1003
 Valko, Gejza 1003
 Valko, Ján Koloman 1003
 Valko, Michal 1003
 Valko, Viktor 1003
 Valko, Viliam 1004
 Valkovič (Valkovics), Volfgang, františkán 765
 Vámošiová, Soňa 902 – 903, 906
 Vančo, Martin 865
 Vansová, Terézia, spisovateľka 513
 Várady-Sákmaryová, Marta, manželka Jána
 Augustína Weisza 850
 Váraji (Várallyi), Stanislav, spišský prepoš (1545
 – 1548) 609, 623 – 624, 720
 Várday (de Warda), Pavol, ostrihomský
 arcibiskup (1526 – 1549) 47, 78, 620
 Varkoč, Juraj 61
 Varkoč, Melchior, zástupca Spišskej stolice 49, 56
 Varkoč (Varkocs), Tomáš, jágerský kapitán 86, 89
 Várkonyi, Ágnes 235
 Varšava (Warszawa), PL 171, 204, 219, 239, 241 –
 242, 250, 281, 295, 331, 336, 406, 418, 460 – 461,
 529, 572, 591, 738, 753 – 756
 Vasarhelyi, Ján, jezuita, učiteľ na gymnáziu
 v Spišskom Podhradí 738, 741
 Vasko Valach 564, 566
 Vaudemont, Charles, podmaršal 237
 Vavilov, Sergej Ivanovič 317
 Vavrinec, katolícky farár v Hniezdom 611
 Vavrinec, katolícky farár v Žehre 611
 Vavrišovo, SK, okr. Liptovský Mikuláš 266
 Vayajovci, šľachtický rod 878
 Vaxman, Martin 795, 813
 Važec, SK, okr. Liptovský Mikuláš 263
 Véghseő, Tamás 646, 648
 Veličná, SK, okr. Dolný Kubín 674
 Veľká, mestečko, (dnes súčasť Popradu), SK 63,
 84, 209, 245, 272 – 273, 275, 277 – 279, 295, 355
 – 358, 415, 419, 430 – 432, 436, 442, 444 – 465,
 496, 507 – 508, 513, 520 – 522, 543, 546, 562

- 564, 568 – 569, 577 – 579, 587 – 589, 610, 622, 648, 653 – 654, 660, 674, 684 – 685, 719, 727, 730, 812, 840, 853, 868, 871, 902, 924, 928, 949
- Veľká Franková, SK, okr. Kežmarok 123, 354, 436, 628, 643, 674, 681, 684, 779
- Veľká Ida, SK, okr. Košice – okolie 89, 239
- Veľká Lesná, SK, okr. Stará Ľubovňa 123, 553, 612, 636, 638, 642, 653, 655, 666, 684, 779, 796 – 799
- Veľká Lomnica, SK, okr. Kežmarok 49, 56, 58, 61, 123, 195 – 196, 228, 240, 252, 255, 261, 264, 270, 359, 365, 386, 409, 420, 423, 436, 442 – 443, 455, 459 – 460, 465, 507, 510, 610, 612, 617 – 618, 623, 637, 647, 652 – 653, 655, 663, 665 – 666, 717, 719, 729, 771, 903, 910, 920, 923
- Veľká Poloma, SK, okr. Rožňava 536
- Veľký Folkmár, SK, okr. Gelnica 123 – 124, 156, 239, 424, 426, 436, 443, 613, 648, 653 – 654, 663, 972, 982, 994, 998, 1005
- Veľký Lipník, SK, okr. Stará Ľubovňa 123, 436, 440 – 441, 445, 492, 642 – 645, 655, 661, 674, 682
- Veľký Slavkov, SK, okr. Poprad 57, 123, 156, 225, 239, 358, 430, 436, 442 – 443, 464, 511, 612, 636, 647, 653 – 654, 663, 674, 684, 720, 729, 949
- Veľký Šariš, SK, okr. Prešov 204, 240 – 241
- Veľký Varadín (Oradea, Nagyvárad, Grosswardein), RO, Bihor 61, 63, 65 – 68, 70 – 71, 73, 78, 83, 91, 105, 110, 116, 128, 148, 160, 172 – 175, 180 – 181, 189, 190, 192, 194, 198, 226, 419, 544, 628 – 629, 635, 639, 645, 652, 692, 707, 714, 721, 731, 977
- Vencko, Ján 203, 349, 350, 352, 621, 675, 694, 696, 697, 702, 705, 821 – 822, 927, 942
- Venkóczy, kopijnícky rod 595
- Vép, H, Vas 238
- Verančič (Vrančič, Verancsics), Anton, ostrihomský arcibiskup (1569 – 1573) 722
- Verboci (Verbóczi, z Verbovca), Štefan, palatín 47, 67 – 69
- Verbovský, kopijnícky rod 595
- Vergílius, Publius Maro 739
- Vernár, SK, okr. Poprad 98, 195, 436, 441, 478, 627
- Vernay-Boucault, Louis du, francúzsky emisár 216
- Versailles, F 241
- Veselý, Daniel 469, 470, 712, 714, 717, 721 – 722
- Veszprém (Veszprém, Wesprim), H, Veszprém 61, 86, 135
- Vest, Ján, levočský mešťan 842, 846
- Veszprém v. Veszprém
- Veszprémi, Nora 898
- Vešelényi (Wesselényi), magnátsky rod 229
- Vešelényi, František, uhorský palatín 151, 163, 166, 169, 172 – 174, 176 – 178, 180 – 182, 186 – 188, 191, 194, 195, 198, 271, 373, 384, 646, 648, 740, 968
- Vešelényi, Ladislav, syn Františka 740
- Vešelényi, Pavol, synovec Františka 202
- Vešeléniová, Anna, prvá manželka Štefana Čákiho 154, 157, 640
- Vetschau/Spreewald (Wětošow), D, Oberspreewald-Lausitz 307
- Viard, Peter, cisársky generál 263, 267
- Viczian, János 636
- Vidin, BUL 231
- Viedeň (Wien), A 57, 60 – 62, 64, 66, 88 – 90, 92 – 93, 104, 108, 111 – 113, 125 – 126, 128, 131, 135, 141, 143, 148, 152, 154, 157 – 159, 162 – 163, 166 – 167, 170, 174, 176 – 177, 180 – 182, 187 – 188, 194, 197, 204, 207 – 208, 216, 220 – 224, 230 – 232, 236 – 237, 241, 245, 248 – 249, 259, 261, 298 – 299, 314, 319, 322, 329, 356, 365, 376, 380 – 382, 390, 403, 410, 457, 462, 465, 478, 484 – 485, 497, 532 – 533, 546, 590, 622, 632, 634, 637, 652, 673, 698, 722, 725, 776, 778, 846, 854 – 855, 875, 877 – 878, 886 – 887, 895, 901, 906, 913, 918, 920 – 921, 923, 926 – 928, 935 – 936, 939 – 941, 943 – 944, 948, 950, 974 – 975, 981, 983, 1000
- Víglaš, SK 265
- Vikartovce, SK, okr. Poprad 123, 237, 440, 483, 642, 653 – 654, 663, 675, 678, 681, 683, 684
- Világos (Világoš), H 408, 419
- Vincent od Svätého Bernarda, piarista v Podolínci 748
- Vincent, pruský kronikár 560
- Virbiczky, Ján, kaplán v Spišských Tomášovciach 626
- Visegrád (Višeград), H, Pest 68, 899
- Visegrádi, János 750
- Vitalis, kopijnícky rod 596
- Vitalis, Ján, kežmarský richtár, správca levočskej tridsiatkovej stanice 201, 254 – 255
- Vitalis, Jozef, spišský kanonik, kapitulný vikár 681 – 683
- Vitalis, Juraj, suca a notár Spišskej stolice 599
- Vítěz, Ján z Kalova 47
- Vítkovce, SK, okr. Spišská Nová Ves 123 – 124, 480, 616, 632, 635 – 636, 642, 653 – 654, 664, 948, 994
- Vitkovský (Vitkovszky), Matej, zdravotný komisár 413
- Vitnédy (Vitnyédy), Štefan 183, 186 – 187, 201 – 202
- Vitold, litovské knieža 552, 554
- Vitzthum, Juraj, lúpežník 62
- Vladislav, kráľovský dvorník 554
- Vladislav I. Jagelovský, uhorský kráľ (1440 – 1444) 283, 555, 557
- Vladislav II. Jagelovský, poľský kráľ 551, 554
- Vladislav II. Jagelovský, uhorský kráľ (1490 – 1516) 44, 232, 281 – 282, 284, 362, 550, 556 – 557, 531, 574, 596, 603

- Vladislav III. Jagelovský, poľský kráľ v. Vladislav I. Jagelovský, uhorský kráľ
 Vladislav IV. Vasa, poľský kráľ 160, 162, 277, 749
 Vlachovič, Jozef 286, 962, 965, 967
 Vlková, SK, okr. Kežmarok 445, 507, 611, 626 – 627, 636, 647, 653, 663, 666, 806
 Vlkovce, SK, okr. Kežmarok 767
 Vogel, podmaršal 418
 Vojkovce, SK, okr. Spišská Nová Ves 123 – 124, 157, 663
 Vojňany, SK, okr. Kežmarok 123, 436, 612, 648, 653, 655, 663
 Vojtas, Jozef 277 – 278
 Vojtáš (Vojtas), Matej 343, 647, 653
 Vojtaššák, Ján, spišský biskup (1920 – 1965) 608, 610, 615, 640, 708,
 Volckra, Gottfried von, cisársky generál 189
 Volkra, Oto Ferdinand, viceprezident Spišskej komory 196, 199, 648 – 649
 Volucký (**Wolucky**), Karol, freskár 866 – 877
 Vondrišiel v. Nálepko
 Vonstadl, Josef, architekt 940
 Vovadrei, spišský kapitulný vikár 696
 Vos, Marten de 792
 Voško, Ján 631
 Vozár, Jozef 352 – 353, 469 – 470, 967, 991
 Vráblik, Vladimír 648
 Vrana, kopijnícky rod 595
 Vranov nad Topľou, SK 770, 861
 Vratislav, Ján Václav, český kancelár 253
 Vrbno, Štefan, cisársky generál 204 – 205, 207
 Vrbov, SK, okr. Kežmarok 84, 208 – 209, 272, 301, 436, 442, 467, 511, 542, 551, 562 – 563, 569, 577 – 579, 587 – 589, 611, 622, 648, 653, 655, 657, 674, 684, 719, 720, 729, 787, 816, 828, 829, 843, 854, 857, 859, 867 – 868, 871 – 873, 874, 944 – 946
 Vrbovce, SK, okr. Myjava 366
 Vrkoč (Warkoč, Warkotsch), rod 818
 Vrkoč, Krištof 832
 Vrtal, Aleš 921
 Vydrník, SK, okr. Poprad 57, 58, 62, 123, 158, 266, 440, 611, 626, 636, 653 – 654, 663, 674, 675, 684 – 685, 699, 921
 Vyskupová, Martina 924
 Vyšná Myšľa, SK, okr. Košice – okolie 434
 Vyšná Slaná, SK, okr. Rožňava 462 – 463, 854
 Vyšné Repaše, SK, okr. Levoča 124, 134, 174, 202, 225 – 226, 267
 Vyšné Ružbachy, SK, okr. Stará Lubovňa 279, 430 – 431, 434, 436, 483, 490, 494, 507, 510, 523, 543, 551, 564, 568 – 571, 576, 582 – 583, 749, 871
 Vyšné Lapše (Łapsze Wyżne), PL, Powiat Nowotarski 123, 225, 253, 289, 436, 483, 500, 502, 638, 642, 653 – 654, 674, 699, 866 – 867, 869, 870
 Vyšné Šváby (v. Majere), SK, okr. Kežmarok 434
 Vyšný Slavkov, SK, okr. Levoča 124, 445, 478, 611, 653 – 654, 663, 674, 681, 684
 Výborná, SK, okr. Kežmarok 123, 197, 240, 359, 436, 612, 653, 655, 663, 674, 716, 719, 730, 837
- ## W
- Wadowice, PL 448
 Wagner, Karol (Carolus) 51, 64, 329 – 330, 388 – 389, 459, 467, 557, 610, 614 – 615, 618, 626, 720, 780, 818
 Wagner, Fridrich Vilhelm 458, 526, 544, 545, 548
 Wagner, Jozef Friedrich, maliar 882
 Wagner, Vladimír 788
 Waikert, Ján, kupec 293 – 294
 Waksman, Martin 812
 Walczak, Marek 849
 Waldeck, Georg Friedrich von, poľný maršal 220
 Waldmüller, Ferdinand Georg 936, 943 – 944
 Walcher-Uysdal, Rudolf von 993
 Wallachy, Eugen, maliar 912
 Wallendorfer, Martin, zástupca Levoče na uhorskom sneme 87
 Waltherr, Gedeon 952
 Warnke, Martin 841
 Warszawa v. Varšava
 Warzech, Martin, sladovník v Levoči 279
 Wasserbauch (Wasserbanth), Vavrinec, spišský kanonik, vikár 614, 618
 Watter, Tomáš, kanonik, mecén, vydavateľ 694
 Waterloo, B 410
 Weber, Ján, lekár 321 – 322
 Weber, Matej 408
 Weber, Rudolf 513
 Weber, Samuel 62, 91, 134, 139, 144, 167, 168, 176, 184, 190, 205, 219, 224, 267, 342, 389, 470, 513, 520, 525, 529, 545, 548, 551, 556, 562, 719, 725, 727, 729 – 731, 809 – 810, 847, 876, 898, 914, 923, 925, 941
 Weidinger, Jozef 1003
 Weil, Jecheskiel, rabín 445
 Weingruber, Ignác, vrbovský katolícky farár 872 – 873
 Weinhart, Ján, sochár 835
 Weis, Johann, viedenský obchodník 229
 Weiss, František, astronóm 326
 Weiser, Martin 650
 Weissfeld, Thomas, vrocavský sochár 860
 Weisz (Weiss), Gustáv Adolf st., rezbár 938, 939, 867
 Weisz, Gustáv Adolf ml., rezbár 939
 Weisz, Ján Augustín 850
 Weps, Václav 431

Werner (Wernher), Juraj, radca Spišskej komory,
kapitán Šarišského hradu 67, 72, 81, 87, 319 –
320, 389, 390, 962 – 963

Wertmüller, Ján 405, 452

Weselovský, Anton, architekt 455

Westermann, Ekkerhard 960

Wětošow, v. Vetschau

Wielandovci, barónska rodina 889, 892

Wieland, Artúr 892

Wieland, Karol, maliar 893

Wieland, maršal 902

Wieliczka (Vielička), PL 289

Wien v. Viedeň

Wien, Ulrich A. 715

Wierzbowski, Theodor 286

Wiese, Erich 847, 867

Wiesenhüten, František von 945, 976

Wijaczka, Jacek 272, 289 – 291, 293

Wilson, Thomas Woodrow 536

Windek, Erasmus, kapitán Spišského hradu,
levočský richtár 87

Windisch, Pavol, levočský richtár 141

Winkelbauer, Thomas 970

Winkler, Elemér 547

Winkler, Juraj, úradník spišského starostovstva 580

Winkler, Matej, spišský kanonik lektor 664

Wisłowski, Peter 566

Wiśniewski, Ján, piarista z Podolínce 865

Witkiewicz, Stanisław 512

Wittenberg, D, Sachsen-Anhalt 299, 304 – 305,
314, 321 – 323, 325, 331, 365 – 366, 368 – 370,
373, 385, 389, 391 – 392, 459, 714, 812

Wizner, Gašpar, obchodník s vínom 290

Wizner, Krištof, obchodník s vínom 290

Wlaslovič, Jozef 1001 – 1002

Wlazlo, poľská rodina, predkovia
Wlaslovičovcov 1002

Wojas, Zbigniew 279

Wolfinger, Karol, farár v Spišských Vlachoch 920

Worms, D, Rheinland-Pfalz 79

Wrocław (Vroclav), PL 196, 286, 291, 296, 373,
356, 387 – 388, 559 – 561, 715, 717, 838, 860

Wyczółkowski, Leon 512

Wyrozumská, Božena 554

Wyrozumski, Jerzy 548

Würer, Ján 987

Wutky, Michael, maliar 896

X

Xylander (Holtzmann), Štefan, evanjelický farár
v Spišskom Podhradí, superintendent 128,
129, 307, 391, 392 – 393, 724 – 725

Y

Z

Zaar, Juraj, evanjelický farár zo Spišskej Teplice 725

Zabler, Jób, levočský farár 840

Zabler, Peter, evanjelický kňaz v Levoči,
superintendent 129, 138, 307, 392, 638, 724 –
725, 732

Zábojský (Záboyský), Ladislav, spišský biskup
(1850 – 1870) 481, 497, 545 – 546, 695, 699 –
702, 939

Záborský, kopijnícky rod 595

Záborský, Jonáš 449, 453

Záborský, Jozef 901

Záborský, Mikuláš 173

Zadurský, Albert, katolícky farár v Novej Belej 175

Zaffiri, František, banský správca 987

Zahradnicek, Josef 901

Zach, František 416 – 417

Zai (Zay), Karol, generálny dozorca evanjelickej
cirkvi 443, 452

Zaj (Zay), František, kapitán Horného Uhorska 92

Zakopane, PL 484, 490, 911

Zálesie, SK, okr. Kežmarok 240, 436

Zaľuski, Jan K. 491

Zamojská, Karolína 523

Zamojský (Zamoyski), kniežací poľský rod 489, 523

Zamojský, Andrej, gróf 494, 510, 523

Zamojský, Ján Kanty 523

Zamojský, Vladislav, poľské knieža 484

Zamojský (Zamoyski), Ján (Jan Sariusz), poľský
kancelár 100, 113

Zámora, Peter 469

Zápoľská, Barbora, manželka poľského kráľa
Žigmunda 47

Zápoľská, Hedviga v. Hedviga Tešínska

Zápoľský (Szapolyai), magnátsky a kráľovský
rod 45 – 46, 53 – 56, 61 – 62, 65 – 66, 68, 74 –
75, 78 – 79, 84, 86, 97, 283, 323, 374 – 375, 543,
608, 615, 617, 639, 678, 702 – 703, 706, 735 –
736, 768, 770, 784, 802, 832, 835, 961

Zápoľský, Ján, uhorský kráľ (1526 – 1540) 44 – 72,
81, 86, 284, 323, 328, 374 – 375, 390, 461, 556,
618 – 620, 714, 716 – 717, 814, 818, 821, 961

Zápoľský, Ján II. Žigmund, spišský dedičný
župan, sedmohradské kniež a uhorský kráľ 67
– 73, 75, 77 – 84, 86, 88 – 95, 97, 138, 375

Zápoľský, Imrich 555, 615, 706, 832, 835

Zápoľský, Štefan, palatín, dedičný spišský župan
323, 375, 561, 615 – 617, 623, 706, 832, 835

Zarevutz, Matej, evanjelický farár v Brezovici 725

Zárický, Aleš 992

Záturecký, Adolf Peter, štúrovec 453

- Zaur, Juraj, zlatník 280
 Závadka, SK, okr. Gelnica 204, 225, 436, 440 – 441, 492, 505, 643 – 644, 653 – 654, 661, 663, 674, 681 – 682, 1003
 Zavarský, Svorad 326
 Zavatzky, Günter 952, 964
 Záviš Čierny z rodu Sulima, poľský rytier a spišský starosta 552
 Závor, Štefan, vyslanec Spišskej stolice pri kniežacom dvore 251
 Zawiliński, Roman 490
 Zázrivá, SK, okr. Dolný Kubín 674
 Zbiško (Zbisko), Jozef Karol, spišský prepošt (1755 – 1774) 388, 453, 610, 651, 670 – 671, 673
 Zebrzydowski, poľský šľachtický rod 650
 Zebrzydowski, Jozef Bernard, krakovský a spišský kanonik 650, 660
 Zebrzydowski, Stanislav, kapitán kežmarského hradu 650
 Zedinger, Renate 954
 Zechenter-Laskomerský, Gustáv Kazimír, štúrovec 903, 905 – 906
 Zelliger, Alajos 645
 Zemek, Metoděj 746
 Zemene, Marián R. 760
 Zemplénová, Jolana 325 – 326
 Zemun, SRB, dnes mestská časť Belehradu 93
 Zenta v. Senta
 Ziči (Zichy), šľachtický rod 878
 Zičiová, Jozefa, manželka Jána Čákiho 898
 Ziegler, Arne 284, 295
 Zieserovci (Cziserovci), rodina 358
 Zieser, Jakub st., zakladateľ papierne 279, 358
 Zimmermann, Zigmund, prešovský mešťan 228
 Zkachany, Juraj, spišský kanonik 629
 Zlatá Idka, SK, okr. Košice – okolie 981, 983, 985 – 986, 989
 Zmij-Miklošik, Jozef, maliar 926 – 927
 Zmudkovič (Zmudkowicz), Stanislav, vikár v Spišskej Starej Vsi 638
 Zoch, Ctibor, slovenský dejateľ 449
 Zolyómi, Dávid, sedmohradský magnát 152
 Zontak, Ľudovít, kupec 287
 Zríni (Zrínyi), regiment, pomenovaný podľa Petra Zrínskeho 211
 Zrínsky (Zrínyi), magnátsky rod 182
 Zrínska, Barbora, dcéra Mikuláša 101
 Zrínska, Helena, dcéra Petra 186, 209, 210, 215, 219, 221, 225 – 226, 230 – 231, 251
 Zrínsky, Ján 66
 Zrínsky Šubič, Mikuláš, chorvátsky bán 66, 94 – 95, 175, 178 – 179, 181 – 182
 Zrínsky, Peter, chorvátsky bán 181, 184, 186 – 188, 242
 Zsilinszky, Mihály 212
 Zuana, Ján von 975
 Zuber, Mike A. 326
 Zubko, Peter 470, 498, 548, 637, 644, 678, 682, 685, 689, 692, 696, 698, 700, 702, 705 – 708, 710 – 711
 Zubrický (Zubriczky), Rainer, levočský gvardián 765
 Zvolen, SK 246, 264, 499, 636, 712, 723, 790
 Zvolenský (Zvolenszky), Peter, františkán 765
 Zwingli, Ulrich, cirkevný reformátor 313
- ## Ž
- Žakarovce, SK, okr. Gelnica 123 – 124, 156, 424, 426, 428, 436, 493, 505, 509, 654, 663, 991 – 994, 1000, 1003, 1005
 Žakovce, SK, okr. Kežmarok 123, 156, 170, 363, 436, 537, 611, 647, 652 – 653, 655, 663, 665 – 666, 674, 684, 719, 722, 729, 771, 857
 Žáry, Juraj 826
 Ždiar, SK, okr. Poprad 436, 483, 491, 664, 674, 681, 684, 900, 945
 Žebrácky (Zsebráczky), Gejza, bardejovský katolícky farár 949
 Žegota, Pauli Ignatius 554
 Žehra, SK, okr. Spišská Nová Ves 124, 157, 239, 271, 466, 611, 617, 632, 636, 642, 653 – 654, 663, 674, 684, 734, 826, 838 – 841, 845
 Žemberovce, SK, okr. Levice 217,
 Žeromski, Stefan 512
 Žibov v. Jibou
 Žifčák, František 469, 519, 547 – 548, 562, 593, 595, 600, 602, 605, 639, 648, 652 – 653, 729 – 730, 773, 819, 857, 888, 891, 924, 926, 961, 964, 989
 Žifčáková, Agnesa 639
 Žigmond, Elek, kurucký veliteľ 264
 Žigmund I. Starý, poľský kráľ 47, 49, 53, 58, 67, 285, 296, 374, 556 – 559
 Žigmund II. August, poľský kráľ 81, 99, 100, 275, 281, 284, 564 – 566, 576, 585, 590
 Žigmund III. Vasa (Vaasa), poľský kráľ (1587 – 1632) 135, 142, 147, 152, 284, 285, 565, 581, 629, 731 – 732, 734, 761
 Žigmund Luxemburský, cisár a uhorský kráľ (1387 – 1437) 232, 283 – 284, 552, 554, 557, 562, 568, 574, 632
 Žigo, Andrej 991
 Žigraj (Sigray), Andrej, farár v Poľanovciach 642,
 Žigraj (Sigray), Ján, spišský prepošt (1696 – 1718) 250, 258, 260, 273, 308, 586, 588, 593, 644, 656 – 658, 661, 664 – 667, 731
 Žilina, SK 129, 134, 280, 306 – 307, 373, 392 – 393, 722 – 723, 725, 784
 Žižka, Ján, husitský veliteľ 713
 Žudel, Juraj 362

Zoznam autorov a oponentov textov

Mgr. BALEGOVÁ Jana, PhD. Katedra romanistiky a klasickej filológie. Univerzita Pavla Jozefa Šafárika. Košice. Slovensko (jbalegova@iol.sk)

Mgr. BENKA Peter. Katedra slovenských dejín. Filozofická fakulta Univerzity Komenského. Bratislava. Slovensko (peto.benka@gmail.com)

Mgr. BIZOŇOVÁ Monika, PhD. Inštitút histórie. Prešovská univerzita. Prešov. Slovensko (monika.bizonova@gmail.com)

dr hab BRUSKI Jan Jacek. Zakład Historii Powszechnej Najnowszej. Instytut Historii Uniwersytet Jagielloński. Kraków. Polska (janjacek.bruski@uj.edu.pl)

Mgr. DEMJANIČ Pavol. Katedra slovenských dejín. Filozofická fakulta Univerzity Komenského. Bratislava. Slovensko (pavol.demjanic@gmail.com)

PhDr. DUCHOŇ Michal, PhD. Archív mesta Bratislavy. Bratislava. Slovensko (diduchonova@gmail.com)

Mgr. DUCHOŇOVÁ Diana, PhD. Oddelenie novovekých dejín Historického ústavu Slovenskej akadémie vied. Bratislava. Slovensko (michal.duchon@bratislava.sk)

prof. dr hab. FRANASZEK Piotr. Zakład Historii Gospodarczej i Społecznej. Instytut Historii Uniwersytet Jagielloński. Kraków. Polska (piotr.franaszek@uj.edu.pl)

PhDr. FLOREKOVÁ Milota, PhD. Katedra slovenských dejín. Filozofická fakulta Univerzity Komenského. Bratislava. Slovensko (milotka.m@gmail.com)

prof. HOMZA Martin, Dr. Katedra slovenských dejín. Filozofická fakulta Univerzity Komenského. Bratislava. Slovensko (martin.homza@uniba.sk)

Mgr. KOSTELNÍK Martin, PhD. Balneologické múzeum Piešťany. Piešťany. Slovensko (martin.kostelnik@gmail.com)

prof. dr hab. KRASNY Piotr. Instytut Historii Sztuki. Uniwersytet Jagielloński. Kraków. Polska (ruber@poczta.fm)

PhDr. KREDATUSOVÁ Alena. Štátny archív Prešov – Špecializované pracovisko Spišský archív v Levoči. Levoča. Slovensko (Alena.Kredatusova@minv.sk)

dr hab. [KURTYKA Janusz Marek]. Instytut Pamięci Narodowej (2005 do 2010 prezes). Kraków – Warszawa. Polska.

Mgr. KUCHARSKÁ Veronika, PhD. Ústav dejín umenia Slovenskej akadémie vied. Bratislava. Slovensko (veronika.kucharska@savba.sk)

Bc. LABANCOVÁ Ivana. Filozofická fakulta Univerzity Komenského. Bratislava. Slovensko (ivana.labancova@gmail.com)

Mgr. LACKO Miroslav, PhD. Centrum pro hospodářské a sociální dějiny. Filozofická fakulta Ostravské univerzity. Ostrava. Česko (miroslav.lacko@osu.cz)

Doc. PhDr. MRVA Ivan, CSc. Katedra Historických vied a stredoeurópskych štúdií. Univerzita svätých Cyrila a Metoda Trnava Slovensko (imra@gmx.ch)

prof. dr hab. NOGA Zdzisław. Katedra Archiwistyki i Nauk Pomocniczych Historii w Instytucie Historii i Archiwistyki. Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej. Kraków. Polska (nogaz@up.krakow.pl)

Mgr. et Mgr. OLEJNÍK Vladimír. Katedra slovenských dejín. Filozofická fakulta Univerzity Komenského. Bratislava. Slovensko (olejnik.vladimir@gmail.com)

prof. dr hab. PATEK Artur. Zakład Historii Powszechnej Najnowszej. Instytut Historii Uniwersytet Jagielloński. Kraków. Polska (artur.patek@uj.edu.pl)

PhDr. PETŐCZOVÁ Janka, CSc. Ústav hudobnej vedy Slovenskej akadémie vied. Bratislava. Slovensko (janka.petoczova@savba.sk)

Mgr. PODOLAN Peter, PhD. Katedra slovenských dejín. Filozofická fakulta Univerzity Komenského. Bratislava. Slovensko (kyaxar@azet.sk)

Mgr. RÁCOVÁ [LABANCOVÁ] Naďa, PhD. Katedra Historických vied a stredoeurópskych štúdií. Univerzita svätých Cyrila a Metoda Trnava. Slovensko (nada.racova@gmail.com)

prof. dr hab. SROKA Stanisław A. Zakład Historii Polski Średniowiecznej Instytut Historii Uniwersytet Jagielloński. Kraków. Polska (stanislaw.sroka@uj.edu.pl)

Mgr. ŠTEVÍK Miroslav. Múzeum Spiša. Spišská Nová Ves. Slovensko (stevikmiro@gmail.com)

PhDr. ŽIFČÁK František. Štátny archív Prešov – Špecializované pracovisko Spišský archív v Levoči. Levoča (Frantisek.Zifcak@minv.sk)